

STORTINGET

Dokument 15:12

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

**Spørsmål nr. 1651 - 1800
15.–26. mars 2021**

Innhold

1651. Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. eiendomsskatt på bygg eid av et aksjeselskap som er heleid av en kommune, besvart av finansminister	11
1652. Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. dimensjoneringsforskrift for brann- og redningsvesen, besvart av justis- og beredskapsminister	12
1653. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. EUs fjerde energimarkedspakke, besvart av olje- og energiminister	13
1654. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. utviklingen i disponibel realinntekt per innbygger, besvart av finansminister.....	13
1655. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. tivolibransjen, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	15
1656. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. ny politihøyskole, besvart av justis- og beredskapsminister.....	16
1657. Fra stortingsrepresentant Cecilie Myrseth, vedr. omdømmet til nordnorsk kunstmuseum, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	17
1658. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. E39, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	18
1659. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. ny E6, bygget av Nye Veier, besvart av samferdselsminister ...	18
1660. Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. svangerskapsoppfølging, besvart av helse- og omsorgsminister.....	19
1661. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. nedleggelsen av Sjøvegan, besvart av justis- og beredskapsminister.....	20
1662. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. nedlegging av Sjøvegan mottak, besvart av justis- og beredskapsminister.....	20
1663. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. Enova, besvart av klima- og miljøminister	21
1664. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. familiegjenforening, besvart av justis- og beredskapsminister.....	23
1665. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. Sykehuset Innlandet, besvart av helse- og omsorgsminister.....	23
1666. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. NIBIO, besvart av landbruks- og matminister.....	24
1667. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. lov om likestilling og forbud mot diskriminering, besvart av forsvarsminister	25
1668. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. 4 hus som har blitt revet for å bygge ny E6 ved Hovin, besvart av samferdselsminister.....	26
1669. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. krisestøtteordninger, besvart av næringsminister	27
1670. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. oppdragsløysinga knytt til kvinner, fred og sikkerhetsagendaen, besvart av forsvarsminister	29
1671. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. forsvarslova, besvart av forsvarsminister.....	30
1672. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. bygging av Polarsirkelen Lufthavn ved Mo i Rana, besvart av samferdselsminister.....	31
1673. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. at enkelte stortingsrepresentanter får tilgang på svar på skriftlige spørsmål før Stortinget, besvart av samferdselsminister	33
1674. Fra stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen, vedr. lederen i AAP-aksjonen, besvart av barne- og familieminister.....	33
1675. Fra stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen, vedr. Studentersamfundet i Trondhjem, besvart av f orsknings- og høyere utdanningsminister.....	34
1676. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. orsinkelsesrente på utsetting av skatteinnbetalinger, besvart av finansminister.....	35
1677. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. fristen for innsending av årsoppgjør, årsberetning, mva-termin ol., besvart av finansminister	35
1678. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. kvotefleksibilitet, besvart av finansminister	36
1679. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. tiltakskostnaden, besvart av olje- og energiminister	38
1680. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. ordning som ikke kompensere togselskapene for tapte billettinntekter, besvart av samferdselsminister	39
1681. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. kompensere bedrifter som når har blitt nedstengt, besvart av finansminister.....	40

1682. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. kompensasjonsordningen for kulturlivet, besvart av kultur- og likestillingsminister	41
1683. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. støtteordningene, besvart av næringsminister	42
1684. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. pakkereisearrangører , besvart av næringsminister	43
1685. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. selvstendig uttaksrett til foreldrepenger, besvart av barne- og familieminister	45
1686. Fra stortingsrepresentant Masud Gharakhani, vedr. nasjonale forskriften som ikke tar hensyn til lavterskel tilbud rettet mot sårbare grupper, besvart av helse- og omsorgsminister	46
1687. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. skattlegging av vannkraft, besvart av finansminister	46
1688. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. å styrke rettssikkerheten til innbyggere i Oslo og Viken, besvart av helse- og omsorgsminister	47
1689. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. at kommunene gis myndighet til i å dispensere, basert på lokale smittevern vurderinger, fra de bestemmelser som er til hinder for at passasjerer kan oppholde seg i kjøretøy under overfart i ferger, besvart av næringsminister	48
1690. Fra stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen, vedr. at kompensasjonsordninger kan legges til grunn for søknad om fortsatt visum, besvart av arbeids- og sosialminister	49
1691. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. hindre utilbørlig påvirkning som følge av endringer i valgloven, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	50
1692. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. fritidskortordningen, besvart av barne- og familieminister	51
1693. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. dekning av tapt varelager for perioden november 2020 til februar 2021, besvart av næringsminister	52
1694. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. ingeniørutdanningene, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	53
1695. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. «Oppdrag – oppfølging av M-1378 2019: Regulering av utenlandske treslag», besvart av klima- og miljøminister	54
1696. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. bruk av strøm produsert på ditt eget hustak, besvart av olje- og energiminister	55
1697. Fra stortingsrepresentant Jette F. Christensen, vedr. forvitring av rettsstaten i Polen, besvart av utenriksminister	56
1698. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. Prüm/Omnia-prosjektet, besvart av justis- og beredskapsminister	58
1699. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. kjøreseddel, besvart av samferdselsminister	59
1700. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. forskrift om "barns opphold i helseinstitusjon", besvart av helse- og omsorgsminister	60
1701. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. Sputnik-vaksinen, besvart av helse- og omsorgsminister	61
1702. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. oversikt over hvert enkelt bompengeprojekt, låneforpliktelser per 31.12. 2020, besvart av samferdselsminister	62
1703. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. ungdomslag, besvart av kultur- og likestillingsminister	66
1704. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. ny redningshelikopterbase i Tromsø, besvart av justis- og beredskapsminister	67
1705. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. Norge nei takk til opsjon på 700 000 vaksinedoser, besvart av utviklingsminister	68
1706. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. initiativ til et påtaleløft for å gjøre noe med ressursmangelen hos politijuristene, besvart av justis- og beredskapsminister	69
1707. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. målretta tiltak for bedrifter som i en lengre periode har vært hardt rammet av smitteverntiltak, besvart av næringsminister	70
1708. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. Deisjø-ulvens bevegelser, besvart av klima- og miljøminister	71
1709. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. Medietilsynet sitt kommende allmennkringkasterregnskap, besvart av kultur- og likestillingsminister	72
1710. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. om at staten ikkje straffar selskap for forseinkingar som fylgje av tiltak som er sett i verk i møte med pandemien, besvart av samferdselsminister	73

1711. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. optimaliserer bruken av allerede utbygde kraftressurser, besvart av finansminister.....	74
1712. Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. avtalespesialister, besvart av helse- og omsorgsminister	75
1713. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. tolkning av statsborgerloven § 26, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	75
1714. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. fristbruddordningen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	77
1715. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. gruveforurensing i Follidal, besvart av næringsminister	78
1716. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. kvinner med Turner syndrom, besvart av helse- og omsorgsminister.....	79
1717. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. pasienter med type 2 diabetes, besvart av helse- og omsorgsminister.....	80
1718. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. selskapsskatten, besvart av finansminister.....	81
1719. Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. formuesskatt, besvart av finansminister	82
1720. Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. formuesskatt på eiendom, besvart av finansminister.....	83
1721. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. klimakonkurransen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	84
1722. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. ny kommunal rådgivende enhet for narkotikasaker hos KS og kommunene, besvart av helse- og omsorgsminister	84
1723. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. menneskerettigheter i Tyrkia, besvart av utenriksminister	85
1724. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. erstatte urinprøver med spyttprøver for ungdom som har inngått ruskontrakt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	86
1725. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. den reelle inntektsulikheten i Norge, besvart av finansminister.....	87
1726. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. finansieringen i bypakken/byvekstavtalene i regjeringens NTP 2022-2033, besvart av samferdselsminister.....	88
1727. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. import av fiskefôr til vestlandskysten, besvart av landbruks- og matminister	89
1728. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. bruk eller utvikle miljøteknologier som etablert eller forsterket under borgerlig regjering, besvart av klima- og miljøminister	90
1729. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. et felles kart- og aksjonsstøttesystem som kan benyttes på tvers av nødetatene, besvart av justis- og beredskapsminister	92
1730. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. Luftforsvarets 330-skvadron, besvart av forsvarsminister.....	93
1731. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. økning i trafikken på FV 2757 etter åpning av ny bompengefinansiert vei, besvart av samferdselsminister.....	93
1732. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. hjelpe kommunene med utbygging og finansiering av bredbånd, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	94
1733. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. restaureringen av Spitfiren, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	95
1734. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. jordbærplukkere fra andre land, besvart av landbruks- og matminister	96
1735. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. avhjelpe pakkereisearrangørene med reisegarantier, besvart av næringsminister	97
1736. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. smittespredningen i henhold til smittevernloven § 4-1 punkt b, besvart av helse- og omsorgsminister	97
1737. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. opplæringskontor, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	98
1738. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. Smitteverntiltakene for reiseliv- og utelivsbransjen, besvart av næringsminister	99
1739. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. digitale hjelpemidler i skolen, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	101

1740. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. viktige klimatiltak og utvikling i fastlandsindustrien, besvart av olje- og energiminister	101
1741. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. skolegang og beskyttelse mot vold, besvart av barne- og familieminister	102
1742. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. lette situasjonen for foreldre som får store økonomiske utgifter knyttet til testing i forbindelse med pendling mellom Sverige og Norge, besvart av helse- og omsorgsminister	103
1743. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. kontrollene i etterkant av utbetalinger gjennom kompensasjonsordningen for næringslivet, besvart av næringsminister	104
1744. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. forsikringsordning i Hæren, besvart av forsvarsminister	105
1745. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. rettssikkerheten i barnevernet, besvart av barne- og familieminister	105
1746. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. nasjonalt unntak slik Oslo har for blomsterbutikker, besvart av helse- og omsorgsminister	106
1747. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. Ringvei Øst, besvart av samferdselsminister	107
1748. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. tilskotsordninga for føretak med stort omsetningsfall, besvart av næringsminister	108
1749. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. vaksiner gjennom vaksineformidlingen Covax, besvart av statsminister	109
1750. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. trappetrinnsmodell, besvart av næringsminister	110
1751. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. om å avhjelpe med høye strømpriser, besvart av finansminister	111
1752. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. ventilasjonsanlegg i barnehager, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	113
1753. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. Norsk Rikstoto, besvart av landbruks- og matminister	114
1754. Fra stortingsrepresentant Tore Storehaug, vedr. å redusere offshoreflyginga frå Florø lufthamn, besvart av samferdselsminister	114
1755. Fra stortingsrepresentant Ulf Isak Leirstein, vedr. vågehvaler, besvart av fiskeri- og sjømatminister	115
1756. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. sikre bedre kontroll på grensen, besvart av justis- og beredskapsminister	116
1757. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. bredbånd, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	117
1758. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. analysekapasiteten, besvart av helse- og omsorgsminister	118
1759. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. beredskapsmodell for norsk produksjon av viktige legemidler, herunder antibiotika, besvart av helse- og omsorgsminister	119
1760. Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. kraftutbygging og vern av Beiarfjorden, besvart av klima- og miljøminister	120
1761. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. Storbritannia ruster opp i strid med forpliktelsene under Ikkespredningsavtalen, besvart av utenriksminister	121
1762. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. vaksinekjøp, besvart av helse- og omsorgsminister	122
1763. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. importsmitte, besvart av helse- og omsorgsminister	123
1764. Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. sosialhjelp til koronakriserammede studenter, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	124
1765. Fra stortingsrepresentant Jette F. Christensen, vedr. sikre arbeidsplassene og kompetansemiljøet i Bergen Engines, besvart av næringsminister	125
1766. Fra stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen, vedr. forlengelse av AAP også for de med nedsatt arbeidsevne som nå opplever stans i oppfølging, besvart av arbeids- og sosialminister	126
1767. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. stimuleringsordningen for kultur, besvart av kultur- og likestillingsminister	126
1768. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. andel av befolkningen mellom 18 og 30 år som ikke er i arbeid eller utdanning, besvart av arbeids- og sosialminister	128
1769. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. det nylig nedsatte ekspertutvalget som skal gjennomgå norsk barnevern, besvart av barne- og familieminister	129

1770. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. midlertidige oppbemanningen i NAV, besvart av arbeids- og sosialminister.....	130
1771. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. svartid på koronaprøver, besvart av helse- og omsorgsminister.....	131
1772. Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. økonomiske tiltakspakker, besvart av finansminister	131
1773. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. kompensasjonsordningen for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft, besvart av næringsminister	133
1774. Fra stortingsrepresentant Solveig Skaugvoll Foss, vedr. ny opplæringsplan for ordensvakter, besvart av justis- og beredskapsminister.....	134
1775. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. jernbaneverkstedet på Marienborg, besvart av samferdselsminister.....	134
1776. Fra stortingsrepresentant Solveig Skaugvoll Foss, vedr. retningslinjer i nasjonale støtteordninger, besvart av kultur- og likestillingsminister	135
1777. Fra stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad, vedr. lokallagene til en lobbyistorganisasjon, besvart av justis- og beredskapsminister	137
1778. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. kroppsvisiteringsprosedyrer benyttes av politiet for å avdekke ulovlige narkotiske stoffer, besvart av justis- og beredskapsminister.....	137
1779. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. å legge fram helhetlig plan for Oslofjorden, besvart av klima- og miljøminister.....	138
1780. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. å gjennomføre obligatorisk testing av covid-19 viruset av alle innreisende fra utlandet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	138
1781. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. de som bryter smittevernreglene eller karantenebestemmelsene, besvart av justis- og beredskapsminister.....	139
1782. Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. Cultiva i Kristiansand, besvart av næringsminister.....	140
1783. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. omdefinere hva en intensivseng/intensivplass er, besvart av helse- og omsorgsminister	141
1784. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. krav for norske statsborgere om å fremlegge en negativ 24-timers test ved innreise, besvart av helse- og omsorgsminister.....	142
1785. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. ACERs forlengede arm i Norge, RME, besvart av olje- og energiminister	143
1786. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. barnehageansatte, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	144
1787. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. LNF-område i Moss, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	145
1788. Fra stortingsrepresentant Nils T. Bjørke, vedr. Folgefonna nasjonalparkstyre, besvart av klima- og miljøminister	146
1789. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. næringskunder, besvart av olje- og energiminister	146
1790. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. beltebilruta Tyin-Eidsbugarden, besvart av samferdselsminister.....	147
1791. Fra stortingsrepresentant Tore Storehaug, vedr. handlingsplanen for dei ville pollinatorane våre, besvart av klima- og miljøminister.....	149
1792. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. nedskalere bestillingen av F-35, besvart av forsvarsminister .	149
1793. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. høyere utdanningsinstitusjoner som tilbyr paramedisin, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	150
1794. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. anskaffelser for å opprette nattogtrafikk mellom Malmø–Brussel og Stockholm–Hamburg, besvart av samferdselsminister.....	151
1795. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. nærpolitireformen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	152
1796. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. klassifiseringssystemet, EUs taksonomi, besvart av olje- og energiminister	153
1797. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. økt bruk av selvtesting og hurtigtesting, besvart av helse- og omsorgsminister.....	154

1798. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. takseringsgrunnlaget på bolig, besvart av finansminister.....	155
1799. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. karantenerregler, besvart av helse- og omsorgsminister	156
1800. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. karantenehotell, besvart av justis- og beredskapsminister	157

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1651 - 1800) for sesjonen 2020-2021**

Partibetegnelsen:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Amundsen, Per-Willy (FrP)	1689, 1704
Andersen, Karin (SV)	1713, 1715
Arnstad, Marit (Sp)	1701, 1794
Aydar, Seher (R)	1786
Bjørndal, Fredric Holen (A)	1676, 1748
Bjørke, Nils T. (Sp)	1788
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	1706, 1707, 1768, 1779
Bruun-Gundersen, Åshild (FrP)	1660
Christensen, Jette F. (A)	1697, 1765
Christoffersen, Lise (A)	1683
Engen-Helgheim, Jon (FrP)	1664, 1763
Fagerås, Mona (SV)	1739
Foss, Solveig Skaugvoll (SV)	1774, 1776
Freiberg, Kjell-Børge (FrP)	1651, 1652, 1760, 1772
Gharahkhani, Masud (A)	1686
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	1669, 1693, 1785
Grande, Arild (A)	1770
Greni, Heidi (Sp)	1661
Grimstad, Carl-Erik (V)	1777
Grung, Ruth (A)	1694, 1759
Gulati, Himanshu (FrP)	1736
Hagebakken, Tore (A)	1712
Halleland, Terje (FrP)	1678, 1679, 1727, 1728
Haltbrekken, Lars (SV)	1659, 1696, 1789, 1796
Hansen, Eva Kristin (A)	1675
Henriksen, Kari (A)	1741, 1745
Henriksen, Martin (A)	1780
Hjemdal, Silje (FrP)	1685, 1733, 1744, 1747
Hoksrud, Bård (FrP)	1680, 1726
Horne, Solveig (FrP)	1691
Johansen, Morten Ørsal (FrP)	1773
Johnsen, Tor André (FrP)	1702
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1740, 1743
Kjerkol, Ingvild (A)	1771, 1783, 1799
Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	1797
Klinge, Jenny (Sp)	1729, 1730
Knutsen, Eigil (A)	1719, 1720
Lauvås, Stein Erik (A)	1753
Leirstein, Ulf Isak (Uav)	1755
Leirtrø, Kirsti (A)	1668, 1775
Liadal, Hege Haukeland (A)	1716, 1717, 1742
Limi, Hans Andreas (FrP)	1677, 1681, 1751
Listhaug, Sylvi (FrP)	1700, 1705, 1762

Lundteigen, Per Olaf (Sp)	1667
Lyngedal, Åsunn (A)	1684, 1738
Lysbakken, Audun (SV)	1761
Moflag, Tuva (A)	1688, 1756, 1758, 1800
Mossleth, Siv (Sp)	1703
Moxnes, Bjørnar (R)	1718, 1725, 1792
Myhrvold, Ole André (Sp)	1708, 1711
Myrseth, Cecilie (A)	1657
Mørland, Tellef Inge (A)	1722, 1724, 1778, 1784
Navarsete, Liv Signe (Sp)	1670, 1671
Njåstad, Helge André (FrP)	1710, 1732, 1757, 1798
Nordlund, Willfred (Sp)	1662
Nævra, Arne (SV)	1672, 1731, 1746
Pollestad, Geir (Sp)	1735
Sakariassen, Eirik Faret (SV)	1674, 1690, 1766
Sandberg, Nina (A)	1764
Sandrøen, Nils Kristen (A)	1734
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	1663, 1782
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	1655, 1709, 1767, 1769
Skjelstad, André N. (V)	1687
Steffensen, Roy (FrP)	1658, 1721
Storehaug, Tore (KrF)	1754, 1791
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	1665, 1666, 1790, 1793
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	1750
Søttar, Hanne Dyveke (FrP)	1695, 1699, 1737, 1752
Trettebergstuen, Anette (A)	1692
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	1653, 1654, 1749, 1795
Vågslid, Lene (A)	1698, 1781
Wiborg, Erlend (FrP)	1656, 1673, 1787
Wilkinson, Nicholas (SV)	1714
Øvstegård, Freddy André (SV)	1682, 1723

STORTINGET

Dokument 15:12

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1651

Innlevert 15. mars 2021 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg

Besvart 23. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Kommunale bygg fritas for eiendomsskatt jf. eiendomsskatteloven. Likeledes kan historiske og statlige bygg også fritas.

Kan et bygg, eid av et aksjeselskap som er heleid av en kommune, automatisk fritas for eiendomsskatt?

BEGRUNNELSE:

Gitt at man har en kommune hvor et bygg er eid av kommunen gjennom et heleid kommunalt aksjeselskap, hvor eneste verdi i selskapet er denne bygningen. Dette aksjeselskapet driver så utleie av bygget i konkurranse med andre lokale næringsaktører, men uten å betale eiendomsskatt. En slik ordning vil føre til en uholdbar forskjellsbehandling mellom det heleide kommunale aksjeselskapets driftskostnader og andre privat eide, som må betale eiendomsskatt.

I en tid der næringslivet sliter mener undertegnede at like vilkår må være en betingelse. Videre er det viktig at kommunen er en tilrettelegger og ikke en organisasjon som utkonkurrer det øvrige lokale næringslivet.

Jeg ser derfor frem til å høre statsrådets syn på hvor eiendomsskatteloven sine betingelser sørger for like konkurransevilkår.

Svar:

Eiendomsskatt er en kommunal skatt som pålegges med hjemmel egedomsskattelova. Det er kommunestyret i den enkelte kommunen som avgjør om det skal skrives ut

eiendomsskatt i kommunen, og omfanget av denne innenfor lovens rammer.

Eiendomsskatten er en skatt på fast eiendom. Eierforholdet til eiendommene er i utgangspunktet uten betydning. Loven fastsetter imidlertid obligatorisk fritak for visse typer eiendom. Dette gjelder i hovedsak eiendom i direkte, statlig og kommunalt eie. Egedomsskattelova § 5 første ledd bokstav d fastslår at «Eigedomar som kommunen sjølv eig. (...)» er fritatt.

Fritaket gjelder kun for eiendommer som ligger i den kommunen som skriver ut skatten. Begrunnelsen for fritaket har vært at det er uhensiktsmessig at kommunen skal skrive ut eiendomsskatt til seg selv, også med det merarbeid og omkostninger dette innebærer.

Jeg er ikke kjent med at det foreligger rettspraksis knyttet til den problemstillingen som er reist i spørsmålet.

Finansdepartementet har i en upublisert forto- lkningsuttalelse av 24. september 1986 uttalt at egedomsskattelova § 5 bokstav d ikke gjelder når eiendommen eies av et selvstendig rettssubjekt, selv om kommunen har eierinteresser i rettssubjektet.

Videre har FIN i brev fra januar 2014 uttalt at:

«Eiendom som kommunen selv eier er fritatt for eiendomsskatt etter egedomsskattelova § 5 bokstav d. Fritaket gjelder imidlertid ikke for eiendom som kommunen eier gjennom et selvstendig rettssubjekt, for eksempel et aksjeselskap».

Disse uttalelsene har videre støtte i den juridiske litteratur, blant annet i Eiendomsskatt, kommentarutgave, Harboe (2.utgave), 2004, s. 64, der følgende framgår: «Når kommunen har eierinteresser, for eksempel gjennom aksjer i aksjeselskap som eier fast eiendom, er det et-

ter mitt skjønn ikke grunnlag for fritak for eiendomsskatt, heller ikke for den forholdsmessige del av eiendommen som svarer til kommunenes eierinteresser».

Jeg legger derfor til grunn at eiendom som eies av et aksjeselskap der kommunen eier alle aksjene, ikke kan fritas for eiendomsskatt etter bestemmelsen.

SPØRSMÅL NR. 1652

Innlevert 15. mars 2021 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg

Besvart 24. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Forslag til ny dimensjoneringsforskrift for brann- og redningsvesen har vært på høring. Fra brannfaglig hold har det kommet klare signaler om at det ønskes krav om heltids ledelse i alle brannvesen.

Vil dette bli innarbeidet i den endelige forskriften?

Svar:

Forslag til ny brann- og redningsvesenforskrift har vært på høring med frist 15. januar 2021. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) gjennomgår og vurderer nå innkomne høringsuttalelser. Det er dermed for tidlig å fastslå det endelige innholdet i ny forskrift.

BEGRUNNELSE:

Oppgavene som en brann- og redningstjenestene har ansvar for er omfattende og det legges stadig til oppgaver som samfunnet forventer skal løses. Dette fører til at brann- og redningstjenesten møter stadig mer komplekse og utfordrende oppgaver både innen forebygging og beredskap. Slike utfordringer blir stadig mer krevende å løse for ledere i deltidsstillinger. I tillegg ser vi at det kan være habilitetsutfordringer knyttet til deltidsstillinger på ledernivå i brann og redning. Det er også et behov for strukturrendringer og samarbeid i brann og redningstjenesten. De utfordringene som er nevnt over gjør at mindre brann- og redningstjenester vil slite med å kunne levere på å opprettholde og videreutvikle kompetanse, utstyr og utholdenhet. Det å få etablert gode fagmiljøer på forebyggingsområdet er også krevende i mindre enheter. Samtidig må det kommunale selvstyret ivaretas slik at kommunene kan velge de løsningene som passer den enkelte kommune best innenfor et regelverk med minimumskrav til tjenesten.

I oppdragsbrevet fra justisdepartementet til DSB (Direktoratet for Sivil Beredskap) hvor utarbeiding av forslag til ny dimensjoneringsforskrift for brann og redningsvesen ble bestilt, var krav om heltid ledelse av brannvesen et av tiltakene som spesifikt ble ønsket vurdert. Under arbeidet med å utarbeide forslag til ny forskrift fikk dette støtte fra store deler av det brannfaglige miljøet. I det forslaget DSB oversendte Justisdepartementet var krav om heltid ledelse av brannvesen derfor medtatt.

SPØRSMÅL NR. 1653**Innlevert 15. mars 2021 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 19. mars 2021 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Når vil regjeringen legge frem EUs fjerde energimarkedspakke til behandling i Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen sendte kort tid før sommerferien EU-regelverk for elektrisitetsmarkedet, EUs fjerde energimarkedspakke, ut på høring. Den såkalte «ren energipakken» reviderer og erstatter blant annet rettsaktene for kraftmarkedet som inngår i EUs tredje energimarkedspakke. Høringen omfatter fire rettsakter som trådte i kraft i EU den 1. januar 2020.

Regjeringen skrev i høringen at:

«Det pågår et arbeid i departementet med å vurdere regelverkets innhold og antatte konsekvenser, rettsaktens EØS-relevans, behovet for eventuelle EØS-tilpasninger mv.»

Svar:

Med henvisningen til EUs fjerde energimarkedspakke forstår jeg regelverket som også er omtalt som "Ren energi-pakken" (CEP), og som er vedtatt i EU i perioden 2018 til 2019. Ren energi-pakken reviderer blant annet rettsaktene i den tredje energimarkedspakken.

Det pågår et arbeid i departementet med å vurdere regelverkets innhold og de antatte konsekvensene, herunder behovet for eventuelle EØS-tilpasninger og endringer i norsk regelverk mv. Dette er et omfattende arbeid, som vil måtte pågå i noe tid fremover. Også dialogen med EU-siden om EØS-tilpasninger mv. vil kunne ta noe tid.

Det er derfor ikke mulig å gi et svar på når regjeringen vil kunne legge fram en sak for Stortinget om gjennomføring av hele eller deler av Ren energi-pakken. Dette er et pågående arbeid, hvor jeg er opptatt av at både konstitusjonelle hensyn og øvrige norske interesser skal ivaretas fullt ut.

SPØRSMÅL NR. 1654**Innlevert 15. mars 2021 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 25. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Kan statsråden legge frem oversikt over utviklingen i disponibel realinntekt per innbygger for hver ulike regjering Norge har hatt siden 2. verdenskrig og frem til i dag, eventuelt legge frem en tilsvarende oversikt fordelt på hver stortingsperiode?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver følgende i Nasjonalbudsjettet 2021:

«De siste årene har de fleste husholdninger opplevd et fall i disponibel realinntekt, blant annet som følge av lav nominell inntektsvekst og høyere prisvekst etter oljeprisfallet i 2015.»

Jon Hustad skriver i Dag og Tid fredag 12. mars at:

«Under Erna Solberg har norsk økonomi gått gjennom den lengste stagnasjonsperioden per innbyggjar sidan deflasjonspolitikken etter 1814, om vi skal tru tidsserien til avdøde Fritz Hodne. Det har faktisk ikkje vore ein lengre periode utan oppgang på over 170 år. Både produktiviteten og lønsutviklinga har stått stille.»

Svar:

Tabell 1 viser utviklingen i disponibel realinntekt per innbygger for Norge. Departementet har fått tall fra Statistisk sentralbyrå tilbake til 1954 som er beregnet med utgangspunkt i årlige nasjonalregnskapstall. Det ligger noe annerledes beregningsmetoder til grunn for de historiske tallene før 1978 enn senere år. Tabellen viser den disponible inntekten per innbygger det siste året i hver stortings-

speriode, samt endringen fra det siste året i stortingsperioden før.

År	Disponibel inntekt per innbygger. 2020-kroner ¹		Stortingsperiode
	Verdi	Endring, pst. ²	
1954	117 296		
1957	124 081	5,8	1954-1957
1961	138 666	11,8	1957-1961
1965	163 151	17,7	1961-1965
1969	189 065	15,9	1965-1969
1973	237 370	25,5	1969-1973
1977	249 508	5,1	1973-1977
1981	295 387	18,4	1977-1981
1985	333 981	13,1	1981-1985
1989	305 223	-8,6	1985-1989
1993	326 537	7,0	1989-1993
1997	409 257	25,3	1993-1997
2001	494 202	20,8	1997-2001
2005	570 546	15,4	2001-2005
2009	555 177	-2,7	2005-2009
2013	598 542	7,8	2009-2013
2017	570 397	-4,7	2013-2017
2020	521 769	-8,5	2017-2021 ³

Tabell 1 Disponibel inntekt per innbygger. Nivå siste år i hver stortingsperiode og endring fra foregående stortingsperiode

1 Frem til 1978 er det brukt historiske serier som bygger på en litt annerledes beregningsmetode enn årene etter. Serien er deflatert med prisindeksen for BNP frem til 1970, og prisindeksen for innenlandsk sluttanvendelse etterpå.

2 Endring fra siste år i foregående stortingsperiode.

3 Inneværende stortingsperiode. Foreløpige tall for 2019-2020.

Etter finanskrisen har veksten i Norges disponible realinntekt avtatt. Det kommer etter en periode med svært kraftig vekst fra midten av 1990-tallet. Oppgangen i denne perioden må særlig ses i sammenheng med økt produksjon, både i fastlandsøkonomien og i petroleumsvirksomheten. Økte priser på olje og gass ga Norge store bytteforholdsgevinster i handelen med utlandet fra midten av 2000-tallet til oljeprisfallet i 2014, dvs. at prisene på varene vi eksporterte økte mer enn prisene på varene vi importerte. Lavere priser på olje og gass har siden bidratt til å trekke ned realdisponibel inntekt. Veksten har også blitt dempet av lavere produktionsvekst i fastlandsøkonomien og i petroleumsvirksomheten. Økte rente- og utbytteinntekter fra Norges nettofordringer på utlandet (særlig Statens pensjonsfond utland) har i noen grad motvirket

bytteforholdstapet, men langt fra fullt ut. Verdigevinster i fondet regnes ikke med i disponibel inntekt, og de har vært betydelige de siste årene.

Bytteforholdstapet etter 2014, kombinert med at forholdsvis rask vekst i befolkningen, innebærer at befolkningen har vokst raskere enn landets disponible realinntekt det siste tiåret, slik at realinntekten per innbygger har falt.

Utviklingen i husholdningenes kjøpekraft har vært mer stabil enn landets, men også veksten i husholdningenes disponible realinntekt har avtatt etter finanskrisen. Høyere prisvekst og moderate lønnsoppgjør, særlig i kjølvannet av oljeprisfallet i 2014, har bidratt til svakere utvikling i husholdningenes realinntekter. Samtidig har lavere renter redusert renteutgiftene for mange. Omtalen i Nasjonalbudsjettet 2021 som det refereres til i spørsmålet, er basert på SSBs inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger. Denne viser at medianinntekten etter skatt i norske husholdninger flatet ut etter oljeprisfallet, se figur 1. Medianinntekten var 0,3 pst. lavere i 2019 enn i 2014, målt i faste kroner. Samtidig steg husholdningenes samlede disponible realinntekt per innbygger, slik den måles i Nasjonalregnskapet. Det er flere forskjeller mellom dis-

se inntektsmålene. Den disponible inntekten, slik den er definert i Nasjonalregnskapet, er fratrukket blant annet renteutgifter, i tillegg til skatteutgifter. Ifølge tall fra Norges Bank falt husholdningenes rentebelastning fra 2014 til 2019, noe som isolert sett øker deres disponible inntekt. Videre vil forskjeller i husholdningsstørrelse over tid påvirke gjennomsnittsberegningen, i tillegg til at inntekts- og formuesstatistikken for husholdninger ikke omfatter studenter og aleneboende barn under 18 år. Det er også noe forskjell i prisdeflatoren brukt i de to inntektsmålene.

Figur 1 Utvikling i ulike inntektsmål. Indeks. 1990 = 100. Faste priser.

1 Studenter og aleneboende under 18 år er utelatt.

Begge de to inntektsmålene illustrerer at Norge, som en betydelig petroleumsprodusent, blir fattigere når olje- og gassprisene går betydelig ned slik de har gjort etter 2014. Dette har fått konsekvenser både for landets og husholdningens disponible inntekter etter oljeprisfallet.

SPØRSMÅL NR. 1655

Innlevert 15. mars 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 23. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

De norske tivolibransjen er i en svært prekær situasjon som følge av pandemiens nedstengninger og at bransjen ikke treffes av noen av kompensasjonsordningene til regjeringen. De mener de hadde klart seg om de ble definert som kultur som i andre land, og med det få ta del i kulturbransjen sine kompensasjonsordninger.

Vil statsråden la den tradisjonsrike tivolibransjen vår få ta del i støtteordningene for kultur, og om ikke, hvordan tenker han og regjeringen at våre norske tivoli skal overleve en sesong til med minimalt inntekt?

BEGRUNNELSE:

Tivolibransjen er svært hardt rammet av Korona med en omsetningssvikt på 70-100 % i 2020, og med et krevende tap av ansatte med spesialkunnskap.

Bransjen har kun fått tildelt støttemidler som tilsvarer 0,33 - 4,24 % av den totale omsetningen som hver enkelt bedrift hadde i 2019. Totalt har bransjen fått innvilget (ikke utbetalt) 6 213 153 kr. Selv om de ba om 50 millioner våren 2020.

Ingen kompensasjonsordninger treffer; ikke kompensasjonsordningen til næringslivet eller ordningen for sesongbedrifter, da disse ikke sammenfaller med omreisende tivoli sin kostnadsstruktur. Ei heller kompensasjonsordningen for lovpålagt vedlikehold med svært begrensede tidsfrister og med en utforming som ikke gav mer enn ca. 20 % av det man søkte på, noe som fort forsvant i kostnader ved å søke.

Bransjen har søkt på støtteordningen for publikumsåpne arrangementer, men per dags dato vet de in-

genting om resultatet. Dersom bransjen faktisk mottar 100 % av søkt beløp, vil bransjen likevel gå i millioner i underskudd. De er verdensledende på sikkerhet med enorme vedlikehold- og sikkerhetskostnader som bl.a. skal løses av ansatte fra utlandet som må flys inn.

Usikkerheten rundt sesongoppstart for bransjen er stor når smittesituasjonen er så usikker. Oppstartskostnadene til bransjen er rundt 25 millioner kroner, mens ukentlige kostnader i forbindelse med en eventuell nedstengning igjen er på ca. 3 millioner kroner.

De norske tivoliene holder i hevd et unikt 400 år gammelt kulturtilbud som gis i bygd og by over hele landet vårt, til alle samfunnslag og til alle aldre. Tivoliene er ofte familiebedrifter som har holdt på i generasjoner, og de har kulturstatus i mange Europeiske land, blant annet i Sverige og Finland.

Tivolibransjen ønsker derfor å ta del i kompensasjonsordningene til kulturlivet for å komme seg igjennom, og overleve koronakrisen. Med denne hjelpen vil bransjen kunne stimulere til aktivitet i hele verdikjeden, noe som vil gagne andre arrangører som er avhengig av tivoli sin deltakelse som trekkplaster og økonomisk bærebjelke. Det vil også gagne frivilligheten som fyller klubbkassene sine som en følge av at et tivoli kommer til kommunen.

Svar:

Et lignende spørsmål om tivoli er stilt fra representanten Anette Trettebergstuen til næringsminister Iselin Nybø. Det vises til det svaret hvor statsråd Nybø skrev:

"Koronapandemien har gjort hverdagen uforutsigbar for norsk næringsliv, også for sirkus- og tivoliaktørene. Av hensyn til

liv og helse har regjeringen innført strenge tiltak for å begrense spredningen av koronaviruset, og flere av disse tiltakene vil vedvare så lenge det er nødvendig. Derfor har regjeringen etablert en rekke ordninger og tiltak for å hjelpe små og store levedyktige bedrifter over hele landet gjennom krisen.

Sirkus- og tivolibransjen kan på lik linje med andre bedrifter søke om midler fra de generelle ordningene som er opprettet for å hjelpe næringslivet gjennom koronapandemien. Kompensasjonsordningen for næringslivet er en av disse. Ordningen gir kompensasjon for faste, uunngåelige kostnader til foretak som har hatt omsetningsfall på 30 prosent eller mer, sammenliknet med en referanseperiode, og er åpen for de aller fleste bedrifter. Videre har regjeringen gjennom koronapandemien gjort en rekke midlertidige endringer i skatter, avgifter, og i permitterings- og dagpengereguleringen for å unngå unødvendige oppsigelser og gi både arbeidstakere og arbeidsgivere mer forutsigbarhet i en vanskelig tid.

Samtidig som smittevernstiltakene har rammet norsk næringsliv bredt, er det også enkelte næringer som er hardere rammet enn andre, og derfor er det i tillegg til brede ordninger nødvendig med spissede tiltak mot næringer som er hardt rammet.

Støtteordningen for store publikumsåpne arrangementer er et av de mer spissede tiltakene regjeringen har innført, som kan være relevant for aktører som Thomas Tivoli. I denne

ordningen vil arrangører og medarrangører av store publikumsåpne arrangementer kunne søke om støtte. Ordningen er forlenget frem til 1. juli 2021, og arrangementer som skulle vært avholdt mellom 1. januar og 1. juli med et ventet besøkstall på over 200 personer vil kunne søke i den nye runden. Det ble bevilget 350 mill. kroner til ordningen som er vedtatt økt med 260 mill. kroner til 610 mill. kroner grunnet utvidelsen av ordningen.

Tilskuddsordningen for bedriftsutvikling i event- og reiselivsnæringen kan også være relevant for tivoliaktører. Ordningen skal gi tilgang til likviditet for selskaper i event- og reiselivsnæringene med et omsetningsfall grunnet pandemisituasjonen, slik at de kan gjennomføre fremtidige omstillingsprosjekter for å tilpasse seg smitteverntiltak og endringer i event- og reiselivsmarkedet. I 2020 ble det gjennomført to utlysninger på til sammen 550 mill. kroner. Stortinget har på bakgrunn av forslag fra regjeringen bevilget ytterligere 1 mrd. kroner til ordningen, som forvaltes av Innovasjon Norge.

Smittesituasjonen er fremdeles uoversiktlig. Vi vil ha økonomiske tiltak så lenge pandemien gjør det nødvendig, men det er viktig at tiltakene tilpasses smittesituasjonen. Jeg vil oppfordre Thomas Tivoli og andre aktører til å fortsette å benytte seg av ordningene som er etablert. For ordens skyld gjør jeg oppmerksom på at det er forvalterne av ordningene som fatter vedtak om støtte."

SPØRSMÅL NR. 1656

Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 24. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Stortinget vedtok i Innst. 248 S (2020-2021) at regjeringen skulle igangsette planleggingen av ny politihøgskole. Justisministeren svarte nylig Stortinget at det måtte sees i sammenheng med andre behov innen justissektoren.

Mener statsråden at hun fritt kan velge å se bort fra vedtak fattet av Stortinget og fortsatt skyve prosjektet ut i tid?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen ble nylig utfordret på hvordan den vil følge opp Stortingets klare vedtak. Svaret fra justisministeren kan kun oppfattes som en provokasjon og uvilje til å svare opp et gjeldende vedtak. All den tid den nåværende justisministeren representerer en mindretallsregjering, fremstår ikke svaret som spesielt positivt eller imøtekomende. Min forventning er derfor en mer fremoverlent

holdning og en tidsramme for det arbeidet som skal utføres.

Svar:

Jeg ser naturligvis ikke bort fra Stortingets vedtak, men vil understreke at det er mindre enn en måned siden vedtaket ble fattet. Et første steg i planleggingen av ny politihøgskole er å se saken i sammenheng med andre planlagte og pågående investeringsprosjekter i justissektoren. Ut fra tilstandsvurderinger av ulike justisbygg, har det vært en nødvendig prioritering både fra mine forgjengere og meg å få avklart løsninger for Oslo fengsel og politihuset i Oslo. Det er viktig at investeringsprosjektene i justissektoren ses i sammenheng for å sikre at de følges godt nok opp.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte med mer informasjon.

SPØRSMÅL NR. 1657**Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Cecilie Myrseth****Besvart 23. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden bidra til å bygge opp tilliten og omdømmet til nordnorsk kunstmuseum (NNKM), og har statsråden tillit til at dagens styre kan gjøre den jobben?

BEGRUNNELSE:

Det siste året har det offentlige søkelys vært rettet mot Nordnorsk Kunstmuseum, med svært negativt fortegn. Det hele startet med at et nytt styre i mars i fjor valgte å gi NNKM-direktøren sparken på dagen under begrunnelsen at de skulle «rydde opp», som bidro til at flere av styremedlemmene som ikke er departementsoppnevnt trakk seg på dagen.

Det ble tatt ut søksmål fra direktøren mot NNKM, og etter hvert sa den administrative lederen opp sin stilling. Rettssaken mellom den oppsagte direktøren og styret i Nordnorsk Kunstmuseum er nå over, og det er på tide å se fremover.

Nå må det viktigste være å skape ro, bygge opp tillit og omdømmet til NNKM, som er svært viktig for kunsten i Nord-Norge. Nordnorsk Kunstmuseum har i de i de senere år vært et prisvinnende museum som har skapt engasjement og entusiasme, særlig for sitt fiktive Sámi Dáiddamusea og utstillingen There is No. Nå må også regjeringen være sitt ansvar bevisst.

Svar:

Nordnorsk Kunstmuseums styre har løst direktøren fra en åremålsavtale. Kulturdepartementet har mottatt en rekke henvendelser fra styrets mindretall, som nå også har trukket seg fra sine verv.

Kulturdepartementet er den eneste offentlige bidragsyteren til museet. Kulturdepartementet oppnevner tre av seks representanter i museets styre. Departementet har på denne bakgrunn holdt seg godt orientert om situasjonen.

Nordnorsk Kunstmuseum er organisert som en selvstendig stiftelse. Det er styret for stiftelsen som har ansvaret for at museet drives på beste måte og som må løse de oppståtte utfordringene. Kulturdepartementet legger til grunn at styret håndterer situasjonen og finner den beste veien videre, selv om det tar tid å finne gode løsninger.

Nordnorsk Kunstmuseum er en viktig kunstinstitusjon i landsdelen og det eneste større kunstmuseet nord for Trondheim. Etter gjeldende vedtekter skal museet dekke hele den nordnorske landsdelen. Nåværende styre har en

ambisjon om å gi museet en sterkere formell forankring i landsdelen. På denne bakgrunn har styret satt i gang en prosess for å utvikle museet til å ivareta formålsparagrafen i vedtektene fullt ut.

I sitt brev av 3. juli 2020 oppfordret Kulturdepartementet museet om å invitere de to aktuelle fylkeskommunene, Sametinget og Longyearbyen lokalstyre til en samtale om hvilke forventninger de ulike offentlige instansene har til museet. I tillegg påpekte departementet at det kan være tjenlig å se helhetlig på kunstfeltet i Nord-Norge og hvilken rolle Nordnorsk Kunstmuseum skal spille i framtiden, herunder skape best mulig gjensidig forståelse omkring roller, samvirke og potensial for fremtidig samarbeid med de ulike aktørene innenfor det visuelle kunstfeltet i landsdelen.

På bakgrunn av dette har Nordnorsk Kunstmuseum invitert representanter fra Kulturdepartementet, Sametinget, Nordland fylkeskommune, Troms og Finnmark fylkeskommune, Longyearbyen lokalstyre og Tromsø kommune til et første dialogmøte. Møtet skulle finne sted tidligere i år, men ble avlyst på grunn av Covid-19. Nytt møtetidspunkt er satt til 8. april 2021. Kulturdepartementet vil delta på embetsnivå.

Formålet med møtet er å kartlegge forventninger og tanker om museets arbeid for hele landsdelen, bl.a. hvordan de best skal organisere arbeidet i samarbeid med de ulike forvaltningsnivåene, hva som bør være de viktigste prioriteringene i årene fremover og hvilken rolle forvaltningsnivåene ønsker å ha i museets styringsorganer.

Det vil videre være viktig for museet å ha en aktiv dialog med kunstfeltet i landsdelen og sikre god kunstfaglig kompetanse i alle ledd. Avklaring av kunstfeltets forventninger til museets rolle vil derfor også være av stor betydning i den videre prosessen.

Jeg mener at museets styre og ledelse har tatt initiativ til viktige drøftelser som vil kunne åpne for konstruktiv dialog om hvordan man sammen videreutvikler både Nordnorsk Kunstmuseum og det visuelle kunstfeltet i nord. Museets styre og ledelse har oppdraget med å gjennomføre det de er pålagt etter gjeldende vedtekter for stiftelsen Nordnorsk Kunstmuseum.

SPØRSMÅL NR. 1658**Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 22. mars 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Språkrådet får flest henvendelser om korrekt bruk av "neste", da dette er kilde til mange misforståelser. Oftest betyr neste det samme som førstkommende, men kan også bety det som følger etter førstkommende. Før jul, det siste spørsmålet statsråden besvarte i 2020, om trasévalg E39, ble det sagt at ambisjon var å få vedtatt planen så tidlig som mulig neste år. Statsråden har nå fått meg til å tvile på egen forståelse av "neste" og "tidlig".

Var det tidlig 2021 som var intensjonen, og betyr det at avgjørelse kan ventes snart?

Svar:

Arbeidet med kommunedelplanen for E39 Lyngdal Vest – Sandnes har tatt lang tid. Dette skyldes at strekningen er usedvanlig lang, og at planleggingsarbeidet derfor har

vært tilsvarende omfattende. En rekke ulike korridorer har vært vurdert underveis.

Regjeringen har nå valgt korridor for ny E39 på strekningen. Løsningen blir R1-alternativet som går sør for Teksevatnet og via Vikeså gjennom Rogaland, og A1-alternativet via Lølandsvatn gjennom Agder. Denne korridoren har størst samfunnsøkonomisk nytte, og vurderes som best for natur og jordvern i Rogaland. For en strekning på om lag 5 kilometer gjennom Øygrei-området, vil R1 måtte legges om for å unngå konflikt med viktige mineralressurser. Endelig trasé for denne delstrekningen vil bli avklart i reguleringsplan.

Den valgte korridoren vil ligge til grunn for Kommunal- og moderniseringsdepartementets endelige vedtak av kommunedelplanen. På bakgrunn av vedtatt kommunedelplan vil Nye Veier AS utarbeide reguleringsplaner for strekningen.

SPØRSMÅL NR. 1659**Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 23. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

I 2018 ble gården Håggåløkkja i Melhus kommune revet for å gi plass til ny E6, bygget av Nye Veier. Eierne måtte flytte ut. Det samme skjedde i fire andre hus som skulle rives av hensyn til veien. Nylig kom det fram at Nye Veier vil endre traseen. Rivingen av gården og husene var dermed helt unødvendig. Den nye traseen fører til at andre hus må rives. Slik ødelegges ei bygd.

Hvordan kan statsråden forsvare en slik framgangsmåte fra Nye Veier og hva vil han gjøre for å sikre at slikt ikke skjer igjen?

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til at problemstillingen som her tas opp også er tatt opp av representanten Leirtrø i spørsmål nummer 1668.

Som regel vil trasé for en ny veg være fastlagt gjennom reguleringsplan flere år før vegbyggingen tar til. Nye Veier AS (NVAS) overtok prosjektporteføljen fra Statens vegvesen (SVV) i 2016. Reguleringsplanen for E6 Gyllan–Kvål inngikk som del av overtakelsen fra SVV da NVAS overtok strekningen.

Bygging av veg innebærer av og til at boliger må rives. Grunneiere som ønsker det, kan etter vedtatt reguleringsplan kreve innløsning til markedspris i henhold til «Retningslinje for innløsning av boliger i fremtidig veglinje». Formålet med disse retningslinjene er blant annet å gi boligeiere mulighet til å få løst inn boligene sine før ordinært tidspunkt for innløsning slik at de bl.a. kan unngå utrygghet knyttet til bosituasjon. Det var nettopp i tråd med nevnte retningslinjer at boligene i Melhus kommune ble innløst.

Regjeringen har klare mål om å få mer for pengene samtidig som klima og miljøpåvirkningen skal ned, noe

som også er tydeliggjort i NTP for perioden 2022-2031. NVAS gjennomgår derfor alle gamle planer for å kunne bygge ut prosjektene til en lavere kostnad og med reduserte miljølemper. Forslaget om å justere vegtraséen for E6 Gyllan-Kvål er et eksempel på dette. Den nye vegtraséen som NVAS nå vurderer på delstrekningen E6 Gyllan-Kvål kan ha store positive effekter som blant annet reduserte klimagassutslipp, reduserte utbyggingskostnader, redusert direkte inngrep i Gaula og redusert jordbruksbeslag. Den vurderte løsningen vil også kunne gi en bedre trafikal løsning.

Utbyggingsprosjekter som fører til at folk må flytte fra sine hus, er krevende å håndtere, og oppleves svært inn- gripende for enkeltmennesket. Da er det ekstra viktig at utbygger har en solid plan for å kunne møte de berørtes behov for informasjon og oppfølging. Overordnede hensyn, som eksempelvis bygging av nasjonal infrastruktur, krever noen ganger at eiendom og hus må innløses. Men når planer endres og nye valg tas, og innløsning viser seg å likevel ikke være nødvendig, har jeg forståelse for at kan adstedkomme reaksjoner. Jeg legger til grunn at NVAS i denne og øvrige saker følger lover og regler, samt interne retningslinjer for prosess, rutiner og fremtreden.

SPØRSMÅL NR. 1660

Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen

Besvart 24. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden følge opp Stortingets vedtak som skulle sikre at partnere får lov å være med på svangerskapsoppfølging, fødsel og på barsel?

BEGRUNNELSE:

Gravide kvinner er i en sårbar situasjon og opplever engstelse og uro når partner ikke får være med på fødsel og barsel. Spørsmålsstiller fremmet derfor forslag i Stortinget om at sykehus skal ta i bruk hurtigtester for å sikre at partner får være med på svangerskapsoppfølging og i fødsels- og barseltiden. Forslaget fikk enstemmig tilslutning i Stortinget.

Helse Bergen uttaler på sine hjemmesider at partner i hovedsak ikke får være med på ultralyd, og får være med på barselavdelingen i maks en time mellom klokka 17 og 20. Kvinneklubben svarer til Bergens Tidende at de ikke ønsker å ta i bruk hurtigtester, fordi smittetrykket i Bergen er økende. Det fremstår som et underlig argument.

En times samvær på barsel holder ikke. Spørsmålsstiller mener mor og hennes partner må sees som ett i forhold til smitte og at Stortinget har bedt om at hurtigtester tas i bruk for å sikre begge foreldrene mulighet til å være med på svangerskapsoppfølging og barselopphold.

Svar:

Jeg viser til mitt svar 10. mars på spørsmål nr. 1459 fra representanten Sigbjørn Gjelsvik.

Folkehelseinstituttet sier i sine anbefalinger om besøk i føde/barselavdelinger at det skal tilrettelegges for tilstedeværelse av partner/nærmeste pårørende (definert av den fødende selv) før og under fødselen, og i barseltiden. Det er imidlertid de enkelte helseforetakene som har ansvar for å tilpasse de nasjonale anbefalingene til den lokale situasjonen ved hver enkelt fødeavdeling.

Helsedirektoratet fikk den 17. februar i oppdrag å gi råd om hvilke smittevernstiltak som er nødvendige for å åpne for at partner er mer til stede, inkludert bruk av hurtigtester.

I sitt svar til Helse- og omsorgsdepartementet den 26. februar anbefaler Helsedirektoratet bruk av hurtigtester i situasjoner der det er nødvendig for å sikre partners mulighet til deltakelse før, under og etter fødsel. Det anbefales imidlertid ikke hurtigtesting av alle partnere.

Folkehelseinstituttet uttalte senere i sine råd til spesialisthelsetjenesten at avdelingene må etablere rutiner for pre-triagering av partner/nærmeste pårørende. Når dette er på plass, anses antigenhurtigtester, brukt som rutinemessig screening, å ha minimal tilleggsgevinst og anbefales derfor ikke.

I møtet jeg hadde med de regionale helseforetakene, Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet den 3. mars ble Helsedirektoratets anbefalinger lagt frem. De regionale helseforetakene vil følge opp anbefalingene overfor sine helseforetak.

SPØRSMÅL NR. 1661**Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 19. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Mener statsråden at den planlagte nedleggelsen av Sjøvegan mottak på det nåværende tidspunkt er forsvarlig ut fra hensynet til smittevern, og at en nedleggelse tre måneder før kontraktstiden på EM-avdelingen har gått ut sikrer kommunen god nok forutsigbarhet når det rammer lokalsamfunnet så hardt?

BEGRUNNELSE:

UDI har kunngjort at de vil legge ned Sjøvegan mottak og heller utlyse en ny avdeling for enslige mindreårige i østlandsområdet. Dette vil skje tre måneder før kontraktstiden går ut på EM-avdelingen på Sjøvegan mottak, som er i mars 2022. Slike grep gir null forutsigbarhet for kommunen, og virker smittevernmessig å være dårlig begrunnet. I november 2020 stanset UDI flytting av asylsøkere mellom mottak og gikk i dialog med FHI. En seksjonssjef i UDI uttalte da at det vil være aktuelt å forlenge kontrakten til mottaksdriverne dersom en flytting ikke kan gjøres på en trygg måte.

Svar:

Ansvar for opprettelse, drift og nedleggelse av asylmottak er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlendingsdirektoratet (UDI).

UDI har hatt et godt samarbeid med Salangen kommune og Sjøvegan asylmottak gjennom mange år. Driftsavtalen UDI har med Sjøvegan asylmottaks avdeling for enslige mindreårige utløper i mars 2022, mens driftsavtalen med asylmottakets ordinære avdeling utløper

allerede i september 2021. Dersom asylankomsttallene forblir lave, slik prognosene tilsier, legger UDI opp til at avdelingen for enslige mindreårige asylsøkere avvikles mot slutten av 2021. UDI er opptatt av at avvikling skal gjennomføres på en smittevernfaglig forsvarlig måte, i tett dialog med asylmottaket og kommunen.

UDI har i den senere tid lagt om systemet for anskaffelser av innkvarteringskapasitet, og har inngått rammeavtaler med 4-5 driftsoperatører per region. Dette er såkalte basismottak med kontrakter av en lengre varighet enn andre mottakskontrakter. Salangen kommune, som drifter Sjøvegan asylmottak, deltok i anbuds konkurransen om disse rammeavtalene, men ble ikke ansett for å være blant de fire beste tilbyderne i region Nord. UDI tilstreber å ha et relativt likt antall basismottak i hver region.

For å dekke behovet for innkvarteringskapasitet på Østlandet, herunder å sikre en forsvarlig kapasitet i tilknytning til ankomstfasen, tar imidlertid UDI sikte på å etablere et nytt asylmottak på østlandsområdet, inkludert innkvarteringskapasitet for enslige mindreårige, fortrinnsvis i geografisk nærhet til Nasjonalt ankomstsenter i Råde kommune.

Jeg har stor forståelse for at det kan oppleves krevende for beboere, driftsoperatører, ansatte og kommuner som har bygget opp kompetanse i tilknytning til mottaksdriften når et asylmottak avvikles, ikke minst når dette berører enslige mindreårige. Det er likevel ikke samfunnsøkonomisk forsvarlig å ha en vesentlig større mottakskapasitet enn det er behov for.

For øvrig viser jeg til mine svar på spørsmål nr. 1645 og 1662 til skriftlig besvarelse.

SPØRSMÅL NR. 1662**Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 19. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Mener statsråden at UDI sin prosess rundt nedlegging av Sjøvegan mottak er i tråd med regjeringens ambisjon om

å ha flere kompetansearbeidsplasser i distriktene, og hvis ikke, hva vil statsråden foreta seg for å sørge for at dette samsvarer?

BEGRUNNELSE:

I retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon fra november 2019 slår regjeringen fast at den statlige lokaliseringspolitikken skal medvirke til god fordeling av statlige arbeidsplasser som bidrar til å utvikle robuste arbeidsmarkeder i alle deler av landet, og som sikrer hele befolkningen god tilgang til statlige tjenester. Videre har regjeringen gjennom de samme retningslinjene lagt til grunn at direktorater og etater ikke lenger kan legge ned statlige kontorer uten aksept fra departementet. UDI har nå informert om at de planlegger å legge ned Sjøvegan mottak ved utgangen av 2021. Med det mister regionen kompetansearbeidsplasser, noe som er sentraliserende, samtidig som det gir omstilling-skostnader. Omstillingsarbeidet er planlagt i henhold til kontraktsperioden, og en avslutning ved årsskiftet setter ansatte, kommuneorganisasjonen og støttefunksjonene i lokalsamfunnet i en svært vanskelig situasjon.

Svar:

Spørsmålet ble opprinnelig rettet til distrikts- og digitaliseringsministeren, men besvares av meg ettersom spørsmålet gjelder nedleggelse av asylmottak, som hører inn under mitt ansvarsområde.

Ansvarer for opprettelse, drift og nedleggelse av asylmottak er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlendingsdirektoratet (UDI).

UDI har hatt et godt samarbeid med Salangen kommune og Sjøvegan asylmottak gjennom mange år. Driftsavtalen UDI har med Sjøvegan asylmottaks avdeling for enslige mindreårige utløper i mars 2022, mens drifts-

avtalen med asylmottakets ordinære avdeling utløper allerede i september 2021. Dersom asylankomsttallene forblir lave, slik prognosene tilsier, legger UDI opp til at avdelingen for enslige mindreårige asylsøkere avvikles mot slutten av 2021.

UDI har i den senere tid lagt om systemet for anskaffelser av innkvarteringskapasitet, og har inngått rammeavtaler med 4-5 driftsoperatører per region. Dette er såkalte basismottak med kontrakter av en lengre varighet enn andre mottakskontrakter. Salangen kommune, som drifter Sjøvegan asylmottak, deltok i anbuds konkurransen om disse rammeavtalene, men ble av UDI ikke ansett for å være blant de fire beste tilbyderne i region Nord. UDI tilstreber å ha et relativt likt antall basismottak i hver region.

For å dekke behovet for innkvarteringskapasitet på Østlandet, herunder å sikre en forsvarlig kapasitet i tilknytning til ankomstfasen, tar imidlertid UDI sikte på å etablere et nytt asylmottak på østlandsområdet, inkludert innkvarteringskapasitet for enslige mindreårige, fortrinnsvis i geografisk nærhet til Nasjonalt ankomstsenter i Råde kommune.

Jeg har stor forståelse for at det kan oppleves krevende for beboere, driftsoperatører, ansatte og kommuner som har bygget opp kompetanse i tilknytning til mottaksdriften når et asylmottak avvikles, ikke minst når dette berører enslige mindreårige. Det er likevel ikke samfunnsøkonomisk forsvarlig å ha en vesentlig større mottakskapasitet enn det er behov for.

For øvrig viser jeg til mine svar på spørsmål nr. 1645 og 1661 til skriftlig besvarelse.

SPØRSMÅL NR. 1663

Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 24. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hvor stor andel av det vi betaler inn til Enova gjennom påslaget på strømregningen, går til tiltak i norske husholdninger, og hvordan sikrer statsråden at det husholdningene betaler inn kanaliseres tilbake til husholdningene?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har vedtatt et mål om 10TWh energisparing i bygg. Husholdningene er en viktig brikke for å nå disse målene. Huseierne opplyser at de gjennom undersøkelser hos sine medlemmer blant annet får opplyst at 90 prosent av norske husholdninger ønsker å gjøre tiltak for å redusere sin strømregning, og at 60 prosent mangler investeringsmidler for å gjennomføre tiltak i egen bolig. Enova skal bidra til at det er attraktivt og lønnsomt å utvikle og

ta i bruk teknologiene og tjenestene som trengs for å ta de nødvendige grepen for å nå målet.

Hvert år betaler norske husholdninger ca. 400 millioner kroner til Enova for å finansiere energieffektiviseringstiltak. Innbetalingen skjer gjennom et påslag på 1 øre/kWh på strømregningen. I tillegg bidrar husholdningene indirekte til Enova gjennom bevilgninger over statsbudsjettet. Gjennom sin avtale er Enova forpliktet til å stille minst 250 millioner til disposisjon til en rettighetsbasert ordning for enøk-tiltak i husholdningene. Det kan synes som at disse pengene ikke blir utbetalt til husholdningene i tråd med intensjonen i avtalen, og jeg spør meg derfor om hva det skyldes.

Det er ikke bare på energisparing vi ser behov for å gjøre tiltak fremover, men også på effektområdet. Det viser at det er flere tiltak Enova burde vurdere å kunne støtte opp under som for eksempel smarte elbilladere og smart strømstyring for å bidra til at husholdninger fortsetter å investere i tiltak for å møte behovet om å flytte strømforbruk bort fra høylastperioder.

Svar:

Klima- og miljødepartementet styrer Enova på overordna nivå gjennom fireårige styringsavtaler. Frå 1. januar 2021 tredde den nye styringsavtala mellom Enova og Klima- og miljødepartementet i kraft. Den nye styringsavtala inneber at ein legg enda sterkare vekt på Enova som klimaverkemiddel. Formålet til Enova vil framover vere å bidra til å nå Noreg sine klimaforpliktingar og medverke til omstillinga til lågutsleppssamfunnet. Dette vert utdjupa gjennom delmål om å medverke til a) reduserte ikkje-kvotepliktige klimagassutslepp mot 2030, og b) teknologiutvikling og innovasjon som bidreg til utsleppsreduksjonar fram mot lågutsleppssamfunnet i 2050.

Innanfor rammene av avtala har Enova fagleg fridom til å prioritere mellom område, utforme program og tildele støtte til enkeltprosjekt. Enova skal prioritere innsatsen der den gjev mest effekt og moglegheitene for å påverke utviklinga er størst, og mot teknologiar og løysingar som er tilpassa lågutsleppssamfunnet.

I den nye avtala er det stadfesta at

"Enova skal årlig stille til disposisjon minimum 300 millioner kroner til tiltak hos husholdninger og forbrukere for å bidra til reduserte klimagassutslipp og omstilling til lavutslippssamfunnet."

Påslaget for elektrisitetsbruk for hushalda er 1 øre per kWh. Bedrifter og offentleg sektor betalar 800 kroner årleg per målepunkt-ID. Totalt utgjorde dette 714 millionar kroner i 2020, kor om lag 400 millionar av dette kjem frå hushalda. Formålet med dette påslaget er å finansiere Enova sin generelle aktivitet. Innbyggjarane er viktige bidragsytarar til Klima- og energifondet gjennom både skattar og avgifter som mogleggjer løyvinga over stats-

budsjettet og påslaget på nettleiga. Hushald kan i hovudsak få støtte til ulike tiltak til bustaden gjennom stønad frå Enovatilskuddet. Sidan 2015 har den samla stønaden og talet på saker frå Enovatilskuddet årleg vore som følgjer:

2015: 65 millionar (3 740 saker)
 2016: 120 millionar (6 465 saker)
 2017: 165 millionar (8 123 saker)
 2018: 275 millionar (14 485 saker)
 2019: 335 millionar (20 781 saker)
 2020: 156 millionar (9 113 saker)

Den årlege samla stønaden har gradvis auka år for år. Unntaket er 2020. I 2020 blei det gitt støtte til 9 115 prosjekter i Enovatilskuddet. El-produksjon er tiltaket som fekk flest tilskott, med nesten 18 prosent. Produksjon av el i hushald er i hovudsak knytt til installasjon av solceller på bustad. Nesten like mange tilskott, 17 prosent, blei gitt til installasjon av balansert ventilasjon.

Varmepumpeløysingar og vassbåren varme var også blant dei mest populære tiltaka, sjølv om desse hadde ein nedgang. Dette kan ha samanheng med at bustadeigarane ut 2019 fekk tilskott til fjerning av oljefyr kombinert med kjøp av andre fornybare varmekjelder, som til dømes varmepumpe. Frå 2020 blei det forbod mot å fyre med fossil olje i bustader og bygg, og Enova sitt stønadstilbod til å fasa ut oljefyr blei avvika. Desse tiltaka representerte samla sett i overkant av ein tredjedel av dei støtta tiltaka i 2020.

Det mest omfattande og energisparande tiltaket er oppgradering av bygningskroppen. I 2020 blei det utbetalt 566 slike tilskott, noko som var ein auke på 30 prosent samanlikna med 2019.

Stønad frå Enova kjem dessutan innbyggjarar til gode også på andre måtar enn gjennom Enovatilskuddet. Til dømes må utsleppa reduserast i omstillinga til lågutsleppssamfunnet, særleg innanfor transportsektoren. Det er behov for, og Enova støttar, mellom anna hurtigladarar, batteribussar, lastebilar utan utslepp og landstraum til skip.

Enova skal gjennom rapportering gjere greie for arbeidet med å oppfylle formål, delmål og andre føringar i avtalen. Rapportering skjer i hovudsak gjennom årsrapport, halvårsrapportering, prosjektoversikt på enova.no, og gjennom rapportering på oppfylling av målindikatorar.

SPØRSMÅL NR. 1664**Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim****Besvart 19. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvor mange familiegjeforeningstillatelser har blitt gitt de siste 20 årene etter at noen har garantert for forsørgelse og hvor mange av disse benytter seg senere av offentlige støtteordninger som sosialhjelp, bostøtte og lignende?

BEGRUNNELSE:

I dag kan det gis familiegjeforening dersom noen garanterer for at de som kommer vil bli forsørget. I en del tilfeller ser det ut som de som innvandrer etter at en slik garanti er gitt, havner på sosialhjelp fordi den som har garantert for forsørgelse ikke stiller opp likevel. Det ser ut som det i dag ikke gir noen konsekvenser dersom man garanterer for forsørgelse for å få familiegjeforening, og trekker denne garantien etter at familiemedlemmet har ankommet. I

slike tilfeller er det stor sannsynlighet for at innvandrerer blir avhengig av offentlige ytelser.

Svar:

I perioden 2001–2020 ble det gitt om lag 133 000 førstegangs familie-innvandringstillatelser.

Utlendingsloven oppstiller en hovedregel om krav til sikret underhold i saker om familieinnvandring. Dette underholdskravet skal sikre at personer som henter familiemedlemmer til Norge kan forsørge disse. Regelverket inneholder også enkelte unntak fra underholdskravet.

Justis- og beredskapsdepartementet lager ikke oversikter over familieinnvandreres bruk av offentlige støtteordninger etter ankomst til Norge.

SPØRSMÅL NR. 1665**Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 24. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

"Oppland Arbeiderblad har sammen med Norsk redaktørforening problematisert at Sykehuset Innlandet hemmeligholder det vi mener er legetime og viktige opplysninger om covid-19." skriver ansvarlig redaktør Sønstelie i Oppland Arbeiderblad 16.03.2021, etter flere avisoppslag med manglende åpenhet fra sykehuset.

Mener statsråden Sykehuset Innlandet gjør rett i å holde tilbake informasjon om covid-19-smitte og -pasienter, og eventuelle dødsfall knyttet til smitteutbruddet, eller bør sykehuset praktisere større åpenhet?

Svar:

På generelt grunnlag vil jeg framheve at åpenhet, læring og forbedringsarbeid står helt sentralt i norsk helsetjeneste. Det er viktig at helseforetakene har et godt samarbeid med media, og at de tilstreber å ha en åpenhet rundt spørsmål som har offentlighetens interesse. Samtidig er

det viktig å ha forståelse for at helsetjenesten må sikre ivaretagelse av taushetsplikt og personvern hensyn. Dette gjelder både generelt i en mer ordinær driftssituasjon ved sykehusene, og nå i forbindelse med pandemien.

Departementet har innhentet en kommentar fra Helse Sør-Øst RHF i anledning spørsmålet, som igjen har vært i kontakt med Sykehuset innlandet. De opplyser at sykehusene gjennom pandemien har informert fortløpende om innlagte covid-19-pasienter, både gjennom egne oversikter og gjennom rapportering til helseregionen og nasjonale myndigheter.

Jeg opplever at ansvaret mellom ulike aktører for å utgi informasjon under pandemien, er rimelig avklart. Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet informerer hyppig offentligheten på et overordnet plan, og gir blant annet ut nasjonale rapporter. Helseforetakene supplerer med mer lokal informasjon, blant annet om antall innlagte pasienter, om dødsfall, antall smittede ansatte og antall medarbeidere i karantene. Dette er informasjon

som også finnes tilgjengelig på nettsidene til Sykehuset Innlandet HF.

Denne praksisen er i tråd med oppfordring som ble gitt av Helsedirektoratet i mars i fjor om å gi god informasjon, så langt det ikke er mulig å identifisere pasienter. At det kan forekomme lokale forskjeller på detaljnivået i informasjon som utgis, skyldes og at det er stor forskjell i sykehusenes og behandlingssteders størrelse. Det er fortsatt slik at mange steder har – og har hatt – et lavt antall koronapasienter innlagt. Dette igjen øker muligheten for identifisering, i kombinasjon med informasjon fra for eksempel kommunene. Dette gjør seg gjeldende for blant annet Sykehuset Innlandet HF, som med sine fem somatiske og to psykiatriske sykehus har mange ulike behandlingssteder, og derav mange små enheter og avdelinger.

Helseforetakene må vurdere hvordan de kan følge opp deres lovpålagte ansvar knyttet til taushetsplikt og personvern, og samtidig ivareta offentlighetens behov for informasjon. Dette er en viktig, men samtidig også en krevende balansegang. Pasienter må oppleve en absolutt

trygghet for at deres personlig informasjon ikke blir gjort kjent for uvedkommende, samtidig som sykehuset må søke å ivareta sin generelle tillit i befolkningen gjennom åpenhet.

Både Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet oppdaterer jevnlig nasjonale og regionale oversikter. Disse blir gjort tilgjengelig for både media og publikum. Allerede 31. mars i fjor ble også Norsk pandemiregister etablert. Registeret samler opplysninger om pasienter i spesialisthelsetjenesten med covid-19, og samler opplysninger om mulige årsaker til koronasmitte, særlig utsatthet for smitte, liggetid på sykehus, helsetilstand, funn ved innkomst, behandlingstiltak mv. Sammen med informasjon fra Norsk intensivregister finnes det mye nasjonal statistikk om covid-19-pasienter som kan utgis uten risiko for at pasienter identifiseres.

Jeg opplever at helseforetakene, også Sykehuset Innlandet HF som representanten Knutsdatter Strand viser til, tilstreber å ivareta og praktisere åpenhet – innenfor de rammer og særskilte hensyn som gjelder.

SPØRSMÅL NR. 1666

Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 22. mars 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Avisa Valdres omtalar 16. mars NIBIO sin rapport om at det vil koste 18-24 milliarder kr på landsbasis å erstatte dagens 4500 båsfjøs i mjølkeproduksjonen med lausdriftsfjøs.

Kva vil statsråden seie til dei som lurar på kva dei skal gjere for å sikre grunnlag for vidare mjølkeproduksjon på små- og mellomstore bruk, og vil ho kome med ei investeringspakke som sikrar høve til omstilling for alle gardar?

GRUNNGJEVING:

Avisa Valdres skriv blant anna at «Ressursgrunnlaget til gardane er ikkje stort nok til at alle med båsfjøs kan bygge store, nye lausdriftsfjøs med 30-40 mjølkekyr.» og at «Tal frå statsforvalteren i 2017 syner at 99 prosent av jordbruksarealet i Valdres er gras- og beitemark (...).» I tillegg har dei intervjuet Geirmund Grøndalen som delte i prosjektet «Innlandsfjøsese» og seier at «poenget er ikke å tenke luksus, men å spørje hva jeg faktisk må ha for å kunne drive gården».

Svar:

Jeg er opptatt av å legge til rette med virkemidler som bygger opp om målet om et landbruk over hele landet og ivaretagelse av en variert bruksstruktur. Investeringsvirkemidlene i landbruket bidrar til nettopp det, og gir en nødvendig risikoavlastning for de som skal modernisere produksjonsapparatet og satse på en framtid i landbruket. Det er bakgrunnen for at vi i jordbruksoppgjøret 2021 avsatte hele 664,5 mill. kroner til formålet.

Anslagene for investeringsbehov i NIBIO-rapporten er aggregerte tall for de kommende 13 årene. De siste årene har investeringene i driftsbygninger ligget på mellom 4,5 og 5 milliarder kroner per år. En ikke ubetydelig del av dette er melkefjøs.

Samtidig vil jeg peke på at den viktigste tilretteleggingen for små og mellomstore melkebruk skjer gjennom differensieringen av de årlige produksjonstilskuddene. Differensieringen av satser til fordel for små og mellomstore bruk har vært styrket de siste årene, og det er også innført et særskilt tilskudd målrettet mot små og mellomstore melkebruk.

I dag er det knyttet en rekke føringer til investeringsstøtten som tildeles fra Innovasjon Norge. Tilpassing til nye krav knyttet til dyrevelferd og særskilt kravet om løsdriftsfjøs er prioritert. De siste årene har vi hatt en tydelig føring på at små og mellomstore bruk skal prioriteres ved tildeling av støtte, og at det innen melkeproduksjon er et særskilt behov for fornying av fjøs med 15-30 kyr. Samtidig vil jeg understreke at det alltid må ligge en lønnsomhetsvurdering til grunn for det enkelte prosjekt ved vurdering av støtte.

I deler av landet er det til dels stor pågang etter investeringsstøtte. Dette gjør at konkurransen om midlene er større i enkelte fylker enn i andre, og at støtteutmålingen vil variere fra fylke til fylke. Det regionale partnerskapet i hvert fylke har også anledning til å gjøre prioriteringer mellom produksjoner og regioner i fylket. Dette kan også

påvirke hvilke typer prosjekter som prioriteres ved tildeling av støtte.

Det er gledelig å se at tydeliggjøringen om at 15-30 kyrs fjøs skal prioriteres har effekt. Ferske tall fra Innovasjon Norge viser at andelen prosjekter som får investeringsstøtte i denne kategorien etter utbygging har økt fra 25 pst. i 2016 til 43 pst. i 2020.

Rapporten vi har fått fra NIBIO er et viktig kunnskapsgrunnlag for status og kostnads-beregninger for omlegging fra båsfjøs til løsdriftsfjøs frem mot 2034. Rapporten viser bl.a. at det er store variasjoner mellom fylkene, og Innlandet er et av de fylkene som har særskilte utfordringer. Rapporten vil være et utgangspunkt for dialog med jordbruksnæringen i de kommende jordbruksoppgjørene. Spørsmål om tilskudd til finansiering av investeringsbehovet må først og fremst tas der.

SPØRSMÅL NR. 1667

Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 24. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvordan Forsvaret som statens største arbeidsgiver ikke bare sier at likestilling og mangfold er viktig, men at de jobber aktivt med tematikken slik Lov om likestilling og forbud mot diskriminering krever?

BEGRUNNELSE:

Resultater fra undersøkelsen om mobbing og seksuell trakassering i Forsvaret viser at flere fremdeles blir utsatt for kriminelle handlinger, seksuelle overgrep, mobbing og trakassering – og at det som oftest er kvinner som blir mobbet eller trakassert (utsatt for overgrep) av menn.

Statsråden uttalte 22.februar i år at: «Jeg er særlig bekymret for omfanget av mobbing og seksuell trakassering blant de yngste. Årets tall viser at reduksjonen i prosent er minst der problemet er størst. Jeg støtter forsvarssjefens vurdering av behovet for å sette inn særlige tiltak rettet mot vernepliktige og studenter».

Dette viser tydelig at arbeidet med kvinner, fred og sikkerhet, samt likestilling og mangfold, krever grundig oppfølging fra departementets side for å sikre at Forsvaret når målene som er satt.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 17. mars. 2021 med spørsmål fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, om statsråden kan redegjøre for hvordan Forsvaret som statens største arbeidsgiver ikke bare sier at likestilling og mangfold er viktig, men at de jobber aktivt med tematikken, slik Lov om likestilling og forbud mot diskriminering krever.

Arbeidet med likestilling og mangfold i Forsvaret favner bredt og berører en rekke områder, som blant annet innsatsen for å bekjempe mobbing og seksuell trakassering og forebygging av diskriminering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Arbeidet med mangfold i Forsvaret inkluderer også økt forståelse for andre religioner og kulturer. En viktig del av det arbeidet var å endre feltprestkorpset til Forsvarets tro- og livssynskorps. Forskning og studier har gjennom flere år bidratt til et stadig bedre kunnskapsgrunnlag for å utvikle og gjennomføre mer systematiske og målrettede tiltak. Pilotprosjekter som Jegertroppen og innføring av kjønnsblandede rom har gitt viktige erfaringer i arbeidet med å øke kvinneandelen og legge til rette for et bredere mangfold i Forsvaret.

Implementering av likestillings- og diskrimineringsslovens aktivitets- og redegjørelsesplikt (ARP) har bidratt

til ytterligere å systematisere arbeidet i Forsvaret. Krav til oppfølging av ARP er instruksfastsatt, sammen med krav om systematisk og målrettet arbeid med å motvirke mobbing og seksuell trakassering. Det samme gjelder krav til oppfølging av regjeringens inkluderingsdugnad og integreringsløftet. Forsvarets internrevisjon reviderte i 2020 Forsvarets etterlevelse av likestillings- og diskrimineringsloven. Revisjonen legges til grunn for det videre arbeidet med å identifisere og gjennomføre nye tiltak i Forsvaret. Forsvaret har i tillegg inngått en avtale med Likestillings- og diskrimineringsombudet om å bistå i arbeidet med å forebygge seksuell trakassering. Forsvaret rapporterer på oppfølgingen av likestillings- og diskrimineringsloven i sin årsrapport.

I tillegg til å arbeide for å gjøre tjeneste og utdanning i Forsvaret mer attraktivt for kvinner, har Forsvaret gjennomført tiltak for å forbedre systemer for seleksjon og utvelgelse, tilpasse personlig bekledning og tilrettelegge bygg og anlegg. Viktige satsingsområder har også vært videreutvikling av organisasjonskultur og kompetanse blant ledere. Forsvaret arbeider aktivt for å få flere kvinner inn i sivile og militære lederstillinger. Målet er at denne innsatsen på sikt skal bidra til høyere kvinneandel også i resten av Forsvaret.

Økt kvinneandel er samtidig et langsiktig og forebyggende tiltak for å forbedre kjønnskulturen og holdninger til kvinners deltakelse. Vernepliktsundersøkelsen har gjennom flere år vist at kvinnelige vernepliktige trives godt. Samtidig har det kommet frem at mange opplever mobbing og seksuell trakassering (MOST) i førstegangstjenesten.

Til tross for en liten nedgang i omfanget av mobbing og seksuell trakassering, viser resultatene fra MOST-undersøkelsen i 2020 at Forsvaret fremdeles har en viktig jobb å gjøre. Forsvarssjefen har sagt at han gir arbeidet med mobbing og trakassering høy prioritet og at ytterligere tiltak vil bli iverksatt i tiden fremover.

Verdiarbeidet er et viktig element i arbeidet med likestilling og mangfold, mobbing og trakassering. Jeg er glad for at forsvarssjefen så tydelig har vist at han vektlegger verdiarbeidet i Forsvaret. Forsvaret har nylig igangsatt revisjon av sitt verdigrunnlag. Sektorens verdigrunnlag ble revidert i 2020. Rom for mangfold, fravær av diskriminering, og gjensidig tillit og respekt mellom menneskene i organisasjonen, er viktige forutsetninger for at Forsvaret skal kunne løse sine oppgaver på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 1668

Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 23. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

I Melhus kommune har et gårdsbruk og 4 hus blitt revet for å bygge ny E6 ved Hovin. Nå har Nye Veier varslet at de ønsker endret trasevalg for veien. Dette gjør at et annet gårdsbruk, en bedrift og 7 boliger må rives for å få bygget veien.

Vil statsråden gjøre noe for å få bedret prosessene med reguleringsplan og de uheldige konsekvensene dette får for enkeltmennesker?

BEGRUNNELSE:

I følge Trønderbladet og Adresseavisen har gårdsbruk og 4 hus blitt fratatt grunneierne unødvendig, om ikke veien blir lagt der den er planlagt. Nytt forslag til trase vil berøre langt flere boenheter og et helt boligfelt. Nye Veiers mandat er annerledes enn Statens vegvesen, men vi bør kunne

forvente ryddige og forutsigbare prosesser for innbyggere og kommuner.

Svar:

Jeg vil innledningsvis også vise til at problemstillingen som her tas opp også er tatt opp av representanten Haltbrekken i spørsmål nummer 1659.

Som regel vil trasé for en ny veg være fastlagt gjennom reguleringsplan flere år før vegbyggingen tar til. Nye Veier AS (NVAS) overtok prosjektporteføljen fra Statens vegvesen (SVV) i 2016. Reguleringsplanen for E6 Gyllan–Kvål inngikk som del av overtakelsen fra SVV da NVAS overtok strekningen.

Bygging av veg innebærer av og til at boliger må rives. Grunneiere som ønsker det, kan etter vedtatt reguleringsplan kreve innløsning til markedspris i henhold til «Retningslinje for innløsning av boliger i fremtidig veglinje».

Formålet med disse retningslinjene er blant annet å gi boligeiere mulighet til å få løst inn boligene sine før ordinært tidspunkt for innløsning slik at de bl.a. kan unngå utrygghet knyttet til bosituasjon. Det var nettopp i tråd med nevnte retningslinjer at boligene i Melhus kommune ble innløst.

Regjeringen har klare mål om å få mer for pengene samtidig som klima og miljøpåvirkningen skal ned, noe som også er tydeliggjort i NTP for perioden 2022-2031. NVAS gjennomgår derfor alle gamle planer for å kunne bygge ut prosjektene til en lavere kostnad og med reduserte miljøulempen. Forslaget om å justere vegtraséen for E6 Gyllan-Kvål er et eksempel på dette. Den nye vegtraséen som NVAS nå vurderer på delstrekningen E6 Gyllan-Kvål kan ha store positive effekter som blant annet reduserte klimagassutslipp, reduserte utbyggingskostnader, redu-

sert direkte inngrep i Gaula og redusert jordbruksbeslag. Den vurderte løsningen vil også kunne gi en bedre trafikal løsning.

Utbyggingsprosjekter som fører til at folk må flytte fra sine hus, er krevende å håndtere, og oppleves svært inn-gripende for enkeltmennesket. Da er det ekstra viktig at utbygger har en solid plan for å kunne møte de berørtes behov for informasjon og oppfølging. Overordnede hensyn, som eksempelvis bygging av nasjonal infrastruktur, krever noen ganger at eiendom og hus må innløses. Men når planer endres og nye valg tas, og innløsning viser seg å likevel ikke være nødvendig, har jeg forståelse for at det kan adstedkomme reaksjoner. Jeg legger til grunn at NVAS i denne og øvrige saker følger lover og regler, samt interne retningslinjer for prosess, rutiner og fremtreden.

SPØRSMÅL NR. 1669

Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 22. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at hardt rammede virksomheter som faller utenfor eller kommer skjevt ut av de krisestøtteordninger som er etablert nasjonalt blir ivaretatt, og vil statsråden ta initiativ til forsterkede krisetiltak for hardt rammede bransjer, som eventbransjen, restaurant og uteliv?

BEGRUNNELSE:

Romerikes Blad forteller 16. mars historien om eventelskapet Eventgarden på Skjetten som hadde gode økonomiske resultater før pandemien, men som nå frykter for fremtiden.

Stian Bruaset som har drevet selskapet i 18 år og har en rekke ansatte sier til avisen at:

«Vi har ikke bare hatt omsetningstap i løpet av det siste året, vi har rett og slett hatt yrkesforbud. Det betyr at vi ikke tjener penger overhodet, men at vi likevel sitter med en rekke utgifter. Vi blør rett og slett penger, cirka 200.000 hver måned for å være eksakt, og det har vi gjort i over et år nå. Det sier seg selv at det ikke går mye lenger når vi ikke får noe økonomisk hjelp som monner.»

Til tross for at Eventgarden har opplevd å miste mesteparten av omsetningen siste året, så dekker kompensasjonsordningen bare cirka 25 prosent av deres reelle

faste kostnader. Selv en rekke kostnader som selskapet er lovpålagt å betale, som for eksempel yrkesskadeforsikring, regnes ikke som uunngåelige kostnader.

Bruaset påpeker overfor RB også den urimelige forskjellsbehandlingen mellom de som eier eget utstyr selv og de som leaser:

«I tillegg straffes vi i praksis for å være en solid bedrift som har hatt god økonomi over tid. Fordi vi har valgt å kjøpe nødvendig utstyr som for eksempel lavvo og biler og ha årlige avskrivninger på dette, så får vi ikke støtte gjennom kompensasjonsordningen. Hvis vi derimot hadde leaset utstyret, slik mange med dårligere økonomi kanskje gjør, så hadde vi nå fått støtte gjennom samme ordning.»

Av bevilgningen fra Stortinget som Lillestrøm kommune mottok før jul til hardt rammet næringsliv, ble Eventgarden tildelt 50 000 kroner i januar. Dette utgjør kun en liten andel av tapet som selskapet har én måned. Andre kommuner har ikke inkludert eventbransjen i den lokale tildelingen av krisestøtte i det hele tatt og viser til at det er regjeringens ansvar å rette opp skjevheter i de nasjonale ordningene. Tilsvarende tilbakemeldinger har også hardt rammede virksomheter innen bl.a. restaurant mottatt. Med de omfattende nedstengningsvedtak som nå rammer store områder av Norge, vil de bevilgninger som er gitt til kommunene sannsynligvis ikke være i nærheten

av å dekke behovet for å hjelpe hardt rammede virksomheter.

Svar:

Siden 12. mars i fjor har regjeringen fremmet omfattende økonomiske tiltak for å begrense de negative konsekvensene av koronapandemien og smitteverntiltakene. Gjennom fjoråret ble det vedtatt midlertidige krisetiltak på til sammen 131 mrd. kroner, og utgiftsveksten på statsbudsjettet har aldri vært høyere i moderne tid enn fra 2019 til 2020. Mange av tiltakene er vedtatt forlenget inn i 2021 gjennom Stortingets behandling av Prop. 79 S, jf. Innst. 233 S.

Kompensasjonsordningen gir bedrifter tilskudd når pandemien og smitteverntiltak begrenser mulighetene for å drive næringsaktivitet. Under ordningen får bedriftene støtte til faste uunngåelige kostnader. På denne måten kommer flere bedrifter seg gjennom pandemien og arbeidsplasser trygges.

Tall fra Brønnøysundregistrene som forvalter ordningen, viser at utelivsnæringene er blant næringene som mottar mest i støtte. Det synes derfor som om ordningen er relevant og treffer et stort antall mottakere innenfor næringene som representanten trekker frem. Brønnøysundregistrene oppdaterer fortløpende informasjon om hvem som mottar støtte på sine hjemmesider.

Staten vil ikke kunne bære alle kostnader ved en pandemi, og vi vil se at foretak går konkurs eller avvikles som følge av pandemien. I tillegg er det noen begrensninger i en automatisk løsning som kompensasjonsordningen. Begrensninger følger også av statsstøtteregelverket.

Den nasjonale kompensasjonsordningen er imidlertid kun ett av mange tiltak som nå gjennomføres for å avhjelpe situasjonen i næringslivet. Stortinget har blant annet bevilget 1,75 mrd. kroner til kommunene, slik at de kan kompensere lokale virksomheter som er rammet av nasjonale eller lokale smitteverntiltak.

Kommunene får betydelig frihet til å støtte de virksomhetene som trenger det mest. Det kan for eksempel være virksomheter innenfor reiselivs-, arrangements- og serveringsnæringene som har opplevd økte kostnader eller økonomisk tap som følge av smitteverntiltak og nedstenging. Bevilgningen skal også fungere som en ventilordning for virksomheter som helt eller delvis faller utenfor den generelle kompensasjonsordningen.

Gjennom Innovasjon Norge styrket vi i 2020 tilbudet til gründere og unge vekstbedrifter med 2,6 mrd. kroner, fordelt på ordningene innovasjonstilskudd og etablerertilskudd. I tillegg ble rammen for innovasjonslån økt til 3 mrd. kroner og det ble bevilget 300 mill. kroner ekstra til rentestøttefond slik at bedrifter rammet av krisen kunne tilbys betalingslettelser. Innovasjon Norge forvaltet dessuten en egen ordning på 50 mill. kroner til å støtte private innovasjonsmiljøer.

I statsbudsjettet for 2021 har Innovasjon Norge fått gode rammer for ordninger som landsdekkende innovasjonslån og ordninger for støtte til grønn omstilling. Gjennom Stortingets vedtak av 23. februar om endringer i statsbudsjettet for 2021 ble det blant annet bevilget ytterligere 600 mill. kroner til Innovasjonstilskudd, slik at små og mellomstore vekstselskaper fortsatt kan få støtte til gjennomføring av utviklingsprosjekter gjennom pandemiperioden.

Jeg ønsker også å trekke frem omstillingsordningen som er forvaltet av Innovasjon Norge. Omstillingsordningen skal bidra til nødvendig omstilling og en mer hensiktsmessig tilpasning av den samlede kapasiteten i event- og reiselivsnæringene, samt bygge opp under målet for næringspolitikken som er størst mulig samlet verdiskaping innenfor bærekraftige rammer. Midlene skal gi virksomheter tilgang til likviditet slik at de kan gjennomføre nye omstillingsprosjekter for å tilpasse seg smitteverntiltak og endringer i markedene som følge av koronapandemien. Gjennom Stortingets behandling av Prop. 79 S, jf. Innst. 233 S, ble det bevilget ytterligere 1 mrd. kroner til å videreføre ordningen.

Deler av serveringsbransjen har vært inkludert i de to første utlysingsrundene for ordningen. Eventbransjen har vært inkludert i den andre utlysingsrunden. Per 18. mars 2021 har Innovasjon Norge gitt tilsagn om til sammen 20,6 mill. kroner til 33 bedrifter fra serveringsnæringen og 24 mill. kroner til 20 bedrifter fra eventbransjen. I arbeidet med utformingen av detaljene for neste utlysingsrunde ser regjeringen blant annet på om ordningen kan utvides til å inkludere hele serveringsnæringen.

Det er også etablert en egen utlysingsrunde for eventbransjen med en ramme på 50 mill. kroner. Ordningen ble godkjent av ESA 18. mars 2021 og søknadsfristen er 7. april 2021.

Deler av eventbransjen dekkes også av støtteordningen for store publikumsåpne arrangementer – en ordning forvaltet av Innovasjon Norge der arrangører og medarrangører av store publikumsåpne arrangementer, som har blitt avlyst som følge av restriksjoner, kan søke om støtte. Ordningen er forlenget frem til 1. juli 2021, og arrangementer som skulle vært avholdt mellom 1. januar og 1. juli med et ventet besøkstall på over 200 personer vil kunne søke i den nye runden. Arrangementet må ha vært planlagt før 1. januar og i denne runden gis det ikke støtte til nedskalerte arrangementer.

Etter hvert som befolkningen vaksineres og samfunnet kan åpnes opp, blir det stadig viktigere å få folk tilbake i jobb. Omfattende permitteringsordninger har avlastet næringslivet for store kostnader. Det gjelder ikke minst for tjenestenæringene. Den nye lønnsstøtteordningen trer i kraft 15. mars. Ordningen er primært rettet inn mot dem som har vært hardt rammet over lang tid. Formålet er å få permitterte raskere tilbake i jobb. I tillegg vil denne ordningen gjøre det lettere å hente tilbake folk som kan

arbeide med å forberede bedriftene på den dagen aktiviteten tar seg opp igjen.

Regjeringen følger nøye med på konsekvensene for samfunnet, næringslivet og innbyggerne av tiltakene som er iverksatt. Situasjonen endrer seg raskt, og regjeringen

må tilpasse smitteverntiltakene til den skiftende smitteutviklingen i samfunnet.

En rekke ordninger er kommet på plass for å hjelpe levedyktige bedrifter gjennom denne krevende perioden for norsk økonomi. Summen av disse ordningene vil holde mange bedrifter gående gjennom pandemien.

SPØRSMÅL NR. 1670

Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 24. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Kva har statsråden konkret gjort for å følge opp og halde Forsvaret ansvarleg for oppdragsløysinga knytt til kvinner, fred og sikkerheitsagendaen?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa markerte hausten 2020 20 år sidan FN resolusjon 1325, den fyrste av dei ti resolusjonane som utgjør kvinner, fred og sikkerheitsagendaen. Noreg har hatt ein politisk ambisjon om å vere internasjonalt leiande i implementeringa av kvinner, fred og sikkerheitsagendaen sidan den fyrste nasjonale interdepartementale handlingsplanen (NAP) kom i 2005. Den har seinare vore følgd opp med 3 nye interdepartementale handlingsplanar. Disse adresserar mellom anna førebygging og vern frå overgrep, inkludert kjønnsbasert og seksualisert vald i krig og konflikt, kvinners rettmessige deltaking der avgjerder vert tatt, behovet for kjønnsperspektiv i alle delar av verksemda – internt og eksternt, kjønnsintegrering og kjønnsbalanse.

Kvinner, fred og sikkerheit er også eit av Regjeringas uttalte prioritetsområde for Noreg som medlem i FNs sikkerheitsråd. Likestilling mellom kjønna er i tillegg eit av FNs berekraftsmål og vert sitt på som ein føresetnad for å kunne nå fleire av dei andre måla.

Forsvaret har fått mange og omfattande oppdrag med bakgrunn i kvinner, fred og sikkerheitsagendaen som krev endringar i både strukturar, prosessar og kultur, både internt i organisasjonen og eksternt i operasjonar. I tillegg er Forsvaret, som statens største arbeidsgivar, forplikta til å jobbe aktivt for likestilling og ikkje-diskriminering i høve Lov om Likestilling og forbod mot diskriminering av 1. januar 2018.

Svar:

Tryggingrådet sin resolusjon 1325 om kvinner, fred og sikkerheit vart vedtatt i 2000. Grunnlaget for resolusjonen var at krig og konflikt rammar kvinner, menn, gutar og jenter ulikt og at erfaringane og bidraga til kvinner i konfliktløysing i stor grad blir oversett. Resolusjonen ber om at kjønnsperspektivet vert integrert i all innsats knytte til fred og sikkerheit. Sidan 2000 har SN vedtatt ni resolusjonar om kvinner, fred og sikkerheit. Noreg har utarbeida fire nasjonale handlingsplanar for oppfølging av dette arbeidet. Den fyrste av desse vart gitt ut i mars 2006 og den fjerde vart utarbeida av regjeringa i 2019 for perioden 2019-2022. Handlingsplanen til regjeringa for kvinner, fred og sikkerheitsagendaen legg eit grunnlag for den felles innsatsen til departementa på området.

Forsvarsdepartementet ga i 2018 Forsvaret i oppdrag å planlegga å gjennomføra operasjonar på eit vis slik at beskyttelse og deltaking av kvinner vart ivaretatt. Oppdraget vart gitt i tråd med gjeldane nasjonal handlingsplan (2019-2022). Det vart vektlagt at Forsvaret skal nytta seg av kjønnsperspektiv i denne innsatsen gjennom at kjønn blir tatt med som ein faktor i planleggings- og gjennomføringsfasen. Vidare vart Forsvaret instruert til å utarbeida ein overordna gjennomføringsplan for kvinner, fred og sikkerheitsagendaen. Denne gjennomføringsplanen skulle vektlegga følgande typar aktivitetar:

- Konkretisering av kjønnsperspektivet i operasjonsplanlegging.
- Kapasitetsbygging innanfor kjønnsperspektiv ifm. operasjonar. Dette innebar å fastsetta kompetansemål innan fagområdet gender på alle nivå i utdanningssystemet til Forsvaret, og sikra evne til gjennomføring.
- Kapasitetsbygging innanfor eit kjønnsperspektiv i organisasjonsutvikling.

- Bidrag frå Forsvaret til nasjonalt og internasjonalt stabssamarbeid på dette feltet bl.a. gjennom faglege innspel, mentorverksemd, rådgjeving, representasjon, eller som bidrag til nordisk forsvarssamarbeid, NATO, SN m.fl., samt dialog med organisasjonar frå sivilsamfunnet.

Forsvarsdepartementet har sett i gong fleire tiltak for å sikra at dette oppdraget gjennomførast av Forsvaret. Fyrst og fremst så har me innført endå tydelegare krav til rapportering frå Forsvaret. Departementet har og arbeida for å vidareutvikla ein god dialog med Forsvaret på dette gjennom styringsdialogen. Forsking har peika på utfordringar knytte til implementeringa i sektoren, blant anna knytt til Forsvarsdepartementet si styring. Departementet har vurdert kritikken og innført tiltak for å sikra at oppdraga som blir gitt Forsvaret blir ivaretatt i tråd med handlingsplanen til regjeringa.

Kvinner, fred og sikkerheitsagendaen har og vore ein viktig sak for Noreg i Tryggingrådet. Forsvarsdepartementet og Forsvaret har her bidratt til utarbeidinga av ei handbok for forhindring av konfliktrelatert seksuell vald (Handbook for United Nations Field Missions on Preventing and Responding to Conflict-Related Sexual Violence) med SN-sekretariatet. Denne vart lansert 5. juni 2020 med stort virtuelt oppmøte og svært gode tilbakemeldingar. Boka skal nyttast til å handtera og forhindra konfliktrelatert seksuell vald i områder der SN opererer.

For å kunne ivareta dei internasjonale forpliktingane våre knytte til kvinner, fred og sikkerheit er vi også avhengige av å sikra ein god kjønnsbalanse i Forsvaret. Innføringa av allmenn verneplikt har bidratt til å auka kvinneandelen blant fyrstegangstenestegjerande til over 30 prosent. For å bidra til at denne aukinga også tar stede i

resten av Forsvaret innførte regjeringa i 2019 eit krav om minimum 30 prosent av begge kjønn i den grunnleggande befalsutdanninga og offisersutdanninga. Dette har allerede ført til ei betydeleg auking i talet kvinner på Krigsskolen. Målsettinga er langsiktige og førebyggjande tiltak som vil forbetra kjønnskulturen og deltakinga til kvinner i heile Forsvaret.

Forbetring av kultur og haldningar knytte til kjønn og deltakinga til kvinner er eit viktig område som også blir ivaretatt gjennom det strategiske arbeidet med haldningar, etikk og leiing i sektoren. Arbeidet med å motverka mobbing og seksuell trakassering er ein viktig del av dette arbeidet. Forsvaret gjennomførte i 2020 sin andre MOST-undersøking for å kartlegga mobbing og seksuell trakassering i Forsvaret. Den fyrste MOST-undersøkinga vart gjennomført i 2018 og som eit resultat av denne innførte Forsvaret fleire tiltak mot mobbing og seksuell trakassering. Forsvarsdepartementet har sidan 2018 følgd dette arbeidet svært tett i form av fleire strategiske tiltak. Departementet har innført skjerpa oppdrag til sektoren og innstruksfastsetting av krav om systematisk og målretta arbeid mot mobbing og seksuell trakassering. Vidare har Forsvarsdepartementet i 2020 revidert retningslinjene for varsling i sektoren, gitt ut ein eigen vegleiar om varsling og vil i løpet av 2021 gi ut eit eige e-læringskurs for varsling berekna på dei som skal ta imot å behandla varslingar. I tillegg til dette vil departementet i 2021 starta arbeidet med ein MOST-undersøking for resten av forsvarssektoren.

Eg ser på kvinner, fred og sikkerheitsagendaen som svært viktig og vil arbeida vidare for at han blir implementert i forsvarssektoren.

SPØRSMÅL NR. 1671

Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 23. mars 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Er det korrekt at det vert jobba for at Forsvaret skal gå bort frå frivillighetsprinsippet når det kjem til vaksinerings mot Covid-19 av forsvarstilsette i operativ teneste og dersom ja, når vil statsråden leggje fram sak for Stortinget om eventuelle endringar i forsvarslova?

GRUNNGJEVING:

Senterpartiet er informert frå tilsette i Forsvaret at ein planleggjer å gå bort frå frivillighetsprinsippet når det kjem til vaksinerings mot korona av forsvarstilsette i operativ teneste. Tilsette har meldt om at ein blir tatt av vaktteneste om ein ikkje ynskjer å la seg vaksinere, samt at ein vert pressa til å søke seg bort frå operativ teneste. Frivillighetsprinsippet ligg til grunn for koronavaksinerings for

både helsepersonell og samfunnet for øvrig. Vaksiner mot korona er førebels under vilkårsbunden godkjenning.

Svar:

Det visast til brev frå Stortingspresidenten av 17. mars 2021 med spørsmål frå stortings-representant Liv Signe Navarsete. Representanten spør om det er korrekt at det vert jobba for at Forsvaret skal gå bort frå frivilligheitsprinsippet når det kjem til vaksiner mot Covid-19 av forsvarstilsette i operativ teneste, og dersom ja, når vil statsråden leggje fram sak for Stortinget om eventuelle endringar i forsvarslova?

Representanten grunnjev spørsmålet med at Senterpartiet er informert om at forsvarstilsette har blitt pressa til å søkje seg bort frå operativ teneste dersom dei ikkje ønskjer å la seg vaksinere.

Forsvaret har heimel i forsvarslova § 20 til å påleggje tenestepliktige å ta dei vaksinane som er naudsynte for teneste i Forsvaret. Kva for vaksinar som er naudsynte er ba-

sert på ei vurdering av risiko for smittsame sjukdommar for den konkrete tenesta. Covid-19 er lista som ein allmennfarleg smittsam sjukdom etter forskrift om allmen-nfarlege smittsame sjukdommar § 1, jf. smittevernlova § 1-4.

Det finst ei rekkje tenestestillingar der Forsvaret stiller krav om vaksine for personellet. Forsvaret opplyser at dei gjev god informasjon om bakgrunnen for vaksinekravet. Forsvarslova § 20 er ikkje ein heimel for tvangsvaksinering. Vaksinasjon er eit kvalifikasjonskrav for å fylle spesifikke stillingar i Forsvaret. Forarbeida til forsvarslova nemner også uttrykkeleg i tilknytning til § 20 at dei som motset seg naudsynte vaksinar, ikkje vil vere skikka til teneste. Dersom ein tilsett skal gjere teneste under forhold som fell innanfor vaksinasjonsplikta etter § 20, men vedkomande likevel ikkje vil la seg vaksinere, verken kan eller vil Forsvaret tvinge fram vaksiner.

Forsvarsdepartementet planlegg ikkje å foreslå endringar i forsvarslova på dette punktet.

SPØRSMÅL NR. 1672

Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 23. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Som ved alle nye utbygginger, er det viktig at det før bygging av Polarsirkelen Lufthavn ved Mo i Rana blir gjort gode biologiske kartlegginger og laget klimabudsjet for prosjektet. De biologiske utredningene som er gjort er over ti år gamle.

Vil statsråden bidra til at det blir gjort nye biologiske undersøkelser etter ny standard for konsekvensutredninger som kom i 2017 og vil han påse at det blir utarbeidet et detaljert klimabudsjett, ikke minst med tanke på de berørte myrområdene?

BEGRUNNELSE:

Forarbeidet til flyplassen har pågått i mange år. Den biologiske utredningen fra Asplan Viak er nå 12 år gammel. Utredningen er mangelfull mht.:

- Avrenning fra flyplassområdet til det nasjonale laksevassdraget Ranelva i byggefase og driftsfase
- Mangelfull analyse av klimautslipp som følge av drenering av myr i flyplassområdet. Myr utgjør omlag 30 %

av arealet og undersøkelser med georadar viser en dybde flere steder på 6-7 meter.

- Utredningene er ikke gjort iht. de oppdaterte kravene til konsekvensutredninger fra 2017. Vi tenker her at paragraf 28 "Oppdatert kunnskap" er relevant. Sitat: "Hvis det går lang tid fra gjennomført høring av konsekvensutredningen til tidspunkt for endelig vedtak, skal ansvarlig myndighet forvisse seg om at oppdatert kunnskap legges til grunn for sluttbehandling av saken, jf. § 29."
- Artsdatabankens rødlistor for arter og naturtyper er begge oppdatert etter at Asplan Viak lagde sin rapport i 2008.
- Det mange kalte små og store skandaler knytta til utbygginga av Evenes flystasjon viser problemene som kan oppstå ved mangelfulle utredninger tilknytta et slikt prosjekt.

Svar:

Etter oppdrag fra Samferdselsdepartementet (SD) la Avinor AS (Avinor) i 2015 fram et forprosjekt for en ny

lufthavn i Mo i Rana. Avinor fikk 28. mai 2020 i oppdrag av SD å oppdatere forprosjektet fra 2015. Oppdateringen ble ferdigstilt i januar 2021. Jeg har lagt representanten Nævrås spørsmål fram for Avinor.

Avinor viser i sitt innspill til at det er gjort flere biologiske kartlegginger og vurderinger av området der lufthavna er planlagt. I forbindelse med kommunedelp-lanen, som ble vedtatt i 2009, ble det som en del av konsekvensutredningen gjennomført en kartlegging av arter og naturtyper. I 2010 kartla Biofokus området på oppdrag fra Rana kommune. I 2020 kartla Norsk institutt for bioøkonomi, på oppdrag fra Miljødirektoratet, et område som overlapper med området for den planlagte lufthavna helt i vest. Data fra disse kartleggingene ligger ifølge Avinor tilgjengelig i Miljødirektoratets Naturbase (Naturbase - Miljødirektoratet (miljodirektoratet.no)).

I forbindelse med Avinors forprosjekt i 2015, bestilte Avinor en vurdering fra Norconsult av naturverdiene i og nær tiltaksområdet sett opp mot nye rødlistor og krav til konsekvensutredning (KU). Norconsult konkluderte med følgende: Notatet viser at det er kommet noe ny kunnskap siden kartleggingen i KU fra 2008, men at verdsetting av arealene i hovedsak er som i 2008. For noen arter har imidlertid rødlistestatus blitt redusert. I april 2015 gjennomførte Norconsult på oppdrag fra Avinor lytting etter hubro. I august 2015 ble den aktuelle reirhyllen besøkt, og det ble tatt bilder og lett etter sportegn etter hekking. Undersøkelsen ga sterke indikasjoner på at hubro ikke hekket på lokaliteten i 2015.

Avinor viser til at det siden konsekvensutredningen ble utført, er kommet en oppdatert rødliste for naturtyper og for arter. Rødlisten oppdateres med jevne mellomrom, og det er varslet en ny oppdatering av rødlisten for arter i 2021. Som det ellers er vist til i spørsmålet, ble forskriften om konsekvensutredning sist oppdatert i 2017. På bakgrunn av de tidligere kartleggingene av området, samt vurderingen fra 2015 og det som da var lagt inn i Naturbase, konkluderte Avinor høsten 2020 med at verdien av en ny kartlegging av det biologiske mangfoldet i området ville være begrenset. Det faktum at kartleggingstidspunktet også delvis ville overlappe i tid med oppstarten av anleggsarbeidene, bidro til konklusjonen. Avinor har ut fra dette ikke planlagt å gjennomføre nye biologiske kartlegginger etter den nye standarden for konsekvensutredning som kom i 2017.

Avinor viser ellers til at Ranaelva er klassifisert som et nasjonalt laksevassdrag. I 2015 gjorde Avinor vurderinger av hvordan prosjektet vil kunne påvirke biologien og vannkvaliteten i vannforekomstene som berøres av prosjektet. Vurderingene omfattet Ranaelva med relevante sideelver. Vurderingene satte spesielt søkelyset på mulige effekter av avrenning av nitrogen og partikler i anleggsfasen, men også på avrenning av formiat- og glykolholdig overvann fra flyoppstillingsplassene i driftsfasen. Også dis-

se vurderingene ble oppdatert i februar 2021 i forbindelse med oppdateringen av Avinor forprosjekt fra 2015.

I forbindelse med Avinors forprosjekt fra 2015 ble det videre tatt prøver i de nærliggende vannresipientene for å klassifisere resipientenes økologiske status i henhold til vannforskriftens veileder. Formålet med prøvetakingen var å kartlegge den økologiske tilstanden i resipientene før anleggsarbeidene starter. Dette gir grunnlag for å planlegge tiltak for å unngå uakseptabel påvirkning på vannressursene av prosjektet. Klassifiseringen i 2015 ble basert på Veileder: 02:2013 til vannforskriften. Det kom en ny veileder i 2018 (Veileder: 02:2018). Det har i mellomtiden også blitt gjennomført nyere undersøkelser. Klassifiseringen ble derfor oppdatert i februar 2021 i forbindelse med oppdateringen av Avinors forprosjekt fra 2015. For å sikre at førsituasjonen er godt dokumentert, planlegger Avinor å få gjennomført supplerende prøvetakinger før anleggsarbeidene starter.

I henhold til forurensningsloven søkte Avinor 4. mars i år Statsforvalteren i Nordland om midlertidig utslippstillatelse for anleggsarbeider i forbindelse med bygging av den nye lufthavna. Avinor har hatt møter med Fylkesmannen, senere Statsforvalteren, i Nordland både i forbindelse med forprosjektet i 2015 og i forbindelse med utarbeidelsen av søknaden om midlertidig utslippstillatelse i 2021.

Avinor skal ellers lage et klimagassbudsjett for anleggsperioden, som inkluderer myrområdene som berøres av prosjektet. Klimagassbudsjettet er tatt inn i prosjektets styringsdokument og vil bli utarbeidet i forbindelse med detaljplanleggingen. I anleggsperioden vil klimagassbudsjettet bli fulgt opp med et klimagassregnskap, hvor resultatet vil inngå i prosjektets rapporteringsrutiner.

SPØRSMÅL NR. 1673**Innlevert 16. mars 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 22. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Er det vanlig praksis hos samferdselsministeren at enkelte stortingsrepresentanter får tilgang på svar på skriftlige spørsmål før Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Nok en gang har samferdselsministeren valgt å ikke besvare mitt spørsmål. Jeg ser meg dessverre nødt til å stille eksakt det samme spørsmålet på nytt som jeg gjorde i dok. 15:1557 (2020-2021), og som også lå til grunn for spørsmålet stilt i dok. 15:1442 (2020-2021). Jeg forventer at statsråden denne gangen faktisk besvarer selve spørsmålet fra Stortinget. Jeg må minne statsråden på hans konstitusjonelle ansvar for å reelt besvare de spørsmål Stortinget måtte ha uavhengig om statsråden synes spørsmålet er ubehagelig eller om spørsmålet kan avdekke feil begått

av statsråden eller departementet. Det er en viktig del av Stortingets oppgave som kontrollerende makt.

Svar:

Jeg understreket i mitt svar av 4. mars 2021 på spørsmål nr. 1442 til skriftlig besvarelse fra representant Wiborg til statsminister Erna Solberg og i mitt svar av 15. mars 2021 på spørsmål nr. 1557 til skriftlig besvarelse fra representant Wiborg til meg at jeg skulle ha meddelt Stortinget om at mitt svar på spørsmål nr. 1310 ville bli forsinket.

Jeg legger til grunn at Stortinget skal få svar på skriftlige spørsmål før enkelte stortingsrepresentanter gis tilgang på svaret. Det er ingen praksis hos meg at enkelte stortingsrepresentanter får svar på skriftlige spørsmål før Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1674**Innlevert 17. mars 2021 av stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen****Besvart 25. mars 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

AAP-aksjonen er en organisasjon som representerer syke og sårbare grupper i samfunnet. Deres leder opplever å bli blokkert i sosiale medier, av regjeringspartiet Høyre og av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad.

Kan ministeren bekrefte dette og svare på hva som er årsaken til at lederen i AAP-aksjonen har blitt blokkert?

BEGRUNNELSE:

AAP-aksjonen er en landsomfattende, ideell organisasjon som har som mål å sikre at de som blir syke og uføre skal ha en trygg og forutsigbar inntektssikring fra folketrygden inntil de er avklart mot arbeid eller uføretrygd. Organisasjonen organiserer mange medlemmer, løfter saken til en sårbar gruppe i samfunnet bestående av mange tusen personer, og driver folkeopplysning om hvordan Nav-systemet fungerer med sine lover og rundskriv. Lederen av

AAP-aksjonen opplever å ha blitt blokkert i sosiale medier av regjeringspartiet Høyre, og av barne- og familieminister. Å blokkere og sensurere representanter for organisasjoner og for syke og sårbare grupper i samfunnet fratru også disse muligheten til å delta i demokratiet og ta opp de problemstillinger og utfordringer som angår organisasjonen og deres medlemmer og sympatisører. Derfor bør det også klargjøres hva som er årsaken til dette.

Svar:

Dersom personer blokkeres fra min politikerside på Facebook, så er det på bakgrunn av brudd på sidens retningslinjer. Vi har hatt en gjennomgang av denne blokkeringen og har nå opphevet denne på bakgrunn av at det har gått lang tid siden blokkeringen ble gjort. Leder for AAP-aksjonen er en aktiv samfunnsdebattant, og jeg

ønsker selvfølgelig velkommen til god og saklig debatt i henhold til våre retningslinjer.

Jeg vil også opplyse om at vi har gjennomgått Facebook etter ny layout slik at brukerne lett kan finne frem til og sette seg inn i retningslinjene som gjelder på min politikerside på Facebook.

Det er mulig å henvende seg til meg innenfor Barne- og familiedepartementets ansvarsområder via ulike kana-

ler. Mailadressen postmottak@bfd.dep.no er den offisielle kanalen for kontakt. Det fremgår tydelig på mine sosiale medier at all saksbehandling og korrespondanse med meg som statsråd gjøres i offisielle kanaler og ikke på sosiale medier.

Jeg mottar mange ulike innspill, og alt som kommer inn via postmottaket blir journalført og behandlet via normal saksgang.

SPØRSMÅL NR. 1675

Innlevert 17. mars 2021 av stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen

Besvart 22. mars 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Vil statsråden bidra slik at Studentersamfundet i Trondhjem får realisert prosjektet sitt gjennom en enkeltbevilling, vil han vurdere dette i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett, og vil han gå i dialog med Studentersamfundet om dette?

BEGRUNNELSE:

Studentersamfundet i Trondhjem har siden 1929 holdt til i sitt karakteristiske røde runde hus ved Nidelva. Samfundet har siden den gang vært det naturlige samlingsstedet for generasjoner av studenter. Det er en av de viktigste kulturinstitusjonene i Trondheim, både for studenter og øvrig befolkning, og er også et fyrtårn i hele Norden for frivillighet, debatt og kultur. Studentersamfundet i Trondhjem eies av studentene selv, og skiller seg slik ut fra andre studentersamfunn ved sin uavhengighet fra utdanningsinstitusjonene. På Samfundet legger rundt 1 700 studenter hvert år ned 500 årsverk i frivillig kulturarbeid. Dette er unikt. Da Samfundetbygningen stod ferdig i 1929 var det rundt 200 studenter i Trondheim, i dag er de nærmere 40 000. Den stadig økende studentmassen har gjort at Samfundet helt siden 1953 har kjent på behovet for mer plass. Samfundet hadde i 2019 en medlemsmasse på over 16 000. Slik bygget står i dag har de ikke kvadratmeter nok til å skape et tilstrekkelig tilbud til sine medlemmer og resten av byens studenter. De jobber derfor mot en utbygging av sitt Prosjekt Nybygg og er klare for å starte utbyggingen allerede i november, så fremt siste rest av finansieringen kommer på plass. Prosjekt Nybygg vil gi Samfundet 4291 nye kvm. og gjør at de kan skape et tilbud for hele 1500 flere studenter på en daglig basis. Utbyggingen vil gi nye konsertscener, store serveringslokaler, samt

møterom, kontor og verksteder for de frivillige studentene. De frivillige studentene på Samfundet har de siste årene gjort en imponerende jobb med å sikre nesten hele finansieringen av prosjektet. Til nå har NTNU, Velferdstinget, Studentsamskipnaden og Trondheim kommune gitt store beløp. De er nå også i dialog med en stor privat sponsor, samt Trøndelag fylkeskommune og kjenner seg sikre på at også disse vil komme med sine bidrag i løpet av de neste månedene. Det siste som gjenstår for å realisere prosjektet er statlig støtte. Studentene ber nå om 10 millioner i støtte fra Kunnskapsdepartementet. De ber ikke om løpende støtte eller driftstilskudd, men et enkeltbidrag på 10 millioner til dette spesifikke prosjektet. Denne støtten vil gjøre prosjektet fullfinansiert og sikre byggestart i november, slik at nybygget kan fylles med studenter allerede i august 2023.

Svar:

Jeg har hatt møte med Studentersamfundet i Trondhjem om deres behov for finansiering. Studentersamfundet har gjort en formidabel innsats med å skaffe midler til prosjektet. I møtet opplyste Studentersamfundet at totalkostnadene for prosjektet er på 215 mill. kroner og at de har sikret finansiering på om lag 170 mill. kroner fra ulike eksterne aktører. Videre opplyste de at de ønsker statstilskudd på 10 mill. kroner for å fullfinansiere prosjektet.

Jeg vil komme tilbake til denne saken i revidert nasjonalbudsjett for 2021.

SPØRSMÅL NR. 1676**Innlevert 17. mars 2021 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 24. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Kva er det faglege belegget for at forsinkelsesrente på utsetting av skatteinnbetalingar mv. er nødvendig med omsyn til økonomisk risiko for staten, og kva vil regjeringa gjere for å avgrense dei ekstra likviditetsutfordringane forsinkelsesrenta skapar når krava skal betalast tilbake?

Svar:

I den første tida etter virusutbrotet vart det sett i gang fleire tiltak for å betre likviditeten for næringslivet. Mellom anna vart forfall utsett på meirverdiavgift, forskotsskatt, arbeidsgjevaravgift og finansskatt på løn og nokre særavgifter. Den samla likviditetseffekten vart berekna til i overkant av 130 mrd. kroner då nivået på utsetjingane var på det høgaste i mai/juni 2020. Desse utsetjingane var rentefrie og omfatta alle. Tiltaket var difor lite målretta.

Då regjeringa skulle vurdere nye tiltak, vart det lagt vekt på at desse skulle vere meir målretta. Ein ville så langt som råd avgrense skatteutsetjingar til verksemder og næringsdrivande med likviditetsproblem som følgje av virusutbrotet og smitteverntiltaka. Frå juni 2020 vart det

difor innført ei mellombels utsetjingsordning for dei fleste skatte- og avgiftskrav m.m. med rente. Ordninga skulle ikkje vere lønsam for føretak utan likviditetsproblem. Det vart også lagt vekt på at renter på skatteutsetjingar ville gje verksemder og næringsdrivande eit insentiv til å finne løysingar i marknaden for å dekkje likviditetsbehovet.

I samsvar med forslaget i Prop. 107 LS (2019-2020) vart forseinkingsrenta sett til 6 pst. i perioden 10. juni til 31. desember 2020. Den lågare forseinkingsrenta var ikkje knytt opp mot krava som det var gjeve betalingsutsetjing for, men gjaldt generelt for skatte- og avgiftskrav m.m. Då ordninga vart forlenga frå 1. januar 2021, vart renta sett lik den ordinære forseinkingsrenta, som for tida er 8 pst, sjå omtale i Prop. 1 S Tillegg 1 (2020-2021) og Prop. 79 S (2020-2021). Dette vart gjort for å hindre at skattytarar nedprioriterer skatte- og avgiftskrav til fordel for private krav.

Ifølgje tal frå Skattedirektoratet er det utsetjingar i ordninga på om lag 5 mrd. kroner per 1. mars 2021. Det er lagt opp til at tilbakebetaling kan skje i seks like månadlege avdrag frå 30. juli 2021. Det vil bidra til å avgrense eventuelle likviditetsutfordringar ved innbetaling av krava.

SPØRSMÅL NR. 1677**Innlevert 17. mars 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 19. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Vil statsråden utsette fristen for innsending av årsoppgjør, årsberetning, mva-termin ol?

BEGRUNNELSE:

I 2020 ble fristen for skattemeldingen utsatt i tre måneder og fristen for årsregnskapet ble utsatt i to måneder. Mange regnskapsførere og revisorer har opplevd et ekstra behov hos kundene sine i forbindelse med pandemien og særlig i år har det gått mye tid i forbindelse med arbeid med kompensasjonsordningen. Både Revisorforeningen

og Regnskap Norge peker på at det helt nødvendig å utsette leveringsfristen og ikke kun betalingsforfallet.

Svar:

Regnskapspliktige skal ifølge regnskapsloven som hovedregel sende et eksemplar av årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen til Regnskapsregisteret innen utløpet av juli hvert år. Næringsdrivende og selskaper skal i henhold til skatteforvaltningsforskriften sende skattemelding til skattemyndighetene innen utløpet av mai hvert år. Disse fristene ble etter midlertidige regler utsatt med henholdsvis to og tre måneder i 2020, til utgangen

av september og august. Formålet med de midlertidige reglene var å avhjelpe konsekvensene av covid-19-pandemien.

Vi har mottatt henvendelser fra blant annet Den norske Revisorforening og Regnskap Norge med anmodning om at det blir gitt tilsvarende utsettelse i 2021. Anmodningen om fristutsettelse er også i år begrunnet med koronaviruspandemien. Foreningene viser særlig til at hov-

edtyngden av revisorenes og regnskapsførernes arbeid med bekreftelser av søknader i kompensasjonsordningene skal gjennomføres i første halvår i år.

Jeg har merket meg innspillene fra blant annet Revisorforeningen og Regnskap Norge. Spørsmålet om å utsette fristene er til vurdering i departementet, og jeg vil snarlig ta stilling til eventuelle fristutsettelse på området i 2021.

SPØRSMÅL NR. 1678

Innlevert 17. mars 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 26. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva er den anslåtte merkostnaden basert på dagens kvotepris, dersom Norge ikke benytter seg av kvotefleksibilitet tilsvarende 5,7 millioner kvoter, eller regner inn CO₂-opptak fra stående skog på 10 millioner tonn CO₂?

BEGRUNNELSE:

I klimaplan (Meld.St.13 2021-2030) legges det opp til utslippskutt i ikke-kvotepiktig sektor på 16,6 millioner tonn CO₂ frem mot 2030. I to ulike brev fra regjeringen til Fremskrittspartiet bekreftes følgende:

1) Norge kan konvertere kvoter fra EU ETS til utslippsenheter som kan brukes under innsatsforordningen tilsvarende hele Norges tilgang for perioden 2021-2030. Dette utgjør totalt opptil 5,7 millioner kvoter over tiårsperioden.

2) Dersom Norge følger de samme bokføringsreglene for opptak av CO₂ i stående skog, slik som EU-landene nå skal få anledning til i sitt forsterkede klimamål, kan Norge regne inn et CO₂-opptak fra stående skog tilsvarende 10 millioner tonn CO₂ i referansebanen 1990-2030.

Svar:

Konvertering av kvotar frå EU ETS

Regjeringa har eit mål om å redusere dei ikkje-kvotepiktige utsleppa (utslepp som er omfatta av forordninga om innsatsfordelinga) med 45 pst. i 2030 samanlikna med 2005. Omrekna til eit utsleppsbudsjett svarer målet til at vi kan sleppe ut maksimalt 201,8 millionar tonn CO₂-ekvivalentar over dei neste ti åra. Med dagens politikk ligg vi an til å sleppe ut 218,4 millionar tonn. Det vil difor vere nødvendig å kutte ikkje-kvotepiktige utslepp med minst

16,6 millionar tonn meir over perioden. Regjeringa ønsker og planlegg for at desse utsleppa skal kuttast nasjonalt. Om strengt nødvendig vil vi nytte fleksibiliteten i EUs rammeverk.

Regelverket opnar for å bruke fleksible mekanismar under innsatsfordelinga. Ein form for fleksibilitet, som berre gjeld for land som har fått eit nasjonalt mål som er vesentleg høgare enn gjennomsnittet i EU, er høvet til årleg å konvertere eit avgrensa tal på kvotar frå EU ETS til innsatsfordelinga. Den årlege tilgangen Noreg har til å konvertere kvotar frå EU ETS er avgrensa til 2 pst. av 2005-utsleppa under denne ordninga, opptil 5,7 millionar kvotar over heile perioden 2021-2030.

Noreg har informert EU-kommisjonen om at vi ønsker å konvertere kvotar frå EU ETS til utsleppseiningar som kan brukast under innsatsfordelinga tilsvarende heile tilgangen Noreg har for perioden 2021-2030, totalt opptil 5,7 millionar kvotar. Å konvertere kvotar frå EU ETS inneber ikkje nødvendigvis at desse kvotane faktisk kjem til å bli brukt. Kvotene som blir konvertert, blir satt inn på ein eigen, lukka konto i kvoteregisteret under innsatsfordelinga. Utsleppseiningar som står på denne kontoen kan berre bli brukt om Noreg har eit underskot. Det vil seie at vi ikkje har oppfylt det årlege utsleppsbudsjettet gjennom innanlandske utsleppsreduksjonar eller ved å utnytte andre formar for fleksibilitet. Konverterte kvoter frå EU ETS som står på denne kontoen og som ikkje blir brukt til å oppfylle målet Noreg har under innsatsfordelinga eller i skog- og arealbrukssektoren, blir sletta på slutten av perioden og vil i så fall bidra til å overoppfylle klimamålet på EU-nivå. Norge vil uansett betale for dei konverterte kvotane i form av tilsvarende lågare inntekter frå sal av kvotar i EU ETS. Kvotar som Norge konverterer vil takast direkte frå det norske auksjonsvolumet som blir auksjonert

årleg innanfor EU ETS. Kostnaden ved konvertering svarer dermed til auksjonsprisen på kvotar i EU ETS dei enkelte åra. Konverteringa av ETS-kvotar til utsleppseiningar som kan nyttast under forordninga om innsatsfordelinga må difor forståast som ein forsikringspremie som vi betaler i fall planen om innanlandske utsleppskutt skulle slå feil.

Noreg har bunde seg til å konvertere kvotar frå EU ETS til utsleppseiningar som kan bli brukt under innsatsfordelinga i første halvdel av perioden (2021-2025), om lag 3 mill. kvotar. Frå 2026 kan Noreg skalere ned eller si frå seg konvertering av kvotar. Kostnaden ved konvertering, gitt dagens kvoteprisar på i overkant av 40 euro, kan bli anslått til rundt 2,4 mrd. kroner for heile perioden, eller 1,2 mrd. kroner for perioden 2021-2025. Om kvoteprisen til dømes blir høgare, aukar kostnaden tilsvarende. Viss vi i tråd med regjeringa sin strategi ikkje bruker ETS-kvotane, vil dei samla kostnadane utgjere tapte inntekter frå dei 5,7 millionar ETS-kvotane i tillegg til kostnaden for å redusere dei ikkje-kvotepfiktige utsleppa med 16,6 millionar tonn CO₂-ekvivalentar. Om dei konverterte kvotane ikkje blir nytta, vil dei bidra til overoppfylling av utsleppsmålet for 2030.

CO₂-opptak i ståande skog

Premissen for spørsmålet om at Norge kan velje å rekne inn CO₂-opptak frå ståande skog på 10 millionar tonn CO₂ i det noverande klimamålet vårt for 2030, er ikkje reelt. Det vil svekke Noreg sitt klimamål betrakteleg og bryte med prinsipp i Parisavtalen.

I februar 2020 meldte Noreg inn eit forsterka klimamål for 2030 under Parisavtalen. Det forsterka 2030-målet inneber at utsleppa skal bli redusert med minst 50 pst. og opp mot 55 pst. samanlikna med 1990. I dette målet er nettoopptaket i skog- og arealbrukssektoren i utgangspunktet sett til null. I desember 2020 forsterka EU sitt 2030-mål til utsleppsreduksjonar på minst 55 pst. innan 2030. Målet er utforma som eit nettomål, det vil si at alle utslepp og opptak av klimagassar frå skog- og arealbruk blir rekna med.

Det at EU har meldt inn eit forsterka mål som blir rekna på ein annan måte enn det forsterka målet Norge har meldt inn, gir inga føring for Noreg sitt mål. Dette er fordi Norge og EU er sjølvstendige partar under Parisavtalen og har meldt inn kvart sitt separate mål. EU har meldt inn eit overordna klimamål som gjeld EUs samla opptak og utslepp. Det er ikkje slik at kvart EU-land skal oppfylle målet om å redusere netto-utslepp med minst 55 prosent. Det skal EU klare til saman. EU har ikkje avklart kva reknereglar som vil gjelde for kvart enkelt EU-land, og korleis dei kan rekne inn opptak frå skog og andre areal er enno ikkje avklart. Europakommisjonen er venta å presentere sitt utkast til oppdatert gjennomføringsregelverk for å nå sitt forsterka klimamål i juni 2021. Etter det må Kommisjonen bli einige med Europaparlamentet og Det europeiske råd om det oppdaterte regelverket før det blir satt i verk.

For Noreg vil eit mål som er identisk med EU sitt klimamål gi eit langt lågare ambisjonsnivå. Det er fordi Noreg har eit stort forventa CO₂-opptak i ståande skog, mykje større enn EU relativt sett, og at nettoopptaket vil vere vesentleg høgare i 2030 enn i 1990. Eit mål på 55 pst. netto utsleppsreduksjon ville innebære at vi måtte kutte utslepp utanom skog- og arealbruk med berre rundt 25 pst. frå 1990. Norge ville altså berre trenge å gjennomføre halvparten av den utsleppsreduksjonen vi meldte inn til Parisavtalen i februar 2020. Det hadde brote med to av Parisavtalen sine viktigaste prinsipp; at landa kvart femte år skal melde inn nye utsleppsmål som er uttrykk for landet si høgast moglege ambisjon og som ikkje er svakare enn det førre målet. Det er difor ikkje eit reelt alternativ å gjere akkurat det same som EU.

Om Noreg skulle meldt inn eit nytt klimamål under Parisavtalen, der nettoopptak frå skog- og arealbruk inngjekk på same måte som i EU sitt forsterka mål, måtte det innsendte prosentmålet blitt auka betrakteleg, samanlikna med Norege sitt noverande mål. Utrekningar anslår at prosentmålet måtte blitt oppjustert til rundt 90 pst. for at det ikkje skulle svekt det innmeldte målet vårt under Parisavtalen.

SPØRSMÅL NR. 1679**Innlevert 17. mars 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 25. mars 2021 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Mener statsråden det er fornuftig å elektrifisere Wisting-feltet med strøm fra land når tiltakskostnaden nå er beregnet til 3 800-4 800 kroner per tonn redusert CO₂ nasjonalt, og hva mener statsråden bør være det øvre prisetaket før nye elektrifiseringsprosjekter på sokkelen blir godkjent av regjeringen?

BEGRUNNELSE:

På spørsmål fra Fremskrittspartiet har statsråden tidligere anslått at kostnadene ved å elektrifisere sokkelen varierer mellom 1.500-8.000 kroner per tonn redusert CO₂ nasjonalt, samtidig som globale utslippsreduksjoner som følge av tiltaket ikke kan dokumenteres.

I den offentlige debatten har statsråden flere ganger påpekt at regjeringen ikke vil elektrifisere sokkelen for enhver pris, men heller prioritere elektrifisering på prosjekter der tiltaket er fornuftig.

Equinor har nå konsekvensutredet tiltakskostnaden for kraft-fra-land til Wisting-feltet i Barentshavet. Selskapet estimerer at kostnadene for å elektrifisere feltet vil ligge på mellom 3.800-4.800 kroner per tonn redusert CO₂ nasjonalt.

Svar:

Det er rettighetshaverne i de ulike utvinningstillatelsene som har ansvaret for den operative virksomheten innen petroleumsvirksomheten på norsk sokkel. Dersom rettighetshaverne beslutter å bygge ut et funn, skal de forelegge en plan for utbygging og drift for departementet. En slik plan består av en utbyggingsdel og en konsekvensutredningsdel. Energiløsningen for en utbygging er et av de forholdene som rettighetshaverne skal utrede, inkludert at det skal legges fram en oversikt over energibehov og kostnadene ved å benytte kraft fra land framfor gassturbiner. Som del av departementets behandling av plan for utbygging og drift av store utbygginger forelegges saken for Stortinget.

Rettighetshaverne arbeider nå med å etablere den beste utbyggingsløsningen for Wisting-funnet. Et program for konsekvensutredningen knyttet til utbyggingen er nå på offentlig høring. Energiløsningen for utbyggingen er i tråd med regelverket omtalt i programmet for konsekvensutredningen. Basisløsning for energiproduksjon uten spesielle tiltak er to gass-turbiner. Equinor, som er operatør for utbyggingsfasen, viser i utredningsprogram-

met til næringens ambisiøse utslippsreduksjonsmål og at prosjektet har satt seg et mål om lave utslipp over levetiden. For å nå dette målet, vises det i programmet til at kraft fra land er vurdert av rettighetshaverne som den beste løsningen basert på miljø og teknologi. Løsningen planlegges derfor studert videre. Høringsfristen for konsekvensutredningsprogrammet er i samråd med departementet satt til 30. mars 2021. Etter høringen skal et oppdatert forslag til utredningsprogram sendes til departementet. Deretter vil departementet fastsette det endelige konsekvensutrednings-programmet som vil ligge til grunn for rettighetshavernes gjennomføring av selve konsekvensutredningen.

Rettighetshaverne har planlagt konseptvalg for Wisting-funnet i 2. kvartal 2021, mens investeringsbeslutning og påfølgende innsending av plan for utbygging og drift er planlagt i løpet av 2022. Utbygging av Wisting-funnet er en sak departementet vil forelegge Stortinget.

Jeg mener det er positivt at rettighetshaverne nå arbeider for fullt med å bygge ut Wisting-funnet. En utbygging vil bety verdiskaping, statlige inntekter, arbeidsplasser og ringvirkninger. At de som en del av dette vurderer kraft-fra-land er de forpliktet til. En slik løsning skal, i henhold til regelverket, vurderes av operatøren og følges opp av myndighetene i forbindelse med behandling av hver enkelt plan for utbygging og drift. Vi vet at de teknologiske og økonomiske konsekvensene av en kraft fra land-løsning varierer sterkt fra utbygging til utbygging og derfor må vurderes fra sak til sak. En forutsetning for en løsning med kraft-fra-land er at tilknytning til kraftnettet må være driftsmessig forsvarlig. Samtidig må naturmangfoldet og hensynet til tiltakskostnadene ivaretas.

Frem mot konseptvalg vil rettighetshaverne få innspill fra høringsinstansene på forslaget om å studere en løsning med kraft fra land til Wisting-innretningen. Rettighetshaverne vil også, som en følge av det pågående arbeidet mot konseptvalg, få mer kunnskap om tiltakskostnadene ved en kraft fra land-løsning. Uansett vil resultatet av slike beregninger være avhengig av forutsetningene som gjøres om bl.a. levetid, energibehov og strømpris.

CO₂-avgift og kvotepris er hovedvirkemidlene for å begrense utslippene av CO₂ fra produksjonen av olje og gass på norsk kontinentalsokkel. Rettighetshaverne må vurdere fordeler, ulemper og risiki knyttet til ulike løsninger for energiforsyning og ta sitt valg basert på dette. Om tilknytning til kraftnettet vil være driftsmessig forsvarlig og hensynet til tiltakskostnader blir ivarett ved denne utbyggingen, vil det videre arbeidet avklare.

SPØRSMÅL NR. 1680**Innlevert 17. mars 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 22. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvordan en ordning som ikke kompenserer togselskapene for tapte billettinntekter harmonerer med Stortingets anmodningsvedtak i innstillingen til Prop. 79 S (2020-2021)?

BEGRUNNELSE:

Viser til statsrådens svar på mitt spørsmål i Dokument nr. 15:1506 (2020-2021), knyttet til manglende likebehandling av Flytoget etter Stortingets anmodningsvedtak i Prop. 79 S (2020-2021). I anmodningsvedtaket ba Stortinget regjeringen sørge for at Flytoget omfattes av ordningen med offentlig kjøp som kompensasjon for tapte billettinntekter, på lik linje med øvrige togselskaper.

Regjeringens ordning, som Jernbanedirektoratet administrerer, baserer kompensasjonen på transportbehovet under pandemien og ikke på de tapte billettinntektene. Det er vanskelig å forstå hvordan dette oppfyller Stortingets anmodningsvedtak, som nettopp viser til «kompensasjon for tapte billettinntekter». En kompensasjon basert på tapte billettinntekter ville sørge for likebehandling av togoperatørene og være i tråd med Stortingets anmodningsvedtak.

Situasjonen for Flytoget er ikke i tråd med Stortingets vedtak om å kompensere for tapte billettinntekter. Med gjeldende tilnærming ville togtilbudet på en annen strekning med 100% passasjerbortfall bli redusert til null. Togoperatøren ville da ikke få noen kompensasjon på denne strekningen, selv om denne operatøren mister alle billettinntektene. Motsatt ville operatører på strekninger hvor mange passasjerer fortsatt reiser, få mer støtte. Det fremstår som om Jernbanedirektoratet har laget en ordning hvor de som taper mest, får minst støtte.

Statsråden viser i sitt svar til at Flytoget må behandles etter likeverdige kriterier som de øvrige operatørene. Dette er ikke realiteten da det er satt en egen beløpsbegrensning på 11 millioner kroner for støtte til Flytoget, mens det ikke er satt noen beløpsgrense for de andre operatørene. Konsekvensen av Jernbanedirektoratets ordning blir at Flytoget kommer vesentlig dårligere ut enn de andre togoperatørene. Flytoget har størst prosentvist bortfall av billettinntekter og får minst prosentvis støtte. Stortingets anmodningsvedtak har ber om at dette rettes opp, og derfor må dette revurderes. Statens jernbanetilsyn har selv påpekt at manglende likebehandling av Flytoget kan gi langvarige skadevirkninger for konkurransen og dermed passasjerene.

Svar:

Ordningen med tilleggsavtaler om økt kjøp av persontransport med tog har vært forelagt for Stortinget fire ganger, og er omtalt i Prop. 73 S (2019-2020), Prop. 127 S (2019-2020), Samferdselsdepartementets Prop. 1 S (2020-2021) og sist i Prop. 79 S (2020-2021). I samtlige proposisjoner har det kommet frem at formålet med ordningen er å opprettholde et nødvendig togtilbud til tross for at togselskapene opplever reduserte billettinntekter. Dette omfatter også et redusert rutetilbud der det er relevant. Stortinget har i behandlingen av disse proposisjonene, hhv. ved Innst. 233 S (2019-2020), Innst. 360 S (2019-2020), Inns. 13 S (2020-2021) og Innst. 233 S (2020-2021), sluttet seg til regjeringens forslag.

I behandlingen av Prop. 79 S (2020-2021) og Innst. 233 S (2020-2021) ber Stortinget regjeringen sørge for at Flytoget omfattes av ordningen med offentlig kjøp som kompensasjon for tapte billettinntekter, på lik linje med øvrige togselskaper. Det er min forståelse at vedtaket skal håndteres i tråd med tidligere praksis, og innenfor gitte budsjettrammer. Anmodningsvedtaket er ikke tolket som at Stortinget ber om en fullstendig omlegging av ordningen der togselskapene nå skal kompenseres fullt ut for reduserte billettinntekter. En slik omlegging vil medføre at togselskapene heller ikke skal dekke en andel av reduserte billettinntekter slik det er lagt opp til i gjeldende tilleggsavtaler.

Det ble i 2020 bevilget 1,55 mrd. kroner til tilleggsavtaler. I første halvår 2021 er det bevilget 750 mill. kroner. Dersom togselskapene skulle blitt kompensert fullt ut for reduserte billettinntekter ville det medført et bevilgningsbehov på om lag 1,9 mrd. kroner i 2020. Jernbanedirektoratet har kun regnskapstall for januar 2021. Dersom januartallene legges til grunn er bevilgningsbehovet om lag 1,8 mrd. kroner i første halvår 2021 ved å kompensere togselskapene fullt ut for reduserte billettinntekter.

Det er ikke mulig å forvalte ordningen innenfor gitte budsjettrammer dersom staten fullt ut skal kompensere togselskapene for reduserte billettinntekter. Dette vil også gå utover formålet med ordningen slik det er omtalt i tidligere proposisjoner, og som Stortinget har sluttet seg til. Det vil bli gjort en oppdatert vurdering av bevilgningsbehovet til tilleggsavtalene ifm. regjeringens arbeid med Revidert nasjonalbudsjett.

Det er Jernbanedirektoratet som på vegne av staten sørger for kjøp av persontransporttjenester med tog, i henhold til reglene i kollektivtransportforordningen. Jernbanedirektoratet skjønner dette ansvaret godt til tross

for den krevende og uforutsigbare situasjoner pandemien

har gitt. Direktoratet arbeider for å likebehandle togselskapene.

SPØRSMÅL NR. 1681

Innlevert 17. mars 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 25. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvilke økonomiske tiltak planlegger statsråden for å kompensere bedrifter som når har blitt nedstengt og vil statsråden raskt utbetale de siste 750 millioner kronene i den kommunale ordningen som ble vedtatt i innstilling 233 S?

BEGRUNNELSE:

Pandemien har fått alvorlige konsekvenser for mange bedrifter som gjennom lokale og statlige smittevernstiltak har fått pålegg om å stenge ned. Det har den siste tiden vært kraftige smittevernstiltak i kommunene i Viken, Haugalandet og i Nord-Norge. Alvorlighetsgraden med oppblomstring av nye muterte virus og behovet for å stenge ned raskt er for de fleste forståelige. Likevel har svært mange bedrifter og enkeltpersonen opplevd at nedstengning og smittevernstiltak ikke følges opp med raske økonomiske tiltak. Fremskrittspartiet har gjentatte ganger påpekt behovet for raskere tiltak når regjeringen vedtar å stenge ned i kommuner eller regioner, og den kommunale beredskapsordningen burde i hvert fall bli benyttet umiddelbart som et første tiltak.

Svar:

Regjeringen har fremmet omfattende økonomiske tiltak for å begrense de negative konsekvensene av koronapandemien og smittevernstiltakene. Gjennom fjoråret ble det vedtatt midlertidige krisetiltak på til sammen 131 mrd. kroner, og utgiftsveksten på statsbudsjettet har aldri vært høyere i moderne tid enn den var fra 2019 til 2020. For 2021 er det bevilget om lag 71 mrd. kroner i økonomiske tiltak.

De fleste tiltakene for å kompensere bedrifter for lav omsetning og sikre inntektene til privatpersoner er videreført inn i 2021. Blant annet er kompensasjonsordningen for foretak med stort omsetningsfall, lånegarantiordningen og utvidelsene av utsettelsesordningen for skatte- og avgiftsinnbetalinger forlenget til 30. juni. I

tillegg er permitteringsperioden forlenget til 1. oktober, og ordningene under kulturdepartementet for kultur, idrett og frivillighet er forlenget til 1. september.

I det siste har smitten i samfunnet økt, både nasjonalt og i flere regioner og enkelte kommuner. Etter råd fra Helsedirektoratet og FHI innførte regjeringen strengere nasjonale smittevernstiltak, herunder skjenkestopp i hele landet, fra og med 25. mars. I tiden frem mot sommeren vil det trolig også være ulike grader av smitte og smitteverntiltak, både nasjonalt og regionalt.

I Prop. 79 S (2020-2021) presenterte regjeringen tre ulike scenarier for smitteutviklingen gjennom 2021: Et optimistisk scenario, et mellom-scenario og et pessimistisk scenario. Scenarioene illustrerte at det er stor usikkerhet om forløpet for smitte, smittevernstiltak og for norsk økonomi gjennom året. Det har derfor vært viktig for regjeringen at de økonomiske tiltakene tar hensyn til denne usikkerheten. Flere av de innførte krisetiltakene virker slik at omfanget av støtte automatisk tilpasses behovene og aktiviteten i økonomien. Tiltakene vil derfor både ta høyde for perioder med nedstenginger og strenge smittevernstiltak og perioder med en mer positiv utvikling med lettelser i smittevernstiltak og økt aktivitet. For eksempel vil utbetalingene fra kompensasjonsordningen øke dersom flere bedrifter rammes av nedstengning, og den vil automatisk gi mest støtte til de næringene som rammes hardest og opplever størst omsetningsfall. Det er så langt utbetalt om lag 9 mrd. kroner i kompensasjon til virksomheter under de to kompensasjonsordningene, under Skatteetaten frem til august i fjor, og deretter under Brønnøysundregistrene.

I mars trådte en ny lønnsstøtteordning i kraft. Ordningen har som formål at flere kommer raskere tilbake i jobb fremfor å være permittert, og gir opptil 25 000 kroner i måneden per ansatt som tas tilbake fra permittering. De bedriftene som har størst omsetningsfall, får høyest støttelep per ansatt som tas tilbake i jobb. Ordningen er fleksibel, slik at arbeidsgivere ikke mister allerede opptjent eller fremtidig støtte dersom de er nødt til å permittere medarbeidere på ny som følge av nye, midlertidige ned-

stenginger. Lønnsstøtteordningen gjelder for perioden 15. mars til 30. juni, men regjeringen vil i løpet av april gjøre en vurdering, sammen med partene i arbeidslivet, om det er behov for forlengning og eventuelle justeringer i ordningen. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med dette.

Regjeringen har også bevilget 1,75 mrd. kroner til den kommunale kompensasjonsordningen. 1 mrd. kroner er allerede utbetalt. Spørsmålet er forelagt kommunal- og moderniseringsministeren som uttaler følgende:

«De resterende midlene på 750 millioner kroner til kommunal kompensasjonsordning til lokale virksomheter vil bli fordelt etter påske. Det er naturlig å vente til over påske fordi vi da har et bedre bilde av hvilke kommuner som er hardest rammet. Vi vil også trekke på erfaringer fra den første fordelingen, samt vurdere en mer målrettet fordeling i lys av smitteverntiltakene som er gjennomført siden første fordeling. Siden Stortinget allerede har bevilget midlene, vil utbetalingen til kommunene kunne gjennomføres svært raskt.»

I lys av de sterke tiltakene som ble innført fra 25. mars, vil vi i revidert nasjonalbudsjett ytterligere øke disse midlene med 500 millioner kroner. Totalt har vi da bev-

ilget 2,25 milliarder kroner til kommunene slik at de kan kompensere lokale virksomheter som er rammet av nasjonale eller lokale smitteverntiltak.

Regjeringen følger situasjonen nøye. Helt siden mars i fjor da pandemien brøt ut har regjeringen fremmet omfattende økonomiske tiltak for å begrense de negative konsekvensene av koronapandemien og smitteverntiltakene. Vi vil sørge for at det er økonomiske tiltak så lenge det er strenge smitteverntiltak for å legge til rette for at Norge skal komme godt ut av krisen. I Prop. 79 S (2020-2021) uttalte regjeringen at strategien for veien ut av krisen er å skape mer og inkludere flere. Strategien innebærer å kompensere når det er nødvendig, men trappe ned tiltakene for å gi insentiver til aktivitet så snart smittesituasjonen og smitteverntiltakene gjør det er mulig. Strategien handler om få folk tilbake i jobb, satse på kompetanse og grønn vekst, sikre flere bein å stå på, inkludere flere og bevare tryggheten og tilliten i det norske samfunnet. Strategien vil både ta oss ut av krisen og være et steg på veien mot å løse de mer langsiktige utfordringene Norge står overfor.

SPØRSMÅL NR. 1682

Innlevert 17. mars 2021 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 25. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hvorfor har ikke kompensasjonsordningen for kulturlivet våren 2021 kommet enda, når vil den være klar, og hva planlegger statsråden at kompensasjonsgraden og kriteriene for å søke kompensasjon skal være?

Svar:

Utkast til forskrift om midlertidig kompensasjonsordning for avlyste, stengte eller nedskalerte kulturarrangement i perioden 1. januar til 30. juni 2021 som følge av covid-19-utbruddet ble sendt på høring tirsdag 23. mars 2021. Høringsfristen er satt til fredag 9. april. Ordningen er innrettet i tråd med de rammene Stortinget har vedtatt, jf. Prop. 79 S (2020-2021), jf. Innst. 233 S (2020-2021). Etter høringsrunden må ordningen meldes inn til ESA og godkjennes der, før den endelig kan vedtas.

Hva som kan kompenseres etter forskriftsforslaget er ulikt for hhv. arrangører og underleverandører. Arrangører vil kunne få kompensasjon på inntil 95 prosent

av sine uunngåelige økonomiske forpliktelser knyttet til et realistisk planlagt kulturarrangement. Underleverandører vil kunne få kompensasjon på inntil 50 prosent av tapte inntekter og merutgifter knyttet til kulturarrangement som underleverandøren skulle levere eller leverte tjenester eller innhold til.

Som i ordningen for oktober til desember 2020 vil det være et støttetak i ordningen. Maksimal kompensasjon til et foretak per kompensasjonsperiode er 3,5 mill. kroner. For konsern kan summen av kompensasjon for alle kompensasjonsperiodene til alle foretakene i konsernet som mottar kompensasjon etter denne forskriften eller andre norske covid-19 ordninger hjemlet i kapittel 3.1. i EU-kommisjonens midlertidige ramme for offentlig støtte for økonomien under covid-19-utbruddet ikke overstige 18 mill. kroner. Grensen på 18 millioner kroner er tatt inn av statsstøtterettslige årsaker.

Kriteriene som stilles for å søke kompensasjon er mer eller mindre uendret sammenlignet med kompensasjonsordningene for 2020.

Det kan gis kompensasjon for arrangementer som er påvirket av både råd og pålegg fra offentlige myndigheter, og det gis ikke bare kompensasjon for avlyste og stengte arrangementer, men også for nedskalerte arrangementer.

For en mer detaljert fremstilling av ordningen tillater jeg meg å henvise til forslaget til forskrift og tilhørende

høringsnotat som ble sendt ut denne uken. Jeg vil også presisere at det kan komme endringer i ordningen, både som følge av høringen og som følge av innspill fra ESA, og det tas derfor forbehold om det.

SPØRSMÅL NR. 1683

Innlevert 17. mars 2021 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 25. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Stortingets flertall ba 19. januar 2021 regjeringen foreslå tilpasninger i støtteordningene slik at bedrifter som eier egne driftsmidler, likebehandles med bedrifter som leaser utstyr. Regjeringen avviste forslaget i Prop. 79 S (2020–2021). Forslag fra opposisjonen om det motsatte, ble nedstemt i Stortinget 23. februar 2021.

Hva vil regjeringen nå gjøre for å forhindre urettferdig forskjellsbehandling mellom solide og seriøse bedrifter som eier egne produksjonsmidler og bedrifter som baserer seg på leasing?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet er basert på henvendelse fra en lokal aktør i turbussbransjen i min valgkrets, men jeg antar at problemstilling og svar har generell interesse. Jeg vil understreke at henvendende selskap er en velrenommert bedrift gjennom 75 år, en seriøs arbeidsgiver som har bygd opp bedriften stein på stein, tilpasset bedriftens økonomi. De har investert i driftsmateriell etter hvert som bedriftens økonomi har tillatt det.

I dagens krisesituasjon har de solgt unna alt de kan for å redusere gjeldsbyrden - tilhengere, personbiler og småbusser. De sitter nå igjen med fem busser, som de ikke får solgt i dagens marked. De hadde endelig, etter 12. mars 2020, nå bestillinger, men som er avlyst etter nedstenging i Viken.

En del av problemstillingen i regjering og storting har vært at det er problematisk for staten å bidra til oppbygging av egenkapital i bedrifter som eier egne produksjonsmidler.

Tilbakemelding fra nevnte selskap er at denne problemstillingen mangler rot i virkeligheten. De kan vise til navngitte selskaper i samme bransje som baserer seg på leasing og som utnytter de statlige støtteordningene ved

å avtale med banken at prisen på leasingavtalen dobles. Staten betaler. Når leasingavtalen er nedbetalt, får disse selskapene overdratt driftsmidlene som sin eiendom. I følge henvendende selskap er det allerede konkrete eksempler på det. Det fører til økt egenkapital i opprinnelige leasingselskaper, egenkapital som er betalt av staten, mens de solide selskapene som opererer med egne driftsmidler, blir taperne.

Ingen kan være tjent med slike skjeve konsekvenser av de statlige støtteordningene. Regjeringen bør ha et klart svar på hvordan dette dilemmaet bør løses til fordel for seriøse bedrifter. Regjeringens svar til Stortinget i Prop. 79 S (2020–2021) var i den forbindelse ikke et godt svar. Det kan se ut til at stortingsflertallet sluttet seg til dette og nullet ut vedtaket fra 19. januar, men det fritar ikke regjeringen for å følge med på konsekvensene av kompensasjonsordningene og komme tilbake til Stortinget med nødvendige forslag.

Henvendelsen fra det lokale busselskapet i Buskerud, med beskrivelse av fakta fra turbussbransjen, er et godt eksempel på det.

Svar:

Da regjeringen på kort tid våren 2020 etablerte den midlertidige tilskuddsordningen for foretak med stort omsetningsfall, ble det lagt til grunn at leietakere skulle få inkludere sine leiekostnader ved beregning av støtte. Dette var i tråd med formålet med ordningen om å redusere faren for konkurser. Leietakere med forpliktende leieavtaler inngått før krisen, ville være sårbare når inntektene stopper opp.

I Prop. 79 S (2020–2021) begrunner departementet hvorfor det er ulik behandling av de som eier sammenlignet med de som leier driftsmidler. Hvis en hadde gitt støtte for alle kostnadene som påløper ved å eie drifts-

midler, hadde det gitt likebehandling mellom de som eier og de som leier, men det ville innebåret å øke støtten til solide foretak med lavere fare for konkurs. Det ville dessuten ført til store endringer i regelverket og i praksis en betydelig omlegging av ordningen. Jeg vil i dette svaret gå noe nærmere inn på behandlingen av lånefinansiering sammenlignet med finansiering ved leieavtale.

Bedrifter som eier egne driftsmidler og som har finansiert driftsmidlet med lån, betaler ofte avdrag og renter på lånet. Avdrag på lån er en likviditetsbelastning, men ikke en kostnad, og reduserer ikke egenkapitalen. Kun rentekostnaden kan tas med i kostnadsgrunnlaget og gir grunnlag for støtte i tilskuddsordningen.

Å leie driftsmidler har likhetstrekk med å eie lånefinansierte driftsmidler. Likheten vil være særlig stor ved såkalt finansiell leasing. I slike leasingavtaler vil leasingbeløpene som betales, inneholde et element som kan sies å tilsvare avdrag på lån i tilfeller der foretaket finansierer driftsmidlet ved lån. I tilskuddsordningen behandles all form for leie likt, og det periodiserte leie- eller leasingbeløpet inngår i kostnadsgrunnlaget ved beregning av støtte. På dette punktet er det en forskjellsbehandling av bedrifter som lånefinansierer egne driftsmidler og de som leaser dem. Jeg forstår at dette oppleves som urimelig.

Forslag for å rette opp forskjellsbehandlingen ved å øke støtten for de som har gjeldsfinansiert, har flere uheldige sider; jf. omtalen av ikke-betalbare kostnader som avskrivninger i Prop. 79 S (2020–2021). Alternativt kunne en forsøkt å oppnå likebehandling mellom lånefinansiering og leasing ved å inkludere avdrag på lån som en «kostnad» ved beregning av tilskudd. Avdrag er på sin side ikke

en kostnad for foretakene. Å gi støtte for avdrag på lån vil dessuten kunne gi svært vilkårlige utfall, siden støtten ville avhenge av avdragsprofilen på lånene.

En annen tilnærming for å oppnå likebehandling vil være å redusere hva som kan inngå av leiekostnader. En mulig regel kunne være at leiebeløp skulle deles opp i en rentedel og en avdragsdel etter nærmere bestemte regler, og at bare rentedelen fikk inngå i kostnadsgrunnlaget. En slik regel kunne eventuelt bare omfattet finansiell leasing. Dette ville gjort ordningen mer komplisert. En særregel for finansiell leasing ville ført til ny forskjellsbehandling mellom leieavtaler som kan være forholdsvis like, og i grenselandet mellom operasjonell og finansiell leasing.

Det er vanskelig å få til en god likebehandling mellom ulike finansieringsformer uten å skape nye skjevheter og komplisere ordningen betydelig. Etter min vurdering står vi her overfor dilemmaer som illustrerer at tilskuddsordningen for foretak med stort omsetningsfall ikke kan være en varig ordning i en markedsøkonomi.

Det vises i begrunnelsen for spørsmålet til opplysninger om at selskaper utnytter støtteordningene ved å avtale at prisen på leasingavtalen doubles. Det er i kompensasjonsordningen ikke anledning til dette. Departementet viser til forskriften § 3-2 fjerde ledd der det fremgår at kostnader som følge av avtale, som er inngått eller økt ut over normal prisjustering etter 1. september 2020, ikke regnes som faste og uunngåelige, og følgelig ikke kan tas med i kostnadsgrunnlaget. Ved forsettlig eller grovt uaktomt brudd på opplysningspliktene ilegges overtredelsesgebyr.

SPØRSMÅL NR. 1684

Innlevert 17. mars 2021 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 26. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Vil statsråden bidra til at samtlige levedyktige pakkereisearrangører kan inkluderes i den ordningen som skal bistå med garantier til Reisegarantifondet?

BEGRUNNELSE:

Reiselivet står som kjent ovenfor en ekstremt utfordrende situasjon. Kundegrunnlaget har i stor grad bortfalt som følge av reiserestriksjoner og smitteverntiltak. Det ram-

mer spesielt pakkereisearrangørene som må skaffe kapital til å stille garantier i Reisegarantifondet.

Markedet for reisegarantier har i praksis bortfalt som følge av pandemien. De få bankene som fremdeles tilbyr reisegarantier stiller så høye egenkapitalkrav at de fleste reiselivsaktørene umulig kan skaffe garantier på egenhånd. Det betyr at vi risikerer at distribusjonsleddet i reiselivet forsvinner, noe som vil gå spesielt hardt ut over mindre reiselivsbedrifter som er avhengig av å markedsføre seg gjennom pakkede reiser. Stortinget har på denne bakgrunn bedt regjeringen om å snarlig komme tilbake til

Stortinget med forslag til en midlertidig ordning som skal avhjelpe pakkereisebedriftene med garantier. Jmf. vedtak fattet ved stortingets behandling av Prop. 79 S (2020-2021):

«Stortinget ber regjeringen så snart som mulig komme tilbake på egnet måte med et forslag om en midlertidig ordning der staten bidrar til å reetablere et fungerende garantimarked for pakkereiser.»

I forkant av dette vedtaket har regjeringen vurdert to forslag til innretninger: En direkte garantistillelse for alle pakkereisearrangører, eventuelt en ordning forbeholdt små- og mellomstore bedrifter. Førstnevnte har regjeringen vurdert vil medføre høy risiko.

En ordning utelukkende for små- og mellomstore pakkereisearrangører vil på sin side innebære at brorparten av distribusjonsleddet forsvinner. Det vil igjen få ringvirkninger for reiselivet i sin helhet, og spesielt i Nord-Norge hvor reiselivet i stor grad er organisert gjennom pakkereiser.

Det haster å ivareta samtlige av de levedyktige pakkereiseselskapene – uavhengig av størrelse. Det vil være helt vesentlig for at reiselivet kan gjenåpne etter pandemien, og stå klart til å markedsføre og selge reiser når samfunnet åpner for reisevirksomhet.

Svar:

Reiselivet står overfor store utfordringer, og selv om jeg håper at vi nå ser starten på slutten av pandemien, så er det langt fra normale tilstander for pakkereisearrangørene i Norge.

Jeg er kjent med utfordringene knyttet til garantistillelse, og departementet har siden i høst fulgt utviklingen i dette markedet tett. Det er imidlertid ikke enkelt å få en god oversikt over problemets omfang. Vi får rapporter fra næringsorganisasjonene innenfor reiselivet som tilsier at problemet er omfattende, men tall fra de samme organisasjonene viser at det heldigvis fortsatt er et begrenset problem. De aller fleste pakkereisearrangører har gyldig garanti. De fleste banker og forsikringsselskap som stiller garantier vil fortsette å gjøre det, selv om risikoen for tap på garantiene er større enn normalt og krav til sikkerhet og garantipremier dermed også har økt. Basert på vår dialog med banker og forsikringsselskaper som tilbyr garantier, mener jeg at det ikke er grunnlag for å påstå at markedet har bortfalt.

Stortinget fattet ifb. behandlingen av Prop. 79 S (2020-2021) et anmodningsvedtak hvor regjeringen er bedt om så snart som mulig å komme tilbake på egnet måte med et forslag om en midlertidig ordning der staten bidrar til å reetablere et fungerende garantimarked for pakkereiser. Regjeringen vil snarlig legge frem forslag til tiltak som følger opp anmodningsvedtaket.

I Prop. 79 S (2020-2021) la regjeringen frem en vurdering av problemene innenfor dette markedet, og vi tilrådet

at det ikke ble iverksatt særskilte tiltak for garantimarkedet fordi det på det tidspunktet var et begrenset problem. Regjeringen la frem vurderinger av to ulike løsninger som hadde blitt vurdert, at staten stiller garanti direkte til Reisegarantifondet for pakkereisearrangører som mangler garanti, og at staten reforsikrer banker og forsikringsselskap som stiller garantier til Reisegarantifondet. Regjeringens vurdering var at reforsikringsordningen best ville ivareta hensynet til at garantimarkedet skal tilbake til en normaltilstand etter pandemien. Det er derfor viktig å ivareta de eksisterende koblingene mellom pakkereisearrangører og banker/forsikringsselskap. I en reforsikringsordning vil staten videre kunne dra nytte av bankenes og forsikringsselskapenes kompetanse til å vurdere risiko samt sette en rimelig pris på denne.

Vi skisserte i Prop. 79 S (2020-2021) bevilgningsbehov for en slik reforsikringsordning, hvor vi avgrenset ordningen til å omfatte små og mellomstore pakkereisevirksomheter. De fleste pakkereisevirksomheter er små og mellomstore. Disse spiller en viktig rolle som distributører, og sikrer økt tilfang av kunder for reiselivsvirksomheter over hele landet. De største aktørene innenfor pakkereisevirksomhet driver med utgående turisme, som innebærer å sende reisende fra Norge til destinasjoner i utlandet. Disse øker dermed ikke kundegrunnlaget for reiselivsvirksomheter her til lands, for eksempel i Nord-Norge.

SPØRSMÅL NR. 1685**Innlevert 17. mars 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 26. mars 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Hvor mange fedre er det som pr. mars 2021 ikke har selvstendig uttaksrett til foreldrepenger, og er statsråden enig i at det er hjerterått at f.eks. kreftsyke fedre blir frarøvet sin mulighet til å ha permisjon med barn?

BEGRUNNELSE:

Menn og kvinner er i dag ikke likestilt når det gjelder rettigheter til foreldrepenger.

Far har i dag opptjeningsrett men ikke en selvstendig uttaksrett dersom ikke mor er i aktivitet. Dette rammer mange familier hardt.

Denne uken kan vi lese om en far i Dagbladet som mistet retten til pappapermisjon mens han var kreftsyk. Grunnet at hans samboer var ufør fikk han ikke flytte foreldrepermisjonen til etter fullført cellegiftbehandling.

Dette er et hjerterått eksempel på hvor urettferdig dagens system er.

<https://www.dagbladet.no/nyheter/ole-martin-fikk-kreft-mistet-pappapermen/73397042>

Svar:

Jeg forstår spørsmålet som å gjelde antallet fedre som ikke får tatt ut opptjente foreldrepengerrettigheter fordi mor ikke oppfyller aktivitetskravet.

Foreldrepengeordningen skal legge til rette for at både mor og far kan kombinere omsorg for små barn med yrkesaktivitet. For visse deler av foreldrepengeperioden stilles det et aktivitetskrav til mor under fars uttak av foreldrepenger. Dette kravet sier at mor må oppfylle et av aktivitetsvilkårene i folketrygdloven § 14-13.

Dersom begge foreldre har opptjent rett, gjelder aktivitetskravet til mor kun ved fars uttak av stønadsuker fra fellesdelen. I tilfeller der kun far har opptjent rett til foreldrepenger, gjelder aktivitetskravet for hele stønadsperioden, og mor må ut i aktivitet for at far skal ta ut foreldrepenger. Hvis mor går ut i aktivitet, kan far få inntil 40 uker med foreldrepenger dersom han velger 100 prosent dekningsgrad eller 50 uker med foreldrepenger dersom han velger 80 prosent dekningsgrad. Dersom aktivitetsvilkårene til mor ikke er oppfylt, får ikke far rett til uttak av foreldrepenger eller utsettelse av stønadsuttaket, og fars stønadsperiode reduseres løpende fra og med syvende uke etter fødsel.

I saker hvor kun far har opptjent rett til foreldrepenger og mor mottar uføretrygd, finnes det en særregel,

se folketrygdloven § 14-14 tredje ledd. Far kan i disse tilfellene ta ut foreldrepenger i samme antall uker som fedrekvoten (15 eller 19 uker) – uten at det kreves at mor må ut i aktivitet. Far må ta ut disse stønadsukene innenfor den ordinære stønadsperioden på 46 eller 56 uker.

I enkelte saker kan det likevel være at mødre fyller et av aktivitetskravene i folketrygdloven § 14-13, selv om hun mottar uføretrygd. I slike saker kan far ta ut foreldrepenger i flere uker enn fedrekvoten etter folketrygdloven § 14-14 første ledd, og han kan utsette uttaket og ta sine stønadsuker også etter den ordinære stønadsperiodens utløp. Dette krever da at mor fyller et av aktivitetsvilkårene.

NAV har ikke tall for hvor mange fedre som ikke får tatt ut foreldrepenger på grunn av mors manglende aktivitet. Arbeids- og velferdsdirektoratet anslår imidlertid at det for barn født i 2021, vil gjelde om lag 4 900 fedre. Dette anslaget tar utgangspunkt i data om fedre til barn født i 2016 som (i) hadde tilstrekkelig høy pensjonsgivende inntekt, der (ii) mor ikke tok ut foreldrepenger i treårsperioden 2016 til 2019 og (iii) mor ikke mottok utvidet barnetrygd, dvs. at mor ikke var enslig. Med noen justeringer danner dette grunnlaget for anslaget.

Foreldrepengeordningen er et viktig familiepolitisk virkemiddel med et regelverk som er utviklet over tid og for å ivareta ulike politiske hensyn. Jeg er opptatt av at ordningen skal være god og ivareta ulike familiers livssituasjoner. Mange familier er berørte av aktivitetskravet, og jeg ser at dagens regelverk kan slå veldig uheldig ut for enkelte familier som for eksempel familien i saken fra Dagbladet som representanten viser til. Jeg vil jobbe videre med fedres rett til uttak av foreldrepenger, også i de tilfellene der far i dag ikke får tatt ut foreldrepengene på grunn av aktivitetskravet. Det er et mål for meg at foreldrepengerregelverk skal ivareta den enkelte familie enda bedre.

SPØRSMÅL NR. 1686**Innlevert 17. mars 2021 av stortingsrepresentant Masud Gharahkhani****Besvart 26. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil helseministeren se på muligheten for å endre den nasjonale forskriften slik at kommunene i Viken regionen igjen gis adgang til å finne gode, forsvarlige løsninger på problematikken knyttet til lavterskel aktiviteter rettet mot sårbare grupper?

BEGRUNNELSE:

Den nasjonale forskriften slik den er gitt for Viken regionen, tar ikke hensyn til lavterskel tilbud rettet mot sårbare grupper. Slik forskriften er utformet nå blir viktige aktører som gatelaget, medvandrere og a-larm, hindret fra å gjennomføre aktiviteter. Dette kan få store konsekvenser for de sårbare gruppene og lokalmiljøene i Viken regionen, særlig når vi går påsken i møte.

Tidligere har aktørene som har muliggjort slike lavterskel tilbud, gjennom kontakt med kommunelegene funnet gode og forsvarlige løsninger på problemet. Men med den nasjonale forskriften har ikke lenger kommunene og kommunelegene i Viken regionen adgang til å finne slike løsninger.

Svar:

Jeg har også vært bekymret for at personer med alvorlige psykisk helse- og /eller rusproblemer som mottar viktige lavterskel aktivitetstilbud organisert i regi av det offentlige, ideelle og frivillige Norge, skulle få innskrenket mulighet for å delta i for eksempel i gatetlagstreninger eller tur- og skigrupper. Jeg ba derfor Helsedirektoratet og FHI om å vurdere hvordan dette kunne ivaretas. På bakgrunn av deres anbefalinger er det åpnet for idretts- og fritidsaktiviteter for personer med rusproblemer eller alvorlig psykisk sykdom gjennom unntak i det strengeste tiltaksnivået i covid-19-forskriften kapittel 5A. Eksempel på aktiviteter det åpnes for kan være organisert trening, fotballag, tur- eller skigrupper eller sosiale aktiviteter utendørs der det er lett å holde avstand. For å ivareta smittevernet for en gruppe hvor flere også må antas å ha risiko for kompliserte forløp om de smittes med covid-19, stilles det krav om at gruppene har maksimalt 5 personer og at alle deltakerne kommer fra samme kommune. Det må legges til rette for at deltakerne kan etterleve de generelle smittevern-rådene. Det innebærer at personer som er syke ikke bør delta, man bør holde minst 2 meter avstand og ha god hånd og hostehygiene.

Endringen trådte i kraft torsdag 25.mars ved midnatt.

SPØRSMÅL NR. 1687**Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 25. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Er det aktuelt for statsråden å se på ordningen med skatting av vannkraft, slik at det blir lønnsomt å produsere så mye kraft som mulig og at økt produksjon ikke får negative skattemessige konsekvenser for kraftprodusentene?

BEGRUNNELSE:

Torsdag 18. mars kan vi lese en sak på NRKs nettsider om kraftverket ved Eidsfossen i Gløppeelva. Fremfor å forsyne 1 500 husstander i kommunen med kortreist strøm, har

de valgt å nedskalert. Om de legger seg under grenseverdien på 10 megavoltampere (MVA), så slipper de å betale grunnrenteskatt. Om de hadde valgt å produsere 20 gigawattimer mer, som de har mulighet til, ville ikke produksjonen vært lønnsomt.

Fremtiden er elektrisk og i tiden fremover er vi nødt til å utnytte de ressursene man allerede har, blant annet gjennom å sikre at kraftverkene produserer så mye kraft som mulig, uten at det ikke går på bekostning av lønnsomheten. Det er et paradoks at vi ser rundt oss etter nye

kraftkilder, samtidig som vi ikke fullt ut klarer å utnytte de kraftverkene vi allerede har.

Svar:

Kraftverk med generatorer som har en samlet påstemplet merkeytelse under 10 000 kVA (nedre grense), er i dag fritatt fra grunnrenteskatt. Etter forslag fra regjeringen ble den nedre grensen økt fra 5 500 til 10 000 kVA i 2015. Forslaget var en oppfølging av Sundvoldenerklæringen. Fordelingen av historiske utbyggingssaker og konsesjons-søknader viser at aktørene tilpasser seg grensen for grunnrenteskatt ved å investere i lavere effekt enn det som er samfunnsøkonomisk optimalt. Tilpasningen skyldes at selskapet kan beholde en større andel av overskuddet ved å velge merkeytelse under nedre grense, ikke at grunnrenteskatten medfører at prosjektene blir ulønnsomme. Generelt vil prosjekter som er lønnsomme før grunnrenteskatt, også være lønnsomme for selskapene etter grunnrenteskatt.

Kraftskatteutvalget leverte sin innstilling 30. september 2019 i NOU 2019: 16. Utvalget var bedt om å særlig vurdere den nedre grensen for grunnrenteskatt. Herunder skulle utvalget vurdere alternative innretninger av nedre

grense i grunnrenteskatten som fjerner terskelvirkningene.

Kraftskatteutvalget vurderte alternativer til dagens nedre grense, herunder bunnfradrag og gradert grunnrenteskatt, men disse alternativene ble ikke anbefalt av utvalget. Utvalget mente at det i utgangspunktet ikke er faglige grunner til at en nøytral grunnrenteskatt skal skille mellom små og store vannkraftverk. Utvalget viste videre til at den eneste måten å helt unngå uheldige skatteinsentiv, vil være å fjerne nedre grense. De mente at administrative hensyn likevel tilsier en nedre grense på 1 500 kVA, som også var nivået ved innføring av grunnrenteskatten i 1997. Regjeringen varslet imidlertid 20. desember 2019 at den vil videreføre den nedre grensen for grunnrenteskatt på 10 000 kVA.

Vi har vurdert vannkraftbeskatningen i flere omganger, og grunnrenteskatten er fra og med i år lagt om til en kontantstrømskatt. Etter forslag fra regjeringen er det fra 2021 åpnet for at kraftforetakene kan utgiftsføre nye investeringskostnader (i kraftverk med påstemplet merkeytelse på eller over 10 000 kVA) umiddelbart i grunnrenteskatten, og ikke over tid slik reglene var før. Det vil tilføre selskapene betydelig likviditet når de investerer, både i nye kraftverk og i oppgraderinger.

SPØRSMÅL NR. 1688

Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 23. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å styrke rettssikkerheten til innbyggere i Oslo og Viken, som ikke får den hjelpen de trenger som følge av saksbehandlingstid hos Statsforvalteren?

BEGRUNNELSE:

Tillitsvalgte ved Statsforvalteren i Oslo og Viken sendte 23. februar brev til Helse- og omsorgsdepartementet som fagdepartement og Kommunal- og moderniseringsdepartementet som Statsforvalterens departement. I brevet fremmet de tillitsvalgte bekymring for kapasiteten ved Helseavdelingen ved Statsforvalteren i Oslo og Viken.

I brevet fremkommer blant annet følgende:

«Over flere år har Helseavdelingen ved Statsforvalteren i Oslo og Viken, og tidligere organiseringer før sammenslåingen av tre embeter, som følge av for få ansatte, ikke klart å behandle

rettighetsaker og tilsynssaker i henhold til gjeldende tidsfrister. Tillitsvalgte ved Statsforvalteren i Oslo og Viken er bekymret for denne vedvarende situasjonen.

Konsekvensene er alvorlige, ved at innbyggerne blir fratatt rettigheter og ansatte blir syke av å jobbe ved Helseavdelingen på grunn av stor arbeidsbelastning. Samtidig leser vi i årets tildelelsesbrev fra overordnet myndighet, under pkt.4.1.3 at «... Statsforvalterne skal tilstrebe å redusere antall ansatte...».

Vi ønsker med dette å varsle om en uholdbar situasjon for de ansatte ved Helseavdelingen, som følge av ressursmangel, og om alvorlige konsekvenser for innbyggerne i Oslo og Viken.»

Svar:

Jeg deler de tillitsvalgtes bekymring for den lange saksbehandlingstiden hos Statsforvalteren i Oslo og Viken. Det er av vesentlig betydning at pasientklager blir behandlet raskt, både av hensyn til klageren selv og for å bidra til sik-

kerhet for pasienter og kvalitet i helse- og omsorgstjenesten. Det er derfor iverksatt flere konkrete tiltak for å bedre rammebetingelsene for statsforvalterne, samtidig som rettssikkerheten og formålet med tilsyn ivaretas.

På bakgrunn av de alvorlige forholdene som fremkommer i varselet fra de tillitsvalgte hos statsforvalteren ble det 11. mars 2021 avholdt et møte mellom Helse- og omsorgsdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, statsforvalteren og de tillitsvalgte. Formålet med møtet var å gi de tillitsvalgte og Statsforvalteren anledning til å presentere saken overfor politisk ledelse, og samtidig å opplyse saken så godt som mulig.

Ny budsjettfordelingsmodell er under innføring med full effekt fra 2022. Modellen medfører at bevilgningen til statsforvalteren i Oslo og Viken på Helse- og omsorgsdepartementets område økes med mer enn 10 millioner kroner. Statsforvalteren har nå utlyst ti stillinger ved Helseavdelingen.

Det ble i 2019 gjennomført et restanseprosjekt hos statsforvalteren med 2 mill. kroner i støtte fra Helse- og omsorgsdepartementet. Embetet klarte gjennom dette å redusere antall restanser. Andelen tilsynssaker eldre enn ett år ble redusert med 50 %, og andelen rettighetssaker eldre enn seks måneder ble redusert med 63 %.

Helse- og omsorgsdepartementet sendte 1. februar 2021 på høring forslag om endringer i blant annet pasient- og brukerrettighetsloven § 7-4a, som regulerer statsforvalternes plikt til å vurdere og behandle anmodninger om vurdering av pliktbrudd. Endringene innebærer at statsforvalterne får større mulighet til å prioritere hvilke saker som er egnet for tilsyn ut fra formålet om pasientsikkerhet og tillit til helse- og omsorgstjenesten. Departementet foreslår også å presisere helse- og omsorgstjenestens plikt til å besvare henvendelser fra pasienter og pårørende om kvalitet og pasientsikkerhet, da mange av henvendelsene

som kommer til statsforvalterne i dag vil bli raskere og bedre besvart ved at de behandles direkte fra helse- og omsorgstjenesten. De foreslåtte endringene vil bidra til å frigjøre ressurser hos statsforvalterne.

Det er Statens helsetilsyn som har det overordnede faglige styringsansvaret for tilsyn overfor statsforvalterne. Overordnede prioriteringer i tildelingsbrevet for 2020 viste til at statsforvalterne skulle prioritere lovpålagte oppgaver, og da særlig saker som omhandler enkeltpersoners rettigheter og saker der konsekvensene av svikt er alvorlige. Helsetilsynet har overfor statsforvalterne vært tydelig på at tilsynets innsats skal rettes mot mennesker som er i sårbare situasjoner i kortere eller lengre perioder av sitt liv.

Statens helsetilsyn har videre utarbeidet en ny tilsyns-policy og iverksatt et større tilsyns-saksprosjekt der målet er å sikre riktig og formålstjenlig prioritering, formålsstyrt bruk av metodikk og virkemidler, samt ansvarliggjøring av virksomhetene i helsetjenesten. Statsforvalteren i Oslo og Viken har vært, og er, en viktig bidragsyter i prosjektet. Det er under arbeid en ny saksbehandlerveileder for statsforvalterens behandling av tilsynssaker.

Statsforvalteren i Oslo og Viken har hatt et særdeles omfattende arbeid knyttet til koronapandemien. Dette er situasjonstilpassede aktiviteter som det er grunn til å anta at har blitt gjennomført på bekostning av ordinær saksbehandling. Når disse aktivitetene avtar frigjøres ressurser til behandling av tilsynssaker og rettighetsklager.

I tillegg har Helse- og omsorgsdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet gått i dialog med Statens helsetilsyn og Statsforvalteren i Oslo og Viken om behovet for å iverksette tiltak som på kort sikt kan avhjelpe situasjonen ved embetet. Departementene har bedt om innspill til konkrete tiltak i uke 14.

SPØRSMÅL NR. 1689

Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 25. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at kommunene gis myndighet til i å dispensere, basert på lokale smittevern vurderinger, fra de bestemmelser som er til hinder for at passasjerer kan oppholde seg i kjøretøy under overfart i ferger?

BEGRUNNELSE:

Fergen som går i trafikk mellom Arnøy og Nikkeby i Skjervøy kommune benyttes daglig av ti til tolv vogntog. Sjøførene kommer fra hele Europa og er unntatt karantenebestemmelser. Det er ikke usannsynlig å anta at

dette fergesambandet utgjør den største risikoen for lokal spredning av covid-19.

Passasjerene fikk frem til midten av mai 2020 tillatelse til å oppholde seg i kjøretøy under overfarten. Dette for å forebygge smitte av covid-19 mellom passasjerer, noe som var hjemlet i et nasjonalt unntak fra kravene i forskrift 15. juni 1987 nr. 507 om sikkerhetstiltak m.m. på passasjer-, lasteskip og lektere §13. Dispensasjonen ble den gang trukket tilbake med bakgrunn i den nasjonale smittesituasjonen.

I etterkant av tilbaketrekkingen forsøkte kommuneoverlegen i Skjervøy å få unntak for sambandet Arnøy/Nikkeby, men ble stoppet av Sjøfartsdirektoratet.

Det fremstår uforståelig at det ikke lenger er åpning for lokale bestemmelser som hensyntar smittevern i større grad og beskytter lokalbefolkningen mot den risiko sjåfører som er unntatt for karantenebestemmelser rep-

resenterer, særlig da det tidligere i pandemien, da smittefaren var lavere, var mulig å gi slik dispensasjon.

Svar:

Forbudet mot å oppholde seg på bildekk ved overfart i større fartsområder, er sikkerhetsmessig forankret. For ferger i korte riksveisamband kan Sjøfartsdirektoratet gi særskilt tillatelse til at passasjerene sitter i kjøretøyene under overfart. Sjøfartsdirektoratet er ikke kjent med at det har kommet en søknad om fritak for det aktuelle sambandet.

På bakgrunn av den økende smitten av Covid-19 flere steder i landet, har Sjøfartsdirektoratet nå fastsatt forskriftsendringer som åpner for at innenriksferger, under gitte vilkår, kan la passasjerer oppholde seg i kjøretøy under overfart, dersom fartøyet anløper minst en kommune med særlig høyt tiltaksnivå (etter covid-19-forskriften kapittel 5A).

SPØRSMÅL NR. 1690

Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen

Besvart 25. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Viser til Dokument nr. 15:1116 (2020-2021) og justisministerens svar om at utenlandske selvstendig næringsdrivende som kvalifiserer til en av kompensasjonsordningene kan motta dette, men at dette ikke vil påvirke utfallet av en visumsøknad positivt ved utgang av oppholdstillatelse.

Vil statsråden sørge for at inntekt fra kompensasjonsordninger kan legges til grunn for søknad om fortsatt visum, eller mener statsråden at man på nåværende tidspunkt, midt i en pandemi, kan si noe om økonomisk grunnlag for drift videre?

Svar:

Arbeidsinnvandring fra land utenfor EØS-området (såkalte tredjeland) skal ikke fortrenge innenlandsk eller EØS-arbeidskraft. Det er også en forutsetning at arbeidsinnvandrere klarer å forsørge seg selv, slik at de ikke blir en belastning for det norske velferdssystemet.

Personer som innvilges oppholdstillatelse i Norge må ha sikret underhold og bolig. For å kunne få tillatelse som selvstendig næringsdrivende, er det en forutsetning

at underholdet i det vesentlige vil være sikret gjennom ervervsvirksomheten. Det stilles derfor krav om at det er økonomisk grunnlag for virksomheten for at oppholdstillatelse til selvstendig næringsdrivende kan innvilges. Midler fra kompensasjons- og tilskuddsordninger knyttet til covid-19-pandemien kan ikke medregnes som en del av underholdskravet. Eventuelle unntak fra underholdskravet for selvstendig næringsdrivende må vurderes opp mot de samfunnsmessige kostnadene det vil ha dersom utlendinger som ikke klarer å oppnå tilstrekkelig inntekt, gis fornyet oppholdstillatelse på bakgrunn av støtte fra det offentlige.

Generelt har mange nystartede virksomheter kort levetid, og dermed vil også en del innvandrere som får oppholdstillatelse for å etablere og drive næringsvirksomhet i Norge, ikke oppnå varig drift. Oppholdstillatelse til selvstendig næringsdrivende gis derfor som hovedregel for ett år om gangen. Ved søknad om fornyet oppholdstillatelse stilles det de samme kravene til sikret underhold som ved søknad om førstegangstillatelse. Det gir utlendingsmyndighetene mulighet til å følge med på hvor levedyktig virksomheten er og om innvandreren oppfyller kravene som ligger til grunn for tillatelsen. Slik etterkontroll skal

motvirke at tillatelse til selvstendig næringsdrivende blir en vei til varig opphold i Norge for personer som ikke kan forsørge seg selv.

Jeg understreker at personer som har hatt oppholdstillatelse som selvstendig næringsdrivende i tre år, kan søke om permanent oppholdstillatelse etter reglene i utlendingsloven § 62. En permanent oppholdstillatelse er tidsbegrenset og trenger derfor ikke å bli fornyet. Det stilles av den grunn heller ingen krav til sikret underhold til personer med permanent oppholdstillatelse. Problemstillingen som representanten tar opp gjelder først og fremst for selvstendig næringsdrivende med midlertidig oppholdstillatelse som har kort botid og liten tilknytning til Norge.

Justis- og beredskapsdepartementet har ansvar for reglene om underholds krav i utlendingsregelverket, og jeg viser derfor til justis- og beredskapsministerens tid-

ligere svar. Det er usikkert hvor lenge dagens situasjon med tapt inntekt som følge av covid-19-pandemien vil kunne vare, og vi har ingen forsikring om at selvstendig næringsdrivende som helt eller delvis har mistet inntekten sin vil kunne oppnå tilstrekkelig inntekt etter pandemien. Personer som innvilges oppholdstillatelse skal være selvforsørget, og det vil ha negative samfunnsøkonomiske konsekvenser dersom det gis fornyet oppholdstillatelse i saker der det ikke lenger er økonomisk grunnlag for driften av virksomheten. Oppholdstillatelse som gis til selvstendig næringsdrivende danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse, og det er derfor viktig at fornyet oppholdstillatelse ikke innvilges til personer som ikke fyller vilkårene for tillatelsen. På denne bakgrunn har regjeringen valgt ikke å gjøre unntak fra underholds kravet for selvstendig næringsdrivende som har mistet inntekten sin under pandemien.

SPØRSMÅL NR. 1691

Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 24. mars 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre nødvendig informasjon og opplæring av valgmedarbeidere og funksjonærer for å hindre utilbørlig påvirkning som følge av endringer i valgloven om hvem som kan bistå ved stemmeavgivning inne i valglokalet?

BEGRUNNELSE:

Valgloven ble nylig endret for å sikre rettighetene til personer med funksjonsnedsetting bedre. Velgere med funksjonsnedsetting som har behov for bistand kan nå selv kan bestemme hvem som skal bistå. Når en velger tidligere ble fulgt av en valgfunksjonær inn i valgavlukket, vil disse få kjennskap til hva velgeren stemmer. Særlig i mindre kommuner der en velger muligens kjenner valgfunksjonæren, vil det kunne oppleves som problematisk. Selv om valgmedarbeideren har taushetsplikt strider dette mot prinsippet om hemmelig valg.

Endringene åpner for at et familiemedlem eller en dominerende person krever å få bli med inn i stemmeavlukket for å «bistå» velgere. I Prop. 67 L (2020-2021) Endringer i valgloven (assistanse ved stemming) ble dette spørsmålet drøftet.

«At veljarar ikkje skal utsettast for utilbørlig påverknad, er eit grunnleggjande prinsipp som går fram av formålet til vallova om å legge til rette for frie val, jf. § 1-1. Det er viktig å legge til rette for at utilbørlig påverknad ikkje skal skje, av omsyn til at val skal vere frie og hemmelege, og prinsippet om éin veljar – éi stemme.»

Det at velgere ikke kan godt nok norsk er ikke en fysisk eller psykisk funksjonsnedsettelse som gir rett til å ha med seg en «hjelper» inn i stemmeavlukket. I stedet skal disse veiledes av valgmedarbeidere som deretter forlater stemmeavlukket. Dette skal sikre at hver velger kan stemme fritt ut fra egne meninger.

«Departementet påpeiker at det er viktig at mellom anna veljarar som ikkje snakkar norsk, får tilstrekkeleg rettleiing til at dei får stemt. Ein valmedarbeidar kan rettleie veljaren om korleis han eller ho kan stemme inne i valavlukket før vedkommande går ut av avlukket og lar veljaren gjere sine val aleine.»

For å unngå uheldige situasjoner vil det være behov for informasjon og opplæring av valgmedarbeidere og funksjonærer om endringene av valgloven.

Svar:

Stortinget vedtok nylig endringer i retten til assistanse ved stemmegivningen. Det er nå kun velgere som ikke kan stemme alene på grunn av nedsatt funksjonsevne, som har rett til assistanse ved selve stemmegivningen. Disse velgerne skal kunne peke ut en egen hjelper som skal bistå dem, uten at en valgfunksjonær er med inn i valgavsluttet. Det vil fremdeles være slik at det er velgeren selv som må be om hjelp til å stemme. Enkelte høringsinstanser har pekt på at det i noen tilfeller er vanskelig å vurdere om det er velgeren selv som ber om hjelp, eller om det er pårørende som ber om å få hjelpe velgeren. Jeg har forståelse for at det i enkelte tilfeller kan være vanskelig å vurdere. Kravet om at det er velgeren selv som må be om hjelp, reduserer risikoen for at han eller hun blir utsatt for utilbørlig påvirkning. Andre velgere med behov for veiledning, skal få

dette av en valgfunksjonær som forlater valgavsluttet før velgeren avgir sin stemme. Valgdirektoratet har det statlige operative ansvaret for gjennomføring av valg. Valgdirektoratets overordnede prioritering i 2021 er å bidra til en korrekt, sikker, åpen og tillitvekkende gjennomføring av stortings- og sametingsvalget. Valgdirektoratet har ansvar for de operative støtteoppgavene til kommuner og fylkeskommuner ved valggjennomføring, samt drift og forvaltning av valgadministrasjonssystemet EVA. Direktoratet vil i opplæringen av kommunene vektlegge endringer i regelverket, blant annet om retten til assistanse.

Departementet sørger også for at valgmedarbeidere i kommunene gis korrekt informasjon om regelverksendringer, blant annet gjennom oppdatering av valghåndboken, som vil være tilgjengelig på regjeringen.no.

SPØRSMÅL NR. 1692

Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 26. mars 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Hvor mye er bevilget totalt til fritidskortordningen i regi av regjeringens prøveordning, og hvor mye av dette har gått til faktiske fritidskort til barn fram til og med 2020?

BEGRUNNELSE:

Mange barn og unge lever i familier som sliter ekstra, og forskjellene øker. Disse barna trenger tilbud nå.

Svar:

Regjeringen har startet et arbeid med å utrede og prøve ut fritidskortordninger for barn i alderen 6 til fylte 18 år som kan benyttes til å dekke deltakeravgift på faste, organiserte fritidsaktiviteter. Målet med en slik ordning er at flere barn og unge skal få mulighet til å delta i faste, organiserte fritidsaktiviteter. Formålet med utprøvingen er å finne ut hvordan en fritidskortordning kan innrettes på en treffsikker og effektiv måte. Parallelt med prøveprosjektet arbeider Bufdir med å utrede og utvikle en teknisk løsning for tildeling av fritidskortmidlene som kommunene skal kunne benytte.

For perioden 2019-2020 er det totalt bevilget 70 mill. kroner til prøveprosjekt med fritidskortordning i utval-

gte kommuner. I revidert nasjonalbudsjett for 2019 ble det omdisponert 10 mill. kroner til utredning og oppstart av pilotprosjekt med fritidskortordninger i Arendal og Vadsø kommune fra høsten 2019. I statsbudsjettet for 2020 ble det avsatt totalt 60 mill. kroner til et forsøk med fritidskortordninger og til videreføring av piloten i Arendal og Vadsø. Dette ga rom for å inkludere ytterligere 10 kommuner i prøveprosjektet fra høsten 2020.

Av bevilgningen på 70 mill. kroner var om lag 49,5 millioner øremerket utbetaling av fritidskort til barn og unge. Det er tatt utgangspunkt i at alle barn og unge i målgruppen mottar inntil 1000 kroner per halvår og benytter seg av tilbudet.

16 mill. kroner har gått til å utrede og utvikle en teknisk løsning som skal sikre et system for tildeling av fritidskortmidlene i kommunene, oppfølging av deltakerkommunene fra Bufdir sin side og følgeevaluering av prøveprosjektet. Følgeevalueringen skal blant annet se på implementeringen av ordningen i kommunene, faktisk bruk av fritidskortet, om hvorvidt ordningen bidrar til økt deltakelse og hva som eventuelt hindrer barn og unge fra å delta på fritidsaktiviteter.

Om lag 4,5 mill. kroner har gått til å dekke administrasjons- og utviklingskostnader i kommunene, inkludert lønnsmidler til prosjektledelse, etablering av samarbeid

med aktivitetstilbydere, informasjons- og markedsføringstiltak og utgifter knyttet til anskaffelse av utbetalingsløsning. Disse midlene skal bidra til at kommunene etablerer fritidskortordningen på en god måte, slik at flere barn og unge får muligheter til å delta på faste, organiserte

fritidsaktiviteter. Etter hvert som ordningen er godt etablert i kommunene forventes det at behovet for midler til administrasjon og utvikling i kommunene blir mindre. Dette vil Bufdir blant annet innhente kunnskap om gjennom den pågående følgeevalueringen.

SPØRSMÅL NR. 1693

Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 25. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Når blir det presentert en søknadsordning for dekning av tapt varelager for perioden november 2020 til februar 2021; hvordan vil ordningen innrettes og hvor raskt vil virksomheter som søker kunne få utbetalt dekning av slike tap, og når vil regjeringen presentere kompensasjonsordningen fra stønadsmåned mars der kostnader til tapt varelager er inkludert?

BEGRUNNELSE:

Mange virksomheter i store områder av Norge er nok en gang hardt rammet av nye inngripende smittevernrestriksjoner som innføres på kort varsel.

Ved Stortingets behandling av prop. 79 S (2020-2021) om økonomiske tiltak i møte med pandemien, innst. 233 S (2020-2021), ble det fattet vedtak om at kostnader til tapt varelager forårsaket av utgått dato som følge av smittevernrestriksjoner skal kunne inkluderes i kompensasjonsgrunnlaget fra stønadsmåned mars. Det ble videre vist til at endringen må godkjennes av ESA. Stortingsflertallet vedtok videre at:

«Virksomheter som kan dokumentere stort tapt varelager som følge av smittevernrestriksjoner i perioden november til februar, skal kunne søke om kompensasjon for dette.»

Svar:

Departementet har innledet dialog med ESA om forlengelse av kompensasjonsordningen for perioden mars–juni 2021. Det kan tenkes at det statsstøtterettslige hjemmelgrunnlaget for dekning av tapt varelager vil måtte være et annet enn for den generelle kompensasjonsordningen. Vi vil forsøke å inkludere kostnader til tapt varelager i søknadsløsningen for kompensasjonsordningen slik at støtten i praksis beregnes som om den var en del av kom-

pensasjonsordningen. Når det kan åpnes for søknader, avhenger av om det oppstår utfordringer i notifikasjonsprosessen, men det tas sikte på å åpne for søknader for tilskuddsperioden mars–april i andre halvdel av mai.

Når det gjelder en søknadsbasert ordning for kompensasjon av stort tapt varelager som følge av smittevernrestriksjoner i perioden november til februar, arbeider departementet med dette nå. Den nærmere innretning er for tiden under vurdering. Også her vil notifiseringsprosessen med ESA og det praktiske med å sette opp en løsning, ta noe tid. Departementet vil også måtte fremme et bevilgningsforslag for ordningen til Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1694**Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 24. mars 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Elektrifisering er vår viktigste klimaløsning og etterspørsele etter fornybar energi øker raskt. For å lykkes med omstilling krever det en radikal utbygging av kraftnettet. Norge mangler fagfolk med rett kompetanse i alt fra planlegging, utbygging, vedlikehold og utvikling av smarte løsninger. Det er viktig med mer datakunnskap i alle utdanningene og tettere samhandling med næringsaktørene.

Hva gjør statsråden for å øke og styrke finansiering av ingeniørutdanningene slik at vi kan nå klimamålene og ny industri vil velge Norge?

BEGRUNNELSE:

Norge er i dag avhengig av importert arbeidskraft i mye av utbygging av dagens nett. I tillegg til fagarbeidere og ingeniører er det stort behov for informasjonsarkitekter, prosjektledere med IT-kompetanse, utviklere, utviklere etc. for å bygge og lage systemene som sikrer stabile leveranser samtidig som kostnadene holdes nede.

I tillegg er det behov for matematikere og statistikere, samt kybernetikere til de avanserte løsningene som må utvikles i samarbeid med elkraft- og maskinkompetansen.

Sektoren etterlyser mer datakunnskap inn i elkraftstudiene. Det er positivt at NTNU oppretter et studium som kombinerer elkraft og IKT i større grad. Det er behov for å styrke elkraftingeniør tilbudet i hele landet og sikre finansiering som tar høyde for relevant utstyr og laboratorier.

Digital21 og Energi21 har begge anbefalt gode tiltak for økt kvalitet i høyere utdanning:

- Økt antall studieplasser i STEM-fagene (Digital21's anbefaling)
- Heve finansieringskategori for ingeniør- og teknologistudier (Digital21's anbefaling)
- Etablere skalerbare etterutdanningstilbud i IKT for yrkesaktive (Digital21's anbefaling)
- Tettere kobling mellom næringsliv og akademia, gjennom eksempelvis kontinuerlig samarbeid om utdanningsopplegg og læringsmål tilpasset næringsbehov. (Energi21's anbefaling)
- Mer praksis integrert i utdanningen der praksisbedriften for noe mer kompensasjon. (Energi21's anbefaling)
- Styrke satsingen på nærings PhD. og industrimasterutdanning. (Energi21's anbefaling)
- Videreutvikle eksisterende laboratoriefasiliteter til nye kompetansekrav. (Energi21's anbefaling)

- Integrere IKT-kompetanse i energifaglige utdanninger, og sikre kandidater med relevant IKT kompetanse til energibransjen. (Energi21's anbefaling)

Kraftselskapene har et selvstendig ansvar for rekruttering og gjør mye for å få ungdom til å velge relevante utdanningsløp. Men den kraftige økningen i etterspørsel av fornybar kraft, ofte på nye steder som krever rask utbygging av mer overføringsnett, er det behov for at myndighetene samarbeider tettere med næringen for å sikre bedre tilgang på kompetanse.

Svar:

Under denne regjeringen har bevilgningen til universiteter og høyskoler økt med over 13 mrd. kroner fra 2013 til 2021. Det er en reell økning på 16 prosent i prisjusterte beløp. Over 20 000 flere studenter møtte til studiestart høsten 2020 enn i 2013, og det ble samlet gjennomført 20 prosent flere studiepoeng.

Universitetene og høyskolene får sin tildeling fra Kunnskapsdepartementet som en samlet rammebevilgning som styret skal disponere slik at de oppnår målene sine best mulig. Departementet bestemmer ikke hvor mye som skal brukes på hver enkelt utdanning. Institusjonene har et stort handlingsrom og ansvar for å dimensjonere utdanningstilbudet slik at det dekker behovene i samfunnet.

Av tildelingene siden 2013 for å øke utdanningskapasiteten har omtrent halvparten kunnet disponeres fritt av institusjonene, for å dimensjonere etter samfunnsbehovet, eller vært øremerket av departementet til IKT eller realfag og teknologi. I budsjettene for perioden 2014–2021 har midler til omtrent 3400 nye studieplasser vært øremerket til IKT eller realfag og teknologi. I perioden 2006–2012 var midler til omtrent 1200 studieplasser øremerket på tilsvarende måte. Regjeringen har også prioritert IKT og teknologi for det grønne skiftet innenfor tilskuddsordningene for fleksible utdanningstilbud i Kompetanse Norge og Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning, som gir flere muligheten til å ta relevant videreutdanning innenfor blant annet IKT. Totalt har rundt 165 mill. kroner blitt tildelt til universiteter og høyskoler innenfor disse ordningene i 2018–2020. For 2021 har det blitt lyst ut til sammen 132 mill. kroner. Videre utvidelse av kapasiteten er et budsjettspørsmål, som regjeringen eventuelt vil komme tilbake til i de årlige budsjettforslagene.

I Meld. St. 19 (2020–2021) Styring av statlige universiteter og høyskoler varsler regjeringen at den vil gjennomføre en helhetlig gjennomgang av hvordan finansieringen av universiteter og høyskoler bedre kan innrettes for nå de politiske målene innenfor rammene av den overordnede styringspolitikken. I tråd med Stortingets anmodningsvedtak fra oktober 2020 omfatter dette bl.a. en gjennomgang av finansieringskategoriene i høyere utdanning.

Institusjonene har ansvaret for den konkrete utformingen av utdanningene – både når det gjelder hvordan kravene til faktisk læringsutbytte planlegges, og hvordan undervisningen legges opp. Kunnskapsdepartementet har imidlertid klare forventninger på et mer overordnet nivå. Digitaliseringsstrategien for universitets- og høyskolesektoren for perioden 2017–2021 har et tydelig mål om at studentene skal utvikle digital kompetanse og

få opplæring i digitale teknologier som er relevante for det enkelte studieprogrammet. Strategien vil bli revidert i 2021.

At universitetene og høyskolene er forventet å samarbeide med relevante næringsaktører, er tydeliggjort gjennom at samarbeid med lokalt og regionalt samfunns- og arbeidsliv er beskrevet i universitets- og høyskoleloven som en del av institusjonenes virksomhet. Regjeringen har nylig lagt fram Meld. St. 16 (2020–2021) Utdanning for omstilling – Økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning, som blant annet beskriver regjeringens forventninger og politikk for å styrke samarbeidet mellom universitetene og høyskolene og arbeids- og samfunnslivet. Meldingen omfatter både tiltak for å bedre dialogen om kompetansebehovene i samfunnet og utdanningstilbudene og å øke mobiliteten mellom sektorene i form av delte stillinger mv.

SPØRSMÅL NR. 1695

Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar

Besvart 24. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

15. februar 2021 fikk Miljødirektoratet «Oppdrag – oppfølging av M-1378 2019: Regulering av utenlandske treslag». Fra Klima- og miljødepartementet. Dette er stikk i strid med resultatet fra 2019: «Resultatet av «Utredning av forbud mot utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål» ble gjennomført av Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet i 2018. Konklusjonen presentert i mai 2019 var omforent og krystallklar. Et forbud er ikke nødvendig.»

Hva er bakgrunnen for denne politiske omkampen fra statsråden?

BEGRUNNELSE:

I 2018 ble det av Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet gjort en utredning av «forbud mot utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål». Konkusjonen ble presentert i mai 2019 og oppsummerte at et forbud ikke er nødvendig.

Et forbud mot bruk av utenlandske treslag vil i praksis bety et næringsforbud for en næring som representerer store samfunnsinteresser og verdier. For juletre og pyntegrønt vil det være en total utradering av en næring som er helt avhengig av å bruke utenlandske treslag, som utg-

jør over 90 % av markedet. All produksjon av pyntegrønt og juletrær må man ved forbud skaffe fra import. Verdien av pyntegrønt og juletrær er beregnet til ca. 450 millioner Nkr og 800-1000 årsverk for 2020. Over en livsperiode på 70 år, 31 milliarder Nkr.

For den enkelte grunneier både på skog og pyntegrønt vil ytterligere restriksjoner også ha andre effekter; betydelig redusert eiendomsverdi.

Dette vil da bli erstattet av importerte varer, og verdiskapningen i Norge bortfaller. For klima vil det påvirke skogens evne til opptak av CO2 siden utenlandske treslag er mer effektiv i å binde karbon.

For klima og klimaverdi står de utenlandske treslagene for 3,2 % av den norske skogens samlede CO2-opptak, de utgjør 0,6 % av skogarealet. Kort sagt: de utenlandske treslag er mer enn 5 ganger mer effektive i å binde CO2 sammenlignet med våre hjemlige treslag. Det binder årlig 900 000 tonn CO2, til en verdi av 200 millioner kroner Nkr årlig, over en livsperiode med dagens CO2-priser 14 milliarder Nkr.

For turisme og opplevelser m.m. er det både pluser og minuser i et sektorregnskap. Det som er klart er at utenlandske treslag utgjør en vesentlig andel av arealene i våre aller mest besøkte rekreasjonsarealer (Bergen m/by-

fjellsskogene, Trondheim bymark, Bodømarka, Ålesund m./Aksla, Florø, Stavanger og Sandnes, Haugesund m.fl.).

Svar:

Regjeringspartia har i si politiske plattform eit mål om "å stanse planting av og bekjempe spredningen av fremmede arter med høy eller svært høy økologisk risiko, og fjerne slike arter fra norsk natur". Dette er bakgrunnen for at Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet i 2018 fekk i oppdrag å greie ut konsekvensar av eit forbod mot bruk av utanlandske treslag i ordinær skogproduksjon.

Representanten legg til grunn at eit mogleg forbod vil ha konsekvensar for produsentar av juletre. Det er ikkje riktig. I oppdraget vart det understreka at eit eventuelt forbod ikkje skulle gjelde juletreproduksjon der produsenten haustar trea før dei produserer konglar eller frø. Det gjeld òg for oppdraget no.

Utanlandske treslag dekker om lag 1 % av skogarealet i Noreg. Direktoratata har peika på at eit forbod mot forynging med høgrisikoartar av utanlandske treslag kan ha negative konsekvensar for skogbruk og for karbonopptak.

Direktorata viser også til at spreiring av høgrisikoartar av utanlandske treslag har uheldige effektar i norsk natur, blant anna i fleire av verneområda våre og den sterkt truga naturtypen kystlynghei. Miljøforvaltninga brukar kvart år betydelege midlar til å fjerne slik skadeleg spreiring. FNs naturpanel vurderer at framande artar globalt er ein av dei store trugslane mot naturmangfald.

I si utgreiing frå 2019 tilrådde direktorata ikkje forbod, men dei hadde ikkje greidd ut alternative reguleringsmåtar og tiltak som kan redusere slike ulemper for norsk natur som nemnt over. Direktoratata peika på at det var behov for meir utgreiing av enkelte tema, som blant anna spreingskontroll. Vi treng slike opplysningar og anna kunnskap for å kunne vurdere fordelar og ulemper ved ulike måtar å regulere bruk av utanlandske treslag på. Vi treng også utkast til ei ny forskrift. Som ei naturleg oppfølging av rapporten frå 2019 har vi difor no gitt direktorata i oppdrag å utarbeide dette faggrunnlaget. Regjeringa vil venteleg ta stilling til kva regelverk som skal sendast på høyring i løpet av året.

SPØRSMÅL NR. 1696

Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 25. mars 2021 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

I dag slipper du nettleie og elavgift for bruk av strøm produsert på ditt eget hustak, dersom du bor i enebolig eller rekkehus. Bor du i et sameie eller borettslag må du betale nettleie og elavgift. Dette er et meningsløst hinder for å satse på solceller på blokkbebyggelse. For 5 år siden ba en samlet Energi- og miljøkomite om at nettleia ikke skulle være til hinder for lokal strømproduksjon, heller ikke i borettslag og sameier.

Når fritas de som bor i blokk og som vil ha solceller på sitt tak, fra nettleie og elavgift for bruk av denne strømmen?

BEGRUNNELSE:

I Innst. 401 S (2015–2016) står en samlet komite bak merknaden:

"Komiteen mener at nettariffer ikke bør være til hinder for lokal energi og kraftproduksjon, samt at en god ordning for såkalte «plusskunder» som omfatter alle typer bygg og boliger

inkludert leiligheter i borettslag, kommer på plass. Komiteen viser til at Stortinget tidligere har bedt regjeringen legge til rette for at nettselskaper pålegges å tilby plusskundeabonnement. Komiteen mener at boligselskaper må ha muligheten til å etablere fellesmåler som plusskunder for å sikre lønnsom drift. Komiteen har merket seg at NVE har vedtatt plusskundeordningen, og sammen med Statnett har funnet en løsning slik at boligselskap får alle fordelene av å være plusskunde, og komiteen er tilfreds med dette. Komiteen viser til at AMS vil gjøre det enklere for sluttbrukere som ønsker å produsere egen strøm å levere overskuddskraft inn på nettet. Komiteen mener det må legges til rette for at kunder i et boligselskap kan gå sammen om å installere kraftproduksjon og bli plusskunde."

Det at folk i sameier og borettslag fortsatt må betale nettleie for bruken av lokalprodusert strøm er et hinder for å installere solstrøm på landets blokkbebyggelse. Derfor er det avgjørende at den fem år gamle bestillingen fra Energi- og miljøkomiteen følges opp raskt.

Svar:

En plusskunde er en forbrukskunde som også produserer egen strøm og i enkelttimer har en begrenset mengde overskuddskraft som kan mates inn i strømmettet. Dette er kunder som i hovedsak produserer til eget forbruk. En plusskunde kan utnytte egenproduksjon til å redusere sitt uttak fra nettet, og dermed spare utgifter til strøm, nettleie og avgifter.

En utvidelse av plusskundeordningen til også å omfatte borettslag og sameier har vært avhengig av at El-

hub (en nøytral datahub som håndterer all måledata og markedsprosesser i det norske kraftmarkedet) kom på plass. Dette skjedde først i februar 2019. Etter at det praktiske var på plass, har Skattedirektoratet og NVE utredet muligheter for å gjennomføre nødvendige regelendringer på best mulig måte. Olje- og energidepartementet ser nå på forslag til endringer sammen med Finansdepartementet som ansvarlig for elavgiften. Vi ser frem til å komme tilbake til denne saken så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 1697

Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant Jette F. Christensen

Besvart 26. mars 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

På hvilken måte vil utenriksministeren bruke virkemidler Norge har til å redde den polske rettsstat?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt spørsmål om forvitring av rettsstaten i Polen innlevert 18.02. 2020 og statsrådets svar.

Jeg opplever at statsråden deler min bekymring om rettsstats- og demokratiforvitringen i Polen.

EØS midler er ment til å støtte sivilt samfunn og sosial utjevning. En av de særlig kuriøse sidene ved debatten om EØS-midlene er at den i stor grad problematiserer at noen av midlene er rettet til Polen. Senest forrige måned forelå det et forslag i Stortinget om at Norge bør kutte betraktelig i EØS-midlene, mye begrunnet i overføringene til Polen. Problematiseringen der var ikke hvor vidt midlene fungerer etter hensikten, men at Polen fikk for mye. Det er lett å gjøre retoriske poeng av hvorfor Norge sponser museumsopplevelser i Polen. Det tar lengre tid å fortelle at POLIN, et museum for polske jøders historie, er viktig og at norske midler går til undervisningsopplegg for unge for å øke forståelsen, huske historien og være et bidrag til at den aldri gjentar seg.

Sammen med Ungarn utgjør Polen det fremste eksempelet på demokratier i tilbakegang. I begge landene blir rettsstat og sivile rettigheter kontinuerlig bygget ned. Det er i slike situasjoner det sivile samfunn trenger støtte. Til alt overmål er det særlig nødvendig når norske midler dirkete bidrar til å legge press på stater.

Det ble gjort overfor Ungarn i 2014, ved det første angrepet på uavhengige organisasjoner som skapte internasjonalt kontrovers. Kontoret til de som skulle distribuere midlene fra Norge ble raidet. Ungarn ville ha kontroll over midlene og bestemme hvilke organisasjoner som skulle motta støtte. Dette resulterte i at all finansiering ble fryst. Og hva skjedde?

Den ungarske regjeringen gikk tilbake og godtok alle vilkår satt av den norske regjeringen.

Den nye avtalen mellom Norge og Ungarn har en klar henvisning til rettsstatsmekanismen i EU og krever enighet om forvalter av midlene som skal gå til det sivile samfunn.

Å få til det i forhandlinger med en stat som har stormet kontorene til sivile organisasjoner fordi de har mottatt støtte fra Norge er en bragd.

Senest i februar i fjor frøys Norge prosjektstøtte til polske domstoler fordi man var bekymret for domstolens uavhengighet.

EU har bakset i årevis med hvordan de kan få til et effektivt press mot Ungarn og Polen. Lenge strandet det i partipolitisk uenighet i parlamentet eller trusler om artikkel 7 som har blitt oppfattet som tomme gitt vetomuligheten både Polen og Ungarn prompte varslet bruk av.

I mens har norske midler vært med på bidra konstruktivt for å stoppe den demokratiske tilbakegangen som foregår i Europa.

I sitt svar til meg for et år siden skriver statsråden at samarbeidet med justissektoren i Polen er under løpende vurdering.

Situasjonen i Polen har siden den gang eskalert. Hvordan ser statsråden for seg at Norges bidrag til bevaring, eller muligens heller redning av, demokrati, sivilsamfunn og rettsstat i Polen blir brukt mest effektivt?

Norge har stoppet overføringer til kommuner i Polen som har erklært seg som LHBT-frie soner. Nå er Polen i ferd med å bli rettsstatsfri sone.

Jeg er klar over at regjeringen bruker både dialog med Polen og internasjonalt samarbeid for å utøve politisk press på dette feltet.

Nå er situasjonen så alvorlig at flere virkemidler må settes i verk.

Et flatt kutt i EØS-midler kan resultere i at de organisasjoner som arbeider for å bevare rettsstaten kan bli rammet og således ikke virke etter hensikten; å pålegge økonomisk press på Polens myndigheter for å reetablere demokratiske rettsstatsprinsipper i sin statsstyring.

Samtidig kan frysing av EØS-midler til konkrete prosjekter som innenfor justissektoren bidra til å pålegge press mot utviklingen som bekymrer hele Europa.

Spørsmålsstiller er mindre opptatt av virkemiddel enn resultat: på hvilken måte vil statsråden bruke virkemidler Norge har til å redde det polske demokratiet og rettsstat.

Svar:

I tråd med Granavolden-plattformen fører regjeringen en verdiforankret utenrikspolitikk. Vi bidrar aktivt for å forsvare, bevare og styrke demokrati, menneskerettigheter og rettsstat. I bunn ligger en erkjennelse av at presset mot det liberale demokratiet både utgjør en trussel mot individets fri- og rettigheter og mot det europeiske økonomiske og politiske samarbeidet og vår sikkerhet.

Det er derfor urovekkende når grunnleggende rettsstatsprinsipper utfordres blant samarbeidspartnere og allierte. I Polen går det i feil retning på mange områder. Dette er godt dokumentert bl.a. i EU-kommisjonens rettsstatsrapport for 2020. Kommisjonens artikkel 7-prosess og flere traktatbruddsaker mot Polen vitner om det samme. Dette vitner også om at EUs institusjoner og medlemsland tar den negative utviklingen på stort alvor. De siste par årene er det innført en rekke mekanismer som har som formål å sikre etterlevelse av rettsstatsprinsippene i EU. Det er i Norges interesse å støtte opp om EUs innsats på dette området. Rettsstatens vilkår i EU/EØS er derfor et tema vi tar opp jevnlig med våre europeiske samarbeidspartnere, men også direkte med polske myndigheter. Dette skjedde sist i et digitalt møte jeg hadde med Polens utenriksminister Zbigniew Rau 2. mars.

Polen er største mottakerland av EØS-midler, som er et viktig virkemiddel i regjeringens europapolitikk. Land som anser EØS-midlene som direkte ytelser til egne budsjetter uten noen forpliktelser, tar ikke på alvor de verdi-

ene EØS-samarbeidet bygger på. Det får konsekvenser. Polen har allerede fått merke dette.

Et planlagt domstolsamarbeid er blitt skrinlagt på grunn av den urovekkende utviklingen knyttet til domstolenes uavhengighet. Polske kommuner og provinser med målrettede erklæringer mot LHBTI eller såkalt «LHBTI-ideologi», avskjæres fra støtte. Dette er eksempler på virkemidler vi har tatt i bruk som reaksjon på negative utviklingstrekk, og skjer i tråd med inngåtte avtaler og regelverket for EØS-midlene.

Samtidig fortsetter samarbeidet innenfor justissektoren for å forbedre polsk kriminalomsorg og, på basis av Istanbul-konvensjonen, bekjempe vold mot kvinner.

Dersom det er risiko for eller det forekommer avtale- eller regelbrudd, får dette konsekvenser. Vi kan imidlertid ikke reagere med suspensjon av EØS-midler på alle uønskede politiske utviklinger eller beslutninger. Det må være en klar og tydelig forbindelse til direkte negative effekter for programmer og prosjekter vi finansierer.

Vi gjør løpende vurderinger av utviklingen i Polen sammen med de andre giverlandene og norske programpartnere. Norge har sagt klart fra om vårt syn på utviklingen i Polen og fulgt opp dette med handling. Regjeringens linje er konsekvent og tydelig kommunisert. Sammen med likesinnede vil vi fortsette å ta tydelig stilling for de grunnleggende verdiene det europeiske samarbeidet bygger på, og la det få konsekvenser der disse er truet.

SPØRSMÅL NR. 1698**Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 24. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan justisministeren bekrefte at Prüm/Omnia-prosjektet som det er arbeidet med siden 2016, som skal sikre norsk politi en rask digital tilgang til biometriske data fra andre europeiske land, fungerer optimalt og at norsk politi oppfyller intensjonene gitt i Prüm-avtalen?

BEGRUNNELSE:

Gjennom Prüm-samarbeidet vil informasjonsutvekslingen mellom norsk politi og andre staters politimyndighet gjøres betydelig mer effektiv ved at det kan gjennomføres automatiske søk i opplysninger fra andre staters registre. Når norsk politi slipper å vente flere dager eller uker på å få sjekket biometriske data, vil dette kunne være avgjørende tidsbesparelser for oppklaring av saker med utenlandske statsborgere på norsk jord.

Aftenposten avslørte allerede 31. april 2019 at arbeidet med det viktige samarbeidet kjent som Prüm-avtalen var kraftig forsinket og at budsjettet har sprukket med flere hundre millioner kroner. Politiforum har senere laget en rekke saker om den samme tematikken. Problemene knyttet til arbeidet i Politidirektoratet med oppfølging av Prüm-avtalen, og forsinkelser og problemer med prosjektet som kalles «Omnia» er trukket frem. Senest i Politiforums utgave i mars 2020, under tittelen «Bråstopp for prestisjeprosjekt», hvor vi kan lese følgende i ingressen s.27:

«Mot de faglige rådene fra Kripos, Politiets IKT-tjenester og leverandøren Palantir, besluttet Politidirektoratet å avslutte 100-millionersprosjektet Omnia».

Det fremstår svært spesielt at tidligere justisminister Anders Anundsen mente dagen i mai 2016 hvor Stortinget godkjente Prüm-avtalen var en

«stor dag for kampen mot organisert og alvorlig kriminalitet og terror».

Justis- og beredskapsminister Monica Mæland sa senest i mars i fjor at:

«Justis- og beredskapsdepartementet og Utenriksdepartementet arbeider for å sikre at alle nødvendige steg blir tatt for at Prüm-avtalen kan tre i kraft.»

Nå snart 5 år etter at avtalen ble underskrevet, er det fortsatt usikkerhet om vi i Norge fremdeles er på akkurat samme sted som i 2016, hvor norsk politi bruker minst en arbeidsuke på å gjøre datasøk etter DNA-spor fra utenlandske voldtektsmenn og kriminelle.

Svar:

Jeg kan opplyse om at siden representanten Vågslid sist stilte skriftlig spørsmål om Prüm, er avtalen ratifisert og trådte i kraft 1.12.20. Biometrisøk i henhold til Prüm-avtalen fungerer imidlertid per i dag ikke optimalt. Norge oppfyller ennå ikke intensjonene gitt i Prüm-avtalen eller PCSC-avtalen.

Jeg har fått opplyst fra Politidirektoratet at arbeidet med løsningen er i slutfasen og med mål om at dette er operativt i løpet av 2021.

Jeg vil også tilføye at i det omfattende internasjonalt politisamarbeid som norsk politi deltar i, er Prüm ett av flere verktøy. Prüm-avtalen gir ikke politiet tilgang til andre typer opplysninger enn det de allerede har tilgang til gjennom det ordinære politi- og strafferettssamarbeidet, herunder gjennom tilknytning til Schengen-samarbeidet, Interpol og Europol. Politiet må imidlertid i dag anmode andre Prüm-land manuelt for søk mot deres biometri-databaser. Gjennom Prüm-samarbeidet vil denne informasjons-utvekslingen gjøres mer effektiv ved at det kan gjennomføres automatiske søk i opplysninger fra andre staters registre. Departementet legger til grunn at politiet vurderer og gjennomfører de etterforskingsskritt som er nødvendige i den enkelte sak for at straffbare handlinger blir oppklart og gjerningspersoner stilt til ansvar.

SPØRSMÅL NR. 1699**Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar****Besvart 24. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

01.11.2020 kom nye krav til personer som ønsker å få kjøreseddel, for å kunne kjøre drosje. Formålet var å «bidra til at folk får et bedre drosjetilbud i hele landet» og «legge til rette for bedre konkurranse i byene og dermed at det vil kunne bli et bedre og billigere drosjetilbud for kundene, samtidig som vi sikrer tilbudet i distriktene.» Etter dette har rekrutteringen til yrket, spesielt i distriktene, stupt.

Har den nye ordningen feilet?

BEGRUNNELSE:

På nettsiden til Statens vegvesen står det: «Du må bestå teori-prøve og oppkjøring (praktisk prøve) til drosjesjåførek-samen før du kan søke om kjøreseddel.»

Teoriprøven kan man ta på over 70 trafikkstasjoner i Norge, men det kun er 19 trafikkstasjoner som tilbyr praktisk prøve.

I tillegg: «Du må selv sørge for bil til oppkjøringen. Bilen må være registrert som drosje, det vil si at den må ha pålagt merking og utstyr (Lovdata), og den må ha GPS.»

Utdrag fra de praktiske prøven:

- Du skal trille en person i rullestol et lite stykke, for eksempel over en fortauskant. Du skal også forklare eller vise hvordan du kan sikre stolen med personen i en bil.
- Du skal forklare eller vise hvordan du sikrer et barn eller en annen person i bilen.
- Du skal gjennomføre tre kjøreoppdrag mot oppgitte mål, delvis ved hjelp av GPS. Hvert oppdrag tar ca. 10 minutter.

I distriktene, for eksempel Nordland fylke, kan man kun ta den praktiske prøve i Bodø og Mo i Rana. Dette gjør det både vanskelig, og dyrt, for personer som ønsker å avlegge denne prøven. Nordland er, etter E6, 81 mil langt, i tillegg til mange øyer, og små samfunn. Fylket har flere gode trafikkstasjoner så man undres over hvorfor teori kan tas flere steder, mens praksis kun kan gjennomføres to steder. I tillegg stilles det spørsmål om hvorfor man må leie seg en registrert drosje. Dette koster penger, samt gir inntektstap for den drosjeeieren som må låne ut sin drosje, da det gjerne kan ta en hel dag, tur/retur for å kunne avlegge prøven. For regionene Lofoten og Vesterålen blir det enda verre, da de gjerne må ta fly til Bodø, for å ta prøven, samt leie drosjebil i Bodø.

Alle nyere biler har i dag GPS, så at det må være en registrert drosje virker unødvendig.

Svar:

Nytt regelverk for persontransport med drosje ble innført 1. november 2020.

Målet med å endre drosjereguleringen var å bidra til et bedre drosjetilbud i hele landet. For å få dette til, ble det bl.a. fastsatt enklere vilkår for å få drosjeløyve. På samme tid ble det satt strengere krav til sjåførene. Fra 1. november 2020 må disse gå opp til drosjeførereksamen hos Statens vegvesen. Teoretisk og praktisk prøve skal medvirke til at nye drosjesjåfører har faglig kompetanse til å kunne utføre yrket på en måte som både er trafiksikker og fyller behovene ulike brukergrupper har for trygg transport, jf. Prop. 70 L (2018-2019).

Da den nye ordningen ble etablert, var det stor usikkerhet knyttet til hvor mange som kom til å ville ta drosjeførerprøven. Dette hadde først og fremst sammenheng med at bransjen var hardt rammet av Covid-19 pandemien, med en kraftig nedgang i antall passasjerer. I tillegg var det mange som hadde kjøreseddel da det nye regelverket ble iverksatt. Videre var det også med i vurderingen at mange som hadde planer om å begynne å kjøre drosje, ville ta ut kjøreseddel før 1. november, og dermed ikke måtte oppfylle krav om drosjeførerprøve.

Før innføringen av den nye ordningen i fjor, var det også uvisst i hvilken grad fylkeskommunene ville gi enerett for drosjetransport i flere av de 323 kommunene som er under den såkalte terskelverdien, dvs. kommuner der innbyggertallet er mindre enn 20 000 og færre enn 80 personer per km². Statens vegvesen fant det derfor fornuftig å etablere et tilbud som både var geografisk fordelt, og tok hensyn til behovet i de 33 kommunene som er over terskelverdien.

På dette grunnlaget etablerte Statens vegvesen et tilbud som skulle møte det behovet man i første omgang kunne se for seg. Det er i dag mulig å gå opp til den teoretiske delen av drosjeprøven, som er databasert og lite ressurskrevde, på alle landets trafikkstasjoner. For den praktiske prøven er det nødvendig å ha sensor med en viss tilleggsutdanning, i tillegg til noen praktiske investeringer. Praktisk prøve er derfor tilbudt ved 19 trafikkstasjoner som er valgt ut både ut fra hvor man så for seg at behovet var størst, samt effektiv ressursbruk hos Statens vegvesen.

Det stilles krav om at kjøretøyet prøven skal gjennomføres med et registrert som drosje. Dette kravet er satt delvis for å ha et kjøretøy som er representativt for den aktuelle kjøringen, samt at man ønsker å unngå å sette andre spesifikke krav som for eksempel godkjenning av prøvekjøretøyet. I tillegg er kravet satt for å legge til rette for en relativt trygg arbeidssituasjon for prøvesensoren.

Så langt ser det ut til at prøvekapasiteten er stor nok, selv om noen sikkert opplever at avstanden til prøvestedet for stor. Per 19. mars 2021 har det vært gjennomført 373 teoriprøver, av disse er 111 er bestått. Av de 62 praktiske prøvene som er gjennomført, er 43 bestått.

Etter større regelverksendringer viser det seg ofte å være behov for justeringer når regelverket har virket en stund og man har skaffet seg et erfaringsgrunnlag. I Prop. 70 L (2018-2019) er det lagt opp til å evaluere de aktuelle endringene i drosjereguleringen etter tre år. Til nå har det gått for kort tid, samt at tallet på prøver er forholdsvis lavt, til å kunne gi grunnlag for større endringer på nåværende tidspunkt. Statens vegvesen vil likevel, uavhengig av evalueringen som er planlagt, følge med på utviklingen av drosjeførereksamen og vurdere å justere prøvetilbud og -gjennomføring underveis.

SPØRSMÅL NR. 1700

Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 7. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvordan forskrift om «barns opphold i helseinstitusjon» har blitt implementert og blir fulgt opp?

BEGRUNNELSE:

Barns møte med helsevesenet kan være avgjørende for hvordan deres forhold og tillitt til disse institusjonene utvikler seg senere i livet. Spørsmålsstiller har fått henvendelser fra pårørende som er sterkt bekymret for at barn og deres familier ikke møtes som de skal i møte med helsevesenet.

De pårørende peker på at dette er problemer som strekker seg over flere år, og ikke isolerer seg til den pågående pandemien. Det er svært bekymringsfullt. Det er 20 år siden forskriften «barns opphold i helseinstitusjon» ble iverksatt, og spørsmålsstiller har fått henvendelser om episoder rundt om i hele landet, som kan peke mot at forskriften på langt nær er implementert i alle ledd av helsetjenesten.

De pårørende spørsmålsstiller har vært i kontakt med, har pekt på ulike forhold. Blant annet at det er liten tilrettelegging for barn i en oppvåkningssituasjon etter operasjon/narkose. At det er lite informasjon om hvilke rettigheter man har ved reise til og fra, permisjon og bytte av foresatte, at foreldrene ikke har tilgang på eget oppholdsrom ved flere HF, eller at barneavdelinger ikke er innredet som barnerom, når helseforetak bruker et bygg midlertidig over flere år.

Det er derfor viktig at statsråden redegjør for hvordan det har blitt jobbet med å implementere forskriften, og hvordan dette følges opp i alle ledd av helsetjenesten. Slik at det sikres at barn og deres familier får gode opplevelser i møte med helsevesenet. Det ville vært bekymringsfullt om en over tjue år gammel forskrift ikke følges som den skal.

Svar:

Det er de enkelte helseforetak som har ansvaret for å følge opp forskriften om barns opphold på helseinstitusjon. Jeg har derfor bedt om en redegjørelse fra de regionale helseforetakene om hvordan forskriften følges opp.

Helse Nord beskriver at forskriften er godt kjent og implementert i daglig drift, og at den gjøres kjent for foreldre og barn gjennom sykehusets nettside og informasjonsmateriell.

I alle sykehusene er det tilrettelagt for barn med lekearealer. Barna kan ha besøk, og det praktiseres ikke faste besøkstider. En forelder kan overnatte ved behov, begge kan være hos barnet ved alvorlig sykdom. Det er imidlertid ikke egne foreldrerom alle steder. Barna skjermes fra andre pasienter ved oppvåkning etter operasjon. Det tilstrebes størst mulig kontinuitet når det gjelder personale.

Når det gjelder reise- og oppholdsutgifter følges pasientreiseforskriften. Det gjøres imidlertid individuelle vurderinger, og ved behov kan helseforetakene dekke utgifter som ikke dekkes av pasientreiser.

Helse Midt-Norge oppgir at helseforetakene gir inntrykk av at forskriften blir godt fulgt opp. Det er dedikerte ansatte som er opptatt av barnets beste. De er opptatt av at god ivaretagelse av foreldre fører til at barnet har en god opplevelse med sykehusoppholdet. De fysiske rammene for god tilrettelegging kan variere noe, men er stort sett tilpasset uansett alder på bygningsmassen. De større avdelingene har egne foreldrerom, i de mindre er det laget lokale løsninger.

Helse Vest angir at helseforetakene har stor oppmerksomhet på ivaretagelse av barn og deres rettigheter under sykehusopphold. Det er noen steder utfordringer knyttet til lokaler og til å kunne ivareta alle barn og unge i egne enheter. Samtidig har alle helseforetakene større utbyggingssjeksjoner som vil forbedre dette.

Helse Sør-Øst sier at forskriften er godt kjent, implementert og som hovedregel fulgt opp. Det rapporteres om god tilrettelegging, skjerming, og informasjon om ret-

tigheter. Barne- og ungdomsavdelingene rapporterer at forskriften i hovedsak følges opp med tanke på organisering, arealplanlegging, innredning, utsmykning og tilrettelegging for aktivitet og foreldrekontakt. Det vises også til areal hvor pårørende kan oppholde seg, og overnattingsrom i tilfeller hvor pårørende ikke sover på pasientens rom.

Min vurdering er at helseforetakene har stor oppmerksomhet om forskriften og oppfølgingen av denne. Hovedinntrykket er at barn, unge og deres familier får et godt tilbud under sykehusoppholdet. Utfordringen ligger først og fremst i å ha egnede lokaler, spesielt for foreldre. Imidlertid har nye sykehusbygg i stor grad prioritert fasiliteter for barn og unge, det samme gjelder bygg som er under bygging eller planlegging. I tillegg har, eller planlegger, flere helseforetak etablering av hjemmesykehus så barn kan unngå unødvendige sykehusopphold.

SPØRSMÅL NR. 1701

Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 9. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Har regjeringen tatt initiativ til å starte forhandlinger om leveranser av Sputnik V-vaksinen i tilfelle denne blir godkjent av EMA?

BEGRUNNELSE:

Den europeiske legemiddelmyndigheten EMA meldte 4. mars at de har startet vurderingsprosessen av koronavirusvaksinen Sputnik V. Dette kan føre til at vaksinen får markedsføringstillatelse i EU og Norge.

EMA skriver på sine hjemmesider at:

«EMA will assess Sputnik V's compliance with the usual EU standards for effectiveness, safety and quality. While EMA cannot predict the overall timelines, it should take less time than normal to evaluate an eventual application because of the work done during the rolling review.»

I et intervju i VG 5. mars ble statsråden spurt om det kan det være aktuelt for Norge å kjøpe Sputnik-vaksinen selv. Da uttalte statsråden blant annet at:

«Den problemstillingen fremstår veldig teoretisk».

EU-landene Ungarn og Slovakia har allerede kjøpt Sputnik-vaksinen, og Tsjekkia har også markert interesse for den russiske vaksinen. Serbia er ikke medlem i EU, men er nok et eksempel på et europeisk land som vil benytte seg av Sputnik V.

Til nå har EU signert avtaler med seks vaksineprodusenter og etablert dialog med ytterligere to produsenter. Men progresjonen i EUs vaksinearbeid er svak, og flere medlemsland undersøker og forfølger nå andre muligheter for å få opp takten i vaksinasjonsarbeidet.

Russland har tilbudt EU 50 millioner vaksinedoser, og 9. mars ble det offentliggjort at Sputnik V vil bli produsert i Italia fra juli i regi av italiensk/sveitsiske Adienne. Etter dette har det kommet nyheter om at tilsvarende produksjon forberedes i Spania, Frankrike og Tyskland.

Svar:

Som representanten Arnstad skriver har den europeiske legemiddelmyndigheten, EMA, startet en løpende evaluering av koronavirusvaksinen Sputnik V. Dette innebærer at de første delene av datagrunnlaget for en eventuell søknad om betinget godkjenning er tilgjengelig for EMAs eksperter. Ifølge EMAs nettsider er det imidlertid fortsatt

ikke søkt om slik betinget godkjenning for denne vaksinen. Det betyr at EMA ikke har mottatt hele datagrunnlaget som er nødvendig for EMAs vurdering av vaksinens effektivitet, sikkerhet og kvalitet.

Flere europeiske oppdragsprodusenter, herunder sveitsiske Adienne, har uttalt at de vil produsere vaksinen. Etablering og oppskalering av en slik produksjonsprosess forutsetter imidlertid betydelig tid til kvalitetssikring og validering. Det framstår derfor som lite sannsynlig at eventuell produksjon av denne vaksinen i Europa vil kunne skje tidsnok til å ha innvirkning på fremdriften i

det norske vaksinasjonsprogrammet. Dette stemmer også overens med medieuttalelser fra oppdragsprodusenten Adienne selv.

Det vil være uklokt å offentliggjøre norsk posisjon i forkant av eventuelle forhandlinger. Hvis vaksinen blir godkjent og tilgjengelig vil den også kunne være aktuell for Norge. En forutsetning for enhver vaksineanskaffelse er imidlertid at alle relevante data har blitt evaluert av myndighetene og at leveranser vil kunne skje i løpet av rimelig tid. Det er foreløpig for tidlig å si om dette vil være mulig med denne vaksinen.

SPØRSMÅL NR. 1702

Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 25. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan jeg be om en tabell som viser oversikt over hvert enkelt bompengeprojekt, låneforpliktelser per 31.12. 2020, og når det ser ut til at bommen skal fjernes i forhold til opprinnelig planlagt årstall?

BEGRUNNELSE:

Det store flertallet av partier i Norge har dessverre akseptert at bilistene skal ta et større og større ansvar for å finansiere riksvegene. Det er snart bompengeprojekter over hele landet og det blir stadig dyrere for bilistene å bruke veiene. Heldigvis er trafikkveksten høyere enn det de teoretiske prognosene til Statens vegvesen tilsier, slik at flere bomprosjekter ligger an til å bli nedbetalt før tiden. E16 mellom Kløfta og Nybakk er eksempel på et slik prosjekt. Det ble nedbetalt 5 år før det som var planlagt nedbetaling. Etter det jeg kjenner til er også trafikkveksten høyere på E6 slik at flere bommer ligger an til å kunne bli fjernet før opprinnelig planlagt tid. Følgelig er det både interessant og nyttig å få en oversikt over alle bomprosjekter i

landet, hvor mye gjeld som gjenstår i hvert bomprosjekt og når bommen skal fjernes i forhold til opprinnelig tidssplan.

Svar:

Tabellen under viser bompengeprojektenes lån per 31.12.2019. Oversikt over bompengeprojektenes lån per 31.12.2020 vil være ferdigstilt i begynnelsen av april, og vil offentliggjøres samtidig som de foreløpige resultatene for bompengerevidningen i 2020.

Lånegjelden er tilknyttet bompengeprojekter som har etterskuddsinnkreving der utbyggingsprosjektene er ferdigstilt, pakker der prosjektene finansieres ved en kombinasjon av låneopptak og løpende bompengerevnter og prosjekter som er under bygging og som har startet låneopptak. For bompengeprojekter som er under bygging og har utestående rekvireringer, vil den totale låneporteføljen øke før bompengerevidningen starter etter åpning av veien.

Bompengeprojekt	Bompengeselskap	Sum låneportefølje per 31.12.2019 (mill. kr)
Askøypakken	Ferde	0
Bypakke Bergen	Ferde	5 475
Bypakke Bodø	Bompengeselskap Nord	1 538
Bypakke Grenland	Vegfinans	40
Bypakke Nedre Glomma	Vegfinans	485

Bompengeprosjekt	Bompengeselskap	Sum låneportefølje per 31.12.2019 (mill. kr)
Bypakke Nord-Jæren	Ferde	400
Bømlopakken	Ferde	456
E134 Damåsen - Saggrenda	Vegfinans	2 674
E134 Stordalstunnelen	Ferde	105
E136 Tresfjordbrua/Vågstrandtunnelen	Eksporthvegen	546
E16 Bjørum - Skaret	Vegfinans	150
E16 Eggemoen - Jevnaker - Olum	Vegfinans	422
E16 Fønhus - Bagn - Bjørgo	Vegfinans	473
E16 Kongsvinger - Slomarka	Vegfinans	875
E18 Gulli - Langangen	Vegfinans	6 369
E18 Langangen - Dørdal	Vegfinans	1 280
E18 Tvedestrand - Arendal	Ferde	2 100
E39 Kristiansand vest - Lyngdal vest	Ferde	250
E39 Rogfast	Ferde	400
E39 Svegatjørn - Rådal	Ferde	3 128
E6 Den nye Svinesundsforbindelsen	Svinesundsforbindelsen	104
E6 Gardermoen - Kolomoen	Vegfinans	3 624
E6 Hålogalandsbrua	Bompengeselskap Nord	1 060
E6 Kolomoen - Moelv	Vegfinans	1 958
E6 Korgen - Bolna (Helgeland nord)	Bompengeselskap Nord	489
E6 Moelv - Øyer	Vegfinans	0
E6 Nord-Trøndelag grense - Korgen (Helgeland sør)	Bompengeselskap Nord	540
E6 Ranheim - Åsen	Vegamot	0
E6 Ringebu - Otta (strekningen Frya - Sjoa)	Vegfinans	2 967
E6 Trondheim - Stjørdal	Vegamot	1 050
E6 Ulsberg - Melhus	Vegamot	0
E6 Vindåsliene - Korporalsbrua	Vegamot	700
E6 Øyer - Tretten	Vegfinans	253
E6/E18 Østfoldpakka	Vegfinans	750
Fosenpakken	Vegamot	0
Fv 107 Jondalstunnelen	Ferde	40
Fv 108 Ny Kråkerøyforbindelse	Vegfinans	442
Fv 17 / fv 720 Dyrstad - Sprova - Malm	Vegamot	580
Fv 17 Tverlandet - Godøystraumen	Bompengeselskap Nord	0
Fv 255 Jørstad - Segelstad bru	Vegfinans	89
Fv 311 Presterødbakken	Vegfinans	121
Fv 33 Skardtjernet - Tonsvatnet og Bjør- gokrysset - Nedre Øydgarden	Vegfinans	125
Fv 33 Skreifjella - Totenvika	Vegfinans	188
Fv 34 Grime - Vesleelva	Vegfinans	75
Fv 45 Gjesdal	Ferde	0
Fv 47 T-forbindelsen	Ferde	65

Bompengeprosjekt	Bompengeselskap	Sum låneportefølje per 31.12.2019 (mill. kr)
Fv 48 Årsnes ferjekai og Løfallstrand - Årsnes	Ferde	10
Fv 519 Finnfast	Ferde	246
Fv 544 Halsnøysambandet	Ferde	0
Fv 546 Austevollsbrua	Ferde	76
Fv 64 Atlanterhavstunnelen	Atlanterhavstunnelen	202
Fv 659 Nordøyvegen	Vegamot	136
Fv 714 Stokkhaugen - Sunde	Vegamot	585
Fv 78 Toventunnelen m/tilførselsveger	Bompengeselskap Nord	600
Fv 858 Ryaforbindelsen	Ryaforbindelsen	97
Førdepakken	Ferde	0
Haugalandspakken	Ferde	0
Kvammapakken	Ferde	275
Listerpakken	Ferde	0
Miljøpakke Trondheim	Vegamot	0
Namdalsprosjektet	Vegamot	0
Nordhordlandspakken	Ferde	350
Oslopakke 3	Fjellinjen	4 500
Rv 13 Ryfast	Ferde	6 500
Rv 3/rv 25 Ommangsvollen - Grundset/ Basthjørnet	Vegfinans	232
Rv 36 Bø - Seljord	Vegfinans	50
Rv 36 Slåttekås - Årnes	Vegfinans	269
Rv 4 Lunner grense - Jaren og Lygna sør	Vegfinans	1 525
Rv 555 Sotrasambandet	Ferde	0
Rv 7 Sokna - Ørgenvika	Vegfinans	468
Rv 7/Rv 13 Hardangerbrua	Ferde	1 330
Rv 80 Løding - Vikan (Tverlandsbrua)	Bompengeselskap Nord	70
Rv 80 Røvika - Strømsnes	Bompengeselskap Nord	156
Samferdselspakke for Kristiansandsregionen	Ferde	0
Vegpakke Harstad	Bompengeselskap Nord	710
Vossapakke	Ferde	420

Neste tabell viser anslag på forventet nedbetalingsår for når bompengeneinnkrevningen kan avsluttes, og forutsatt nedbetalingsår som angitt i de respektive stortingsproposisjonene. Anslag på forventet nedbetalingsår er kun oppgitt for prosjekter som hadde startet bompengeneinnkreving ved utgangen av 2019. For prosjektene som startet innkreving i 2020 er det nødvendig at innkrevingssperi-

oden fortsetter noe lenger før man kan anslå når prosjektet er forventet nedbetalt. De resterende prosjektene har ennå ikke startet innkreving.

Koronasituasjonen har ført til redusert trafikk i de fleste bompengeprojektene. Dette kan ha konsekvenser for forventet nedbetaling av prosjektene.

Bompengeprosjekt	Anslag på forventet nedbetalingsår	Nedbetalingsår i gjeldende stortingsproposisjon
Askøypakken	2028	2028
Bypakke Bergen	2037	2037
Bypakke Bodø	2030	2030
Bypakke Grenland	2025/2026	2026
Bypakke Nedre Glomma	2023	2023
Bypakke Nord-Jæren	2033	2033
Bømlopakken	2028	2028
E134 Damåsen – Saggrenda	-	2034
E16 Bjørum – Skaret	-	2038
E16 Eggemoen – Jevnaker – Olum	-	2036
E16 Fønhus – Bagn – Bjørgo	2035	2035
E16 Kongsvinger – Slomarka	2030	2030
E18 Gulli – Langangen	2029/2032/2035/2038	2029/2032/2035/2038
E18 Langangen – Dørdal	2034	2039
E18 Lysaker – Ramstadsletta	-	2045
E18 Tvedestrand - Arendal	2034	2034
E39 Kristiansand vest - Lyngdal vest	-	2044
E39 Rogfast	-	2045
E39 Svegatjørn - Rådal	-	2040
E6 Gardermoen - Kolomoen	2022/2024/2028	2024/2026/2030
E6 Hålogalandsbrua	2035	2035
E6 Kolomoen - Moelv	2035	2035
E6 Korgen - Bolna (Helgeland nord)	2033	2033
E6 Moelv - Øyer	-	2040
E6 Nord-Trøndelag grense - Korgen (Helgeland sør)	2032	2032
E6 Ranheim - Åsen	-	2039
E6 Ringeby - Otta (strekningen Frya - Sjoa)	2037	2031
E6 Trondheim - Stjørdal	2024	2024
E6 Ulsberg - Melhus	-	2046
E6 Vindåsliene - Korporalsbrua	-	2035
E6 Øyer - Tretten	2024	2027
E6/E18 Østfoldpakka	2021	2021/2029/2031
Fosenpakken	2024	2026
Fv 108 Ny Kråkerøyforbindelse	2026	2026
Fv 17 / fv 720 Dyrstad - Sprova - Malm	-	2034
Fv 255 Jørstad - Segelstad bru	2024	2024
Fv 311 Presterødbakken	-	2024
Fv 33 Skardtjernet - Tonsvatnet og Bjørgokrysset - Nedre Øydgården	-	2035
Fv 34 Grime - Vesleelva	2028	2028
Fv 45 Gjesdal	2024	2024
Fv 47 T-forbindelsen	2028	2028
Fv 519 Finnfast	2023	2029

Bompengeprosjekt	Anslag på forventet nedbetalingsår	Nedbetalingsår i gjeldende stortingsproposisjon
Fv 659 Nordøyvegen	-	2043
Fv 714 Stokkhaugen - Sunde	2031	2033
Fv 78 Toventunnelen m/tilførselsveger	2033	2033
Fv 858 Ryaforbindelsen	2026	2030
Førdepakken	2028	2028
Haugalandspakken	2023	2023
Kvammapakken	2030	2030
Miljøpakke Trondheim	2029	2029
Nordhordlandspakken	2031	2031
Oslopakke 3	2036	2036
Rv 13 Ryfast	-	2039
Rv 3/rv 25 Ommangsvollen - Grundset/ Basthjørnet	-	2040
Rv 36 Bø - Seljord	-	2037
Rv 36 Slåttekås - Årnes	2031	2033
Rv 4 Lunner grense - Jaren og Lygna sør	2032	2032
Rv 555 Sotrasambandet	-	2044
Rv 7 Sokna - Ørgenvika	2025	2029
Rv 7/Rv 13 Hardangerbrua	2037	2028
Vegpakke Harstad	2031	2031
Vossapakke	2025	2025

SPØRSMÅL NR. 1703

Innlevert 18. mars 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 26. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Ungdomslag sliter som så mange andre frivillige lag og foreninger på grunn av betydelige inntektstap som følge av koronapandemien. Faste utgifter til lån, strøm, kommunale avgifter, renovasjon og forsikring påløper som før, mens inntektsgivende arrangementer må stilles i bero.

Kan ungdomslag som sliter økonomisk med løpende kostnader og manglende inntekter få økonomisk kompensasjon for perioden 12.3.2020 og til dags dato, selv om det ikke har vært søkt tidligere?

BEGRUNNELSE:

Ungdomslag melder at det har vært nesten helt stille på ungdomshuset i et helt år, og inntektene har uteblitt. Folk på bygda er veldig glade i ungdomshuset sitt og aktivitetene som bruker å være der gjennom året. Det finnes ungdomslag som ikke har fått noen koronakompensasjon enda, og som sliter med å få endene til å møtes, etter å ha brukt oppspart kapital.

Svar:

Regjeringen var raskt på plass med en rekke tiltak som følge av koronapandemien. Den første kompensasjon-

sordningen for frivilligheten og idretten ble lansert 3. april og ordningen har blitt utvidet og forlenget i flere runder. De siste justeringene i ordningen ble fastsatt i regelverket av 16. oktober 2020 med virkeperiode fra 12. mars til og med 31. desember, og siste søknadsfrist var 15. januar 2021.

Ungdomslag har på lik linje med andre frivillige lag og foreninger som er registrert i Frivillighetsregisteret hatt mulighet til å søke om kompensasjon for inntektsbortfall fra arrangement og aktiviteter i 2020, og de vil også kunne søke fra stimuleringsordningene som er etablert i 2021. Disse ordningene forvaltes av Lotteri- og stiftelsestilsynet.

SPØRSMÅL NR. 1704

Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 26. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Kan statsråden tidfeste innfasing og etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø dersom oppdraget gis til Luftforsvaret ved 330-skvadron med SAR Queen, under forutsetning av at redningshelikopterbasen i Tromsø prioriteres før Florø ved å forlenge avtale om sivil innleie ved sistnevnte base?

BEGRUNNELSE:

I prop. 85 S (2020–2021) foreslår regjeringen å opprette en ny redningshelikopterbase i Tromsø basert på sivil innleie. Undertegnede er saksordfører og legger til grunn at dette er en midlertidig løsning frem til Luftforsvarets 330-skvadron kan etableres med helikoptre av typen AgustaWestland AW101 SAR Queen i Tromsø.

Det fremstår som en mulighet at man kan velge en fremgangsmåte hvor SAR Queen innføres tidligere i Tromsø ved at avtale om sivile innleie ved redningshelikopterbasen i Florø forlenges, slik at SAR Queen etableres i Tromsø før i Florø. Det antas at dette er en mulighet som har blitt vurdert av justis- og beredskapsministeren.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har lagt fram forslag om etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø og felles operasjon med Sysselmannens helikoptertjeneste, jf. Prop. 85 S (2020–2021) Etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø og felles operasjon med Sysselmannens helikoptertjeneste. Det er inngått en kontrakt med varighet på 6 år (fra 2022 til 2028) med opsjoner for forlengelse på inntil 4 år, med forbehold om Stortingets samtykke. Det tas sikte på idriftsetting i løpet av 2022.

Jeg vil for ordens skyld vise til at veivalget om sivil innleie til den 7. redningshelikopterbasen i nord formelt ble

lagt frem for Stortinget i statsbudsjettet for 2020: «For å styrke redningsberedskapen i Nord-Noreg tek ein sikte på å opprette ein ny redningshelikopterbase i Tromsø basert på sivil innleie», jf. JDs Prop. 1 S (2019–2020), godkjent av daværende justis- og innvandringsminister og samfunnsikkerhetsminister fra Fremskrittspartiet.

Justis- og beredskapsdepartementet har inngått avtale om midlertidig sivilt operert redningshelikoptertjeneste på Florø-basen for å frigjøre ressurser i Forsvaret til arbeidet med innfasingen av nye redningshelikoptre. En forlengelse av den sivile operasjonen på Florø for å kunne innfase SAR Queen på Tromsøbasen vil medføre behov for en ny anbudskonkurranse, noe som vil ta tid å gjennomføre. Videre vil det innebære behov for forhandlinger med leverandør av SAR Queen og meget stor sannsynlighet for forsinkelser i fremdriften i innfasingen av de nye redningshelikoptrene, som allerede er et komplekst innføringsprogram.

Etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø med SAR Queen allerede fra starten med standard basefasiliteter vil også medføre forsinkelser i dette arbeidet. NAW SARH-prosjektet har opplyst, basert på dialog med Avinor våren 2020, at hvis staten skal bygge hangar i Tromsø (standardløsningen), vil denne ikke kunne være klar før tidligst i 2025. Det skyldes i hovedsak at det vil kreve en reguleringsprosess, også av hensyn til andre planer på flyplassen.

Det vil bli vurdert om det er hensiktsmessig å gå over til Forsvaret som operatør av Tromsøbasen. En slik vurdering vil først kunne bli gjort når det foreligger tilstrekkelig erfaring med driften av de nye SAR Queen-redningshelikoptrene, jf. JDs Prop. 1 S (2019–2020).

På bakgrunn av ovennevnte er en sivil operasjonsløsning det mest realistiske alternativet for å få på plass en ny redningshelikopterbase i Tromsø allerede fra neste år. Det legges til grunn at tjenesten skal ha god kvalitet,

med høye krav til tilgjengelighet, døgnkontinuerlig tilstedevækt og svært kort reaksjonstid. Basen skal betjenes med maskiner og mannskaper som leverer fullverdig redningshelikoptertjeneste, noe de har bevist gjennom svært

krevende operasjoner bl.a. i Florø og på Svalbard. Dette vil medføre en betydelig styrking av redningshelikopterberedskapen i Nord-Norge.

SPØRSMÅL NR. 1705

Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 27. mars 2021 av utviklingsminister Dag-Inge Ulstein

Spørsmål:

Medfører det riktighet at Norge takket nei til opsjon på 700 000 vaksinedoser og vil regjeringen sikre den norske befolkningen de 1,2 millioner dosene vi har opsjon på?

BEGRUNNELSE:

NTB melder i dag at Norge sikret seg en opsjon på 1,9 millioner vaksinedoser gjennom Covax ved å betale inn 61 millioner kroner. I november ble Norge kontaktet av vaksinealliansen Gavi med tilbud om kjøp av vaksinedoser fra tre produsenter. Men ifølge NTB sa regjeringen nei. I stedet valgte regjeringen å overføre dosene til fattige land. NTB har stilt en rekke spørsmål til regjeringen om dette men får utvetydige svar. Statsråd Dag- Inge Ulstein sier at «i teorien er det kanskje en mulighet for at Norge kunne krevd disse vaksinene til eget bruk...» Norges spesialutnevnte globale helseambassadør John- Arne Røttingen sier at Norge skulle bruke Covax som en nødhavn dersom det ikke kom nok vaksiner fra EU. I november var norske myndigheter tryggere på at leveransene fra EU ville komme. «Da takket vi nei som land og overførte disse opsjonene til de fattigste landene», sier Røttingen. Vaksineleveransene til Norge går sent og mange i risikogrupper venter fortsatt på vaksine. I mens de venter så øker smittetrykket i Norge kraftig og restriksjonene for befolkningen er mange steder strengere enn noen gang.

Svar:

Norge har ikke takket nei til vaksinedoser som var tiltenkt vaksiner av borgere her i landet. Vårt bidrag til COVAX ble gitt nettopp med tanke på å sikre vaksinetilgang i de fattigste landene. Det ble finansiert gjennom bistandsbudsjettet.

Det ville ha vært både ulogisk, usolidarisk og i strid med grunnleggende, norske interesser å legge beslag på de aktuelle vaksinene.

Å risikere vår troverdighet og anseelse på grunn av vaksinedoser til 115 000 mennesker som ville ha ankommet i juni, i en situasjon hvor Norge allerede vil ha mottatt doser til 3,3 millioner mennesker gjennom EU-avtalene, fremstår meget uklokt. I verste fall kunne man ha risikert å sette EU-avtalen i spill ved å legge beslag på COVAX-dosene

Korona-vaksinene er utviklet i rekordfart. Normalt tar det 6-8 år å utvikle vaksine mot et nytt virus. Da vi inngikk avtalene med COVAX og EU, visste ingen hvor lang tid det ville ta, og ingen visste heller hvilke produsenter som ville lykkes.

Da henvendelsen fra COVAX kom i november, hadde altså Norge allerede en avtale med EU om tilgang til de samme vaksinene gjennom unionens innkjøpsordning. Det var på dette tidspunktet også ukjent hvor mange COVAX-doser som i fremtiden kunne ha kommet til Norge, og når de kunne ha vært klare til bruk. Helse- og omsorgsdepartementet forventet med god grunn at EU-avtalen ville gi langt flere doser, og langt tidligere tilgang, enn hva tilfellet ville ha vært gjennom COVAX.

I avtalen som Europakommisjonen og EUs medlemsland inngikk om felles vaksineanskaffelser, forpliktet medlemslandene seg til ikke å inngå egne avtaler direkte med de samme leverandørene som vi gjorde gjennom EU-avtalen. Å forsøke å inngå to ulike avtaler om de samme vaksinene, ville derfor kunne svekke vår egen forhandlingsposisjon. Ingen av landene i EU-avtalen har benyttet vaksineopsjonene via COVAX.

Vi brukte da heller avtalen med COVAX slik den var tenkt, nemlig til å sikre vaksiner til helsearbeidere og sårbare grupper i utviklingsland.

Koronaviruset krysser grenser, og de nye mutasjonene er en alvorlig påminnelse om at dette ikke kan løses nasjonalt. Pandemien er et globalt problem, og det samme er løsningen. Virusene rammer nå Afrika, Asia og Latin-Amerika hardt. De nye variantene kan medføre at vaksinene som er utviklet blir mindre effektive. Det er altså viktigere

enn noen gang å bidra til å stanse virusets spredning også på steder som tilsynelatende ligger langt borte.

Nasjonal helsesikkerhet henger tett sammen med global helsesikkerhet. Derfor er norske bidrag for å sikre fordeling av vaksiner i utviklingsland ikke bare rettferdig og solidarisk, men også i vår åpenbare egeninteresse.

Pandemien rammer alle, men den rammer ulikt. Land med mye konflikt, mat-usikkerhet og stor fattigdom, som Sør-Sudan, Somalia, Mosambik og Den demokratiske republikken Kongo, rammes særskilt. Helsevesenet er svært presset. Helsearbeidere er meget utsatt. Dette påvirker ikke bare tilbudet folk får når de blir syke av covid-19. Det

påvirker også behandlingen av små barn som er underernært og kvinner som skal føde. Det er viktig å sikre at disse helsearbeiderne kan jobbe trygt på sykehusene. COVAX leverer nå vaksiner til fattige land som ikke har råd eller kapasitet til å konkurrere på vaksinemarkedet.

Om vi utelukkende tenker på oss selv, vil det ta lengre tid å bekjempe pandemien.

Både under og etter pandemien vil Norge være best tjent med å opptre som en forutsigbar og troverdig aktør i et internasjonalt samfunn preget av gjensidig forpliktende samarbeid.

SPØRSMÅL NR. 1706

Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 24. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til et påtaleløft for å gjøre noe med ressursmangelen hos politijuristene?

BEGRUNNELSE:

Viser til spørretimespørsmål datert 26.11.2020, besvart 02.12.2020 om den alvorlige ressursmangelen hos politijuristene.

25. november skrev Fredriksstad Blad følgende:

"Fredriksstad Blad vet at det ligger grove voldssaker, familievold og andre alvorlige saker på skrivebordene ved Fredrikstad politistasjon som juristene ikke har rukket å ta tak i."

Tillitsvalgt melder om en alvorlig ressursmangel, at folk orker ikke stå i arbeidsbelastningen over tid med det de kaller uforsvarlig portefølje av saker. Det er sendt et formelt varsel til Politidirektoratet.

Nå har det gått måneder siden varslet ble sendt. Det er alvorlig at tillitsvalgt formidler at situasjonen har gått fra vondt til verre i perioden som har gått. Flere har sagt opp.

Svar:

Det har vært en jevn styrking av etterforskning og påtale i politiet gjennom flere år. Fra 31.12.2013 til 31.10.2020 økte antall påtalejurister i politiet fra 617 til 801 årsverk, som tilsvarer om lag 30 prosent. Antall påtalejurister har økt i samtlige politidistrikter i perioden. Departementet styrer Politidirektoratet gjennom å sette mål og stille krav

på et overordnet nivå, og den enkelte politimester har ansvar for å utnytte ressursene best mulig etter behov og innenfor de rammene som Politidirektoratet har satt. Det er politimesteren i det enkelte politidistrikt som har ansvaret for straffesaksbehandlingen i sitt distrikt.

Departementet har i tildelingsbrevet for 2021 til Politidirektoratet lagt vekt på at forbedringsarbeidet på straffesaksområdet skal fortsette. Det forventes at politiet har stor oppmerksomhet om etterforskning, påtalearbeid og irettføring og en virksomhetsstyring som sikrer disse områder prioritet og legitimitet. I statsbudsjettet for 2021 er bevilgningen til politiet økt med 39 mill. kroner til flere påtalejurister i politiet. Politidirektoratet har fått i oppdrag å sikre at det blir opprettet nye stillinger som forventet. Eventuelle ytterligere budsjettøkninger til påtalemyndigheten i politiet fremmes i de årlige budsjettfremleggene til Stortinget, og vil være en del av den ordinære budsjettprosessen.

SPØRSMÅL NR. 1707**Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 26. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Vil regjeringen ta initiativ til mer målretta tiltak for bedrifter som i en lengre periode har vært hardt rammet av smitteverntiltak, og vil regjeringen inkludere kostnader knyttet til tapt varelager i kompensasjonsordningen?

BEGRUNNELSE:

Fra natt til 16. mars innførte regjeringen nye strenge tiltak for Viken fylke. Det er innført tiltaksnivå A (særlig høyt tiltaksnivå) i hele Viken fylke og i Gran kommune i Innlandet. Tiltakene varer til og med søndag 11. april.

Smitteverntiltakene gir dramatiske konsekvenser for næringslivet. Mange blir nå permittert og går ut i ledighet. Folk opplever utrygghet for inntekt og arbeid og næringslivet frykter for bedriftenes framtidige eksistens. Bedrifter må kaste varelager og er igjen påført store ekstrakostnader.

Kommunene er allerede tildelt midler til fordeling fra Stortinget, men det er ikke nok.

Svar:

I utarbeidelsen av svaret har departementet fått innspill fra Arbeids- og sosialdepartementet og fra Finansdepartementet.

En rekke ulike støtteordninger er utarbeidet. Flere av de innførte krisetiltakene virker slik at omfanget av støtte automatisk tilpasses behovene og aktiviteten i økonomien. Tiltakene vil derfor både ta høyde for perioder med nedstenginger og strenge smitteverntiltak og perioder med en mer positiv utvikling med lettelse i smitteverntiltak og økt aktivitet. For eksempel vil utbetalingene fra kompensasjonsordningen øke dersom flere bedrifter rammes av nedstengning, og den vil automatisk gi mest støtte til de næringene som rammes hardest og opplever størst omsetningsfall. Det er så langt utbetalt om lag 9 mrd. kroner i kompensasjon til virksomheter under de to kompensasjonsordningene, under Skatteetaten frem til august i fjor, og deretter under Brønnøysundregistrene. Siden 18. januar i år har om lag 1 mrd. kroner fra kompensasjonsordningen gått til drift av hoteller, pensjonater og moteller med restaurant og drift av restauranter og kafeer.

Stortinget har bevilget 1,75 mrd. kroner til kommunene slik at de kan kompensere lokale virksomheter som er rammet av nasjonale eller lokale smitteverntiltak. I lys av de sterke tiltakene som ble innført fra 25. mars 2021, vil vi i revidert nasjonalbudsjett foreslå å øke disse

midlene med ytterligere 500 mill. kroner. Det vil gi en total bevilgning på 2,25 mrd. kroner til kommunene slik at de kan kompensere lokale virksomheter som er rammet av nasjonale eller lokale smitteverntiltak. Kommunene får betydelig frihet til å støtte de virksomhetene som trenger det mest, som virksomheter innenfor reiselivs-, arrangements- og serveringsnæringene som har opplevd økte kostnader eller økonomisk tap som følge av smitteverntiltak og nedstenging. Bevilgningen skal også fungere som en ventilordning for virksomheter som helt eller delvis faller utenfor den generelle kompensasjonsordningen.

Omstillingsordningen, som er styrket med 1 mrd. kroner, skal bidra til nødvendig omstilling og en mer hensiktsmessig tilpasning av den samlede kapasiteten i event-, reiselivs- og serveringsnæringene. Omstillingssmidlene skal gi virksomheter tilgang til likviditet slik at de kan gjennomføre nye omstillingsprosjekter for å tilpasse seg smitteverntiltak og endringer i markedene som følge av pandemien.

Etter hvert som befolkningen vaksineres og samfunnet kan åpnes opp, blir det stadig viktigere å få folk tilbake i jobb. Omfattende permitteringsordninger har avlastet næringslivet for store kostnader. Den nye lønnsstøtteordningen trådte i kraft 15. mars 2021. Ordningen er primært rettet inn mot dem som har vært hardt rammet over lang tid. Formålet er å få permitterte raskere tilbake i jobb. I tillegg vil denne ordningen gjøre det lettere å hente tilbake folk som kan arbeide med å forberede bedriftene på den dagen aktiviteten tar seg opp igjen.

En rekke ordninger er kommet på plass for å hjelpe bedrifter gjennom denne krevende perioden for norsk økonomi. I tillegg til de ovennevnte kommer endringer i regelverket for syke-penger, betalingsutsettelse, endringer i formuesskatten og selskapsskatten, lavere sats for mva, midlertidig oppheving av avgifter, kompensasjons- og stimuleringsordninger for kultur-, frivillighets- og idrettssektoren, en støtteordning for arrangører av store publikumsåpne arrangementer utenom kultur- og idrettssektoren og en kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene. I tillegg er den midlertidige inntektssikringsordningen som ble etablert for selvstendig næringsdrivende og frilansere i april 2020, videreført t.o.m. september 2021.

Departementet har innledet dialog med EFTAs overvåkingsorgan, ESA, om forlengelse av kompensasjonsordningen for perioden mars–juni 2021.

Departementet jobber også med å finne en løsning for tapt varelager i tråd med Stortingets vedtak.

Regjeringen følger situasjonen nøye. Helt siden mars i fjor da pandemien brøt ut har regjeringen fremmet omfattende økonomiske tiltak for å begrense de negative konsekvensene av koronapandemien og smitteverntil-

takene. Vi vil sørge for at det er økonomiske tiltak så lenge det er strenge smitteverntiltak for å legge til rette for at Norge skal komme godt ut av krisen.

SPØRSMÅL NR. 1708

Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 26. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hvilke lovhemler brukes for å holde tilbake informasjon om Deisjø-ulvens bevegelser, og kan statsråden opplyse om hvor Deisjø-ulven befinner seg, samt sørge for mer åpenhet i forvaltningen for å bidra til at beitenæringa kan ta forholdsregler og av hensyn til allmenhetens interesse for ulvenes bevegelser?

BEGRUNNELSE:

Deisjø-ulven ble i januar flyttet sammen med makker til Østfold. Etter dette har dette vært lite informasjon om parets bevegelser, men det er bekreftet at paret er på vei bort fra Østfold.

Nå står beitesesongen før døren. Nylig ble sau drept av ulv på beite i Østfold. Et beite som i utgangspunktet er sikret med såkalt rovdyravvisende gjerder. Det har ikke fremkommet opplysninger om hvilken ulv eller fra hvilket revir denne er fra. Slikt skaper spekulasjoner.

Venstre hevder ofte at de er et parti som slåss for åpenhet i forvaltningen.

Svar:

Etter lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) er hovudregelen at forvaltninga sine saksdokument, journalar og liknande register er opne for offentlig innsyn. I tillegg har ein i utgangspunktet rett til å få miljøinformasjon frå eit offentlig organ etter miljøinformasjonslova. Det er eit viktig poeng at offentlig verksemd bør vere open og gjennomsiktig. Dette må likevel vegast mot andre viktige omsyn. Offentleglova og miljøinformasjonslova gjer difor unntak for ulike opplysningar der offentlig innsyn kan ha negative konsekvensar.

Lovheimelen for å halde tilbake informasjon om Deisjø-ulvane sine posisjonar og bevegelser er offentliglova § 24 tredje ledd og miljøinformasjonslova § 11. Det kan bli gjort unntak frå innsyn for opplysningar når unntak er

påkravd fordi innsyn ville lette gjennomføringa av straffbare handlingar. Det same gjeld opplysningar der unntak er påkravd fordi innsyn ville lette gjennomføringa av handlingar som kan skade delar av miljøet som er særleg utsette, eller som er trua av utrydding.

Ulv er ein kritisk trua art, og innavlsnivået i den sør-skandinaviske ulvebestanden er ein trussel for bestanden si overleving på sikt. Det er difor svært viktig å sikre overlevinga til genetisk verdifulle ulvar, slik som hannen i Deisjø-paret. Samstundes veit vi at ulovleg avliving er eit betydeleg problem for ulvebestanden i Sør-Skandinavia. Offentleggjing av Deisjø-ulvane sine posisjonar og bevegelser vil lette gjennomføringa av ulovleg jakt på ulvane. Offentleggjing av opplysningane vil også lette gjennomføring av handlingar som fører til forstyrring av ulvane. Slik forstyrring kan få uheldige følgjer for overlevinga til ulvane og for mogelegheita for reproduksjon. Offentleggjing kan soleis skade ein trua art. Det er difor ikkje tvil om at det er rettsleg grunnlag for å kunne halde tilbake slike opplysningar, og eg meiner at det er riktig å gjere det i denne saka.

At forvaltninga er føreseieleg er viktig for beitenæringa og allmenta, og eg ønskjer å bidra til dette i så stor grad som mogeleg. Det blir difor vurdert fortløpande kva for opplysningar det er nødvendig å halde tilbake av omsyn til ulvane, og kva for informasjon som kan gjerast offentlig tilgjengeleg. I tillegg har forvaltninga ofte direkte kontakt med dei aktuelle beitebrukerane når det er akutte situasjonar. Til slutt kan eg opplyse at det ut frå dei data vi har om Deisjø-paret sine bevegelser ikkje var dette paret som var årsaka til skadane på sau i Østfold nyleg.

SPØRSMÅL NR. 1709**Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 26. mars 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Vil statsråden ta ansvar for at Medietilsynet sitt kommende allmennkringkasterregnskap også synliggjør status for NRKs journalistiske dekning og formidling av bredden av norsk kunst og kultur i 2020 versus tidligere år, herunder egen programmer viet kulturjournalistikk, samt skaffer en oversikt over om sammenslåingen av distriktsendinger har bidratt til at det er blitt mindre dekning av musikk og musikere fra de tidligere distriktsområdene etter sammenslåing av kontor, enn hvordan det var før?

BEGRUNNELSE:

I følge NRK plakaten plikter NRK å formidle innhold som enten er produsert i, eller som tar det innholdsmessige utgangspunkt i, distriktene. NRK skal også formidle norsk kultur og en bred variasjon av norske kunstuttrykk fra mange ulike kunstnere, uavhengige miljøer og offentlige kulturinstitusjoner. Det er også et punkt som sier at NRK skal formidle og produsere norsk musikk og drama og at minst 35 pst. av musikken som spilles skal være norsk.

I den senere tid har NRKs kulturprofil blitt gjenstand for mye kritikk, senest denne uken hvor 18 kunst- og kulturorganisasjoner i et opprop klager på manglende dekning av bredden i norsk musikk- og kulturliv.

Særlig har musikkdekningen til NRK over tid vært under skyts, da det pekes på at det er lite redaksjonell og journalistisk dekning av norsk musikk, og at mange sjangere overses. Ikke minst med tanke på at andelen av slikt stoff var større før.

NRK har de siste årene gjort flere endringer i sitt programtilbud, endringer som kan ha ført til at NRKs oppdrag for å fremme og formidle en bredde av norsk kunst, kultur og musikk, ikke lenger oppfylles like godt. For eksempel siden en rekke kulturprogrammer ble tatt av i 2015, eller det at NRK har valgt å slå sammen flere distriktskontor.

Medietilsynet skal om ikke lenge legge fram Allmennkringkasterregnskapet til NRK hvor man kan se om NRK har fulgt opp NRK plakaten godt.

Det er selvfølgelig nå viktig at Medietilsynet i arbeidet med sitt tilsyn gjør gode undersøkelser for å svare opp kritikken NRK har fått, ikke bare om andel musikk som spilles på TV og radio, men også om hvordan NRK det siste året journalistisk har dekket norsk musikk i alle sjangre. Eller annen norsk kunst og kultur.

Svar:

NRKs samfunnsoppdrag er fastsatt i NRK-plakaten, som er inntatt i NRKs vedtekter. Vedtektene pålegger NRK hvert år, innen utgangen av mars, å utarbeide et allmennkringkasterregnskap som oversendes Medietilsynet. Her skal NRK redegjøre for sine allmennkringkastingsaktiviteter i det foregående år, relatert til allmennkringkastingoppdraget gitt av Stortinget (NRK-plakaten, vedtektene del II) og utfyllende bestemmelser (vedtektene del III). Medietilsynet skal i henhold til kringkastingsloven § 2-13 utarbeide en årlig rapport om kringkasteres oppfyllelse av allmennkringkastingsforpliktelser. Det følger av kringkastingsloven at jeg som kulturminister ikke kan instruere Medietilsynet ved utarbeidelsen av allmennkringkastingsrapporten.

Spørsmålsstiller viser til en pågående debatt som blant annet dreier seg om hvordan NRK ivaretar sin forpliktelse til å formidle norsk kultur og en bred variasjon av norske kunstuttrykk. Debatten om NRKs samfunnsoppdrag er selvfølgelig helt legitim og velkommen. Den dagen vi slutter å diskutere NRK, vil det være et faretruende tegn på at institusjonen er i ferd med å miste sin relevans. Jeg er imidlertid svært opptatt av at denne og lignende debatter føres på en måte og i en form som ivaretar NRKs redaksjonelle uavhengighet. Ifølge kringkastingsloven § 6-3 har kringkastingsjefen ansvaret for den løpende programvirksomheten i NRK. Redaktørens uavhengighet er videre lovfestet i medieansvarsloven: Etter § 7 ligger det til redaktøren å ta avgjørelser i redaksjonelle spørsmål. Utgiver, eier eller øvrig selskapsledelse kan ikke instruere eller overprøve redaktøren i slike spørsmål.

For å sikre og styrke både NRK og de øvrige mediens uavhengighet har Stortinget bl.a. vedtatt Lov om økonomisk støtte til mediene (mediestøtteloven). Loven fastsetter at regjeringen skal foreslå faste, langsiktige økonomiske rammer for NRK og de direkte tilskuddsordningene for mediestøtte gjennom fireårige styringssignaler. Forslag til styringssignal skal legges frem for Stortinget i en budsjettproposisjon året etter stortingsvalg. I budsjettproposisjonen vil departementet gi en bred omtale av de økonomiske forutsetningene for medievirksomhet i Norge og vurdere de mediepolitiske målene og virkemidlene i lys av utviklingen i mediesektoren. Det vil også være naturlig å vurdere eventuelle endringer i NRKs oppdrag i denne sammenhengen. Første gang en slik budsjettproposisjon med en bred gjennomgang av mediepolitiske mål og virkemidler fremlegges er i budsjettproposisjonen for 2023. Kulturdepartementet er i full gang med å forberede

denne, og planlegger blant annet å legge NRK-plakaten ut på åpen høring i andre halvdel av 2021. I høringen vil alle berørte parter ha anledning til å bidra med sitt syn, og komme med forslag til eventuelle endringer. Slik sikrer vi

en prosess der alle blir hørt. Slik legger vi også etter min mening et best mulig grunnlag for Stortingets beslutninger.

SPØRSMÅL NR. 1710

Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 25. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at staten ikkje straffar selskap for forseinkingar som fylgje av tiltak som er sett i verk i møte med pandemien?

GRUNNGJEVING:

Kystverket har krevd dagsbøter frå Fitjar mekaniske verkstad for sein levering av eit skip midt i det mest krevande året for norsk næringsliv. Utfordringane heng sjølvsagt saman med tiltak gjort av styresmaktene i møte med pandemien. Varaordførar i Fitjar Sigurd Andre Maraas har orientert meg om saken og bedt om at saka blir løfta.

Ordføraren i Fitjar skriv slik i brev til Kystverket:

Då landet vart stengt ned den 12. mars 2020 sette styresmaktene restriksjonar for innreise, samt strenge karantenekrav for dei arbeidarane som fekk lov til å komma inn i landet. Frå våren og fram til sommaren 2020 hadde FMV fleire nybygg som skulle ferdigstillast. I tillegg hadde verftet ein del serviceoppdrag. Planen var å ha høg bemanning med arbeidarar frå utlandet for å få gjennomføra alt arbeidet i denne perioden. Då verftet måtte halda seg innafor styresmaktene sine krav, og med det ta sin del av ansvaret for å avgrensa skaden av pandemien, greidde dei ikkje å halda produksjonen oppe. Frå mars og utover var talet på arbeidarar på verftet under halvparten av det som var planlagt. Det seier seg sjølv at dette måtte gå ut over framdrifta på byggeprosjekta.

Slik eg forstår FMV, vil ikkje Kystverket godta at det er forhold utanfor det som verftet sjølv kunne påverka, som i all hovudsak var årsaka til at ferdigstillinga av MS Hekkingen vart forseinka med om lag tre månader.

Det siste året har me alle blitt oppmoda om å ta del i dugnaden, samt visa storsinn og tolmod for å få bukt med pandemien. Staten har etablert gode kompensasjonsordningar for fleire bransjar, men verftsindustrien har ikkje motteke stort av dette. Etter alt me har vore gjennom i denne krisa, og framleis står i, synest eg det er urimeleg at

ein statleg etat no stemner FMV for retten for å få driva inn dagbøter.

Svar:

Eg vil fyrst peike på at denne saka gjeld staten si kontrakt-soppfølging og etterleving av ein kontrakt som er gitt i medhald av lov om offentlege kjøp, som staten er forpliktet til å følgje.

Det er viktig at vi skil mellom tre forhold:

- Staten sine kompensasjonsordningar for å avgrense dei økonomiske følgjene av tiltaka i pandemien.
- Staten si kontrakt-soppfølging der staten er part i ein gjensidig bindande avtale. Dette gjeld for eksempel prinsipp om lojalitet mellom kontraktspartar. Desse prinsippa gjeld også der staten er part i ein gjensidig bindande avtale.
- Staten si etterleving av EØS-avtalen og regelverket om offentlege kjøp. Formålsparagrafen i lov om offentlege kjøp pålegg offentlege oppdragsgivarar å forvalte staten sine midlar på ein forsvarleg måte.

Kystverket overtok OV Hekkingen frå Fitjar Mekaniske Verksted (FMV) hausten 2020. Det er semje mellom Kystverket og FMV at overleveringa av fartøyet var seinka med 91 dagar. Kystverket er også einig med FMV at covid-19 er ein legitim grunn for ei eventuell forseinking, på grunn av såkalla force majeure. Partane har likevel ikkje lukkast i å kome til semje om omfanget av forseinkinga som skuldast covid-19. FMV har akseptert 9 dagar forseinking på grunn av forhold dei har ansvar for. FMV meiner at dei andre 82 dagane skuldast covid-19. Staten har godteke at 15 dagar forseinking er knytt til pandemien. Denne forseinkinga er tilstrekkeleg dokumentert. For dei resterande 67 dagane meiner staten at FMV ikkje har lagt fram tilstrekkeleg dokumentasjon på årsakssamanhengen mellom forseinkinga og pandemien.

Staten har redusert sitt krav for å prøve å kome til ei minneleg løysing og har i forhandlingar flytt seg mykje

frå det opphavlege utgangspunktet i eit forsøk på å oppnå forlik med FMV. Då det likevel ikkje var mogeleg å kome til semje, har staten, i samsvar med kontrakten, teke ut stemning.

Saka har prinsipiell karakter. Kjernen i saka omhandlar vurdering av samanhengen mellom årsaka som leverandøren viser til og dokumentasjonskravet for tillaten

forseinking på grunn av force majeure. Å lempe på dokumentasjonskravet etter ein kontrakt vil i utgangspunktet vere i strid med dei grunnleggjande prinsippa om lik behandling og førehandsvisse og vil også vere i strid med føremålet i lov om offentlege kjøp.

Eg understrekar at staten ønskjer å kome til ei minneleg løysing med FMV.

SPØRSMÅL NR. 1711

Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 25. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang for å se hvordan man optimaliserer bruken av allerede utbygde kraftressurser og for fremtiden unngår at skattesystemet gjør det ulønnsomt å utnytte utbygde ressurser fullt ut?

BEGRUNNELSE:

18. mars kunne NRK publisere en sak som viste at ved Eidsfossen i Gloppeelva kunne kraftverket ha forsynt 1500 husstander i kommunen med kortreist strøm, men av skattemessige hensyn kjører ikke kraftverket på fullt volum.

Dette er et paradoks i en tid der det snakkes om det grønne skiftet og behovet for storstilt elektrifisering, og konfliktene knyttet til utbygging av ny kraft er stor.

Svar:

Kraftverk med generatorer som har en samlet påstemplet merkeytelse under 10 000 kVA (nedre grense), er i dag fritatt fra grunnrenteskatt. Etter forslag fra regjeringen ble den nedre grensen økt fra 5 500 til 10 000 kVA i 2015. Forslaget var en oppfølging av Sundvoldenerklæringen.

Fordelingen av historiske utbyggingssaker og konsesjonssøknader viser at aktørene tilpasser seg grensen for grunnrenteskatt ved å investere i lavere effekt enn det som er samfunnsøkonomisk optimalt. Tilpasningen skyldes at selskapet kan beholde en større andel av overskuddet ved å velge merkeytelse under nedre grense, ikke at grunnrenteskatten medfører at prosjektene blir ulønnsomme. Generelt vil prosjekter som er lønnsomme før grunnrenteskatt, også være lønnsomme for selskapene etter grunnrenteskatt.

Kraftskatteutvalget leverte sin innstilling 30. september 2019 i NOU 2019: 16. Utvalget var bedt om å særlig vurdere den nedre grensen for grunnrenteskatt. Herunder skulle utvalget vurdere alternative innretninger av nedre grense i grunnrenteskatten som fjerner terskelvirkningene.

Kraftskatteutvalget vurderte alternativer til dagens nedre grense, herunder bunnfradrag og gradert grunnrenteskatt, men disse alternativene ble ikke anbefalt av utvalget. Utvalget mente at det i utgangspunktet ikke er faglige grunner til at en nøytral grunnrenteskatt skal skille mellom små og store vannkraftverk. Utvalget viste videre til at den eneste måten å helt unngå uheldige skatteinsentiv, vil være å fjerne nedre grense. De mente at administrative hensyn likevel tilsier en nedre grense på 1 500 kVA, som også var nivået ved innføring av grunnrenteskatten i 1997. Regjeringen varslet imidlertid 20. desember 2019 at den vil videreføre den nedre grensen for grunnrenteskatt på 10 000 kVA.

Vi har vurdert vannkraftbeskatningen i flere omganger, og grunnrenteskatten er fra og med i år lagt om til en kontantstrømskatt. Etter forslag fra regjeringen er det fra 2021 åpnet for at kraftforetakene kan utgiftsføre nye investeringskostnader (i kraftverk med påstemplet merkeytelse på eller over 10 000 kVA) umiddelbart i grunnrenteskatten, og ikke over tid slik reglene var før. Det vil tilføre selskapene betydelig likviditet når de investerer, både i nye kraftverk og i oppgraderinger.

SPØRSMÅL NR. 1712**Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken****Besvart 24. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre vaksinerings av avtalespesialister og deres ansatte mot Covid-19 i et tidsperspektiv som annet helsepersonell og i den sammenheng tydelig avklare hvem som har ansvaret for vaksineringsen?

BEGRUNNELSE:

Vi har mottatt henvendelser fra avtalespesialister om at fastleger og deres ansatte er blitt vaksinert for ca. en måned siden, mens avtalespesialistene og deres ansatte av kommunen blir henvist til RHF-et for vaksinasjon, mens RHF-et, i dette tilfellet Helse Sørøst, viser til at det er kommunene som har ansvaret for å vaksinere sine innbyggere. Det kan virke som om avtalespesialister havner midt mellom alle stoler og noen begynner å bli frustrerte over at de ikke på noen måte blir prioritert med hensyn til vaksine. Avtalespesialistene har spilt og spiller en viktig rolle, har mottatt mange henvisninger - og holdt åpent når det ikke har vært tilgang på andre helsetjenester.

Svar:

Gjennom EU-samarbeidet som Norge er en del av, har vi startet vaksinerings mot covid-19 raskere enn mange hadde turt å håpe på. Dersom alle vaksinene som EU har avtale om, blir godkjent, får Norge tilgang på tre ganger så mange vaksiner som vi trenger. Regjeringens hovedprioritet i vaksinearbeidet er tidlig vaksinerings av hele befolkningen.

Per 21.3 er det satt 770 000 doser med forventet betydelig økte leveranser fra april og utover.

I innledende fase vil det være begrenset tilgang på vaksine, og det vil derfor være behov for å prioritere mellom grupper. Regjeringen har basert seg på anbefalinger fra FHI om å prioritere de med størst risiko for alvorlig sykdom og død først. Helsepersonell er også prioritert da vi er avhengige av en helsetjeneste som fungerer.

I FHIs ukereport for uke 10 (8.3-14.3) fremkommer antall vaksinerte i spesialisthelsetjenesten med pasientnært arbeid basert på registrene Beredt C19 og SYSVAK. 53059 (43,7%) har fått dose 1 og 18728 (15,4%) har fått dose 2.

Den raskt økende smitten kan også true helsetjenesten. Derfor går nå 34 000 vaksinedoser til sykehusene de neste to ukene. Dette er 24 000 flere doser enn tidligere planlagt. De nye dosene vil gi et betydelig løft i vaksineringsen.

Helse Sør-Øst og Helse Nord vil bli prioritert. Helse Nord vil bli hardt rammet hvis noen få blir smittet eller havner i karantene. De har mindre å gå på fordi det er mindre sykehus med færre som har de samme funksjonene. Det betyr at Helse Nord er veldig sårbare. Helse Sør-Øst blir prioritert som følge av den alvorlige situasjonen i Oslo og Viken.

De regionale helseforetakene har ansvar for å tilby vaksine til helsepersonell ansatt i helseforetaket og privat spesialisthelsetjeneste som har driftsavtale med helseforetaket. FHI har utarbeidet forslag til overordnede føringer som kan være til hjelp for å prioritere mellom ulike grupper.

For annet helsepersonell er det kommunen hvor helsepersonellet utfører sitt arbeid som skal tilby dette.

SPØRSMÅL NR. 1713**Innlevert 12. mars 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 26. mars 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

I instruks F-07-20 om tolkning av statsborgerloven § 26, er det gitt noen føringer for hvordan botid skal vektlegges i

disse sakene. Men det er fortsatt uklart hvor terskelen skal legges. Blant annet har noen med 30 års botid fått vedtak om tilbakekall av statsborgerskap.

Hvor mange personer har fått tilbakekalt statsborgerskapet sitt hos hhv. UDI og UNE etter det nye regelverket, hvor mange vedtak er omgjort, hvor mange forhåndsvarsel har likevel ikke ført til tilbakekall, og hvor lang tid må til når 30 års botid ikke er nok?

BEGRUNNELSE:

Etter det nye regelverket skal botid legges mer vekt på, men det sies at lang botid alene ikke er nok. Det nevnes blant annet at det skal mer til for at et tilbakekall skal anses uforholdsmessig i tilfeller hvor en person bevisst og aktivt benytter seg av mer enn en identitet eller har begått alvorlig kriminalitet. Underforstått at det skal mindre til for at et tilbakekall skal anses uforholdsmessig i andre tilfeller. I enkeltvedtak fra UNE har det blitt lagt vekt på at en oppholdstid på 20 år er nok til å omgjøre vedtak om tilbakekall, og UNE har ment at UDI har lagt en for høy terskel til grunn for vurderingen når de har uttalt at det skal svært mye til for at et vedtak om et tilbakekall anses for å være uforholdsmessig når en person har gitt grovt uriktige opplysninger.

I behandlingen av lovendringene i Stortinget, samt av representantforslaget om å innføre en foreldelsesfrist (Innst. 160 S (2018–2019), jf. Dok. 8:43 S (2018–2019) ble det understreket at forholdsmessighetsvurderingen skulle være et alternativ til en foreldelsesfrist. Dette for å kunne ha mulighet til tilbakekall i saker med f.eks. kriminalitet og aktiv bruk av to identiteter.

«Forvaltningen og domstolene er godt egnet til å foreta forholdsmessighetsvurderinger, og vil kunne besørge de hensyn som en foreldelsesfrist skal ivareta. Å lovfeste forholdsmessighetsvurderingen vil i ytterligere grad sikre dette.»

uttalte daværende Kunnskapsminister Jan Tore Sanner. Og representanten Jon Engen-Helgheim sa:

«Det er nettopp poenget med forholdsmessighet, som har blitt understreket av flere, som taler mot at alle skal bli behandlet som om de har begått alvorlig kriminalitet. Poenget er at man fortsatt bør og må ha muligheten til å handle mot dem som bruker og misbruker et norsk statsborgerskap som de har fått på feil premisser, til å begå bl.a. kriminalitet. Forholdsmessighetsvurderingen skal ta hensyn til bl.a. forholdets alvor. Der som man har bodd 20 år i Norge, begikk en feil da man fikk det, og er godt integrert i dag, vil det bli vektlagt tungt i en slik sak.»

Når det er saker hvor det er 20-30 års botid, godt integrerte personer og det ikke er begått kriminalitet, men likevel blir statsborgerskapet tilbakekalt gir det bekymring for om stortingets og regjeringens intensjon med endringene er fulgt.

Svar:

Siden nytt regelverk om tilbakekall av statsborgerskap på grunn av uriktige opplysninger trådte i kraft 15. januar 2020, har UDI fattet 144 vedtak om tilbakekall. I 17 saker hvor det var forhåndsvarslet om tilbakekall av statsborg-

erskap, er det fattet vedtak om å ikke tilbakekalle. Videre er det henlagt 135 saker hvor saken ennå ikke hadde kommet så langt som til forhåndsvarsl om tilbakekall.

UNE har totalt mottatt 57 klagesaker fra UDI siden nytt regelverk ble innført. Av disse er 25 saker ferdigbehandlet. I 20 av sakene har UNE opprettholdt UDIs vedtak, mens tre vedtak er omgjort. To av omgjøringene er begrunnet med at vedtaket om tilbakekall var uforholdsmessig fordi klagerne hadde veldig lang oppholdstid i Norge og var svært godt integrert, mens en omgjøring er begrunnet med manglende grunnlag for tilbakekall. To saker er avvist på grunn av manglende rettslig klageinteresse.

Når det gjelder spørsmålet om hvor lang botid som må for å forhindre tilbakekall, vil jeg understreke at betydningen av lang botid må vurderes konkret i hver enkelt sak. I forholdsmessighetsvurderingen veies ulike momenter som taler for og mot tilbakekall mot hverandre. Lang botid alene er ikke tilstrekkelig til å forhindre tilbakekall. Andre forhold, som grad av integrering, tilknytning og forholdets alvor, vil også ha betydning. Hvorvidt en person samarbeider om å klarlegge sin identitet er et moment i vurderingen. Dersom det er sannsynlighetsovervekt for at en person har oppgitt uriktig identitet, men vedkommende har motarbeidet avklaring av egen identitet over mange år, taler dette for tilbakekall av statsborgerskapet.

Av forarbeidene i Prop. 141 L (2018-2019) fremgår det at vesentligheten av de uriktige opplysningene vil påvirke vurderingen av om et tilbakekall er forholdsmessig. Dersom det er gitt grovt uriktige opplysninger, for eksempel om nasjonalitet, skal det mer til for å vurdere at et tilbakekall er uforholdsmessig, enn om det er gitt mindre alvorlige uriktige opplysninger. Forarbeidene viser videre til tilfeller hvor det skal «svært mye» til for at et vedtak om et tilbakekall kan anses å være uforholdsmessig. Dette gjelder tilfeller der en person bevisst og aktivt har benyttet seg av mer enn én identitet eller der vedkommende har begått alvorlig kriminalitet i Norge.

UDI opplyser at en passus om at det skal «svært mye til» for at et vedtak om tilbakekall kan anses å være uforholdsmessig når en person har gitt grovt uriktige opplysninger, ved en feil hang igjen i en vedtaksmal etter ikrafttredelse av lovendringen. UDI understreker at de etter at nytt regelverk trådte i kraft, ikke har benyttet denne terskelen i saker der det kun er gitt grovt uriktige opplysninger, uten at tilleggsmomentene om aktiv bruk av mer enn én identitet eller grov kriminalitet har vært til stede. I saker hvor det er gitt grovt uriktige opplysninger vurderer UDI at det skal mer til for å vurdere at et tilbakekall er uforholdsmessig, enn om det ikke er gitt grovt uriktige opplysninger. Momenter som taler mot tilbakekall, slik som lang botid, blir derfor tillagt noe mindre vekt i disse sakene enn i saker hvor det ikke er gitt grovt uriktige opplysninger.

Nytt regelverk for tilbakekall av statsborgerskap har ført til at flere innvilges oppholdstillatelse etter tilbakekall. Dersom en person kan få ny oppholdstillatelse i Norge, kan dette gjøre tilbakekall av statsborgerskap mindre inngripende. Dette gjelder særlig saker hvor riktig identitet ikke er kjent, saker der personen motarbeider avklaring av egen identitet og saker hvor UDI vurderer at forholdets alvor, som bevisst og aktiv bruk av mer enn én identitet eller alvorlig kriminalitet, tilsier at statsborgerskapet skal tilbakekalles, selv om personen har selvstendig tilkny-

ting eller det foreligger sterke menneskelige hensyn. En annen årsak til økningen i innvilgelser av oppholdstillatelser er at personer har omsorg for barn som ikke får tilbakekalt sitt norske statsborgerskap. Etter lovendringen er hovedregelen at statsborgerskap som er ervervet av en person som var under 18 år på tidspunktet for erverv eller søknad, og som er bygget på uriktige eller ufullstendige opplysninger gitt av foreldre eller besteforeldre mot bedre vitende, ikke kan tilbakekalles.

SPØRSMÅL NR. 1714

Innlevert 15. mars 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 26. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Fristbruddordningen har gjort at de offentlige behandlingstilbud, særlig i nord har måttet betale for private tilbud. Behandlingstilbud med presset økonomi har med det fått mindre ressurser til å bygge opp det offentlige tilbudet. Det offentlige får ingen informasjon om pasientene etter behandling, og det er ingen kontroll med hvor omfattende hjelp de får i det private.

Vil statsråden sette noen grenser for fristbruddordningen for at det offentlige tjenesten får ressurser til å bygge opp tilbudet?

BEGRUNNELSE:

Fristbruddordningen består i at når et helseforetak/sykehus ikke kan gi behandling innen en frist så kan pasientene som venter på time få et tilbud via HELFO. Dette skjedde i 2011 og i 2017 i Finnmark. Disse årene hadde Finnmarkssykehuset i perioder utfordringer med å gi timer til pasienter pga. ubesatte stillinger, sykmeldinger og permisjoner som oppstod samtidig. Pasienter ble i 2011 overført til Psykia, i 2017 til Ressursklinikken. Problemet der er at disse private behandlerne ikke har noen øvre begrensning i hvor mange timer de vil gi pasientene og hvor lenge. Prisen er kr 7500 per behandlingstime og de private kan holde på så lenge de vil. Finnmarkssykehuset må betale regningen. Finnmarkssykehuset har betalt nesten 75 mill. de siste ti årene til disse to firmaene.

Svar:

Jeg vil innledningsvis redegjøre for pasientenes rettigheter i forbindelse med fristbrudd i spesialisthelsetjenesten. Pasienten har i henhold til pasient- og brukerrettighetsloven § 2-2 rett til å få et tidspunkt for oppmøte i spesialisthelsetjenesten og en juridisk frist for når helsehjelpen senest skal settes i gang. Tidspunktet for oppmøte skal settes før den juridiske fristen er gått ut. Det er følgelig ikke anledning for spesialisthelsetjenesten å planlegge uforvarlige pasientforløp. Dersom spesialisthelsetjenesten ikke klarer å finne et tilbud til pasienten innenfor den juridiske fristen for når helsehjelp senest skal gis, skal spesialisthelsetjenesten umiddelbart kontakte Helfo. Denne meldeplikten gjelder altså ikke bare ved fristbrudd, men allerede når sykehuset ser at fristen ikke kan overholdes. I 2013 vedtok Stortinget endringer i pasient- og brukerrettighetsloven som blant innebar at det er spesialisthelsetjenesten, og ikke pasienten, som skal kontakte Helfo dersom de ikke er i stand til å oppfylle den juridiske fristen for når helsehjelp senest skal gis.

Dersom spesialisthelsetjenesten må kontakte Helfo, skal deretter Helfo kontakte pasienten for å høre om vedkommende ønsker å få et alternativt tilbud gjennom Helfo. Pasienten velger selv om han eller hun ønsker å benytte seg av det tilbudet Helfo fremskaffer, eller bli stående på venteliste ved det opprinnelige behandlingsstedet. Sykehuset må imidlertid informere pasienten om konsekvensene av å bli stående på venteliste, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1.

Fristbruddordningen representerer en sentral pasientrettighet. Det er ikke aktuelt å fjerne denne rettigheten

uten en alternativ modell som ivaretar pasientenes rettigheter på en minst like god måte. Dersom fristbruddordningen avvikles, vil pasientenes trygghet om å få nødvendig helsehjelp til riktig tid, kunne svekkes. Da blir det opp til den enkelte pasient å eventuelt klage, dersom han eller hun opplever å vente lengre enn det som er medisinsk forsvarlig. Jeg tror en slik løsning vil være dårligere for pasientene, og potensielt dyrere for samfunnet.

Det er viktig for meg å understreke at de regionale helseforetakene har ansvar for å sørge for at befolkningen

får nødvendige spesialisthelsetjenester, og for at helseforetakene har ressurser og rammebetingelser til å yte dette.

Jeg er åpen for at avtalene som Helfo inngår med de private leverandørene kan forbedres, i lys av tilbakemeldinger fra helseforetakene og private leverandører. Jeg oppfatter at Helfo jobber kontinuerlig med å gjennomføre så gode anskaffelser som mulig. Departementet vil følge opp dette med Helsedirektoratet, som har etatsstyringsansvaret for Helfo.

SPØRSMÅL NR. 1715

Innlevert 15. mars 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 24. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Næringskomiteen avga sin innstilling på Dokument 8:152 S (2019–2020) opprydding av gruveforurensning i Follidal 21.01.21. I debatten ble statsråden spurt om tildekking av områdene som skaper mest avrenning er tilstrekkelig for å forhindre forurensning. En NGI-rapport fra 14.01.21, før innstillingen og debatten om saken, viser til at tildekking ikke er tilstrekkelig.

Kan statsråden bekrefte eller avkrefte om hun var kjent med rapporten og innholdet under behandling av saken og erkjenner statsråden at tildekking ikke er tilstrekkelig?

BEGRUNNELSE:

Gruveområdet i Follidal sentrum har Norges største gjenværende utslipp av tungmetaller i ferskvann. Årlig renner allikevel cirka 15 tonn med kobber, 10 tonn med sink, 200 tonn med jern og 1 000 tonn med sulfat ut i elva Folla. Arealene som genererer den største forurensinga, er hjemfallsområder til staten, som siden november 1993 har hatt Nærings- og fiskeridepartementet som hjemmelshaver. Pålegg om forurensningsbegrensende tiltak ble i 2003 derfor gitt til staten ved departementet. Det praktiske arbeid med å utrede mulige tiltak utføres av Direktoratet for mineralforvaltning (tidligere Bergvesenet). Bergvesenet valgte i 2003 å påklage pålegget som ble gitt. Miljøverndepartementet formulerte deretter i 2005 i sin klagebehandling det endelige pålegget. Fristen for gjennomføring av pålegget var 2010, som nå er 10 år siden. I 2015 kom en rapport fra Norges Geotekniske Institutt (NGI) som foreslo tildekking av områdene som skaper mest avrenning. I

2018 varslet Riksantikvaren oppstart av en fredningsprosess for gruveområdet, noe som får betydning for hvilke miljøtiltak som kan gjennomføres. I behandling av representantforslag 152 S (2019–2020) og Innst. 187 S (2020–2021) gikk regjeringspartiene og Fremskrittspartiet imot å igangsette oppryddingsarbeidet ved Follidal gruver. To uker før saken ble debattert i Stortinget, kom NGI-rapporten som viser at tildekking ikke er tilstrekkelig, koster like mye som riksantikvaren har brukt på vern av nasjonalt teknisk kulturminne og til alt overmål ødelegger helheten i gruveområdet.

Svar:

Jeg kan bekrefte at tildekking alene ikke vil være tilstrekkelig for å oppfylle kravene i miljøpålegget, og at det vil være behov for at tildekking gjøres i kombinasjon med andre tiltak. Tildekking av bergveltene anses imidlertid som det viktigste enkelttiltaket. Når det gjelder rapporten fra Norges Geotekniske Institutt (NGI) av 14. januar 2021 ble denne sendt til Nærings- og fiskeridepartementet 26. januar 2021, og ble laget på oppdrag fra Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF). Rapporten er en mulighetsstudie som blant annet gir informasjon om ulike alternativer for tildekking, og som jeg også refererte til i mitt innlegg i Stortinget. Bakgrunnen for rapporten var et behov for mer informasjon om hvilke konsekvenser en tildekking vil ha også med hensyn til kulturminner. Generelt viser rapporten at de alternativene som gir best miljøeffekt kan gå på bekostning av kulturminnene.

Utredningsarbeidet så langt har vist at det er bergvelter fra den tidligere gruvedriften som er hovedkilden til forurensing. Et viktig prinsipp i arbeid med forurensningsbegrensede tiltak er å få kontroll på kilden til forurensing før rensetiltak kan settes i gang. I Folldal innebærer dette at det først og fremst må gjøres tiltak for å hindre videre avrenning fra bergveltene og andre forurensede områder. Deretter kan man se på muligheter for behandling av det forurensede vannet.

Miljøutfordringen i Folldal er stor, og erfaringer så langt viser at det kalde og tørre klimaet byr på utfordringer. I praksis vil store deler av Folldal sentrum kunne bli berørt av tiltak, og forurensing etter den tidligere gruvedriften begrenser seg ikke til en enkelt eiendom. På bakgrunn av de arbeidene som allerede er utført, har vi kommet dit at arbeidet med den helhetlige planen kan starte. Det legges det opp til en statusoppdatering til Stortinget i forbindelse med RNB 2021.

SPØRSMÅL NR. 1716

Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 7. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil Statsråden gjøre for at kvinner med Turner syndrom får en bedre livskvalitet som voksne samt hvordan følge opp de helseutfordringer vi vet kvinner med Turner syndrom har?

BEGRUNNELSE:

Jenter/kvinner med Turner syndrom blir fulgt godt opp av helsevesenet fram til de har fylt 18 år. Ofte faller disse kvinner mellom to stoler i overgang fra barneavdeling til voksenavdelingen, og noen ganger er denne overgangen ikke til stede. Denne tilstanden fører med seg en del helseutfordringer og tett oppfølging av spesialisthelsetjenesten er nødvendig og viktig slik at disse kvinnene får en bedre livskvalitet og et bedre voksenliv. Fra Turner foreningen opplyses det at de ulike helseregioner ikke følger opp disse kvinnene på en god nok måte med tanke på de utfordringer kvinner med Turner syndrom har med seg gjennom livet.

Svar:

Turner syndrom er en sjelden, medfødt tilstand hos jenter som kjennetegnes av lav slutt høyde og manglende pubertetsutvikling. Representanten Liadal viser til at jenter med Turner syndrom vanligvis får god oppfølging på barne- og ungdomsavdeling frem til de er 18 år.

Overgangen til voksenavdeling kan være krevende å få til på en trygg måte, fordi behandlingen ofte spres på flere spesialisthelsetjenester som gynekologiske og indremedisinske avdelinger, og ved at fastlegen ofte får en mer sentral rolle i oppfølgingen.

Det er kjent at overgangen fra barne- til voksenavdeling kan være vanskelig for flere pasientgrupper med kronisk sykdom. Etter dialog med organisasjonen Unge funksjonshemmede ga regjeringen i 2018 de regionale helseforetakene i oppdrag å legge bedre til rette for unge voksne ved utarbeide rutiner for overføring fra barne- til voksenavdeling ved 18 års alder.

Tiltak for å sikre overgangen fra barn til voksen ble også tatt opp av pasientforeningen for Turner syndrom i et møte med departementet høsten 2019. Foreningen tok på møtet også opp tilbud om eggdonasjon, uønsket variasjon i undersøkelser av risiko for hjertesykdom og at kvinner med Turner syndrom opplevde varierende kompetanse hos fastlegene.

For å besvare representantens spørsmål har jeg innhentet informasjon fra Helse Vest RHF og Helse Sør- Øst RHF. De to regionene ivaretar de nasjonale og flerregionale kompetansetjenestene for Turner syndrom, og Oslo universitetssykehus og Helse Bergen har bred erfaring og kompetanse på den medisinske behandlingen av kvinner med Turner syndrom.

Begge regioner bekrefter representanten Liadals beskrivelse av god oppfølging i barne- og ungdomsårene, men behov for bedre tilrettelegging av overgangen fra ungdom til voksen.

Frambu kompetansesenter for sjeldne diagnoser har som hovedoppgave å drive kompetanseutvikling og spre informasjon om sjeldne diagnoser. Frambu har registrert kontakt med over 200 barn og voksne med Turner syndrom. Frambu tilbyr veiledning og ulike former for digitale og fysiske kurs og bidrar til å spre kunnskap til barn og voksne med Turner syndrom, og til helsepersonell i kommunehelsetjeneste og sykehus.

Den flerregionale behandlingstjenesten for usikker somatisk kjønnsutvikling (DSD) gir tilbud til kvinner med Turner hvor det er påvist en spesiell kromosomvariant og hvor det vurderes kirurgisk behandling.

Det er gjennomført flere tiltak for å øke kompetansen om Turner syndrom. Det er ifølge Helse Sør-Øst et eget kapittel om Turner syndrom i Generell veileder i pediatri, i Nasjonal veileder i endokrinologi og Turner syndrom er omtalt i Veileder i gynekologi.

Det er viktig at fastlege og spesialist har god dialog om ansvaret for koordinering og oppfølging.

Mange sykehusavdelinger gjør et godt arbeid for ungdom med kronisk sykdom ved å avholde møter mellom

behandlingsansvarlige på barne- og ungdomsavdelingen og aktuelle voksenavdelinger hvor også pasient og pårørende er til stede. Det er viktig å sikre at nødvendig medisinsk og annen informasjon overføres til ansvarlig sykehusavdeling og til fastlegen.

For å bedre situasjonen for ungdom med Turner spesielt, arbeider Helse Bergen med en retningslinje som angir hvem som har ansvar for kompetanseoverføring og oppfølging, og for at videre pasientforløp beskrives i henhold til internasjonale retningslinjer.

Ifølge Helse Vest er det særlig viktig å avklare rutiner og ansvar for overgangen barn-ungdom-voksen.

SPØRSMÅL NR. 1717

Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 26. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden prioritere at pasienter med type 2 diabetes får tilgang til sensorteknologi for måling og bedre oppfølging av sin diabetes?

BEGRUNNELSE:

I dag refunderes utgifter til sensormåling for type 1 diabetikere og vanskelig regulerbare type 2 diabetikere gjennom spesialisthelsetjenesten og budsjett ansvaret ligger dermed hos helseforetakene. Denne ordningen later til å fungere godt for de pasientene som er under oppfølging av spesialisthelsetjenesten. Imidlertid er det mange type 2 diabetikere som benytter Insulin og som i dag benytter tradisjonelt måleutstyr med fingerstikk og teststrimler. Vi er kjent med at pasientene får bedre kontroll med eget blodsukker og et bedre langtidsblodsukker ved bruk av sensormåling. Dette vil over tid kunne gi reduksjon i sen-skader, mindre sykefravær, og reduksjon i konsultasjoner.

Sensorteknologi finnes i dag i en enkel versjon såkalte FGM, med en lavere kostnad enn de mer avanserte sensorene som benyttes i spesialisthelsetjenesten. Ved å tilrettelegge for en refusjonsordning gjennom blåreseptordningen vil denne typen utstyr ha lik eller lavere kostnad enn tradisjonelt utstyr, men gi tydelige tilleggevinst for pasientene og samfunnet. Det er nylig gjennomført en helseøkonomisk studie ved Copenhagen Economics som konkluderer med at å innføre sensormåling for type 2 diabetikere ikke vil medføre noen ekstra utgift for staten, jeg

forutsetter at det vil være mulig å oppnå en rabattert pris, da vil dette kunne gi en netto gevinst for staten. Jeg stiller meg spørrende til behovet for ytterligere utredninger før man tar i bruk slike viktige nyvinninger.

Viser videre til flertallsmerknad i forbindelse med behandling av statsbudsjettet for 2021 hvor det fra en enstemmig komite heter:

Komiteen viser til ønske om at pasienter med diabetes type 2 som behandles med insulin, skal kunne forstå sin egen sykdom bedre og ta i bruk kjent teknologi for dette. Komiteen viser til at glykemålere som i dag tilbys pasienter med diabetes type 1, må tilbys alle med diabetes. Komiteen vil fremheve at pasienter som i dag bruker dette, får en større egenkompetanse om sin sykdom og kan på den måten regulere bedre medisiner og ernæring. Komiteen mener regjeringen bør vurdere at pasienter med type 2 diabetes som behandles med insulin, får tilgang til sensorteknologi til monitorering av glukoseverdier gjennom folketrygden raskest mulig, og senest innen utgangen av 2021.

Svar:

Som beskrevet i mitt svar på spørsmål nr. 2570 (2019-2020) til skriftlig besvarelse fra representanten Liadal har departementet som mål å sende forslag til endringer i regelverket for folketrygdens finansiering av medisinsk forbruksmaterieell og næringsmidler etter blåreseptforskriften §§ 5 og 6 på høring i løpet av 2021.

Jeg vil presisere at forskriftsarbeidet innebærer en større gjennomgang av hele blåreseptordningen for medisinsk forbruksmateriell og næringsmidler, og andre tilgrensende finansieringsordninger. Selv om også utstyr og forbruksmateriell ved diabetes er omfattet av dette, er hovedformålet med arbeidet å se på hele ordningen under ett. Det er dermed ikke lagt opp til noen egen vurdering av sensorteknologi til måling av glukoseverdier, men å klargjøre kriterier for fordeling av finansieringsansvar,

innføre prioriteringskriteriene og regulere opptak og endringer i produkt- og prislistene til Helfo.

Målet med arbeidet er et regelverk som sikrer at brukernes rettigheter er i tråd med gjeldende politiske føringer og behandlingspraksis, som sikrer likebehandling og som er transparent og forutsigbart for alle aktører, samtidig som myndighetene skal ha mulighet for aktiv styring og nødvendig kostnadskontroll.

SPØRSMÅL NR. 1718

Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 26. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Storbritannias finansminister har nylig annonsert en større økning av selskapsskatten, rettet mot selskaper med relativt store overskudd, for å bidra til å finansiere krisetiltakene som landet har iverksatt under pandemien.

Mener statsråden at selskaper som går med store overskudd i større grad burde bidra til å finansiere krisetiltakene i form av økt selskapsskatt i årene framover, og hva er vurderingen av at en slik opptrapping av selskapsskatten gjøres på en progressiv måte, slik man nå skal gjøre i Storbritannia?

BEGRUNNELSE:

I flere land vurderes det nå å øke skatten på selskapsoverskudd for å bidra til å finansiere krisetiltakene som har blitt iverksatt det siste året. I USA har president Joe Biden antydnet at selskapsskatten kan bli økt fra dagens 21 pst. til 28 pst. I Storbritannia har finansminister Rishi Sunak nylig annonsert at selskapsskatten skal økes fra 19 pst. til 25 pst. fra og med 2023. Økningen skal først og fremst gjelde selskaper med overskudd over £ 250.000, mens selskaper med overskudd under £ 50.000 skal fortsette å betale dagens skattesats. Økt selskapsskatt blir av Sunak begrunnet med at det både er rettferdig og nødvendig for å finansiere støtten det britiske næringslivet har fått under pandemien. I tillegg til en vurdering av om økt selskapsskatt kan være en av flere mulige endringer i skattesystemet som kan bidra til en mer rettferdig fordeling av kriseregninga, bes det om en vurdering av hvilke muligheter man har for å gjøre den norske selskapsskatten progressiv, slik at den i større grad rettes mot selskaper med store overskudd.

Svar:

Skattesatsen på 28 pst. i 2013 var vesentlig høyere enn i de nærmeste landene rundt oss, og høyere enn gjennomsnittet i OECD. Høyere skattesats i Norge gjorde det mindre attraktivt for utenlandske selskap å investere i Norge, og mer aktuelt for norske selskap å flytte produksjonen til andre land.

Som en del av den brede enigheten på Stortinget om skatterreform, har selskapsskatten etter forslag fra regjeringen blitt redusert til 23 pst. i 2018. En ble også enige om å vurdere ytterligere reduksjoner i lys av utviklingen internasjonalt og spesielt i våre naboland. Satsen ble redusert ytterligere til 22 pst. i 2019 etter forslag fra regjeringen. Med dette har Norge en selskapsskattesats som er litt under gjennomsnittet for OECD-landene og noe høyere enn gjennomsnittet for våre nordiske naboland.

Reduksjonene i den norske selskapsskattesatsen har gjort det mer attraktivt å investere i Norge. Lavere skattesats gjør det også mindre lønnsomt for multinasjonale konsern å drive skattetilpasning ved å flytte overskudd ut fra Norge. Å øke selskapsskattesatsen vil gi de samme virkningene med motsatt fortegn, med reduserte investeringer og økt overskuddsflytting. Vi har derfor ikke planer om å øke selskapsskattesatsen.

De negative virkningene av å øke selskapsskatten vil ramme oss selv om vi bare øker selskapsskatten for selskap med overskudd over en viss grense. Å ha ulike satter for store og små overskudd vil dessuten føre med seg en rekke uheldige konsekvenser. Det vil gjøre det attraktivt å forsøke å organisere virksomhet oppstykket, slik at virksomheten kvalifiserer for den lave satsen. Å motvirke slike tilpasninger ville kreve detaljerte regler som vil gjøre

skattesystemet mer komplisert og byråkratisk. Det gjelder også for tiltak som kommer små foretak til gode, at de kan gjøre det mer lønnsomt for foretakene å holde seg små fremfor å vokse.

Til slutt viser jeg til at vi i Norge har et system for selskapsskatt som er integrert med personbeskatningen, hvor utbyttebeskatningen for personlige aksjonærer ses i sammenheng med nivået på selskapsskatten. Med ulik skattesats på alminnelig inntekt for store og små overskudd i selskap vil det oppstå en forskjell i skattesats for kapitalinntekter mellom personer og selskap, på bekostning av nøytraliteten vi har i dagens system. Videre er det et mål at den maksimale marginalskattesatsen på

selskapsinntekt som utdeles som utbytte, ikke skal avvike vesentlig fra den høyeste marginalskattesatsen for arbeidsinntekter. På den måten motvirkes insentivene til å omgjøre reelle arbeidsinntekter til kapitalinntekter i personlig kontrollerte selskap (inntektsskifting). Dette oppnås i dag ved at aksjeutbytte til personlige aksjonærer blir oppjustert med en faktor. Med en betydelig differensiert selskapsskattesats vil samlet marginalskattesats for høye og lave selskapsoverskudd bli forskjellige, og dermed vil hvert fall én av dem måtte avvike fra den høyeste marginalskattesatsen for arbeidsinntekt.

Jeg synes derfor heller ikke det er noen god idé å innføre ulike selskapsskattesatser for store og små overskudd.

SPØRSMÅL NR. 1719

Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen

Besvart 26. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Kan det bes om fordelingseffekt (etter beregnet nettoformue) av å gi full aksjerabatt i formuesskatten for de om lag 400 000 skattyterne som betaler formuesskatt på næringsformue, fordelt etter desil 1-10, topp 5 pst, topp 1 pst, topp 0,01 pst og topp 1000 personer?

BEGRUNNELSE:

I prop 126 L 2019-2020 står det at «Økt rabatt vil særlig redusere formuesskatten for skattytere med stor næringsformue. De om lag 400 000 skattyterne som betaler formuesskatt på næringsformue, anslås å få om lag 3 300 kroner i lettelse i gjennomsnitt». Spørsmålet ber om svar på en nærmere fordeling av denne effekten, dersom det i stedet gis full aksjerabatt i formuesskatten.

Svar:

Verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler mv., inkl. næringseiendom, samt tilordnet gjeld ble innført i 2017, og er 45 pst. i 2021.

Samlet skattelettelse av å øke rabatten i 2021 fra 45 til 100 pst. anslås til om lag 7 220 mill. kroner sammenlignet med vedtatt budsjett for 2021.

I beregningene av virkninger for ulike formuesgrupper er skattyterne rangert etter beregnet nettoformue, det vil si summen av brutto formuesverdier uten formelle verdsettelsesrabatter fratrukket gjeld.

Tabell 1 viser skatt som andel av beregnet nettoformue for desil 1-10. Fordelingsvirkninger for de øvrige gruppene vises separat nedenfor.

Tabell 1 Anslåtte virkninger av å øke verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler mv. og tilordnet gjeld til 100 pst. fordelt etter beregnet nettoformue. Personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelse. Sammenlignet med vedtatt budsjett for 2021

	Antall	Gjennomsnittlig endring i formuesskatt
Desil 1	438 900	0
Desil 2	438 900	0
Desil 3	438 900	0
Desil 4	438 900	0
Desil 5	438 900	0
Desil 6	438 900	0
Desil 7	438 900	0
Desil 8	438 900	-100
Desil 9	438 900	-300
Desil 10	438 900	-16 000
I alt	4 398 900	-1 600

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

De 5 pst. av befolkningen med høyest beregnet nettoformue anslås å få redusert skatten med om lag 31 100 kroner i gjennomsnitt.

Hundredelen av befolkningen med høyest beregnet nettoformue anslås å få redusert skatten med om lag 137 700 kroner i gjennomsnitt.

Tusendelen av befolkningen med høyest beregnet nettoformue anslås å få redusert skatten med om lag 900 600 kroner i gjennomsnitt.

De 1 000 rikeste av befolkningen med høyest beregnet nettoformue anslås å få redusert skatten med om lag 2,6 mill. kroner i gjennomsnitt.

Provenyberegningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for mod-

ellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2018. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2021. Beregningene kan være usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skatereguleringene.

SPØRSMÅL NR. 1720

Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen

Besvart 26. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvor mange eiere av små og mellomstore bedrifter (og andel av de 400 000 skattyterne som betaler formuesskatt på næringsseiendom) anslås å få a) 0 kroner, b) mindre enn 100 kr og c) mindre enn 1000 kroner av å gi full aksjerabatt i formuesskatten?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har avvist konklusjonen i rapporten de selv bestilte om formuesskatten, men rapporten gjengir likefullt en del deskriptiv statistikk om formuesskatt og små og mellomstore bedrifter. Av figur 1A fremgår det at 60 prosent av eierne ikke betaler formuesskatt i det hele tatt og følgelig vil 6 av 10 eiere av små og mellomstore bedrifter ikke merke full aksjerabatt.

Svar:

Jeg forutsetter at det i spørsmålet vises til rapporten som Frisch-senteret, i samarbeid med Handelshøyskolen Norges miljø- og vitenskapelige universitet (NMBU), har utarbeidet på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet, om virkningene av formuesskatten på små og mellomstore bedrifter. I rapporten studeres endringer i formuesskatten for nært eide, små og mellomstore foretak, og i tabellen på side 19 er det beregnet at 37,6 pst. av disse eierne betalte formuesskatt på unoterte aksjer i 2015.

Med denne regjeringen er formuesskatten redusert med om lag 9,9 mrd. kroner, og andelen som betaler

formuesskatt er redusert. Regjeringen har prioritert endringer i formuesskatten som støtter opp under norske eiere og gjør det mer lønnsomt å investere i næringsvirksomhet. Lavere formuesskatt øker sparingen, og høyere verdsettelsesrabatt for aksjer og driftsmidler mv. vil kunne bidra til at en større del av sparingen kanaliseres til næringsvirksomhet. Lavere formuesskatt kan også bidra til økte investeringer i virksomheter som er avhengig av norsk egenkapital.

Departementet benytter Statistisk sentralbyrås skattemodell LOTTE-Skatt til å beregne proveny- og fordelingsvirkninger av endringer i formuesskatten. Verdsettelsesrabatten omfatter alle aksjer, grunnfondsbevis, aksjeandelen av andeler i verdipapirfond, andeler i deltakerlignede selskap, samt driftsmidler som eies direkte av formuesskattepliktige. I modellen kan det ikke skilles mellom aksjer og eiendeler i små eller mellomstore bedrifter og aksjer og eiendeler i større bedrifter. Departementet har derfor ikke grunnlag for å gjennomføre beregningene i spørsmålet. Uansett er et viktig poeng med formuesskattelettelsene på aksjer og driftsmidler nettopp å begrense ulemper for eiere som betaler formuesskatt og kan måtte ta midler ut av bedriften for å betale denne. Eiere av bedrifter som ikke er i formuesskatteposisjon, har ikke denne utfordringen.

SPØRSMÅL NR. 1721**Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 24. mars 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Den 14. januar i fjor uttalte daværende forskningsminister Iselin Nybø til Forskerforum at "Vi skal ha en klimakonkurranse som de universitetene og høyskolene som vil, kan være med på. Jeg håper det blir mange." Dette initiativet møtte mye kritikk.

Kan vi nå regne prosjekt klimakonkurranse som skrinlagt?

Svar:

Jeg viser til at regjeringen nettopp har lagt fram en stortingsmelding om styring av universiteter og høyskoler. Et

viktig budskap i meldingen er at regjeringen ønsker å styre differensiert og dialogbasert mot overordnede mål. I lys av dette er det ikke ønskelig å gå videre med de grønne indikatorene i rapporten fra Asplan Viak som Kunnskapsdepartementet fikk utarbeidet. Dette var indikatorer knyttet til infrastruktur, reisevirksomhet, energi osv. Jeg legger altså ikke opp til noen klimakonkurranse.

I dialog med Universitets- og høgskolerådet vil jeg vurdere om det skal utvikles grønne indikatorer for utdanning og forskning.

SPØRSMÅL NR. 1722**Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 26. mars 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan har helseministeren forankret forslaget om en ny kommunal rådgivende enhet for narkotikasaker hos KS og kommunene, og på hvilken måte vil ministeren følge opp tilbakemeldingen fra KS om at kommunene ikke ønsker ansvaret for en slik rusenhet?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med helse- og omsorgskomiteens høring til prop 92L (2020-2021) om rusreformen, kom det fram at KS i liten grad har vært involvert i utformingen av forslaget til rusreform. I høringsnotatet sitt sier KS blant annet at: «Vi kan ikke se at en lovpålagt opprettelse av REN (kommunal rådgivende enhet for narkotikasaker, min anmerkning) gir et universelt bedre tilbud til brukerne. Tvert imot vil et pålegg om REN i mange kommuner kunne gå på bekostning av tjenestetilbudet innen rus og psykisk helse andre steder i kommunen.» Videre sier KS at «Stortinget bør gå imot forslaget om en lovpålagt REN». Samt at: «Forslaget om at kommunene skal bøtelegge de som etter pålegg fra politiet ikke møter i REN er både

prinsipielt og faglig uheldig.» (Her antar jeg at KS viser til det foreslåtte gebyret, når de skriver bøtelegge.)

Svar:

I forbindelse med arbeidet med regjeringens lovutkast er både kommuners og KS høringssvar til NOU 2019:26 grundig vurdert. I og med at regjeringen i hovedsak har videreført Rusreformutvalgets forslag knyttet til valg av modell, opprettelse av rådgivende enhet for narkotikasaker i kommunene, anses det at KS allerede har gjort sitt syn på utformingen av modellen gjeldende.

Jeg har ikke sammenfallende syn på etablering av rådgivende enhet som KS. Selv om jeg er klar over at mange kommuner stiller seg kritiske til deler av regjeringens forslag, er det ikke korrekt at alle landets kommunene ikke ønsker ansvaret for en slik enhet. Av kommuner som har uttalt seg om den rådgivende enheten, også dersom er kritiske til en generell opphevelse av straffansvaret, så er det min oppfatning at de uansett ser den foreslåtte modellen som den mest hensiktsmessige løsningen. For å illustrere dette vil jeg fremheve uttalelser fra noen kommuner:

«Sandnes kommune støtter hovedtrekkene i utvalgets anbefalinger der hovedgrepet er å avkriminalisere bruk av narkotika og besittelse til eget bruk. I stedet for straff får personen vedtak om oppmøte til rådgivende enhet i kommunen for informasjon, råd og veiledning og eventuelt videre kartlegging og hjelp.»

«Trondheim kommune er positive til å opprette en rådgivningsenhet, i dette bør man også vurdere oppbygging og opprusting av det forebyggende arbeidet.»

Oslo kommune uttaler at

«Rådgivingsenheten vil være en lovpålagt oppgave etter helse- og omsorgstjenesteloven [...]. Modellen, basert i helselovgivningen, gir økte muligheter for at innbyggere med narkotikaproblemer får anledning til å møte godt kvalifiserte medarbeidere i helse- og velferdstjenestene i kommunen. Med hensyn til en helhetlig tilnærming til den enkeltes livssituasjon, og til endrings- og mestringsarbeid og hjelp til å komme ut av rusproblemene, vurderer Byrådet tilknytningen til helselovgivningen som kvalitativt bedre, enn den juridiske modellen som finnes i dag.»

Regjeringens forslag til modell er mer en funksjon enn et krav om en bestemt organisering og stiller heller ikke krav om nye tjenestetilbud enn det som allerede følger lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. Modellen vil ikke gå på bekostning av eksisterende tjenestetilbud – dagens tjenester kan tvert imot integreres i modellen.

Rusreformutvalget beskrev modellens muligheter detaljert i NOU 2019:26, kapittel 16 og vi har kort presentert den i lovforslaget. Jeg ser av debatten at det likevel er en misforståelse rundt den foreslåtte modellen. Jeg vil likevel vise til at Oslo kommune har forstått modellen slik den er tenkt og at de ser på ulike muligheter for å etablere funksjonen innenfor dagen strukturer:

«Det utøvende ansvaret i den nye modellen legges på kommunalt nivå. Byrådet vurderer denne strukturen som å være lik den som i dag gjelder på feltet lokalt rusarbeid, og støtter dette. [...] Oslo kommune kan selv velge hvordan man organiserer

tjenestene for å løse de nye oppgavene. [...] Det vurderes ikke på det nåværende tidspunkt som nødvendig å opprette en egen enhet dersom lovendringene blir vedtatt, men at oppgavene løses innenfor eksisterende organisering. En mulighet er å legge til rette for rådgivende enheter i hver bydel, og etablere et by-omfattende faglig nettverk for kontakt, samordning og fagutvikling. En annen løsning er å forankre kommunens rådgivende enhet i en eksisterende etat, og at medarbeidere herfra ruller på faste tidspunkt mellom bydelene, og samarbeider med medarbeidere i bydelene som allerede har rådgiving, informasjon og veiledning til personer med rusproblemer som del av sine ordinære oppgaver.»

Selv om en storbykommune som Oslo selvfølgelig ikke er representativ for alle landets kommuner så pekes det her på mulighetsrommet som finnes. Jeg har tillit til at kommunene, for eksempel gjennom interkommunale samarbeid, finner de beste løsningene ut ifra sine lokale forutsetninger.

Vedrørende ileggelse av et administrativt gebyr er det allerede prinsipielt mulig for et forvaltningsorgan å ilegge gebyr etter reglene i forvaltningsloven kapittel IX. Jeg mener videre at modellen, der det er kommunen som ilegger gebyret – ikke helse- og omsorgstjenesten som sådan – vil dempe det faglige dilemmaet KS tar opp, om at heletjenesten sanksjonerer sine brukere og pasienter.

Både for KS og for mange kommuner er det de økonomiske rammene som synes å oppleves som det største hinderet. Regjeringen har derfor sagt at kommunen skal kompenseres for etablering av rådgivende enheter og at vi vil komme tilbake til dette. Den videre oppfølgingen, dersom Stortinget vedtar rusreformen, vil blant annet fremkomme i utforming av den økonomiske kompensasjonen samt utarbeidelse av faglig normerende materiell for den nye funksjonen som vil være en oppgave som legges til Helsedirektoratet. Det vil i den sammenheng være naturlig å involvere både brukerrepresentanter, kommuner og KS i det faglige utviklingsarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1723

Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 7. april 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Hvordan har regjeringen reagert på at den tyrkiske regjeringen nå prøver å forby demokratiske partier i landet, og at regjeringen over tid har angrepet opposisjonens parlamentarikere?

BEGRUNNELSE:

Tyrkias autoritære utvikling er en stor bekymring for alle som er opptatt av demokrati og menneskerettigheter. I løpet av de siste årene har den tyrkiske regjeringen under ledelse av Recep Tayyip Erdogan gjentatte ganger

gått til angrep på menneskerettigheter og demokratiet i landet. Spesielt opprørende er angrepene på Folkenes demokratiske parti (HDP), landets tredje største politiske parti. Siden 2015 har over 5000 HDP-medlemmer blitt arrestert og fengslet i Tyrkia, inkludert parlamentarikere som fremdeles er fengslet. I 2016 ble mange av deres parlamentarikere fratatt sin parlamentariske immunitet. Dette skjedde på nytt nylig, da med profilerte parlamentarikeren Ömer Gergerlioglu.

Samtidig ser vi at Erdogan og den tyrkiske regjeringen nå går langt i å forsøke å tvangsoppløse HDP som parti. Dersom det lykkes, vil det ikke bare bli et enormt slag mot tyrkernes demokratiske rettigheter. En videre autoritær utvikling er også svært farlig, med tanke på urolighetene som har preget landet og regionen i lang tid.

Norge opprettholder diplomatiske forbindelser med Tyrkia, og landet er også alliert med Norge gjennom NATO. Det er derfor tvingende nødvendig at Norge trapper opp presset mot Erdogan.

I svar på tidligere skriftlige spørsmål har utenriksministeren fremhevet norske tilbakemeldinger til utviklingen i Tyrkia gjennom FN-systemet og OSSE (se for eksempel Dokument nr. 15:4 (2020-2021)). Det er imidlertid blitt svært tydelig at det internasjonale samfunnets reaksjoner ikke har gitt noen bedring i situasjonen, snarere tvert imot.

Svar:

Utviklingen av menneskerettighetssituasjonen og demokratiet i Tyrkia er bekymringsfull. Vi ser en rekke negative trender, inkludert innskrenkning av ytrings- og forsamlingsfriheten og innskrenkning av handlingsrommet til sivilt samfunn generelt. Dette rammer opposisjonelle, medlemmer av enkelte politiske partier, menneskerettighetsforvarere, journalister, mediearbeidere,

redaktører, forfattere, studenter, akademikere og fredelige demonstranter.

Tyrkia er, som medlem av Europarådet, forpliktet til å respektere Den europeiske menneskerettskonvensjonen og grunnleggende demokratiske og rettsstatlige prinsipper. Vi har fra vår side uttrykt en klar forventning om at Tyrkia oppfyller sine internasjonale forpliktelser på dette området, blant annet under min samtale med Tyrkias utenriksminister 3. februar. Under Tyrkias landhøring i FNs menneskerettighetsråd i 2020, ga Norge også tydelige anbefalinger til tyrkiske myndigheter om å forbedre menneskerettighetssituasjonen i landet. Dette inkluderte en klar oppfordring om å styrke rettsvesenets uavhengighet og å sikre en rettsorden i henhold til Tyrkias internasjonale forpliktelser og standarder.

Regjeringen ser med bekymring på at den tyrkiske statsadvokaten har innledet en rettsprosess mot partiet HDP. Vi vurderer også at tilbaketrekingen av Ömer Faruk Gergerlioglus parlamentariske mandat og politipågrepelse, og straffesaken mot andre parlamentarikere og medlemmer av HDP, er problematiske i forhold til utviklingen av rettsstatlige prinsipper i Tyrkia. Vår ambassade i Ankara vil følge utviklingen i disse sakene nøye.

Ytrings-, forsamlings- og foreningsfrihet, og overholdelse av rettsstatsprinsipper, er bærebjelker i fungerende demokratier. Demokratiske beslutningsprosesser bygger på prinsippet om at alle borgernes meninger og interesser ivaretas gjennom lovlig parlamentarisk representasjon. En levende opposisjon er en integrert del av dette prinsippet.

Vi kommer til å følge iverksettelsen av den tyrkiske handlingsplanen for menneskerettigheter som nylig ble lagt frem nøye. Vi vil fortsette å uttrykke våre forventninger overfor Tyrkia om å overholde demokratiske og rettsstatlige standarder, som de har forpliktet seg til som medlem av Europarådet og som kandidat til EU.

SPØRSMÅL NR. 1724

Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 25. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvilke utfordringer vil det medføre å erstatte urinprøver med spyttprøver for ungdom som har inngått ruskontrakt, og hva er årsaken til at det ikke er blitt en endring i denne praksisen?

Svar:

Det er Helsedirektoratet som utgir den nasjonale veilederen «Prosedyrer for rusmiddeltesting» (IS-2231). Her fremgår det at spyttprøver og urinprøver har ulik påvisningstid. Spyttprøver gir kort påvisningstid, mens

urinprøver gir lengre påvisningstid. Påvisningstiden kan være et argument for valg av prøvemethode.

Det er som oftest helsepersonell i kommunene eller fastleger som foretar rustesting. Det vil derfor være tilbudet i den enkelte kommune som avgjør hvilke prøvemethoder som benyttes. I noen tilfeller er det politiet som tar testen i form av hurtigttester.

Bruk av spyttprøver er mindre inngripende og enklere å gjennomføre. Jeg er derfor positiv til en utvikling av spyttprøvers påvisningstid, slik at det blir større mulighet til

å benytte slike prøver fremfor urinprøver for politiet. Det kan nevnes at kriminalomsorgen i stor grad har gått over til bruk av spyttprøver i stedet for urinprøver, og har positive erfaringer med dette.

Dersom representanten ønsker mer detaljerte svar på hvilke utfordringer det vil medføre å erstatte urinprøver med spyttprøver, vil jeg henvise videre til Helse- og omsorgsministeren, som har ansvaret for nasjonal veileder «Prosedyrer for rusmiddeltesting» (IS-2231).

SPØRSMÅL NR. 1725

Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 7. april 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

En SSB-rapport fra 2020 viser hvordan den reelle inntektsulikheten i Norge er mye større enn offisiell statistikk viser når man inkluderer tilbakeholdte inntekter fra selskaper som rike personer eier. Inntektsandelen til den rikeste 1 pst. måles på denne måten til 20 pst. av all markedsinntekt i 2018.

Mener statsråden at denne måten å måle ulikhet på gir et bedre bilde av den reelle inntektsulikheten i Norge, og er han bekymret for at Norge ser ut til å nærme seg nivået på inntektsulikhet i USA?

BEGRUNNELSE:

SSB-rapporten «Ulikheten – betydelig større enn statistikken viser» fra september 2020 presenterer et svært annet bilde av inntektsulikheten i Norge de siste 20 årene enn den offisielle statistikken, og beregner at de aller rikeste betaler en vesentlig lavere skattesats på sine inntekter enn folk flest.

Forskerne inkluderer tilbakeholdte eierinntekter i selskaper som eies av de rikeste 1 pst., og finner at inntektsandelen av all markedsinntekt til denne gruppen i realiteten var på 20 pst. i 2018, mer enn dobbelt så mye som den ordinære statistikken viser. Inntektsandelen for de rikeste 0,1 pst. blir med denne metoden seks ganger så høy. Rapporten finner at ulikheten målt ved Gini-koeffisienten for inntekt etter skatt både ligger på et mye høyere nivå, og at den økte med 35 pst. mellom 2001-2018, mens offisiell statistikk bare viser en økning på 9 pst. over samme periode.

Rolf Aaberge, en av forskerne bak rapporten, kommenterer i en sak på NRKs nettsider 5. mars 2021 at «man må til USA for å finne noe lignende».

Svar:

Departementet benytter den offisielle inntekts- og formuesstatistikken som grunnlag for sine beskrivelser av fordeling og ulikhet. Inntektsstatistikken er utarbeidet på bakgrunn av skattemeldingen, men fanger også opp enkelte skattefrie ytelser. Det er imidlertid flere inntektstyper som gir grunnlag for konsum som ikke omfattes av inntektsstatistikken. Det gjelder for eksempel verdien av å eie egen bolig, og verdien av offentlige tjenester som husholdningene mottar. Det er anslått at Gini-koeffisienten i 2012 ville vært redusert fra 22,1 til 17,5 dersom verdien av offentlige tjenester var regnet med. Inntektsstatistikken inkluderer heller ikke urealiserte gevinster eller tap på verdipapirer. Departementet har belyst inntektsstatistikkenes begrensninger blant annet i Perspektivmeldingen 2021 (Meld. St. 14 (2020-2021)), Nasjonalbudsjettet 2021 (Meld. St. 1 (2020-2021)) og Skatter, avgifter og toll (Prop. 1 LS (2020-2021)).

Jeg mener det er viktig med forskning som kan belyse ulike sider ved ulikhet og fordeling. SSB-rapporten Ulikheten betydelig større enn statistikken viser er faglig interessant ved at den problematiserer betydningen av tilbakeholdt overskudd i selskapet. Studien viser at inntektsulikheten beveger seg noe mer fra ett år til et annet, dersom man legger til grunn et inntektsbegrep som også omfatter tilbakeholdt overskudd i selskap. Studien viser at også med et slikt inntektsbegrep var ulikheten

betydelig høyere i 2006 og 2007 enn i 2018. SSB-studien gir imidlertid ikke et dekkende bilde av fordelingen av økonomiske ressurser i Norge og er mindre relevant for den løpende oversikten vi ønsker å ha over utviklingen i inntektsforskjeller over tid og mellom land. Det alternative målet på inntektsulikhet som presenteres i studien, er ikke nødvendigvis sammenlignbart med ulikhetsanslag i andre land, all den tid studien kun korrigerer for tilbakeholdt overskudd i Norge.

Rapporten fra SSB viser, som departementet også har understreket, at inntektsstatistikken ikke er et fullstendig mål på husholdningenes økonomiske ressurser. Departementet vil imidlertid fortsette å bruke den offisielle statis-

tikken i sine analyser. Denne statistikken er utarbeidet i tråd med internasjonale retningslinjer og gir muligheter for sammenligninger på tvers av land. I tillegg gir bruk av den offisielle statistikken kontinuitet i departementets analyser og øker etterprøvnbarheten.

En informert ulikhetsdebatt må imidlertid ta innover seg betydningen av faktorer som ikke fanges opp i den offisielle inntektsstatistikken, som offentlige tjenester. Offentlige tjenester alene er for eksempel anslått å redusere ulikheten i inntekt etter skatt med om

lag 20 pst. Departementet tar initiativ til og bruker forskning på ulikhetsfeltet i våre fremstillinger, med mål om en stadig mer informert ulikhetsdebatt.

SPØRSMÅL NR. 1726

Innlevert 19. mars 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 6. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvor stor del av finansieringen i bypakkene/byvekstavtalene i regjeringens NTP 2022-2033 er annen finansiering/lokal andel av finansieringen (dvs. bompenger), og hvor mye er forventet at det vil bety i bompenger basert på erfaring med dagens pakker/avtaler?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver i sitt forslag til NTP for 2022-2033 at de vil sette av 80 mrd. kr. til tiltak i byområdene. Dette vil i hovedsak bety tiltak gjennom bypakkene/byvekstavtalene, både eksisterende og nye. Blant annet nevnes det inngåelse av byvekstavtaler i de fem byområdene – Kristiansand, Buskerudbyen, Grenland, Nedre Glomma og Tromsø. Disse pakkene/avtalene har en betydelig andel av finansieringen fra bompenger. Det er derfor å forvente at departementet har beregnet hvor mye annen finansiering/lokal finansiering (dvs. bompenger) tiltakspakken på 80 mrd.kr. kan forventes å ville utløse.

Regjeringen har også som ambisjon å bruke samme idé i mindre byområder og skriver at det tas høyde for totalt 600 mill.kr. over fire år tidlig i planperioden. Disse tilskuddene avgrenses geografisk til byområdene Bodø, Ålesund, Haugesund, Arendal/Grimstad og Vestfoldbyen (Tønsberg, Sandefjord og Larvik). Erfaringsmessig vil også disse tilskuddene utløse bompenger som del av finansieringen.

Regjeringen skriver også at i forbindelse med reforhandling av bypakker i byer med byvekstavtaler kan det åpnes for å prioritere prosjekter som ikke er omtalt i forslaget til transportplan, dersom det er lokal tilslutning til full-finansiering med bompenger og/eller lokale midler. Det vil i de aller fleste tilfeller bety en økning i bompenger og basert på erfaring er det interessant å vite hvor mye departementet har forventet at det kan bety i økte bompenger.

Svar:

I NTP 2022 – 2033 fortsetter regjeringen satsingen for å oppnå nullvekst i persontransport med bil i de største byområdene, for å redusere klimagassutslipp, kø, luftforurensning og støy. En viktig prioritering er å følge opp de inngåtte byvekstavtalene. Staten har inngått byvekstavtaler i Oslo-området, Bergens-området, Trondheims-området og Nord-Jæren. Det statlige bidraget i inngåtte avtaler med avtaleperiode fram til 2029 er om lag 54 mrd. kr som også inkluderer tilskudd som oppfølging av bompengavtalen fra 2019. På sikt vil det være aktuelt å reforhandle byvekstavtalene i de fire største byområdene, og det tas høyde for midler til dette. Regjeringen vil også legge til rette for å inngå byvekstavtaler for Kristiansandsregionen, Buskerudbyen, Grenland, Nedre Glomma og Tromsø. Det er prioritert om lag 10 mrd. kr. til forhandlinger i disse byområdene. Det statlige bidraget i nye og reforhandlede avtaler vil være tema for forhandlinger.

Samlet er det forutsatt om lag 80,1 mrd. kroner til byområdene i planperioden. Dette inkluderer også 600 millioner kroner til en tilskuddsordning for klima- og miljøvennlig byutvikling og god framkommelighet i Bodø, Ålesund, Haugesund, Arendal/Grimstad og Vestfoldbyen (Tønsberg, Sandefjord og Larvik).

De bompengefinansierte bypakkene er en del av byvekstavtalene. Bompengebidraget i bypakkene er initiert og forankret gjennom lokalpolitiske vedtak, og det er viktig at bompengerekruteringen har legitimitet og oppslutning lokalt. Jeg er kjent med at det i flere byområder pågår lokale prosesser med etablering, revisjon og videreføring av bypakkene. Bompenger i byområdene

har både finansiering og trafikkregulering som formål, og er et sentralt virkemiddel i bypolitikken. Det vil det også være i den nye planperioden. Samtidig må det tas hensyn til at bompengenivået i byområdene har økt de siste årene, og mange steder oppleves nivået som høyt. Både sentrale og lokale myndigheter har et ansvar for å finne et nivå som opprettholder legitimitet for å kreve inn bompenger.

På bakgrunn av ovennevnte er det for tidlig å si noe om endelig statlig bidrag og bompengandel for hvert enkelt byområde i planperioden. Dette vil være et resultat av framtidige forhandlinger, og lokale prosesser om bompengefinansierte bypakker.

SPØRSMÅL NR. 1727

Innlevert 21. mars 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 6. april 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Hva gjør statsråden for å etablere en midlertidig ordning for import av fiskefôr til vestlandskysten, og når kan vi vente at en permanent løsning blir etablert?

BEGRUNNELSE:

Som følge av Storbritannias utreden av EU fra nyttår må fiskefôr som importeres fra Skottland gjennom godkjent grensekontrollstasjon for å komme inn i EØS området. Dette er spesialfôr som ikke produseres i Norge. Det finnes per i dag ikke slike stasjoner på Vestlandet hvor dette fôret skal leveres. Det vil si at det per i dag fraktes via Esbjerg i Danmark før det kan leveres i Norge. Dette er både kostnadsdrivende og kostbart. Jeg er kjent med at det arbeides for å få til en permanente grensekontroller på vestlandskysten, men at dette ventes å ta noe tid.

Svar:

Jeg vil gjerne informere representanten Halleland om at mitt departement, sammen med Nærings- og fiskeridepartementet og Mattilsynet, har hatt en tett dialog med næringen om import av fiskefôr i stor sekk fra Storbritannia.

Gjennom EØS-avtalen er Norge harmonisert med EU på import av animalske varer fra land utenfor EU, såkalte tredjeland. Dette gjelder både varer til humankonsum og til dyrefôr. Slike varer er definert som risikoprodukter

og skal underkastes et kontrollregime ved godkjente og listeførte veterinære grensekontrollstasjoner før de kan importeres. Formålet er å sikre et høyt beskyttelsesnivå for både folke- og dyrehelse. Etter en importgodkjenning kan varene flyte fritt i hele det indre marked. Dette betyr at den kontrollen som gjøres på norske, veterinære grensekontrollstasjoner gjøres på vegne av hele EØS.

En konsekvens av at Storbritannia valgte å gå ut av EU er at de er blitt et tredjeland. Dette medfører at alle levende dyr og animalske varer (inkludert fiskefôr) som skal importeres fra Storbritannia må kontrolleres ved en veterinær grensekontrollstasjon i EU/EØS.

Dette har skapt utfordringer for en del norske importører. Varer som tidligere har kunnet forflyttes fritt mellom Storbritannia og Norge/EU og tas inn der det er hensiktsmessig for næringen, må nå kanaliseres via veterinære grensekontrollstasjoner.

Alle grensekontrollstasjoner i EØS-området er underlagt det samme, svært detaljerte regelverket som i liten, eller ingen, grad åpner for fleksibilitet og nasjonale løsninger. Det er ikke gitt noen særuntak for Storbritannia i grensekontrollregelverket. Jeg kan ikke se at Mattilsynet kan dispensere fra regelverket da det ikke er noen hjemmel i EU-regelverket for at Norge kan gi slike dispensasjoner.

Det betyr at en midlertidig ordning innebærer at importørene må ta inn varepartiet gjennom EU inntil vi har en godkjent grensekontrollstasjon for fiskefôr i stor sekk, eksempelvis Esbjerg eller andre som i dag er godkjente for

kontroll av fiskefôr i stor sekk. Fôr- og oppdrettsnæringen er orientert om dette etter dialog om saksforholdene.

Til orientering har Karmsund havn sendt søknad til Mattilsynet om etablering av grensekontrollstasjon som også omfatter godkjenning for fiskefôr i stor sekk. Denne søknaden er nå til behandling. Tidsperspektivet for behandlingen av søknaden avhenger av mange faktorer. Bygging, drift og kontroll ved stasjonene er fastsatt i et svært detaljert regelverk. Veterinære grensekontrollstasjoner i Norge utfører kontrolloppgaver på vegne av

hele EØS-området, derfor skal disse forelegges for EFTAs overvåkningsorgan, ESA.

Mitt departement og Mattilsynet vil være behjelpelig og støtte prosessen om opprettelse av en eller flere nye grensekontrollstasjoner. Vi er i dialog med ESA, og vi vil bidra det vi kan til at arbeidet gjøres så raskt som mulig. Samtidig vil jeg påpeke at dette er en omfattende og tidkrevende prosess, og at det derfor er vanskelig å anslå når ny grensekontrollstasjon vil være på plass og kan ta imot varer.

SPØRSMÅL NR. 1728

Innlevert 21. mars 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 31. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over hvilke ordninger for å ta i bruk eller utvikle miljøteknologier som etablert eller forsterket under borgerlig regjering, samt hvilke slike ordninger som eventuelt er fjernet i samme tidsperiode?

BEGRUNNELSE:

Utslippene fra veitrafikk har gått markert ned de siste årene, selv om trafikkmengden har økt. Også innen industri og næringsliv ser vi reduksjon i utslipp.

Svar:

Regjeringa vil kutte utsleppa, ikkje utviklinga. Vi må nå klimamåla og samstundes leggje til rette for fleire jobbar, styrka velferd og berekraftig vekst i norsk økonomi. Verksemdar må ta i bruk ny teknologi og løysingar som erstattar gårdsdagens fossile løysingar. Produkt og tenester må ha mykje lågare klimafotavtrykk framover. Difor er stønad til forskning, innovasjon og utvikling på miljøteknologi er ein viktig del av virkemidlane som skal bidra til ei berekraftig utvikling og verdiskaping for norsk næringsliv.

EU lanserte i 2019 sin grønne vekststrategi - Europas grønne giv - for å nå målet om eit klimanøytralt Europa i 2050. Gjennom EØS-avtalen har Noreg tilgang på det største forskings- og innovasjonsprogrammet i verda gjennom Horisont 2020 og Horisont Europa. Når om lag 93 prosent av Horisont 2020-midlane var fordelte, hadde nesten 14 milliardar kroner funne vegen frå Brussel til norske forskings- og innovasjonsmiljø. Vi ser resultat av satsinga både i maritim næring og annan industri. Nor-

ske forskarar og norsk næringsliv vil halde fram med å ha tilgang på sentrale samarbeidsarenaer for forskning og innovasjon i Europa gjennom Horisont Europa i åra 2021-2027.

Regjeringa har ei rekke ordningar som bidrar til å ta i bruk eller utvikle miljøteknologiar og som er styrka under denne regjeringa. Gjennom Forskringsrådet støttar vi forskning, kompetanse og innovasjon i både academia, forskingsinstitutt og næringslivet. Gjennom Enova støttar vi utviklinga av nye teknologiar og hjelper desse raskare ut i marknaden. Innovasjon Noreg bidreg til berekraftig vekst og eksport. Vi støttar viktig klimaarbeid i kommunar og fylke gjennom Klimasats, og Nysnø bidreg med kapital til investeringar i ny klimavenleg teknologi.

Enova er ei viktig ordning for utvikling av teknologiar og løysingar som er tilpassa lågutsleppssamfunnet. Frå 1. januar 2021 tredde den nye styringsavtala mellom Enova og Klima- og miljødepartementet i kraft. Formålet til Enova vil framover vere å bidra til å nå Noreg sine klimaforpliktingar og medverke til omstillinga til lågutsleppssamfunnet. Enovas aktivitet skal rettast mot seinfase teknologiutvikling og tidleg marknadsintroduksjon, med sikte på oppnå varige marknadsendringar slik at løysingar tilpassa lågutsleppssamfunnet på sikt blir føreterkke utan stønad. Enova skal prioritere innsatsen der den gjev mest effekt og moglegheitene for å påverke utviklinga er størst. Under regjeringa Solberg har midlane til klima og energifondet, som forvalta av Enova, blitt auka. I 2021 blir Enova tilført 3,3 milliardar kroner som dei skal bruke til å støtte opp om seinfase teknologiutvikling og tidleg marknadsintroduksjon, med sikte på å oppnå varige marknadsendringar. Dette er ein auke på 1,6 milliardar

kroner frå nivået i 2013. I 2020 fekk Enova i tillegg 2 mrd. som ein del av den grønne omstillingspakken i samband med koronakrisa. Desse midlane skal forsterke satsinga på teknologiutvikling i industrien og bidra til grøn omstilling.

I 2019 ga Klima- og miljødepartementet Enova i oppdrag å opprette eit nullutsleppsfond for næringstransport, der Enova vart løyva 1 milliard kroner til dette formålet. Enova har bidratt til å få etablert ein grunnleggjande nasjonal ladeinfrastruktur for elektriske køyretøy. I den tidlege fasen kor det fortsett er behov for støtte til offentleg tilgjengelege hurtigladare vil Enova være statens verkemiddel for å bidra til utviklinga av ladeinfrastrukturen.

Regjeringa har høge ambisjonar for norsk forskning og høgare utdanning. I langtidsplanen for forskning og høgare utdanning (Meld. St.4 (2018–2019)) er klima, miljø og miljøvenleg energi ei av dei fem langsiktige prioriteringane. Forskringsrådets sine tildelingar på klima, miljø og miljøvenleg energi var på 3,1 milliardar kroner i 2019. Det er ein auke på 47 prosent sidan 2014. Tyngdepunktet ligg på miljøvenleg energi og lågutsleppsløysingar, bioøkonomi og klimaforskning. Det har dei siste åra vore ein auke i prosjekt retta mot sirkulær økonomi og lågutsleppsforskning.

Innovasjon Norge har ei rekke ordningar for miljøteknologi innan fleire sektorar. Miljøteknologiordninga gir tilskot til utvikling, pilot og demonstrasjon av ny miljøteknologi. Det gjelder innovative produkt eller prosesser som løyser eit miljøproblem. Denne ordninga er styrka under denne regjeringa, frå 260 mill. i 2013 til 578 mill. kroner i 2021. Ei anna ordning under Innovasjon Norge er verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket (tidlegare Bioenergiprogrammet), som også er styrka i perioden, frå 65 mill. kroner i 2013 til 97 mill. kroner i 2021.

Nye ordningar frå regjeringa

Av nye ordningar i Noreg som er oppretta av denne regjeringa er Klimasats, Grøn plattform, Nysnø og fleire ordningar for grøn skipsfart.

Klimasats blei etablert i 2016 og gir støtte til prosjekt i kommunar, fylkeskommunar og Longyearbyen lokalstyre som bidreg til reduserte utslepp av klimagassar og omstilling til lågutsleppssamfunnet. Støtta gjer blant anna moglegheit til å prøve ut nye klimavennelege løysingar og teknologiar. Dei har eit budsjett på 100 mill. kroner i 2021.

Grøn plattform er regjeringas tiltak for en koordinert, forsterka og målretta innsats for omstilling til lågutsleppssamfunnet. Ordninga gir bedrifter og forskingsinstitutt støtte til forskings- og innovasjonsdrevet grøn vekst. 1 mrd. kroner er løyvd for 2020-2022 fordelt på satsingar i Forskringsrådet, Innovasjon Norge og Siva.

Regjeringa har etablert fleire konkrete ordningar for å legge til rette for grøn flåtefornyng frå 2015, med sikte på å nå målsettinga om å halvere utsleppa frå innanriks skipsfart og fiske innan 2030. Ordningane som rettar seg

spesifikt inn mot grøn skipsfart er Grønt skipsfartsprogram, som er eit offentleg-privat partnerskap som jobbar for grøn flåtefornyng i nærskipsfarten, hurtigbåtordninga i Miljødirektoratet (tidlegare del av Klimasats) som støttar fylkeskommunar i prosjekt om nullutsleppshurtigbåtar, ei kondemneringsordning for skip i nærskipsfart og ei låneordning for grøn flåtefornyng for skip og fiskefartøy i nærskipsfart. Skipsfarten kan og nytta seg av dei generelle ordningane for grøn omstilling, eksempelvis Enova.

Nysnø Klimainvesteringer AS investerer kapital, saman med andre investorar, for å kommersialisere teknologi som reduserer klimagassutslepp. Selskapet vart etablert i 2017. Nysnø er fått ein bevilling på totalt 2 425 mill. kroner, kor 700 mill. kroner i statsbudsjettet for 2021.

Regjeringa har gitt tilgang til ordningar i EU

I tillegg til ordningar for miljøteknologi i det norske verkemiddelapparatet, har norske verksemder tilgang til ordningar i EU, slik som EUs forskingsprogram Horisont 2020 (for perioden 2014–2020) og EUs forskingsprogram Horisont Europa (for perioden 2021–2027). Minst 35 prosent av totalbudsjettet til både Horisont 2020 og Horisont Europa skal gå til klimarelatert forskning og innovasjon.

Norske verksemder har også rett til å nytte EUs innovasjonsfond, som er ei ordning som kan gje støtte til demonstrasjon av innovative teknologiprojekt for lågutsleppsløysingar for perioden 2021–2030. Enova har eit særskilt ansvar for å følge opp norske søkjarar til Innovasjonsfondet. Enova forvaltar Noregs deltaking i EUs innovasjonsfond. Innovasjonsfondet skal over ti år tildele anslagsvis 10 mrd. euro til teknologi innan fornybar energi, energiintensiv industri, energilagring og CO₂-fangst og -lagring.

Noreg har og knytta seg til et "Important Project of Common European Interest (IPCEI) på hydrogen.

Regjeringa har også vidareført og styrka satsing på særlege teknologiar.

Arbeid med fangst og lagring av CO₂ har vore prioritert i klimapolitikken frå fleire regjeringar. Forskningsprogrammet CLIMIT ble etablert i 2005. Testsenteret på Mongstad (TCM) ble etablert i 2012. Sidan 2013 har denne regjeringa arbeidet med å realisere ambisjonen om å fange, transportere og lagre CO₂ i Noreg. I statsbudsjettet for 2021 vedtok Stortinget å støtte "Langskip-prosjektet", det norske prosjektet for fangst og lagring av CO₂. Dette er det største klimaprojektet i norsk industri nokosinne. Totalt er kostnadene anslått til 25,1 milliardar kroner for prosjektet kor staten vil støtte med 16,8 milliardar. Det er løyva omtrent 2,7 milliardar kronar til CO₂-handtering i 2021-budsjettet, kor omtrent 2,3 milliardar er løyva til Langskip-prosjektet.

Satsing på hydrogen skjer gjennom det ordinære verkemiddelapparatet, og gjennom nokon øyremerka satsingar, og er styrka dei siste åra. Sidan sommaren 2020 har Enova tildelt meir enn 350 millionar kroner til forskjellige

hydrogenprosjekt. Våren 2020 løyvde regjeringa 120 mill. kroner til innovasjonsprosjekt i regi av Forskningsrådet der hydrogen har ein sentral plass. I statsbudsjettet 2021 følger regjeringa opp hydrogenstrategien og har løyva 100 mill. kroner til ei forsterka hydrogensatsing. Satsinga skal ha særleg vekt på å støtte utvikling og etablering av infrastruktur og ei marknad for hydrogen.

Det norske verkemiddelapparatet støttar satsing på utvikling av vindkraft til havs. Noregs forskingsråd har i perioden 2009–2019 tildelt over 500 mill. kroner til forskning på havvind. Desse midlane har utløyst om lag 400 mill. kroner i finansiering frå næringslivet. I samband med Grøn omstillingspakke blei FoU innanfor fornybar energi styrkt, jf. Prop. 127 S (2019–2020) og Innst. 360 S (2019–2020). Det blei mellom anna løyvd 15 mill. kro-

ner til eit nytt forskingssenter for miljøvennleg teknologi (FME), med vekt på vindkraft til havs. Det siste året har GIEK stilt til rådighet over 4 mrd. kroner til finansieringa av leveransar frå Aibel, Fred Olsen Windcarriers og Nexans Norway til ulike havvindprosjekt. Hywind Demo og Hywind Tampen har fått støtte frå Enova, med høvesvis 59 mill. kroner og 2,3 mrd. kroner. Enova gir også forprosjektstøtte i ein tidlegare fase, mellom anna til flytande vindkraft.

I løpet av perioden for denne regjeringa har verkemiddelapparatet gjort strukturelle endringar i fleire av sine ordningar, ved at nokre ordningar er slått saman i større program og nokon ordningar har endra innretning. Eit døme er bioøkonomiordninga til Innovasjon Norge, der fleire ordningar slått saman og fått ein felles overbygning.

SPØRSMÅL NR. 1729

Innlevert 21. mars 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 25. mars 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at det kommer et felles kart- og aksjonsstøttesystem som kan benyttes på tvers av nødetatene, frivillige organisasjoner og andre relevante aktører for å lede, koordinere og ha oversikt over tilgjengelig utstyr, mannskaper i sanntid og ved søk- og redningsaksjoner?

BEGRUNNELSE:

Organisasjoner i redningstjenesten har på bakgrunn av erfaringer fra søk- og redningsoppdrag, herunder kvikkleireskredet i Gjerdrum, meldt om behov for et felles kart- og aksjonsstøttesystem som kan benyttes ved søk- og redningsaksjoner. I dag har de ulike aktørene oversikt over egne ressurser, men det tar tid å få den fulle og hele oversikt over alle ressurser i for eksempel redningsaksjoner eller søk. Dette kan føre til at folk og utstyr blir benyttet på feil eller ineffektiv måte. Ved oppstart av alle aksjoner er det kritisk at samla aksjonsledelse på tvers av de ulike aktørene får en felles situasjonsforståelse og oversikt for hva de står overfor så tidlig som mulig. Dette for raskt å kunne iverksette tiltak på en god og sikker måte for å kunne redde liv og redusere skadeomfang.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) har ved tidligere anledninger fått innspill fra frivillige beredskapsorganisasjoner om behovet for et felles kart- og aksjonsstøttesystem som kan benyttes på tvers av bl.a. nødetater og frivillige organisasjoner. Behovet tas også opp i rapporten «De frivillige rednings- og beredskapsorganisasjoners rolle i dagens samfunn», utarbeidet av Nasjonalt Redningsfaglig råd på oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Det pågår et digitaliseringsprosjekt mellom Hovedredningssentralen (HRS) og Røde Kors (RK) om å utvikle et beslutningsstøttesystem for gjennomføring av operative søk- og redningsoppdrag som inkluderer bl.a. håndtering av ressurser, oppdragsplanlegging og -styring, sporing og kart, mv. Digitaliseringsdirektoratet bistår økonomisk sammen med HRS og RK. JD har også bedt om at det utarbeides en evalueringsrapport av redningsaksjonen på Gjerdrum, hvor det blant annet bes om en vurdering av om ressursene hadde tilstrekkelige og egnede digitale verktøy for å samhandle mellom aktørene i innsatsområdet og mellom nivåene redningstjenesten.

Erfaringene fra denne evalueringen og prosjektet i regi av HRS og RK er relevant å ta med seg i vurderingen av behovet for et felles kart- og aksjonsstøttesystem som kan understøtte det viktige arbeidet frivillige og profesjonelle gjør i søk- og redningsaksjoner.

SPØRSMÅL NR. 1730**Innlevert 21. mars 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 6. april 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Har Luftforsvarets 330-skvadron vært involvert i prosessen knyttet til etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø?

BEGRUNNELSE:

Regjeringa annonserte høsten 2019 en ambisjon om å opprette en redningshelikopterbase i Tromsø fra 2022.

Halvannet år har gått og i Prop. 85S (2020-2021) foreslår regjeringa å opprette redningshelikopterbase i Tromsø med et gammelt sivilt redningshelikopter fremfor en fullverdig base med 330-skvadronen og de nye AW101 SAR Queen-helikoptrene.

Forsvarsministeren uttalte i forbindelse med at AW101 SAR Queen gikk på beredskap på Sola i høst: «I dag markerer vi begynnelsen på en ny æra i redningstjenesten. De nye redningshelikoptrene overtar stafettpinen, først her på Sola. Dette gir redningstjenesten enda bedre forutsetninger for å løse sitt oppdrag. Redningstjenesten løser oppdrag hver eneste dag, året igjennom».

Sjef Luftforsvaret slo ifølge Stavanger Aftenblad fast at AW101 SAR Queen er verdens beste redningshelikopter.

Det kan derfor synes noe merkelig at regjeringen legger frem et forslag for Stortinget som innebærer at Tromsø ikke skal utstyres med verdens beste redningshelikopter eller være en del av den nye æraen i redningstjenesten, ei heller at basen skal overtas av 330-skvadronen i overskuelig fremtid.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) har lagt frem forslag om etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø og felles operasjon med Sysselmannens helikoptertjeneste, jf. Prop. 85 S (2020–2021) Etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø og felles operasjon med Sysselmannens helikoptertjeneste.

Forsvarsdepartementet er kjent med at 330-skvadronen på et tidligere tidspunkt ga et innspill til JD ifm. prosessen om opprettelse av en ny redningshelikopterbase. Skvadronen har ikke vært involvert i anskaffelsesprosessen for Tromsøbasen.

JD opplyser at det på sikt vil bli vurdert om det er hensiktsmessig å gå over til Forsvaret som operatør av Tromsøbasen, men at en slik vurdering vil først kunne bli gjort når det foreligger tilstrekkelig erfaring med driften av de nye SAR Queen-redningshelikoptrene. Forsvarsektoren vil selvfølgelig medvirke i en slik vurdering.

SPØRSMÅL NR. 1731**Innlevert 21. mars 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 29. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Beboerne langs Gml. Kongsbergvei, FV 2757, opplever betydelig økt trafikk og flere ulykker langs veien etter at den nye bomstrekningen på E134 ble åpnet mot Kongsberg. En lokal aksjonsgruppe som nå frykter for sikkerheten til barn og øvrige myke trafikanter, ønsker skilt med Gjenomkjøring forbudt (dvs. 306.1 med egnet underskilt) plassert i «hver ende».

Er det noe generelt regelverk som taler imot slik bruk av skilt, eller nøler vegmyndighetene med slikt tiltak fordi politiet mener det er vanskelig å kontrollere?

BEGRUNNELSE:

Det har vært en kraftig økning i trafikken på FV 2757 etter åpning av ny bompengefinansiert vei.

Beboere/ skolebarn, andre myke trafikanter opplever nå veien som farlig, gitt gjennom økningen i trafikken, samt hastigheten og aggressiviteten som nå oppleves på denne strekningen. Dette hindrer ferdsel for de myke trafikantene og skaper farlige og uønskede situasjoner for barn til og fra skole/ fritidsaktiviteter på denne strekningen.

Veien er mye brukt som turvei og den er skiltet som sykkelvei til Kongsberg.

En venter ytterligere trafikkøkning på denne veien basert på vekst i Kongsberg kommune, bl.a. boligområdet Rødshøgda (ca. 350 nye boenheter), samt vekst/utbygging på Øvre Eiker siden (bl.a. Fiskum Næringspark og nye boligfelt på Fiskum).

I 2014, før veiarbeidet startet, var ÅTD 3-400 på FV 2757 (tidligere Fv 72). Fylkeskommunen har en pandemi.

Under diskusjonene omkring tiltak mot økt trafikk og råkjøring har man lokalt foreslått flere tiltak, både strekningsvise fartsdumper, lavere fartsgrense og ny skilting.

Det er her vært diskusjon om hvorfor ikke skilting som forbyr gjennomkjøring for alle biler, ikke bare tunge kjøretøyer som nå ser ut til å bli gjennomført, kan brukes. Det har blitt sagt at dette tiltaket ikke er mye brukt på fylkesveier. Det har vært ført i marken at dette ikke er hensiktsmessig av hensyn til kontrollmulighetene som da blir vanskelige. Men her kan vel vegmyndighetene vise til erfaringer fra andre steder tidligere akseptert av veien må kunne stenges for gjennomkjøring dersom ÅTD blir over 1500. Det har midt under pandemien blitt talt 1600 ÅTD på det meste. Så har den vært helt nede i 1000 ÅTD vinterstid. Det er i nedgangen vi har hatt mest uhell, ulykker og utforkjøring. Tellingene som er utført av Viken kan

ikke sees på som relevante, da alle tellinger er gjort under Covid-19 Pandemien.

Hadde Viken satt opp telling på nytt nå, hadde den vist en betraktelig økning i ÅTD igjen, til tross for pandemi. Nå er veien bar og er dermed mer attraktiv igjen. Det ventes enda mer økning når smittebølge nr. 3 roer seg. Det er ikke realistisk å følge en telling som er tatt midt i en smittebølge.

Svar:

Fylkesveier har en viktig regional og lokal funksjon, og skal betjene alle typer trafikk. Det er en sentral oppgave for veimyndigheten å holde veiene åpne og med god fremkommelighet til enhver tid. Å regulere trafikken ved å forby enkelte kjøretøytyper med skilting, uten at veiens fysiske tilstand tilsier dette, er uheldig. Dette gjelder ikke minst for de som bor eller har virksomhet langs veien. Det er heller ikke hensiktsmessig å innføre skiltregulering som ikke blir respektert av trafikantene, eksempelvis fordi den av ulike grunner ikke håndheves av politiet.

Statens vegvesen har vurdert andre former for skiltregulering. Gjeldende skiltbestemmelser har imidlertid ingen løsning som både hindrer uønsket gjennomkjøring for de som vil unngå bompengebetaling, og sikrer god fremkommelighet for de som bor eller virker langs veien.

Etter Statens vegvesens syn vil skiltreguleringen på fv. 2757 som aksjonsgruppen foreslår være uheldig bruk av skiltmyndighet, og hemmende for næringslivet og beboere langs veien. En slik skiltregulering støttes heller ikke av politiet, da den vil være vanskelig å håndheve.

SPØRSMÅL NR. 1732

Innlevert 21. mars 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 26. mars 2021 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

Hva gjør statsråden for å hjelpe kommunene med utbygging og finansiering av bredbånd og vil statsråden rydde i regelverket slik at kommunene kan føre opp utgiften som en investering?

BEGRUNNELSE:

Den 11. mars fremmet Fremskrittspartiet et forslag om full internettdækning i Norge i løpet av 2025. I forslaget

er det konkrete målsettinger om gode finansieringsordninger for at kommunene får satt i gang utbyggingen av bredbånd sammen med en konkret målsetting. Fremskrittspartiet vil peke på viktigheten av at statsråden kommer raskt på banen med nødvendige midler for at innbyggere og næring får en grunnleggende internettilgang. Bredbåndsutbygging er i dag innordnet slik at det blir en enorm utgift mange kommuner sliter med å ta. I tillegg har koronapandemien ført til nye føringer for at innbyggere i større grad må ta i bruk digitale løsninger i møte

med offentlige tjenester og henvendelser. I en henvendelse fra FrPs varaordfører Terje Settenøy sier han at det i tillegg skaper problemer for kommunen når revisjon ikke lar kommunen føre bredbåndsutbygging på investering.

Svar:

Regjeringen vil legge til rette for levende lokalsamfunn og vekst i hele Norge. God og stabil tilgang til bredbånd er avgjørende for bosetning, sysselsetting og verdiskapning i hele landet. Det er derfor et prioritert område for regjeringen å legge til rette for et fremtidsrettet, sikkert og robust bredbåndstilbud for alle innbyggere og bedrifter.

Stortinget har vedtatt en bevilgning på om lag 264 millioner kroner til tilskudd til bredbånd i 2021. I tilskuddsordningen inngår statlige tilskuddsmidler i et spleiselag som inkluderer lokale bidrag fra fylker og kommuner, øvrige lokale bidrag og delfinansiering fra ekomtilbydere. For årene fra 2018 til 2020 har samlede statlige tilskudd på i overkant av 800 millioner kroner utløst planlagte prosjekter for nær 3,3 milliarder kroner, og dette forventes å gi nytt eller forbedret bredbånd til over 60 000 husstander.

Tilskuddsordningen for bredbånd senker terskelen for utbygging av bredbånd i mindre tettbygde strøk. Fra og med 2020 ble ordningen overført til fylkeskommunene, som nå står som forvalter av midlene. I ordningen stilles det krav om minst 25 prosent lokale bidrag. Dette kravet gjelder for hele fylket sett under ett, og betyr at enkeltkommuner kan gå under dette kravet, så lenge kravet oppfylles når alle prosjekter i fylket summeres opp. Lokale bidrag kan bestå av støtte fra fylke, kommune, private aktører og egeninnsats, f.eks. privat dugnadsinnsats.

Selv om forvaltningsansvaret for tilskuddsordningen er overført til fylkeskommunene, skal Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) fortsatt ha en aktiv, faglig veiledningsrolle for bruken av midlene. Kommuner og fyl-

keskommuner kan henvende seg til Nkom for å få råd og hjelp til for eksempel spørsmål om teknologi, kartlegging av bredbåndstilbud, generelle spørsmål knyttet til anbudsprosessen og regler om offentlig støtte til bredbånd. Nkom har også mye informasjon om dette på sin hjemmeside, og har blant annet laget en informasjonsbrosjyre til fylkeskommuner og en informasjonsvideo om offentlig støtte til bredbåndsutbygging, se: <https://www.nkom.no/fysiske-nett-og-infrastruktur/offentlig-stotte-til-bredbandsutbygging>.

Når det gjelder spørsmålet om regelverk for føring av utgifter, viser jeg til at reglene for kommunenes økonomiforvaltning bygger på "formuesbevaringsprinsippet". Det vil si at kommunene bare kan ta opp lån eller benytte kapitalinntekter fra salg av kommunal eiendom mv. til å finansiere investeringer som kommunen eier selv. Tilskudd til investeringer i bredbånd og annen infrastruktur eller eiendom som eies av andre, må kommunene finansiere med driftsinntekter over driftsbudsjettet, jf. kommuneloven § 14-9 første ledd første punktum.

Spørsmålet om reglene burde åpne for at kommunene kan lånefinansiere tilskudd til andre, ble behandlet av Stortinget i forbindelse med ny kommunelov i 2018. Adgangen til å lånefinansiere tilskudd til investeringer i kirker og gravplasser ble videreført, i lys av kommunenes lovfestede finansieringsansvar for dette. Samtidig ble det åpnet for at tilskudd til andre kommuner eller kommunalt eide selskaper kunne lånefinansieres, så fremt investeringene foretas på et område der kommunene har et lovpålagt ansvar, jf. kommuneloven § 14-16 første og andre ledd. Det ble imidlertid ikke åpnet for at kommuner kan ta opp lån til investeringer som eies av private selskaper ol. Dette er basert på "formuesbevaringsprinsippet" for å støtte opp om en sunn kommunal økonomi og begrense kommunenes gjeldsbyrde.

SPØRSMÅL NR. 1733

Innlevert 21. mars 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 6. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Vil statsråden sikre at Spitfiren blir restaurert?

BEGRUNNELSE:

I fjor besøkte undertegnede Norwegian Spitfire Foundation (NSF). De har et meget spennende og ikke minst historisk viktig prosjekt de ønsker hjelp til å realisere. Sam-

men med Forsvarets museer skal de restaurere et Spitfire jagerfly fra 2. verdenskrig til flygende stand. Flyet representerer viktig norsk krigshistorie.

Formålet med restaureringen Spitfiren er å hedre de norske flyverne og bakkemannskapene. Dette var unge mennesker, hovedsakelig i begynnelsen av tyveårene, som kom fra hele landet. 329 av dem rakk aldri å oppleve freden. De døde i tjeneste for Konge og fedreland. Flyverne og bakkemannskapene fikk etter krigen i liten grad anerkjennelse for sin innsats. Det er viktig at deres historie formidles og ikke blir glemt.

Dette flyet, en Supermarine Spitfire Mk IX, med serienummer PL258, tilhørte norske 331 skvadron under krigen. NSF fant restene av dette flyet i Nederland i 2018, og de vil danne grunnlaget for en restaurering/gjenoppbygging.

Norge må sikre at denne unike muligheten ikke går tapt.

Det kan fremstå som at det har vært litt uklarhet hvilket departement som er riktig instans for hjelp til å få realisert restaureringen. Spørsmålsstiller er imidlertid ikke i tvil om at dette også er et spørsmål som sogner under kultur.

Svar:

Det er ingen tvil om det engelske jagerflyet Spitfire spilte en viktig rolle under den andre verdenskrigen, og at denne flytypen også representerer norsk krigshistorie. Det er også prisverdig at frivillige investerer tid og kompetanse i å ta vare på slike krigsminner.

Mange museer er også engasjert i arbeidet med å holde levende kunnskapen og disse tragiske årene i norsk historie. Å restaurere et flyvrak til flyvedyktig stand er et kostbart prosjekt, og som også formodes å innebære betydelige driftskostnader.

Verken Kulturdepartementet eller Forsvarsdepartementet har tilskuddsordninger for restaurering eller vedlikehold av utrangert militært materiell.

Forsvarsdepartementet har opplyst at de mottar et stort antall søknader om restaurering av Forsvarets utrangerte materiell, herunder også materiell av historisk betydning, og gir avslag på disse. Avslagene begrunnes med at slike prosjekt ikke i tilstrekkelig grad gir ønsket effekt med hensyn til formålet for FDs etablerte tilskuddsordninger.

Det er utvilsomt et godt tiltak å sikre et fly av typen Spitfire for ettertiden – og til og med et eksemplar som har vært i norsk tjeneste. Ettersom spørsmålet også er av budsjettmessig karakter, er dette noe som må tas stilling til i forbindelse med budsjettbehandlinger.

SPØRSMÅL NR. 1734

Innlevert 21. mars 2021 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 6. april 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Kan jordbærplukkere fra andre land nå få innreisestiltelse?

Svar:

For å begrense risikoen for importsmitte, særlig import av muterte virusvarianter, strammet regjeringen i slutten av januar igjen kraftig inn på utlendingers adgang til innreise til Norge. Dette får konsekvenser for grøntnæringen som har behov for sesongarbeidere. Det gjøres likevel unntak, blant annet for utlendinger i kritiske samfunnsfunksjoner.

Unntaket for personell i kritiske samfunnsfunksjoner skal praktiseres strengt, og begrenses til et minimum

ut fra hva som er nødvendig for å sikre kontinuiteten i kritiske samfunnsfunksjoner. At en sektor er ført opp på listen over kritiske samfunnsfunksjoner, betyr ikke at alle ansatte i den aktuelle sektoren er unntatt fra innreisestriksjonene. Det understrekes også at ufaglært arbeidskraft kan være enklere å erstatte med innenlands arbeidskraft, noe som vil kunne redusere behovet for unntak fra innreisestriksjoner.

Som vi alle vet endrer smittesituasjonen seg raskt. Det vil være den faktiske smittesituasjonen som i stor grad vil bestemme hvor mange utenlandske sesongarbeidere som kan få slippe inn til Norge. Hvordan situasjonen er når jordbærseongen starter opp, er det for tidlig å svare på nå.

SPØRSMÅL NR. 1735**Innlevert 21. mars 2021 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 6. april 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Når kan Stortinget forvente at statsråden kommer tilbake med en løsning som skal avhjelpe pakkereisearrangørene med reisegarantier?

Svar:

Fredag 26. mars 2021 ble Prop. 107 S (2020-2021) behandlet i statsråd. I stortingsproposisjonen foreslår regjeringen at det opprettes en risikoavlastningsordning for garantier som er stilt til Reisegarantifondet for små og mellomstore bedrifter.

SPØRSMÅL NR. 1736**Innlevert 21. mars 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 12. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Har en kommune anledning til å stenge ned alle skoler i en tidsbestemt periode som et ledd i bekjempelsen av smittespredningen i henhold til smittevernloven § 4-1 punkt b), eller er det andre bestemmelser som gjør at en kommune ikke kan vedta å stenge ned alle skoler som del av bekjempelsen av smittespredning?

BEGRUNNELSE:

Det har den siste tiden vært diskusjon og uenighet i flere kommuner, deriblant Ullensaker, om hvorvidt kommunene har anledning til å stenge ned alle skoler (forutsatt at undervisningsopplegg leveres på annen måte) for å håndtere den pågående smittesituasjonen.

Statsforvalteren i Viken har valgt å vedta nedstengingen av alle butikker (med noen som blant annet dagligvarebutikker og apotek) og serveringssteder (med unntak av take-away) som følge av bekjempelsen av smitte.

Diskusjonen om kommunene har adgang til å stenge ned alle skoler har derfor kommet opp.

Smittevernloven § 4-1 sier:

"Når det er nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført, kan kommunestyret vedta".

I opplistingen videre står blant annet:

"b) stenging av virksomheter som samler flere mennesker, f.eks. barnehager, skoler, svømmehaller, flyplasser, butikker,

hoteller eller andre bedrifter og arbeidsplasser – eller begrensninger i aktiviteter der".

Gitt uenigheten som er oppstått i den offentlige debatten i Ullensaker, ønsker jeg å få klargjort om kommunen har anledning til å stenge ned alle skoler som del av bekjempelse av pandemien, eller om det kan være andre regler/loven som trumfer lovbestemmelsen nevnt ovenfor.

Svar:

Kommunen skal sørge for at alle som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen er sikret nødvendige forebyggende tiltak mot smittsomme sykdommer, jf. smittevernloven § 7-1. Utbruddet av covid-19 er definert som et alvorlig utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom etter smittevernloven. Dette medfører at samtlige regler i loven kan komme til anvendelse, blant annet kommunens adgang til å vedta egne regler om smitteverntiltak etter § 4-1. Tiltak etter smittevernloven skal oppfylle de grunnleggende kravene i § 1-5. For det første skal smitteverntiltak være basert på en «klar medisinskfaglig begrunnelse», for det andre være «nødvendig av hensyn til smittevernet» og for det tredje fremstå «tjenlig etter en helhetsvurdering». Utgangspunktet er at smitteverntiltak skal baseres på frivillighet og i forståelse med den som tiltaket retter seg mot.

Kommunens myndighet etter smittevernloven til å stenge barnehager eller skoler er i utgangspunktet begrenset til tilfeller med smittespredning i den enkelte

barnehage eller skole. Denne begrensningen av kommunens myndighet er fastsatt i covid-19-forskriften § 12 c første ledd, og har hjemmel i smittevernloven § 7-10 og § 7-11. Hensikten er å begrense bruk av skole- og barnehagestenging som smitteverntiltak. Det er dermed kun i de tilfellene det er nødvendig å stenge barnehager og skoler etter en konkret vurdering av smittesituasjonen og som ledd i å hindre videre smittespredning at kommunens myndighet til å stenge gjelder. Kommunene vil dermed ikke kunne stenge barnehager eller skoler dersom det er et generelt forebyggende smitteverntiltak. Det er videre anbefalt at stenging av skoler og barnehager kun gjøres for en kort periode når det er nødvendig for å få oversikt over smittesituasjonen.

Selv om kommunens adgang etter smittevernloven til å stenge skoler og barnehager er begrenset i forbindelse med håndteringen av covid-19 til å gjelde faktiske utbrudd på en enkelt skole eller barnehage, er det likevel en snever mulighet til å vedta stenging som et forebyggende tiltak. Dette forutsetter at det er stor smittespredning i samfunnet og at vedtaket godkjennes av Helsedirektora-

tet. For å sikre samordning av tiltak, og at tiltakene skal være mest mulig effektive bør kommunene i samme bo- og arbeidsmarkedsregion samarbeide om slike vedtak.

For å gjennomføre godt smittevern i skoler og barnehager er det utgitt smittevernveiledere, og disse er nylig revidert og vil gjelde fra 12. april i år. I veilederne legges det til grunn en trafikklysmodell med tre tiltaksnivå; grønt, gult og rødt. Regjeringen har besluttet at alle skoler i utgangspunktet skal ha gult nivå. Kommunene kan beslutte oppjustering til rødt nivå og det er gitt nærmere veiledning om slike beslutninger i rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet om kommunale smitteverntiltak. Rødt nivå er ikke det samme som stenging, og det skal tilrettelegges for tilstedeværende undervisning i størst mulig grad innenfor rammen av smittevernveilederen. Forholdsmessighet i forhold til tiltaksbyrde må vurderes i forkant av iverksettelse av tiltak og fortløpende. Som for alle smitteverntiltak skal tiltaksbyrden veies mot nytten. Både rødt nivå og stenging innebærer stor byrde for barn og ungdom, og tiltakene må ikke ha lengre varighet enn strengt nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 1737

Innlevert 22. mars 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar

Besvart 6. april 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere tiltak som bidrar til at opplæringskontorene, mest mulig effektivt og samkjørt, får ivaretatt både de private og de statlige virksomhetene som ansetter lærlinger?

BEGRUNNELSE:

Ordningen med egne opplæringskontor for statlige virksomheter startet som et forsøk mellom Kunnskapsdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet for noen år siden. Nå har dette blitt en fast ordning, underlagt direktoratet for forvaltning og økonomistyring.

Frp er kjent med at mange av de ordinære opplæringskontorene mener det vil være mer effektivt om dette kunne løses gjennom ulike former for samarbeid mellom staten og eksisterende opplæringskontor fremfor at det etableres nye, byråkratiske institusjoner, som statlige opplæringskontor, med egne ansatte.

Svar:

Som statsråd for den statlige arbeidsgiverpolitikken, er jeg spesielt opptatt av statens ansvar for lærlinger. Staten har et særskilt ansvar for å bidra til at flere unge får fullført utdanningen sin og kommer i jobb. Sammenlignet med privat sektor har staten særskilte utfordringer mht. å rekruttere lærlinger. Statlige virksomheter må ta inn flere lærlinger, og flere virksomheter må bli lærebedrifter. For å nå disse ambisiøse målene, mener regjeringen det er avgjørende å ha et eget opplæringskontor som er nær virksomhetene, og som kjenner statens behov og utfordringer.

OK stat er et statlig opplæringskontor med ansvar for oppfølging av statlige virksomheter i det statlige tariffområdet. Det statlige tariffområdet dekker departementer og underliggende virksomheter som direktorater, tilsyn og råd. OK stat ble permanent etablert 1. januar 2017. Opplæringskontoret ble opprettet for å styrke statlige virksomheters potensiale og forpliktelse til å øke antall lærlinger i staten.

Regjeringen har ambisiøse mål for inntak av lærlinger i offentlig sektor. Etablering av OK stat er ett av flere tiltak i strategien for å øke antall lærlinger i statsforvaltningen. OK stat har en viktig pådriverrolle i arbeidet med å øke antall lærlinger i statlig sektor. Opplæringskontoret OK stat skal bidra til at lærlingene skal få en kvalitetsmessig

bedre opplæring tilpasset læreplanens mål. Målet er også at OK stat skal tilføre nytenkning, f.eks. opplæringsringer.

OK stat skal legge til rette for flere læreplasser i de statlige medlemsbedriftene, og skal aktivt markedsføre de statlige virksomhetene som attraktive lærebedrifter.

SPØRSMÅL NR. 1738

Innlevert 22. mars 2021 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 25. mars 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Mener næringsministeren at den kommunale ventilordning for reiselivs og utelivsbedriftene som stenges ned eller får begrenset sin virksomhet kraftig som følge av smitteverntiltakene, er god nok til å sikre et mangfold i serverings- og utelivsbransjen etter korona?

BEGRUNNELSE:

Smitteverntiltakene rammer ulike bransjer ulikt, og reiselivsnæringen er særlig hardt rammet. Kompensasjonsordningen for næringslivet gir støtte til faste, uunngåelige kostnader. For mange aktører innen eksempelvis uteliv og servering representerer imidlertid disse kostnadene en liten andel av den totale kostnadsbasen. Lønns- og varekostnader vil ofte utgjøre hoveddelen av bedriftens kostnader og disse kompenseres ikke. Selv om mange av disse kostnadene kan reduseres når aktiviteten i bedriften er lav, er det ikke nødvendigvis gitt at kostnadene i sin helhet er uunngåelige om bedriften skal overleve gjennom krisen. Dette kan både ha sammenheng med behovet for å beholde nøkkelpersonell med spesialkompetanse og kostnader knyttet til gjentatte nedstengninger.

Ettersom disse bedriftene ofte har kommet dårlig ut i kompensasjonsordningen, har Arbeiderpartiet vært opptatt av at det burde opprettes et ekstra tilskudd for bedrifter som er hardt rammet av smitteverntiltakene, en nasjonal ventilordning. Stortinget vedtok 19. januar dette forslaget: "Stortinget ber regjeringen opprette en søknadsbasert tilskuddsordning (ventilordning) for bedrifter som ikke i tilstrekkelig grad omfattes av eller faller utenfor den generelle kompensasjonsordningen."

Regjeringens svar var den kommunale kompensasjonsordning til lokale virksomheter, administrert av kommunene. Restauranten Renaa i Stavanger har over

100 ansatte, gjør en viktig innsats som lærlingebedrift og driver serveringsvirksomhet i verdensklasse. De siste månedene har bedriften igjen måttet permittere, som følge av skjenkestopp. Dette går hardt ut over bedriftens økonomi, særlig med tanke på varigheten av pandemien og de ekstraordinære kostnadene som oppstår når regjeringen i praksis stenger bedriften ned med svært kort varsel. Bedriften har lønnskostnader opp mot 50 prosent, som gjør at dagens ordninger i liten grad treffer. Renaa er en av de bedriftene som virkelig hadde fortjent en ekstra støtte for å klare seg gjennom krisen, men selv de ekstraordinære kostnadene ved en ny nedstenging er ordningen for liten til å kunne dekke. Når de nå søker støtte via den kommunale ordningen ser det ut til at de bare får dekket en brøkdel av tapet sitt.

Svar:

Siden 12. mars i fjor har regjeringen fremmet omfattende økonomiske tiltak for å begrense de negative konsekvensene av koronapandemien og smitteverntiltakene. Gjennom fjoråret ble det vedtatt midlertidige krisetiltak på til sammen 131 mrd. kroner, og utgiftsveksten på statsbudsjettet har aldri vært høyere i moderne tid enn fra 2019 til 2020. Mange av tiltakene er vedtatt forlenget inn i 2021 gjennom Stortingets behandling av Prop 79 S, jf. Innst. 233 S.

Kompensasjonsordningen gir bedrifter tilskudd når pandemien og smitteverntiltak begrenser mulighetene for å drive næringsaktivitet. Under ordningen får bedriftene støtte til faste uunngåelige kostnader. På denne måten kommer flere bedrifter seg gjennom pandemien og arbeidsplasser trykkes.

Tall fra Brønnøysundregistrene som forvalter ordningen, viser at serverings- og utelivsbransjen er blant næringene som mottar mest i støtte. Det synes derfor som om

ordningen er relevant og treffer et stort antall mottakere innenfor næringene som representanten trekker frem. Brønnøysundregistrene oppdaterer fortløpende informasjon om hvem som mottar støtte på sine hjemmesider. Når det gjelder spørsmålet om kompensasjon for tapte varelagre, i blant annet serveringsnæringen, viser jeg til mitt svar til stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik på spørsmål 1693.

Den nasjonale kompensasjonsordningen er ett av mange tiltak som nå gjennomføres for å avhjelpe situasjonen i næringslivet. En rekke ulike støtteordninger er utarbeidet for å avhjelpe næringslivet. Det er ikke slik at én ordning kan redde alle virksomheter og hele bransjer, men summen av ulike ordninger har vært, og vil fortsatt være, avgjørende for å holde liv i mange virksomheter.

Stortinget har blant annet bevilget 1,75 mrd. kroner til kommunene, slik at de kan kompensere lokale virksomheter som er rammet av nasjonale eller lokale smitteverntiltak.

Kommunene får betydelig frihet til å støtte de virksomhetene som trenger det mest. Det kan for eksempel være virksomheter innenfor reiselivs-, arrangements- og serveringsnæringene som har opplevd økte kostnader eller økonomisk tap som følge av smitteverntiltak og nedstenging. Bevilgningen skal også fungere som en ventilordning for virksomheter som helt eller delvis faller utenfor den generelle kompensasjonsordningen.

Særlig om støtte til gründere

Gjennom Innovasjon Norge styrket vi i 2020 tilbudet til gründere og unge vekstbedrifter med 2,6 mrd. kroner, fordelt på ordningene innovasjonstilskudd og etablerertilskudd. I tillegg ble rammen for innovasjonslån økt til 3 mrd. kroner, og det ble bevilget 300 mill. kroner ekstra til rentestøttefond slik at bedrifter rammet av krisen kunne tilbys betalingslettelser. Innovasjon Norge forvaltet dessuten en egen ordning på 50 mill. kroner til å støtte private innovasjonsmiljøer.

I statsbudsjettet for 2021 har Innovasjon Norge fått gode rammer for ordninger som landsdekkende innovasjonslån og ordninger for støtte til grønn omstilling. Gjennom Stortingets vedtak av 23. februar 2021 om endringer i statsbudsjettet for 2021 ble det blant annet bevilget ytterligere 600 mill. kroner til Innovasjonstilskudd, slik at små og mellomstore vekstselskaper fortsatt kan få støtte til gjennomføring av utviklingsprosjekter gjennom pandemiperioden.

Styrker omstillingsordningen

Jeg ønsker også å trekke frem omstillingsordningen som er forvaltet av Innovasjon Norge. Omstillingsordningen skal bidra til nødvendig omstilling og en mer hensiktsmessig tilpasning av den samlede kapasiteten i event- og reiselivsnæringene, samt bygge opp under målet for næringspolitikken som er størst mulig samlet verdiskaping innenfor bærekraftige rammer. Midlene skal gi virksomheter tilgang til likviditet slik at de kan gjennomføre

nye omstillingsprosjekter for å tilpasse seg smitteverntiltak og endringer i markedene som følge av koronapandemien. Gjennom Stortingets behandling av Prop 79 S, jf. Innst. 233 S, ble det bevilget ytterligere 1 mrd. kroner til å videreføre ordningen.

Deler av serveringsbransjen har vært inkludert i de to første utlysingsrundene for ordningen. Eventbransjen har vært inkludert i den andre utlysingsrunden. Per 18. mars 2021 har Innovasjon Norge gitt tilsagn om til sammen 20,6 mill. kroner til 33 bedrifter fra serveringsnæringen og 24 mill. kroner til 20 bedrifter fra eventbransjen. I arbeidet med utformingen av detaljene for neste utlysingsrunde ser regjeringen blant annet på om ordningen kan utvides til å inkludere hele serveringsnæringen.

Det er også etablert en egen utlysingsrunde for eventbransjen med en ramme på 50 mill. kroner. Ordningen ble godkjent av ESA 18. mars 2021, og søknadsfristen er 7. april 2021.

Ny lønnsstøtteordning

Etter hvert som befolkningen vaksineres og samfunnet kan åpnes opp, blir det stadig viktigere å få folk tilbake i jobb. Omfattende permitteringsordninger har avlastet næringslivet for store kostnader. Det gjelder ikke minst for tjenestenæringene. Den nye lønnsstøtteordningen tredder i kraft 15. mars 2021. Ordningen er primært rettet inn mot dem som har vært hardt rammet over lang tid. Formålet er å få permitterte raskere tilbake i jobb. I tillegg vil denne ordningen gjøre det lettere å hente tilbake folk som kan arbeide med å forberede bedriftene på den dagen aktiviteten tar seg opp igjen.

Regjeringen følger nøye med på konsekvensene for samfunnet, næringslivet og innbyggerne av tiltakene som er iverksatt. Situasjonen endrer seg raskt, og regjeringen må tilpasse smitteverntiltakene til den skiftende smitteutviklingen i samfunnet.

En rekke ordninger er kommet på plass for å hjelpe levedyktige bedrifter gjennom denne krevende perioden for norsk økonomi. Summen av disse ordningene vil holde mange bedrifter gående gjennom pandemien.

SPØRSMÅL NR. 1739**Innlevert 22. mars 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 26. mars 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Har regjeringen vurdert å frikjøpe digitale hjelpemidler fra forlagene i en periode nå hvor mange skoler igjen er på rødt nivå og mange elever har hjemmeskole (Mange skoler har dessverre ikke råd til disse pakkene fra forlagene, men disse ville vært svært gode hjelpemidler i ei tid da mye undervisning skal foregå hjemme)?

BEGRUNNELSE:

Igjen er det mange skoler som er på rødt nivå og mange elever har hjemmeskole. En "digital kvalitetspakke" til skoler/lærere, ville vært et hjelpemiddel i denne tiden som ville vært til uvurderlig hjelp til skoler og lærere, og ikke mist en mulighet til å gjøre hjemmeundervisningen litt mer motiverende for de barna som sitter mye hjemme alene og skal jobbe på egen hånd. Eksempler på slike digitale hjelpemidler er de digitale hjelpemidlene til forlagene, men også f.eks. ebok.no som har mange lydbøker for barn og ungdom, eller ar elvene får et gratis barneabonnement på Storytell. Jeg mener dette forslaget er noe ministeren må vurdere fram til krisa er over og som lærere kan bruke i en periode.

Svar:

Det er kommunene og fylkeskommunene som er ansvarlige for innkjøp av læringsressurser og materiell til skolene. De er også behandlingsansvarlige for de data som

samles inn om elevene gjennom de digitale læremidlene som anskaffes. Det er viktig at kommunens/skolenes lærere er involvert i vurderingene av læremidler slik at valg av læremidler tilpasses lokale forhold. I den digitale veilederen for kvalitetskriterier for læremidler anbefaler Utdanningsdirektoratet sterkt at arbeidet med valg av læremidler gjøres i kollektive prosesser i profesjonsfellesskapet.

Jeg oppfatter representantens forslag slik at det innebærer at departementet skal velge ut hvilke læremidler som har god kvalitet slik at de kan inngå i en «digital kvalitetspakke». Det er viktig prinsipp at nasjonale utdanningsmyndigheter ikke skal godkjenne læremidler, hverken digitale eller tradisjonelle læremidler på papir. Et statlig frikjøp av digitale læremiddelpakker kan også være konkurransevridende.

I forbindelse med RNB i 2020 ble det satt av 60 millioner kroner til innkjøp av digitale læremidler i forbindelse med korona. Disse midlene kom i tillegg til en eksisterende tilskuddsordning for innkjøp av digitale læremidler som en del av satsingen Den teknologiske skolesekken. Den eksisterende ordning ble forsterket, slik at det totale tilskuddet ble på 111 mill. kroner i 2020. 253 kommuner/fylkeskommuner fikk tilskudd gjennom dette i 2020, der de selv valgte hvilke digitale læremidler de ønsket å anskaffe. I tillegg ble 4 millioner tildelt friskoler for innkjøp av digitale læremidler og 5 mill. kroner ble satt av til utvikling av digitale læremidler på og i samisk.

SPØRSMÅL NR. 1740**Innlevert 22. mars 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 6. april 2021 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Hva gjør regjeringen for å sikre at viktige klimatiltak og utvikling i fastlandsindustrien ikke faller bort som følge av manglende tilgang til kraft i et tiårs-perspektiv?

BEGRUNNELSE:

I landets industriregioner er det bekymring for krafttilgangen framover og om mangelen på kraft vil forhindre elektrifisering av industrien samt satsing på nye industriprosjekter.

Svar:

Vi har et godt utgangspunkt for elektrifisering i Norge. 98 prosent av kraftproduksjon vår kommer fra fornybar energi, vi har et velfungerende kraftmarked med lave kostnader og et sterkt utbygget strømnnett. Jeg ser positivt på at det er mange som har planer om industri og næringsutvikling i flere deler av landet, og som vil utnytte våre fornybare og klimavennlige energiresurser til verdiskaping.

Norge har i dag et historisk høyt kraftoverskudd, som forventes å vedvare i årene fremover. Det er mye ny kraftproduksjon under bygging, i hovedsak vindkraft. I årene framover forventer Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) at også vannkraft og solkraft vil bidra til å øke vår produksjonsevne. Mot 2030 anslår NVE et kraftoverskudd på 14 TWh, selv med økt elektrifisering som gir sterkere vekst i forbruket.

Statnett og 17 regionale nettselskaper gjennomfører kraftsystemutredninger (KSU) for transmisjonsnettet og regionalnettet hvert annet år. Utredningene gir oversikt over forventet utvikling av kraftsystemet i Norge, blant annet med hensyn til overføringskapasitet, forbruk, produksjon, mv.

Samtidig ser vi at elektrifisering og etablering av ny industri innebærer at store forbruksøkninger kommer raskt. Dette kan i enkelte tilfeller være utfordrende for kraftsystemet, som til enhver tid må dekke den løpende etterspørselen etter kraft, og kan også utløse behov for investeringer i strømnettet. Det tar tid å øke nettkapasiteten, noe som må sees i sammenheng med behovet for grundige og inkluderende prosesser når infrastruktur med store kostnader og betydelige virkninger for natur, miljø og lokalsamfunn planlegges. Det er viktig at aktører som planlegger økt forbruk eller ny tilknytning til strømnettet har tidlig dialog med nettselskapet sitt, slik at behovet for eventuelle tiltak i nettet avklares på et tidlig tidspunkt.

Jeg mener vi må ha et klart mål om at tilgang på kraft ikke skal være et hinder for næringsutvikling. Derfor vil elektrifisering og nettutvikling være viktige temaer i den kommende stortingsmeldingen om langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser. En viktig del av dette vil være hvordan vi kan legge til rette for en bedre tilpasset utbygging av strømnettet og hvordan vi kan styrke kraftsystemets evne til å møte et økende effektuttak.

SPØRSMÅL NR. 1741

Innlevert 22. mars 2021 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 9. april 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Vil statsråden utarbeide en tverrsektoriell og helhetlig tiltaksplan slik at barn i sårbare situasjoner i hele Norge får hjelp for motvirke de svært bekymringsfulle meldingene vi får om at barn ikke får innfridd de rettigheter de har bl.a. mht. skolegang, beskyttelse mot vold og oppfølging ut fra det enkelt barns behov på grunn av pandemien?

BEGRUNNELSE:

Barneombudet har skrevet en anmodning til Familie- og barneministeren (brev av 18. mars 2021) om at det umiddelbart bør utarbeides en slik tverrsektoriell og helhetlig tiltaksplan. I dag er det mangelfull og ulik praksis rundt om i Norge. Slik skal det ikke være og det er behov for helhetlige tiltak for å hjelpe barna.

Svar:

Min største bekymring i året som ligger bak oss, og i tiden framover, er hvilke konsekvenser pandemien har fått for barn og unge. Spesielt har de som allerede hadde det vanskelig og som nå kan ha fått det verre, bekymret meg. Det har derfor vært viktig for regjeringen å vurdere behov som videre har utløst tiltak i de ulike krisepakken.

Vi har hele tiden jobbet planmessig og målrettet for å ivareta sårbare barn og unge under pandemien. Regjeringen nedsatte tidlig en egen koordineringsgruppe på direktoratsnivå for å følge med på det samlede tjenestetilbudet til sårbare barn og unge og for å sikre at problemstillinger av relevans for disse ble drøftet og håndtert på tvers av sektorene. Denne gruppen rapporterer jevnlig til meg, og har så langt levert 12 rapporter. Rapportene fra koordineringsgruppen har bidratt til å gi et viktig kunnskapsgrunnlag for regjeringen i håndteringen av pandemien. Gruppen har også kommet med anbefalinger som har

vært et viktig kunnskapsgrunnlag i vurdering av tiltakene underveis i pandemien.

Regjeringen slo tidlig fast at barn og unge skal prioriteres, og det er siden tydeliggjort i planverket for håndtering av pandemien at barn og unge skal ha så lav tiltaksbyrde som mulig og at tjenestene til barn og unge skal skjermes så langt som mulig og smittevernfarelig forsvarlig.

Den gjennomgående anbefalingen fra koordineringsgruppen er at det viktigste tiltaket for sårbare barn og unge er at det ordinære tjenestetilbudet er åpent og tilgjengelig. Dette har regjeringen kommunisert tydelig til kommunene. Kommunene har under pandemien vært i en svært krevende situasjon og regjeringen har vært tydelige overfor kommunene om at alle nødvendige utgifter knyttet til koronapandemien vil bli kompensert. Kommunesektoren fikk i 2020 om lag 18 milliarder kroner i ekstra overføringer begrunnet i koronapandemien. I 2021 er det bevilget koronamidler til kommunesektoren på nær 16 milliarder kroner. Dette inkluderer 1,9 milliarder kroner som er gitt som en særskilt kompensasjon for skattesvikten i 2020.

Regjeringen har hele tiden vært tydelig på at barn og unge med særlige behov som ikke kan ivaretas når lokalene i barnehagen, skolen eller skolefritidsordningen er stengt eller har redusert åpnings- eller oppholdstid, skal ha et fysisk tilbud i barnehagen eller skolen/SFO. Fra 16. april ble regelverket endret fra "særlige omsorgsbehov" til "særlige behov" for nettopp å fange opp en større gruppe sårbare og utsatte barn og unge.

I 2020 innførte regjeringen flere tiltak for å hjelpe sårbare grupper, og vi styrker innsatsen i 2021. Senest den 23. februar vedtok Stortinget en rekke tiltak som vil bidra til å forsterke innsatsen for sårbare grupper under koronapandemien. Dette omfatter blant annet 500 mill. kroner

til kommunene til nye og utvidede sommerskoletilbud for elever i grunnskolen, for å bidra til å ta igjen tapt progresjon, 100 millioner kroner til barne- og ungdomspsykiatrien, 20 mill. kroner til sosiale lavterskeltilbud for studenter og 20 mill. kroner til utstyrssentraler. I 2021 er det bevilget koronamidler til kommunesektoren på nær 16 milliarder kroner. Dette har gjort det mulig for kommunene å satse på gode barnehager, kunnskap i skolen og kvalitet i helse- og omsorgstjenestene også under pandemien. Vi har i arbeidet med håndteringen av pandemien hatt tett kontakt mellom regjeringen og kommunene, og det er vi helt avhengige av å ha også framover.

Det er vanskelig å anslå nøyaktig hvor store konsekvenser virusutbruddet får for kommunene. Regjeringen har derfor etablert en arbeidsgruppe sammen med KS, som skal kartlegge de økonomiske konsekvensene av koronakrisen. Arbeidsgruppen skal jobbe frem til august 2021. Arbeidsgruppen leverte sin sluttrapport for 2020 29. mars 2021. Det er enighet mellom staten og KS om at kompensasjonen fra staten for 2020 samsvarer godt med kommunesektorens merutgifter og mindreinntekter som følge av korona.

I gjenåpningen av samfunnet vil barn og unge prioriteres først, men selv med vaksiner og gjenåpning vet vi at en del barn, unge og familier kommer til å ha det utfordrende i lang tid framover. Regjeringen har bedt en ekspertgruppe ledet av psykolog Peder Kjøs om å se på konsekvensene pandemien har for folks psykiske helse og rusbruk. Vi er også i gang med å vurdere nærmere langsiktige konsekvenser av pandemien og smitteverntiltakene for barn og unge, inkludert konsekvenser for relasjoner i familien og vi vil se på behov for tiltak. Tiltak for å bote på konsekvensene av pandemien vil vi komme tilbake til blant annet i revidert nasjonalbudsjett for 2021.

SPØRSMÅL NR. 1742

Innlevert 22. mars 2021 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 7. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil regjeringen gjøre for å lette situasjonen for foreldre som får store økonomiske utgifter knyttet til testing i forbindelse med pendling mellom Sverige og Norge for samvær med barn?

BEGRUNNELSE:

Jeg har fått henvendelser fra fortvilte foreldre som har store utgifter knyttet til testing ved nødvendig pendling mellom Norge og Sverige for samvær med eget barn. Prisen for en hurtigtest som garanterer svar innen riktig tidsrom kan bli svært kostbart, da det ofte må gjennomføres

privat ettersom kommunen ikke alltid kan garantere raskt nok svar. Totalsummen for å opprettholde samværet med sitt eget barn kan bli svært krevende for en vanlig lønnsinntaker.

Svar:

Jeg ser at situasjonen du beskriver i ditt spørsmål kan være utfordrende. Det er et forhold jeg vil se nærmere på.

Finansiering av testing for samvær over landegrensen er ikke eksplisitt regulert. I utgangspunktet dekkes imidlertid ikke utgifter til testing for å reise ut av Norge, da det ikke er smittevernfaglige begrunnelser for å dekke dette. Ved reise fra Sverige til Norge, vil testingen skje ved teststasjonene på grensen. Denne testen er gratis for alle.

SPØRSMÅL NR. 1743

Innlevert 22. mars 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 6. april 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hvordan gjennomføres kontrollene i etterkant av utbetalinger gjennom kompensasjonsordningen for næringslivet, hvilke bedrifter kontrolleres og på hvilket grunnlag?

Svar:

Kompensasjonsordningen for næringslivet gir foretak med stort omsetningsfall som følge av koronapandemien en økonomisk kompensasjon. Nærings- og fiskeridepartementet har gitt Brønnøysundregistrene ansvaret for å utvikle og forvalte tilskuddsordningen.

Revisor eller autorisert regnskapsfører skal bekrefte innhold i søknaden om tilskudd, jf. kompensasjonsforskriften § 4-5. Brønnøysundregistrene fastsetter krav til kontrollhandlinger som revisor eller autorisert regnskapsfører skal utføre i forbindelse med bekreftelse av opplysningene. Alle kontrollhandlingene står oppført på nettsidene for kompensasjonsordningen. Forskriften § 4-3 annet ledd og søknadsskjemaet angir hvilke opplysninger som skal gis i søknaden.

Brønnøysundregistrenes ordning baserer seg primært på forkontroll. I tillegg er det innebygd en rekke kontroller i skjemaet og saksbehandlingsløsningen for krav som er gitt i lov og forskrift. Ut over dette har Brønnøysundregistrene utviklet en risikomodell der utslag gir avslag direkte eller grunnlag for manuell kontroll før utbetaling. Brønnøysundregistrene bruker en ekstern medhjelper igjennom en offentlig anskaffelse til å gjennomføre denne kontrollen. Primært gjennomfører den eksterne medh-

jelperen kontrollen med utgangspunkt i ovennevnte kontrollhandlinger.

Det er lagt stor vekt på å etablere flest mulig kontroller maskinelt før utdeling av tilskudd, men Brønnøysundregistrene vil også gjennomføre etterkontroller på sikt. Omfanget av etterkontrollene er ennå ikke avklart. Etterkontrollene vil baseres på kunnskap Brønnøysundregistrene mottar fra ekstern bistand, og ved hjelp av utvalg som gjøres tilfeldig eller metodisk.

SPØRSMÅL NR. 1744**Innlevert 22. mars 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 6. april 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

I Forsvarets Forum 22. mars i år, kunne vi lese at Hæren begrenser nærkamptraining fordi det er usikkert på om personellet har god nok forsikring.

Vil forsvarsministeren innføre en forsikringsordning for å sikre at de som er inne til førstegangstjeneste er dekket i all form for tjenesteaktivitet samt også dekker fritiden og velferdsturer?

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at vernepliktige som er inne til tjeneste i Forsvaret skal ha et godt erstatningsrettslig vern dersom de blir skadet i tjenesten. Det er også viktig å presisere at vernepliktige har et styrket vern i dagens regelverk.

Vernepliktige inne til førstegangstjeneste har et utvidet erstatningsrettslig vern etter folketrygdloven. Det følger av folketrygdloven § 13-8 at vernepliktige er yrkesskadedekket ved enhver skade og sykdom som er påført eller oppstått i tidsrommet fra de møter til tjeneste til de blir dimittert. Dette innebærer at de har krav på yrkesskadedelene etter folketrygdloven, uavhengig av skadetype og om skaden oppstår i tjenesten eller fritiden.

I tillegg har de vernepliktige et erstatningsrettslig vern gjennom forsvarsloven § 33 og vernepliktsforskriften §77. Forsvarsloven § 33 gir rett på en engangserstatning for vernepliktige som påføres en skade eller en sykdom under tjenesten som medfører medisinsk invaliditet. Erstatnin-

gens størrelse for sykdom som har oppstått under tjenesten og har sammenheng med denne, samt skader som har oppstått under tjenesten, er oppad begrenset til 15 G. For skader som er påført i fritiden og under permisjon, er erstatningen oppad begrenset til 7,5 G.

De vernepliktige er ikke gitt et utvidet vern etter yrkesskadedeforsikringsloven. Etter denne loven har de den samme dekningen som øvrige som er dekket av loven. Det vil si at de har samme yrkesskadedekning som andre militært tilsatte og statsansatte.

Jeg har igangsatt et arbeid i Forsvarsdepartementet, hvor det utredes om dagens erstatningsordninger gir et tilstrekkelig vern for vernepliktige når de er inne til førstegangstjeneste. I dette arbeidet vurderes det blant annet om erstatningsvernet etter yrkesskadedeforsikringsloven er tilstrekkelig tilpasset den situasjonen de vernepliktige befinner seg i når de er inne til tjeneste eller om det er behov for justeringer i regelverket. En 24/7-dekning er et av alternativene som utredes. Arbeidet ble igangsatt høsten 2020, etter møter jeg hadde med Tillitsvalgtdordningen for Forsvaret (TVO).

Hæren har begrenset nærkamptrainingen for alt personell, ikke bare for personell inne til førstegangstjeneste. Årsaken til dette er usikkerhet om Forsvarets personell er omfattet av yrkesskadedeforsikringsloven eller reglene som gir rett på yrkesskadedelene i folketrygdloven når man påføres en skade under denne type trening. Forsvaret har igangsatt et arbeid hvor behovet for en eventuelt utvidet erstatningsdekning for denne type trening utredes.

SPØRSMÅL NR. 1745**Innlevert 22. mars 2021 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 26. mars 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Jeg registrerer at ministeren har satt ned et utvalg for å se på rettssikkerheten i barnevernet og at ministeren har prioritert å ta med representant for kommersiell sektor i utvalget men utelatt å ta noen fra ideell sektor. Stortinget

har gitt føringer om at andelen ideelle i institusjonsbarnevernet skal økes med inntil 40 % på bekostning av den kommersielle andelen. Til tross for dette har ikke ministeren prioritert å ta med noen fra ideell sektor.

Hva er begrunnelsen for at kommersielle og ikke ideelle fikk plass i utvalget?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Stortingets vedtak om å sette ned et ekspertutvalg for å se på rettssikkerheten i alle deler av barnevernet:

"Stortinget ber regjeringen sette ned et ekspertutvalg som skal gjennomgå norsk barnevern med mål om å bedre rettssikkerheten i alle ledd av tjenesten, der hensynet til barnets beste skal ligge til grunn for utvalgets arbeid."

Det er uforståelig at ministeren har valgt å utelate en så viktig sektor som de ideelle fra dette utvalget, når man har funnet plass til representant for de kommersielle. Spesielt underlig blir det sett i lys av andelen ideelle skal trappes opp i henhold til Stortingets vedtak.

Svar:

Det offentlige utvalget som regjeringen har oppnevnt skal utrede tiltak for styrke kvalitet og rettssikkerhet i barnevernet. Arbeidet skal særlig rettes mot de mest alvorlige og sammensatte sakene i barnevernet. Dette omfatter blant annet innrettingen av tilbudet til de barna som trenger

mest oppfølging. Utvalget har ikke som en del av sitt mandat å utrede aktørbildet i barnevernet. Stortingets vedtak om å øke andelen ideelle aktører i institusjonsbarnevernet følges opp gjennom andre prosesser. Dette er ikke et tema utvalget skal gå inn i.

Jeg har, i oppnevningen av medlemmer til utvalget, lagt vekt på at utvalget skal ha høy faglig kompetanse og praktisk erfaring innenfor de konkrete problemstillingene som utvalget skal vurdere. Et sentralt kompetanseområde er kunnskap om institusjonstilbudet til unge med utfordringer i skjæringspunktet mellom psykiatri, rus og kriminalitet, hvilken hjelp denne målgruppen trenger og hvilke endringer det kan være behov for. Institusjonstilbudet for barn og ungdom med særlig omfattende oppfølgingsbehov er særlig relevant i denne sammenhengen. Det var derfor viktig å ha med en representant som har erfaring med å jobbe med denne gruppen barn og unge i institusjoner. Det har over tid vært staten og de private, kommersielle leverandørene som har levert institusjonstilbud til disse barna og ungdommene. De ideelle aktørene leverer i liten grad tilbud på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1746

Innlevert 22. mars 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 7. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Blomsterimportører og blomsterkjeder er i en svært alvorlig situasjon etter lang nedstenging pga. pandemien. F.eks. har Mester Grønn 570 medarbeidere permittert og 57 butikker stengt. Blomsterproduktene er ferskvare og sesongvare og mange med lang forsendelsestid fra utlandet. Store verdier går nå tapt. Mens dagligvarekjeder kan utvide med mer blomster, har blomsterforretningene påbud om stengning, noe som er sterkt konkurransevridende.

Vil statsråden raskt vurdere å få et nasjonalt unntak slik Oslo har for blomsterbutikker?

BEGRUNNELSE:

For å belyse det alvorlige i situasjonen vil jeg vise til et brev mottatt fra Mester Grønn i dag. Her skriver de:

«For leveranse til uken etter påske som er perioden som tiltaksnivå A nå gjelder for, hadde Mester Grønn da butikkene

stengte ned tirsdag forrige uke alene produksjonskontrakter totalt for ca. 100 millioner kr. i utsalgverdi. Av dette er var ca. 35 millioner i Norske varer som i hovedsak består av gule sesongprodukter. Dagligvarens blomsterleverandører har vært på alle våre produsenter for å kjøpe våre varer. Bare i forrige uke overtok en av de store dagligvareaktørene 35 000 påskeliljer i potte fordi vi ikke kunne ta sjansen på at gartneriet skulle lide tap. Dette rammer så mange arbeidsplasser og implisitt så store verdier at det er kjempeutfordrende for hele blomsterbransjen. Som bransje ble vi først rammet av nedstegning i de mest folkerike områdene i Norge til morsdag og Valentin, nå går også påsken!»

Vi skal huske at blomster er også det eneste produktet som følger oss fra vugge til grav. Nettopp i disse tider kan en blomsterhilsen lyse opp i en tung hverdag. Mange eldre er ikke i stand til å bestille på nett. Det er vanskelig å se at ikke blomsterforretninger har like store muligheter for et godt smittevern som dagligvareforretningene. Mester Grønn opplyser at det ikke er dokumentert et eneste smittetilfelle som kan spores tilbake til blomsterbutikker. Aldersgruppen som handler, er i stor grad kvinner 35+

og det er ikke i den gruppe den store økningen i smitte foregår.

Svar:

Covid-19-forskriften gir ikke et nasjonalt forbud mot å holde butikker åpne. Den regulerer imidlertid et forbud mot å holde butikker åpne i bestemte kommuner som omfattes av forskriftens kapittel 5A (tiltaksnivå A).

For å begrense spredning av mer smittsomme virusmutasjoner har regjeringen innført en ordning med regionale tiltak for å sikre effektiv koordinering av nødvendige tiltak og redusere belastningen på kommunens beredskapsapparat. Det er tre tiltaksnivåer: Tiltaksnivå A, tiltaksnivå B og tiltaksnivå C. Tiltaksnivå A har de strengeste tiltakene, mens tiltaksnivå C har de minst strenge tiltakene. Hensikten med de ulike tiltaksnivåene er raskt å kunne gjøre forskriftens kap. 5A, 5B eller 5C gjeldende for kommuner som har en uoversiktlig smittesituasjon. Tiltaksnivå velges ut ifra alvorlighetsgraden av smittesituasjonen, i samråd med kommunene. Prosessen er at Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet, etter dialog med de aktuelle kommunene og statsforvalteren, gir en anbefaling til Helse- og omsorgsdepartementet om hvilke kommuner som bør innføre tiltak etter covid-19-forskriften, og hvilke nivå tiltakene bør ligge på.

Tiltakene i kapittel 5A er inngripende, og tiltaksnivået er satt for å kunne brukes i situasjoner med ukontrollert smitte hvor man ikke ennå har oversikt. Tiltakene har blant annet til hensikt å redusere den totale mobiliteten i samfunnet i så stor grad som mulig. Som representanten sikter til, innebærer dette at det i kapittel 5A er et påbud

om stenging av butikker. Påbudet gjelder også butikker der det i seg selv er en lav risiko for smitte. Det er gjort unntak for enkelte butikker. De fleste av disse unntakene er innført fordi befolkningen skal ha tilgang til nødvendige varer som matvarer, apotekvarer, mv.

Ettersom stadig flere kommuner blir innlemmet i stengingsbestemmelsene, mottar både Helsedirektoratet og departementet henvendelser fra virksomheter med gode argumenter for at deres butikk eller næring bør få unntak fra stengingspåbudet. Bestemmelsene i kapittel 5A er ment å ivareta et særlig høyt tiltaksnivå, og kan derfor ikke mykes opp for mye uten gode grunner. Samtidig skal ikke inngripende tiltak vare lenger enn strengt nødvendig. De mest inngripende tiltakene som følger av kapittel 5A forutsettes derfor å vare kun for en kort periode.

I tilfellet med blomsterbutikker tjener stengingen en hensikt fordi det inngår som en del av den strenge tiltakspakken med stenging av steder og virksomheter der det kan oppstå ansamlinger av folk. Å stenge blomsterforretninger bidrar totalt sett til å redusere den samlede mobiliteten i befolkningen. Det er videre slik at blomsterforretninger kan selge blomster gjennom ulike ordninger som f.eks. "klikk og hent", slik covid-19 forskriften § 16 b siste ledd åpner for.

Jeg har forståelse for at tiltakene i kapittel 5A kan medføre store problemer for mange butikker, og særlig de som driver med ferskvare. Med de nye virusmutasjonene er det imidlertid slik at smitten kan spre seg svært fort når den først kommer, og strenge tiltak må derfor iverksettes raskt.

SPØRSMÅL NR. 1747

Innlevert 23. mars 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 26. mars 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan statsministeren utdype hva hun mener med at Ringvei Øst ikke har lokalpolitisk støtte?

BEGRUNNELSE:

Sist fredag var det stor skuffelse i Bergen og Nordhordland når regjeringen la frem Nasjonal Transportplan. Tilsynelatende hadde regjeringen glemt Bergens viktigste samferdselsprosjekt, nemlig Ringvei Øst.

Denne ringveien er blant samferdselsprosjektene som er mest samfunnsøkonomisk lønnsom i hele Norge. Den vil lette trafikkavviklingen gjennom Bergen (Danmarks plass spesielt), og ikke minst vil den gjøre E39 mer trafiksikker.

Veien er avgjørende viktig for befolkning og næring som har ventet lenge, men er også en del av helheten når Hordfast og ny vei til Voss skal bygges.

Statsministeren viste imidlertid gjennom sine uttalelser at hun og regjeringen ikke har glemt prosjektet, men

at de ikke har prioritert dette da veien ikke har lokalpolitisk støtte.

Jeg ville kanskje ikke brukt de ordene, selv om undertegnede er godt innforstått med at MDG og byutviklingsbyråden har sådd tvil om ultimatum angående f.eks. kollektivfelt.

Svar:

Under pressekonferansen om framleggelsen av Nasjonal Transportplan 2022-2033 (NTP) den 19. mars, fikk statsministeren spørsmål om hvorfor strekningen mellom Vågsbotn og Klauvaneset på E39 ikke var prioritert i NTP.

Jeg vil understreke at både statsministeren og jeg står fast ved prioriteringene som er gjort i NTP. I sitt innspill til NTP hadde Bergen kommune Ringvei Øst med strekningen Vågsbotn-Klauvaneset som sin tredjeprioritet. Bergen prioriterte Bybane til Åsane først, og fellesprosjektet vei og jernbane Arna-Voss som nummer to. Nå er både Bybane til Åsane og E16 Arna–Stanghelle/Vossebanen prioritert med midler i første seksårsperiode. Bergen har

dermed fått innfridd sine to fremste ønsker i regjeringens forslag til NTP.

Prosjektet E39 Vågsbotn – Klauvaneset har lokalpolitisk støtte ved at det er enighet i Bergen om at det trengs en vei. Men statsministeren påpekte at det er en lokal uenighet om prosjektet. Denne uenigheten går på hva slags vei man ønsker. Byrådet i Bergen har som forutsetning for prosjektet at to av de fire feltene på veien skal være kollektivfelt, mens Statens vegvesen mener at kravet om kollektivfelt vil ta bort en vesentlig del av kapasiteten på veien. Her er altså byrådet og Statens vegvesen uenige.

Både statsministeren og jeg håper at partene finner løsninger på denne uenigheten i løpet av den videre planprosessen, og vi mener det må være en løsning som løser de trafikale utfordringene. Vi trenger løsninger som gir bedre framkommelighet og trafikkflyt.

Prosjektet er fortsatt på et tidlig stadium i planleggingen. Selv med optimal framdrift i planleggingen, vil ikke prosjektet være klart for byggestart før sent i den første delen av seksårsperioden (2022-2027).

Regjeringen er tydelig i NTP på at veien skal planlegges videre. Da vil det være mulig å prioritere bygging av veistrekningen ved neste rullering av NTP.

SPØRSMÅL NR. 1748

Innlevert 23. mars 2021 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 7. april 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

I tilskotsordninga for føretak med stort omsetningsfall er føretak som har vore overdragar eller overtakar i ein fisjon 1.1.20 eller seinare, ikkje omfatta av tilskotsordninga. Det synest strengt at ein fisjon som er forretningssmessig begrunna og gjennomført før 12.3.20, til dømes for å avgrense risiko mellom verksemdsområde, skal vere grunn nok til å avskjere eit føretak frå tilskotsordninga når vilkåra elles er oppfylte.

Har regjeringa grunn til å tru at føretak bevisst og illojalt fisjonerer seg inn i tilskotsordninga med det føremål å auke tilskotet, eller vil regjeringa lempe på dette kravet, særleg for å kome i møte dei føretaka som gjennomførte lenge planlagde fisjonar 1.1.20 utan tanke for pandemien?

Svar:

Eg har utarbeidd svaret i samråd med finansminister Jan Tore Sanner. Premissen for å få støtte etter tilskotsordninga er at føretaket har hatt eit fall i omsetnad. Ein måler fallet ved å samanlikne omsetnaden i to periodar: perioden ein søker om tilskot for og ein referanse- eller samanlikningsperiode. Samanlikningsperioden er normalt tilsvarende periode året før, men for nyetablerte føretak som ikkje har omsetnad frå året før, kan ein nytte januar-februar 2020 som samanlikning, dvs. den siste «normale» perioden før pandemien sette inn.

Handsaming av fisjonerte føretak er noko ulik i tilskotsordninga som gjaldt for perioden mars–august 2020 som Skatteetaten har forvalta, og tilskotsordninga som har gjeldt frå september 2020, som Brønnøysundregistra forvaltar. I ordninga frå mars til august 2020 kan føretak som har fisjonert etter 1. januar 2020, søkje om tilskot. Føretak som har blitt nystifta i samband med fisjon, har

hatt same moglegheit til å søkje og få tildelt tilskot som andre nystifta føretak. For å kunne få støtte frå tilskotsordninga som gjaldt for perioden mars–august 2020, var det mellom anna stilt vilkår om at føretaket måtte ha vore registrert seinast 1. mars 2020. For at eit føretak som har vore stifta i samband med fisjon i 2020 skulle kunne søkje om tilskot i ordninga, måtte fisjonen ha blitt gjennomført før 1. mars 2020.

I samband med etableringa av tilskotsordninga som gjeld frå og med september 2020, vart handsaminga av fisjonerte føretak noko revidert. Regelen i forskrifta for tilskotsordninga etter august 2020 om at den som har overdratt eller overtatt verksemd som følge av ein fisjon 1. januar 2020 eller seinare, ikkje er omfatta av ordninga, skuldast at ein må kunne vise til ein relevant samanlikningsperiode for det same føretaket. Difor har vi desse typetilfella:

(1) Dersom fisjon vart fullført før september 2019, har fisjon ingen konsekvens. Dei fisjonerte føretaka har sjølvstendig omsetnad i alle samanlikningsperiodar som følgjer og kjem inn under ordninga.

(2) Dersom fisjon vart fullført mellom 1. september og 31. desember 2019, har føretaka ikkje nokon relevant samanlikningsperiode i 2019 sidan dei i delar av perioden

var del av eit større selskap. Etter forskrifta kan desse føretaka søkje som om dei var nyetablerte og nytte januar–februar 2020 som samanlikningsperiode.

(3) Dersom fisjon vart fullført i 2020, har føretaket ingen fullgod samanlikningsperiode før pandemien. Ein er difor etter gjeldande regelverk avskoren frå å søkje.

Eit viktig unntak frå regelen som avskjerer tilskot til føretak som har fisjonert 1. januar 2020 eller seinare, gjeld for konserninterne fisjonar. Dersom konsernet vel å søkje samla for den norske delen av konsernet, kan konsernet søkje sjølv om konsernselskapa har vore involvert i konserninterne fisjoner 1. januar 2020 eller seinare. Slike fisjonar vil ikkje gjere at samanlikningsgrunnlaget ved berekning av omsetnadsfall blir ueigna, når ein reknar omsetnadsfall på konsernnivå. Unntaket for konserninterne fisjonar kjem fram i ei avklaring om reglane på nettsida kompensasjonsordning.no.

Representanten Hølen Bjørdal har rett i at det synest strengt at ein fisjon som er forretningsmessig begrunna og gjennomført før 12.3.2020, til dømes for å avgrense risiko mellom verksemdsområde, skal vere grunn nok til å avskjere eit føretak frå tilskotsordninga når vilkåra elles er oppfylte. Departementet er difor i gong med å vurdere om det er mogleg å gjere endringar i dette regelverket.

SPØRSMÅL NR. 1749

Innlevert 23. mars 2021 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 26. mars 2021 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

Norge har betalt 61 millioner kroner til Covax og har hatt opsjon til vaksiner regjeringa ikkje vil bruke.

Hvilke vurderingar ble gjort av regjeringa, og var statsministeren involvert i beslutninga, da regjeringa takket nei til å ta imot 677 000 vaksiner?

BEGRUNNELSE:

Under 10 % av den norske befolkninga er vaksinert.

Regjeringa har hatt mulighet til å kjøpe vaksiner gjennom vaksineformidlinga Covax. Norge har betalt 61 millioner kroner til Covax, noe som har gitt en opsjon på 677 000 doser. Denne opsjonen har regjeringa likevel valgt å takke nei til å benytte seg av.

Svar:

Norge har ikkje takket nei til vaksinedoser som var tiltenkt vaksineringsavtale med befolkninga her i landet. Vårt bidrag til COVAX ble gjort nettopp med tanke på å sikre vaksinetilgang i de fattigste landene, og det ble finansiert gjennom bistandsbudsjettet.

Det ville ha vært både ulogisk, usolidarisk og i strid med grunnleggjende, norske interesser å legge beslag på de aktuelle vaksinene.

Å risikere vår troverdighet og anseelse på grunn av vaksinedoser til 115 000 menneske som ville ha ankommet i juni, i en situasjon hvor Norge allerede vil ha mottatt doser til 3,3 millioner menneske gjennom EU-avtalene, fremstår meget uklokt. Særlig siden man ved å legge beslag i COVAX-dosene i verste fall kunne ha risikert å sette EU-avtalen i spill.

Korona-vaksinene er utviklet i rekordfart. Normalt tar det 6-8 år å utvikle vaksiner mot et nytt virus. Da vi inngikk avtalene med COVAX og EU, visste ingen hvor lang tid det ville ta, og ingen visste heller hvilke produsenter som ville lykkes.

Da henvendelsen fra COVAX kom i november, hadde altså Norge allerede en avtale med EU om tilgang til de samme vaksinene gjennom EUs innkjøpsordning. Vi visste heller ikke hvor mange COVAX-doser som i fremtiden kunne ha kommet til Norge, eller når de kunne ha kommet. Helse- og omsorgsdepartementet forventet at EU-avtalen ville gi langt flere doser og langt tidligere tilgang enn hva tilfellet ville ha vært gjennom COVAX.

I avtalen som Europakommisjonen og EUs medlemsland inngikk om felles vaksineanskaffelser, forpliktet medlemslandene seg til ikke å inngå avtaler direkte med de samme leverandørene som vi gjorde gjennom EU-avtalen. En forutsetning for norsk tilknytning til EUs anskaffelser er at vi har tilsvarende plikter og rettigheter som EUs medlemsland. Å forsøke å inngå to ulike avtaler om de samme vaksinene, ville derfor kunne svekke vår egen forhandlingsposisjon. Det er ingen av landene i EU-avtalen som har benyttet vaksineopsjonene via COVAX.

Vi brukte da heller avtalen med COVAX slik den var tenkt, nemlig til å sikre vaksiner til helsearbeidere og sårbare grupper i utviklingsland.

Koronaviruset krysser grenser, og de nye virusvariantene er en viktig påminnelse om at dette ikke kan

løses nasjonalt. Pandemien er et globalt problem, og det samme er løsningen. Den rammer nå hardt i Afrika, Asia og Latin-Amerika. De nye virusvariantene kan medføre at vaksinene som er utviklet blir mindre effektive. Det er altså viktigere enn noen gang å bidra til å stanse virusets spredning også på steder som tilsynelatende er langt borte. Nasjonal helsesikkerhet henger tett sammen med global helsesikkerhet. Derfor er norske bidrag for å sikre fordeling av vaksiner i utviklingsland ikke bare rettferdig og solidarisk, men også i vår åpenbare egeninteresse.

Pandemien rammer alle, men den rammer ulikt. Land med mye konflikt, mat-usikkerhet og stor fattigdom, som Sør-Sudan, Somalia, Mosambik og Den demokratiske republikken Kongo, rammes særskilt. Helsevesenet er svært presset. Helsearbeidere er meget utsatt, og dette påvirker ikke bare tilbudet folk får når de blir syke med covid-19. Det påvirker også behandlingen av små barn som er underernært eller kvinner som skal føde. Å sikre at disse helsearbeiderne kan jobbe trygt på sykehusene er viktig. COVAX leverer nå vaksiner til fattige land som ikke har råd eller kapasitet til å konkurrere på vaksinemarkedet.

Om vi utelukkende tenker på oss selv, vil det ta lengre tid å bekjempe pandemien. Norge vil også etter pandemien være best tjent med å opptre som en forutsigbar og troverdig aktør i et velfungerende internasjonalt samfunn preget av gjensidig forpliktende samarbeid.

SPØRSMÅL NR. 1750

Innlevert 23. mars 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 6. april 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hvordan ligger regjeringen an i dette arbeidet, og har regjeringen vurdert en slik trappetrinnsmodell slik næringen skisserer eller vurdert andre løsninger som vektlegger behovet til næringen?

BEGRUNNELSE:

Under behandlingen av Prop 79 S vedtok Stortinget et anmodningsvedtak som ber regjeringen snarlig etablere en ordning som sikrer et fungerende garantimarked for pakkereiseaktørene. Gjennom våren vil de fleste pakkereiseselskapene måtte stille sine garantier, og det haster å få på plass en løsning.

Reiselivet står som kjent ovenfor en ekstremt vanskelig situasjon. Dette rammer spesielt pakkereiseselskapene som stille en reisegaranti som depositum i tilfelle konkurs. Derfor fikk FrP i budsjettforhandlingene med regjeringen gjennom et anmodningsvedtak hvor regjeringen fikk handlingsrom til å vurdere alternativer for statlig garantihjelp. Der kom det to alternativer: enten stille med garantier direkte, noe regjeringen mente ville innebære for høy risiko, eller opprette en ordning forbeholdt de små og mellomstore, noe som ikke vil være i nærheten av å tilfredsstillende garantibehovet.

Når Regjeringen skal sette seg ned å tegne opp en løsning har de blitt oppfordret til å gå i dialog med næringen. Både NHO, Virke, Rederiforbundet og Norsk Reise-

liv har på sin side spilt inn en såkalt trappetrinnsmodell, hvor statlig bidrag dimensjoneres ut fra risiko.

Svar:

Fredag 26. mars 2021 ble Prop. 107 S (2020-2021) behandlet i statsråd. I stortingsproposisjonen foreslår regjeringen at det opprettes en risikoavlastningsordning for garantier som er stilt til Reisegarantifondet for små og mellomstore bedrifter. I proposisjonen redegjør regjeringen også for vurderingen av næringslivsorganisasjonenes forslag om en trappetrinnsmodell:

"Regjeringen har videre vurdert et forslag fra reiselivsorganisasjonene, som innebærer at staten avlaster en andel av risikoen knyttet til garantiene, og at denne andelen er 80 pst. for garantier under 50 mill. kroner, og synker til hhv. 70 pst. og 50 pst. for garantier som overstiger 50 mill. og 75 mill. kroner. Intensjonen med forslaget forstås som å sikre høyere risikoavlastning for mindre aktører, fordi disse trolig vurderes som mindre solide kunder med høyere risiko for insolvens og tap, samt å begrense risikoen for at staten pådrar seg store tap knyttet til de største garantiene. Det er usikkert hvordan forslaget på-

virker risikoen for tap av fellesskapets midler. Forslaget er forelagt representanter fra finansbransjen. Tilbakemeldingene har vært blandede. Det er kommet innvendinger fra enkelte om at store garantier kan være mer risikable enn små, og at modellen etter deres syn burde snus på hodet. Andre har ytret at de ikke ser noen god grunn for at staten skal forskjellsbehandle pakkereisearrangørene på grunnlag av størrelsen på garantiene de skal stille."

Det har vært krevende å få et helhetlig bilde av den reelle situasjonen. Næringsorganisasjonene har ikke underbygget problembeskrivelsen med konkrete tallgrunnlag. Regjeringen vurderer at kostnadene ved statlig deltakelse i garantimarkedet er høy, og at det kan stilles spørsmål ved om det er riktig å bruke fellesskapets midler på å avlaste privat risiko i et marked hvor finansinstitusjonene over flere år har tjent gode penger. Men regjeringen har vært lydhør overfor næringens synspunkter, både om problemets omfang og hvilke behov de mener eksisterer. Derfor har vi foreslått at det opprettes en risikoavlastningsordning for garantier som er stilt til Reisegarantifondet for små og mellomstore bedrifter.

SPØRSMÅL NR. 1751

Innlevert 23. mars 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 26. mars 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Når vil regjeringen komme med forslag som følger opp Stortingets vedtak om å avhjelpe med høye strømpriser?

BEGRUNNELSE:

Mange nordmenn har de siste månedene opplevd å få rekordhøye strømgninger. Dette har kommet i en periode hvor mange har vært permitterte eller mistet jobben grunnet korona-pandemien. Dette var bakgrunnen for at FrP i innst. 233 S som ble behandlet 23. februar fremmet forslag om, og fikk flertall for, at regjeringen umiddelbart skulle foreslå tiltak som kunne avhjelpe situasjonen med høye strømutgifter.

Svar:

I forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 79 S (2020–2021) fattet Stortinget 23. februar 2021 følgende anmodningsvedtak, jf. Innst. 233 S (2020–2021) vedtak 658:

«Stortinget ber regjeringen umiddelbart foreslå tiltak som kan avhjelpe situasjonen med ekstraordinært høye strømutgifter, og raskt komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Etter en varm desember startet 2021 med den kaldeste januar måneden på 10 år. Kulden og det høye forbruket i hele Norden ga høye kraftpriser de første ukene av året. I februar var spesielt timesprisene i toppplastimer uvanlig høye, og nådde nivåer på over 2 kroner per kWh. Varmere vær den siste tiden har gitt et redusert prisnivå. Basert på faktiske norske kraftpriser så langt i år og fremtidspriser i det nordiske markedet (Nasdaq) per 23. mars, ligger gjennomsnittlig kraftpris i 2021 an til å bli om lag

33 øre per kWh. Stortinget har allerede besluttet å øke bostøtten med 2 950 kroner for hver husstand med et tillegg på 120 kroner for hvert husstandsmedlem ut over det første. Til sammenligning ligger strømavgiftene for en husholdning med spotprisavtale og et årlig forbruk på 20 000 kWh an til å bli om lag 250 kroner høyere i 2021 enn gjennomsnittet for perioden 2010-2020 (målt i 2021-kroner). Det er likevel usikkert hvordan kraftprisen fremover faktisk vil utvikle seg.

I lys av utviklingen i kraftpriser etter at anmodningsvedtaket ble fattet, er det etter min vurdering lite behov for ytterligere, umiddelbare tiltak for å avhjelpe situasjonen. Vi vil følge nøye med på utviklingen i strømprisene fremover og tar sikte på å komme tilbake til Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2021. I det følgende vil jeg redegjøre nærmere for utviklingen i strømpriser så langt i år og gi en foreløpig vurdering av ytterligere kompenserende tiltak til husholdningene.

Nærmere om strømprisene

Strømregningen som husholdningene betaler, består av kraftpris, nettleie, elavgift, merverdiavgift og påslag på nettleien som er øremerket Klima- og energifondet (Enova-avgiften). I tillegg kommer betaling for elsertifikater og ev. påslag til strømleverandør.

Kraftprisene varierer mye, og avhenger i stor grad av forhold utenfor vår kontroll som temperatur, vind og nedbør. Markedsprisene gir informasjon om knapphet og overskudd av tilgjengelig energi, nett- og produksjonskapasitet. Fri prisdannelse er det viktigste verktøyet for å sikre at det er samsvar mellom tilgang og bruk av strøm til enhver tid i det norske kraftsystemet. Markedsbestemte priser gir også signaler om når og hvor det er samfunnsøkonomisk lønnsomt å investere i ny produksjonskapasitet, og til at strømmen brukes der den kaster mest av seg. Kraftprisen bør derfor ikke overstyres av myndighetsbestemte tiltak. Det gjelder både når prisen er lav og når den er høy.

I store deler av 2020 var strømprisene svært lave på grunn av store nedbørsmengder og begrensninger i overføringskapasiteten ut av Norge. Sommeren 2020 var det for første gang negative priser på kraft i enkelte deler av landet. Gjennomsnittlig norsk kraftpris (målt i 2021-kroner) i 2020 var 10 øre per kWh, mens den var henholdsvis 45 og 40 øre per kWh i 2018 og 2019.

Så langt i år (per 23. mars 2021) har gjennomsnittlig norsk kraftpris vært 44,6 øre per kWh, et prisnivå som ikke er unormalt for årstiden. Basert på faktiske norske kraftpriser så langt i år og fremtidspriser i det nordiske markedet (Nasdaq) per 23. mars, ligger gjennomsnittlig kraftpris i 2021 an til å bli om lag 33 øre per kWh. Det vil i så fall være betydelig lavere enn gjennomsnittlig kraftpris i 2018 og 2019. Fremtidsprisene reflekterer tilgjengelig informasjon og aktørenes forventninger, og er derfor det beste anslaget om fremtidig prisutvikling. Det er likevel usikkert hvordan kraftprisen fremover faktisk

vil utvikle seg. NVE har anslått årlige strømkostnader for husholdningskunder med spotprisavtale i perioden siden 2010, se figur 1. Tallene er prisjustert til 2021-kroner. Anslåtte strømkostnader inkluderer merverdiavgift og et prispåslag til kraftleverandør, men uten nettleie og elavgift. Figuren illustrerer dermed det isolerte bidraget fra variasjon i kraftpriser på strømregningen. I anslagene er det lagt til grunn at forbrukeren har et årlig forbruk på 20 000 kWh. Kraftprisene for 2010 til 2020 er basert på faktiske priser i engrosmarkedet, mens prisene i 2021 er basert på faktiske priser til og med 23. mars og terminpriser i fremtidsmarkedet resten av året. Det understrekes at det er usikkert hvordan kraftprisen i 2021 faktisk vil utvikle seg.

Ifølge NVE hadde spotpriskontrakter i husholdningsmarkedet i 2020 den laveste strømkostnaden på over ti år. Besparelsen (inkl. merverdiavgift) for slike husholdninger i 2020 kan anslås til om lag 7 000 kroner, gitt et forbruk på 20 000 kWh og sammenlignet med 2019. Sammenlignet med gjennomsnittet for 2010-2020 var besparelsen om lag 5 000 kroner. Med forutsetningene nevnt over ligger strømavgiftene i 2021 an til å bli om lag 250 kroner høyere enn gjennomsnittet i perioden 2010-2020.

Figur 1 Anslåtte årlige strømavgifter (kraftpris inkl. merverdiavgift og påslag til kraftleverandør)¹ for husholdningskunde med spotprisavtale og årlig forbruk på 20 000 kWh.² Nettleie og elavgift er ikke inkludert. 2021-kroner

1 Kraftprisene for 2010 til 2020 er basert på faktiske priser i engrosmarkedet (gjennomsnitt av de fem norske prisområdene), mens prisene i 2021 er basert på faktiske priser til og med 23. mars og terminpriser i det nordiske fremtidsmarkedet resten av året. Merverdiavgift er ikke inkludert i beregningen for Nord-Norge (NO4) da elektrisk kraft til husholdningsbruk i Nord-Norge er fritatt for merverdiavgift. Det er lagt til grunn et prispåslag på 4,4 øre per kWh (3,5 øre per kWh i NO4).

2 Forbruket veies gjennom året slik at det tas høyde for at forbrukere bruker mer strøm i vinterhalvåret. NVE bruker en temperaturkorrigert justert innmatingsprofil for å beregne strømkostnaden til sluttbrukerne. Innmatingsprofilen er beregnet av konsultantselskapet Optimeering AS på oppdrag fra NVE.

Kilder: Norges vassdrags- og energidirektorat, Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Foreløpig vurdering av kompenserende tiltak til husholdningene

Stortinget har besluttet at det skal gis en ekstra utbetaling av bostøtte for å dekke strømavgifter i 2021, jf. Innst. 233 S (2020–2021). Dette gir en ekstra utbetaling på 2 950 kroner til hver husstand som mottar bostøtte, med et tillegg på 120 kroner for hvert husstandsmedlem ut over det første. Disse pengene ble utbetalt til om lag 90 000 bostøttemottakere i uke 11. En slik ekstrautbetaling ble også foretatt i 2019. Regjeringen har nylig satt ned en

ekspertgruppe som skal se på bostøtten. Ekspertgruppen skal også drøfte om endringer i strømpriser i større grad bør reflekteres i nivået på bostøtte.

Siden økonomisk sosialhjelp er behovsprøvd, kan det også legges til grunn at de fleste sosialhjelpsmottakere vil få dekket økte strømutgifter. For sosialhjelpsmottakere som også mottar bostøtte, vil den økte bostøtten normalt komme til fratrekk i fremtidig sosialhjelp, slik at en ikke får dekket den samme utgiften to ganger.

Ytterligere kompenserende tiltak har blitt vurdert, men regjeringen tilrår ikke at dette gjennomføres nå. Å utbetale støtte til strømutgifter gjennom andre støtteordninger vil videre innebære betydelig behov for systemtilpasninger. For eksempel vil en ekstra utbetaling til mottakere av ytelser i folketrygden øke belastningen på et allerede hardt presset NAV og øke risikoen knyttet til gjennomføringen av andre regelverksendringer, slik som innføringen av et midlertidig ferietillegg i dagpengeordningen og endringene i alderspensjoner.

SPØRSMÅL NR. 1752

Innlevert 23. mars 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar

Besvart 8. april 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Vi har blitt gjort oppmerksom på at flere aktører er bekymret over dårlige tilstander i ventilasjonsanlegg blant barnehager og skoler. Spesielt i dagens koronasituasjon er dette bekymringsfullt.

Har statsråden vurdert tiltak for å kartlegge problemene og forbedre standarden på ventilasjonsanlegg i skoler og barnehager?

BEGRUNNELSE:

<https://blogg.sintef.no/sintefbuilding-nb/ventilasjon-inneklimate-og-covid-19-har-vi-nok-kunnskap-for-gode-rad/>

«COVID-19 behandles som dråpe- og kontaktsmitte av Folkehelseinstituttet og WHO. Det finnes noen indisier på at fekal-oral smitte og luftsmitte også kan ha en viss betydning. Som man kan lese i dagspressen, er det delte meninger i de medisinske miljøene om hvor mye vekt man skal legge på disse indisiene.»

I utgangspunktet anses god ventilasjon som den mest effektive måten å fjerne luftbåren smitte fra et rom (Mehrzadeh, Olmsted et al. 2010), og operasjonsstuer og isolatrom designes med store luftmengder.

På sykehus var det minst bakterier og sopp der hvor det var effektiv mekanisk ventilasjon, og flest der det var naturlig ventilasjon (Stockwell, Ballard et al. 2019).

Noen tilfeller av sammenheng mellom smitte og ventilasjon kan kanskje tenkes.

Svar:

Forskrift om tekniske krav til byggverk trekker opp grensen for det minimum av egenskaper et byggverk må ha for å kunne oppføres lovlig i Norge. I forskriften stilles det generelle krav til ventilasjon, blant annet om at bygningen skal ha ventilasjon som sikrer tilfredsstillende luftkvalitet, ved at inneluften ikke inneholder forurensning i konsentrasjoner som kan gi helseskade eller irritasjon, og at omluft ikke skal benyttes dersom den forurenses rom hvor mennesker er til stede.

Krav og standarder for det fysiske miljøet i skoler og barnehager følger både av opplæringsloven, barnehage-loven, arbeidsmiljøloven og folkehelseloven med tilhørende forskrifter.

Ansvaret for de tekniske innretningene knyttet til bygningene tilligger den enkelte skole- og barnehageeier. Det vil være mest hensiktsmessig og naturlig at de som er ansvarlige for bygningene og utfører løpende vedlikehold, vurderer ventilasjonsanleggene og iverksetter tiltak dersom det skulle være nødvendig. Dette kan skje på eget initiativ, eller som følge av tilsyn. En eventuell nasjonal kartlegging kan bli både omfattende og tidkrevende, og vil kun gi et øyeblikksbilde en stund frem i tid. I tillegg til at eventuelle tiltak i kjølvannet av dette ikke nødvendigvis vil komme tidsnok i dagens pandemisituasjon. Jeg har tillit til at lokale skole- og barnehageeiere følger bestemmelsene knyttet til ventilasjonsanlegg og iverksetter tiltak om nødvendig. Den økonomiske situasjonen i kommunene er god. Dette gir et grunnlag for kommunene til å drifte og vedlikeholde sine bygninger, inkludert ventilasjonsanlegg.

SPØRSMÅL NR. 1753**Innlevert 23. mars 2021 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås****Besvart 7. april 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Kan statsråden klargjøre om Norsk Rikstoto vil få anledning til å innføre reglene slik Stortinget har vedtatt, altså at inkludering av tidligere gevinster også får anvendelse for gevinster vunnet før 1 januar 2021, og dersom statsråden ser at dette ikke er mulig å gjennomføre ber jeg om at det redegjøres for hvorfor Stortingets vedtak ikke kan gjennomføres, og om statsråden mener det er behov for at Stortinget må avklare sitt syn på nytt?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til saken om tapsgrenser for Norsk Rikstoto og merknader og vedtak i Stortinget den 10 desember 2020. Etter hva jeg forstår er det oppstått vanskeligheter i samtaler mellom departementet og Norsk Rikstoto om hvordan dette regelverket om tapsgrenser skal forstås og på hvilken måte regelverket skal følges opp av Norsk Rikstoto. Blant annet dreier det seg om overføring av brutto-gevinster fra 2020 til de nye tapsgrensene fra 2021. Ifølge Stortingsvedtaket står det at Stortinget er innforstått med at regjeringen legger opp til en smidig innfasing av det nye tapsgrensesystemet, slik at de reglene som gjelder for inkludering av tidligere gevinster også får anvendelse for gevinster vunnet før 1 januar 2021, noe som også vil ivareta ferdighetsspillerne. Stortinget har som kjent stilt statsråden flere spørsmål om saken. Ordlyden i vedtaket

fra Stortinget var følgende: Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti er også innforstått med at regjeringen legger opp til en smidig innfasing av det nye tapsgrensesystemet, slik at de reglene som gjelder for inkludering av tidligere gevinster også får anvendelse for gevinster vunnet før 1 januar 2021. Noe som også vil ivareta ferdighetsspillerne.

Svar:

Ved innfasing av tapsgrensene fra 1. januar 2021 valgte Norsk Rikstoto, etter dialog med Lotteritilsynet, å overføre "positiv gevinstsaldo" fra 2020 til 2021, forutsatt at spilleren selv ønsket å legge gevinster til tapsgrensene. Dette innebærer i praksis at alle gevinster som var vunnet før 1. januar 2021, og som ikke senere var "spilt bort", kunne legges til tapsgrensene.

Modellen for innfasing av tapsgrensene innebærer derfor at tidligere gevinster inkluderes, slik det er forutsatt i flertallsmerknaden representanten Lauvås refererer til i sitt spørsmål.

Departementet ser at dette kan gjøres på flere måter og har derfor i møter både med Norsk Rikstotos administrasjon og styreleder, gitt uttrykk for at vi er åpne for å vurdere andre modeller for innfasing.

SPØRSMÅL NR. 1754**Innlevert 23. mars 2021 av stortingsrepresentant Tore Storehaug****Besvart 8. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Equinor har varslet at dei vil redusere offshoreflyginga frå Florø lufthamn. Ein er bekymra for om ein kan overhalde smitteverntiltak på grunn av trange forhold på terminalen.

Korleis vil statsråden sikre at aktiviteten på flyplassen kan haldast oppe, og eg ber og om at statsråden gir ei

løypemelding på arbeidet med å utvide terminalområdet ved Florø lufthamn.

GRUNNGJEVING:

Gjennom epost til kommunen og oppslag i media er det komme fram at Equinor vurderer å kutte i eller flytte sine helikopteroperasjonar frå Florø til Bergen. Dette blir

grunnlagt med trange forhold i terminalen og utfordringar knytt til smittevern.

På flyplassen er det behov for eit nytt terminalbygg. I eit tidelegare svar til stortingsrepresentant Øystein Olsen frå dåverande samferdsleminister Ketil Solvik Olsen blei det sagt at Avinor måtte avklare ny hangar for redningshelikopter før ein starta planarbeidet for terminalutvidinga. Avklaringane var forventa i løpet av 2018. Kva er siste nytt knytt til planleggingsprosessen for ombygging av terminalen?

Svar:

Eg har lagt spørsmålet fram for Avinor AS (Avinor). Avinor viser til at Florø lufthamn følgjer dei gjeldande smittevernreglane og luftfartsnæringa sin eigen standard. Avinor har hatt ein tett dialog med aktørane på lufthamna, og særskilte behov og ønske frå aktørane skal vere varetekne. Påbod om bruk av munnbind vart innført i februar. Ruteprogrammet har vorte tilpassa for å unngå at det blir for mange folk samla i terminalen på same tid. Avinor vurderer at kapasiteten på infrastrukturen er god. På lufthamna er det stilt møterom og to brakkeriggjar til disposisjon for helikopterpassasjerane. Dette i tilfelle forseinkingar o.l. fører til at det blir samla mange passasjerar på lufthamna på ein gong. Avinor vurderer at smittevernet er godt handtert ved lufthamna. Ifølgje Avinor blir dette stadfesta av leiaren av helikopterbrukarkomiteen. Avinor kjenner ikkje til at aktørane planlegg endringar i talet på helikopterturar frå Florø lufthamn som følgje av forhold ved smittevernet.

Avinor har planar for eit større terminalprosjekt ved Florø lufthamn. I fyrste omgang valde Avinor å sjå an den vidare planlegginga til det var kome ei avklaring rundt ein ny hangar for redningshelikoptera. Denne avklaringa kom i fjor. Pandemien har ført til at Avinor har mista mange passasjerar og tilsvarende inntekter. Etter Avinors gjeldande planer vil ein ny terminalinfrastruktur på Florø lufthamn tidlegast kunne vere på plass i 2027. Som følge av utsetjinga har Avinor sett i verk tiltak for å betre tilhøva på dagens helikopterterminal. Avinor vil mellom anna byggje eit nytt inngangsparti til helikopterterminalen, som er skilt frå flyterminalen, for å redusere talet på passasjerar som oppheld seg i terminalområdet på same tid. Ombygginga er planlagt å vere ferdig hausten 2021. Avinor har orientert helikopterbrukarkomiteen og den politiske leiinga i Kinn kommune om utsetjinga av hovudprosjektet og om ombygginga av dagens helikopterterminal.

Som gjennomgangen frå Avinor viser, har Avinor sett i verk tiltak for å vareta smittevernet og sikre at aktiviteten på lufthamna kan haldast oppe. Som kjent er elles Avinor hardt råka av pandemien. For å avhjelpe den økonomiske situasjonen fekk Avinor utbetalt 3,7 mrd. kroner i driftsstøtte i 2020. I Prop. 179 S (2019-2020), jf. Innst. 233 S (2019-2020), løyvde Stortinget inntil 2,75 mrd. kroner i tilskot til Avinor i første halvår 2021. Ytterlegare løyvingar kan vere nødvendige i andre halvår 2021 og i 2022. For å avgrense tilskotsbehovet har Avinor vore nøydtt til å utsetje og tilpasse nokre av investeringane sine, slik vi ser døme på ved Florø lufthamn. Samstundes ser vi at Avinor i mellomtida arbeider for å skape best mogleg løysingar.

SPØRSMÅL NR. 1755

Innlevert 23. mars 2021 av stortingsrepresentant Ulf Isak Leirstein

Besvart 6. april 2021 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

Mattilsynet har etter søknad fra Forsvarets forskningsinstitutt gitt tillatelse til innfangning av 12 vågehvaler for kartlegging av AEP (auditory evoked potential). Denne tillatelsen til forsøk på levende vågehval vil være en stor belastningene for dyrene.

Føler statsråden seg trygg på at de dyrevernmessige konsekvensene er nøye vurdert ved dette forsøket?

BEGRUNNELSE:

Forsvarets forskningsinstitutt har søkt om innfangning av 12 vågehval, for å gjennomføre forsøk på levende vågehval. I søknaden pekes det på at det er nødvendig med økt kunnskap om bardehvalers hørsel og reaksjoner på menneskeskapt støy, men det er ikke beskrevet hvordan denne kunnskapen direkte skal kunne gavne hvalene.

Videre så påpekes det fra søker at man aldri tidligere har fanget inn eller bedøvet så store sjøpattedyr.

Dyrevernorganisasjonen NOAH stiller kritiske spørsmål til at dette forsøket har fått innvilget søknaden fra Mattilsynet.

Stortinget og regjeringen har over flere år skjerpet lovgivningen knyttet til dyrevelferd, og det er derfor ønskelig å få avklart om et slikt forsøk som dette har tilstrekkelig faglig begrunnelse og aksept fra statsråden som er ansvarlig for forskriftene på dette området.

Svar:

Behandling av søknader om bruk av dyr i forsøk reguleres av forskrift om bruk av dyr i forsøk (forsøksdyrforskriften) og Instruks om Mattilsynets forvaltning av forsøksdyrforskriften. Det følger av forskriften at dyr kun kan brukes i forsøk hvis Mattilsynet har godkjent forsøket.

Lyder fra menneskelig aktivitet til havs kan forstyrre sjøpattedyr. For hvaler er lyd vesentlig for overlevelse og reproduksjon. Kunnskap om hvalenes hørsel vil gjøre det lettere å forstå hvilken påvirkning lyder fra menneskelig aktivitet har på disse dyrene. Det finnes anatomiske modeller av hvalens hørsel. Formålet med det aktuelle forsøket er å skaffe kunnskap om hvilke lydkilder som kan være skadelige samt validere de anatomiske modellene ved hjelp av en direkte måling av hørsel hos vågehval. 12 hvaler skal fanges i not og håndteres i inntil seks timer for blodprøver og hørselsmålinger via elektroder. Dyrene bedøves om nødvendig. Hvalene skal satellittmerkes i ryggen før frislipp for overvåking av atferd etter forsøket.

Alle dyreforsøk skal klassifiseres etter forventet belastningsgrad (forskriftens vedlegg B).

Belastningen er i dette forsøket satt til moderat. Denne klassen omfatter forsøk som medfører at dyrene

sannsynligvis vil oppleve kortvarig moderat smerte, frykt eller annen belastning, eller langvarig mild smerte, frykt eller annen belastning; og forsøk som sannsynligvis vil forårsake moderat svekkelse av dyrenes velvære eller allmenntilstand. Det er ikke noe som tyder på at dette forsøket skulle vært regnet som betydelig belastende. Eksemplene på alvorlig belastende forsøk kjennetegnes av alvorlig smerte, frykt eller død.

Mattilsynet begrunner moderat belastning med at hvalene skal holdes fast mellom to flåter under hørselstesting. Forsvarets forskingsinstitutt (FFI) har erfaring som tilsier at dersom vågehval blir sittende fast i fiskegarn e.l., så blir de nærmest paralyseret og ligger helt stille til de blir frigjort. Det forventes at det samme vil skje her. Plassering av elektroder, hørselstesting og GPS-merke i ryggen vurderes som lett belastende. FFI skal starte med å undersøke hva hvalene hører, det vil si risikoen for at de blir forstyrret. Det er ikke snakk om å utsette dem for høy lyd, men å finne terskelen for hvor lav lyd de oppfatter. Hvalene skal få plassert inn elektroder under huden som skal måle elektriske signaler som følge av lyd.

Det er min oppfatning at formålet med forsøket er godt beskrevet og begrunnet, og at det rettferdiggjør belastningen på dyrene. Jeg mener videre at konsekvensene for dyrevelferden er nøye vurdert, og at forsøket og vedtaket om tillatelse er tilstrekkelig faglig begrunnet.

Økt kunnskap om hvordan menneskelig aktivitet forstyrrer ville dyr, er viktig. Jeg mener utbyttet av forsøket vil kunne gagne både vågehvalen og andre hvalarter ved at vi får vite mer om hvordan støy og lydforurensning i havet kan forstyrre disse dyrene.

SPØRSMÅL NR. 1756

Innlevert 23. mars 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 6. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre bedre kontroll på grensen, samtidig som hensynet til familie som er adskilt fra hverandre kan ivaretas bedre?

BEGRUNNELSE:

De siste dagene har media meldt om flere tilfeller med for dårlig kontroll på Oslo Lufthavn, blant annet ved man-

glende test av alle passasjerer som ankommer fra utlandet. En reisende som ankom fra fritidsreise i Brasil var allereide på vei hjem med kollektivtransport da vedkommende fikk beskjed om positiv koronatest, vedkommende var smittet med den svært smittsomme brasilianske mutasjonen.

For kjæresten som har vært skilt fra hverandre i mange måneder, fremstår det ulogisk og urettferdig at noen kommer inn i landet uten kontroll når andre fortsatt opplev-

er store hindringer. Til tross for at man vil la seg teste og gå i karantene, er det familier som ikke blir gjenforent på grunn av eksempelvis kansellerte representasjonsavtaler med andre lands ambassader og fordi samboere/kjærest-er ikke blir likebehandlet med par som er gift.

Svar:

Politidirektoratet fikk 29. januar 2021 et overordnet ansvar og myndighet til å koordinere innsatsen til involverte aktører på grensepasseringsstedene. Formålet er at alle som skal fremstilles for test på grensen ikke gis anledning til å unndra seg denne plikten. De logistiske utfordringene er forskjellige ved de 33 godkjente grensepasseringsst-

edene og det har blitt iverksatt ulike tiltak for å sørge for at mulighetene til å unndra seg testplikten minimeres.

Helse- og omsorgsdepartementet fastsatte fredag 26. mars 2021 en endring i covid-19-forskriften § 4d som skal sørge for at personer som er testet med antigen hurtigtest skal vente på teststasjonen til prøveresultatet foreligger, så langt det er praktisk mulig. Denne endringen håper vi vil føre til at færre som skal reise videre med kollektivtransport opplever å få beskjed om positivt testresultat etter de har forlatt grensepasseringsstedet.

De strenge innreiserestriksjonene som er nødvendige for å bekjempe importsmitten er svært krevende for mange. Regjeringen jobber kontinuerlig med å finne den riktige balansen mellom hensynet til smittevern og andre viktige samfunnshensyn.

SPØRSMÅL NR. 1757

Innlevert 23. mars 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 7. april 2021 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

Hvor mange husstander i spredtbygde strøk vil få bredbånd som en direkte følge av rabatten for distriktsutbygging i den kommende 5G-auksjonen?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med den planlagte 5G-auksjonen til høsten har regjeringen varslet «en historisk satsing» på høyhastighetsbredbånd i distriktene, i form av en slags byttehandel med tilbyderne av mobiltjenester som ønsker tilgang på 5G-frekvensene som skal auksjoneres bort. I sum kan selskapene få inntil 560 millioner i rabatt, mot at de bygger ut høyhastighetsbredbånd (100 Mbit/s) for minst tilsvarende beløp i distriktene. Nkom skal utarbeide en liste med adresser som rabatten kan knyttes til. Hvis hele den maksimale rabatten skal bli utløst må alle kjøperne av frekvenser ta i bruk regjeringens rabattordning.

Svar:

Som representanten Njåstad viser til, har regjeringen besluttet at i forbindelse med den kommende 5G-auksjonen, skal nye innehavere i 2,6 GHz- og 3,6-båndene kunne velge å påta seg forpliktelse til å bygge ut trådløst bredbånd med høy hastighet i distriktene, mot reduksjon i auksjonsprisen. Dette er et målrettet tiltak for økt bred-

båndsutbygging i distriktene, og totalt åpnes det for å gi 560 millioner kroner i prisreduksjon mot utbygging av trådløst bredbånd i distriktene.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har innhentet en beregning fra konsultentselskapet Analysys Mason av kostnader knyttet til fremtidig utbygging av bredbånd med minst 100 Mbit/s nedlastingshastighet til alle husstander i Norge. Beregningen tar utgangspunkt i utbygging av trådløst bredbånd, delvis basert på det eksisterende nettet til mobiltilbyderne i Norge, og basert på dekning i 2020. Beregningene indikerer at gjennomsnittlig etableringskostnad per kunde i forbindelse med realisering av slikt trådløst høyhastighetsnett i intervallet 95 prosent til 98 prosent befolkningsdekning, ligger på mellom ca. 12 000 kroner og ca. 16 000 kroner per dekket husstand. Med utgangspunkt i dette, vil jeg anslå at 560 millioner kroner vil kunne være tilstrekkelig til at det etableres nytt trådløst høyhastighets bredbånd til mellom 35 000 og 45 000 husstander.

Det må understrekes at anslaget er beheftet med usikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 1758**Innlevert 23. mars 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 9. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

I hvor stor grad har analysekapasiteten blitt økt gjennom det siste året, og har Norge nok analysekapasitet til å bruke massetesting i en gjenåpningsstrategi slik de gjør i Danmark og slik som Oslo har tatt til orde for som en del av strategien for å holde skolene åpne?

BEGRUNNELSE:

Ifølge VG har Danmark testet langt flere siste døgn enn Norge har gjort hele den siste uken. Like før regjeringen innførte det høyeste tiltaksnivået i hele Viken, meldte Helse Sør-Øst at analysekapasiteten ved OUS var sprengt. Over halvparten av kommunene i fylket har utfordringer med TISK-arbeidet (testing, isolasjon, smittesporing, karantene).

Det er ikke første gang gjennom denne pandemien at lang ventetid på testresultat har forsinket arbeidet med smittesporing. Svartiden på en coronaprøve har vært opptil seks dager.

Mens kommunene har bygget opp testkapasitet, har staten hatt ansvaret for å bygge opp analysekapasiteten. Det er viktig at dette ikke blir en flaskehals.

Svar:

Regjeringen har igangsatt en nasjonal utprøving av massetesting, som jeg er glad for at Oslo kommune, sammen med andre kommuner, har sagt ja til å være en del av. Disse pilotene vil legges til grunn i Helsedirektoratets tilrådning om hvordan massetesting skal brukes i gjenåpningen av samfunnet. Regelverket er ikke til hinder for dette fordi regjeringen har innført midlertidige regelverk i forbindelse med pandemien som innebærer at krav om at tester må brukes av helsepersonell kan fravikes dersom det er behov for slike unntak for å gjennomføre masse-testing.

Analysekapasiteten ved landets laboratorier har økt enormt det siste året. Fra å starte på tilnærmet ingen kapasitet, fikk vi relativt hurtig opp kapasiteten slik at vi kunne analysere tester fra 5 pst. av befolkningen hver uke. Ved utgangen av uke 11 var estimert kapasitet ved sykehuslaboratorier og private laboratorier 277 000 analyser eller 5,2 pst. av befolkningen. I samme uke ble 189 737 personer testet for koronaviruset. Analysekapasiteten ved laboratoriene er avhengig av innsatsfaktorer som til en viss grad har leveringsusikkerhet på internasjonale markeder. Situasjonen følges nøye. Lokale og regionale smitteutbrudd

har medført situasjoner der prøvetilfanget ved enkeltlaboratorier har oversteget kapasiteten. Ved slike situasjoner sendes prøver til andre laboratorier med tilgjengelig kapasitet. Også dette følges nøye, med siktemål å unngå situasjoner der ventetiden for prøvesvar skal bli for lang.

Testing etter koronaviruset foregår også ved bruk av hurtigtester. Prøvesvaret fra disse testene blir ferdige på stedet etter kort tid, og sendes som sådan ikke til analyse ved laboratoriene. Hurtigtестene representerer dermed en tilleggskapasitet av analysenivået utover kapasiteten ved laboratoriene. Det er så langt distribuert om lag 2 mill. hurtigtester. Utover disse har vi vel 2,7 mill. hurtigtester klare til utsending på lager. Det er også kunngjort en anbuds konkurranse på kjøp av inntil 5 mill. hurtigtester.

Massetesting vil sannsynligvis baseres på en kombinasjon av hurtigtester og prøver som må analyseres på laboratorium. Det er ikke tatt endelig stilling til hvor mye som bør brukes av hver metode, ei heller hvor stort omfanget bør være samlet sett. Helsedirektoratet utreder slike forhold nå.

SPØRSMÅL NR. 1759**Innlevert 23. mars 2021 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 7. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

14 mai 2020 vedtok Stortinget at regjeringen må få på plass «en beredskapsmodell for norsk produksjon av viktige legemidler, herunder antibiotika».

Når vil statsråden legge fram forslag til en beredskapsmodell for norsk produksjon av legemidler som vil sikre en langsiktig beredskap for nødvendige medisiner og vaksiner og som samtidig vil gi økt verdiskapning i form av flere arbeidsplasser og økte eksportinntekter?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har ved flere anledninger redegjort for oppfølgingen av Stortingets vedtak, og viser til utredninger og pågående arbeid i Helsedirektoratet og Legemiddelverket. En del av oppdraget til fagetatene er å gi innspill til en nasjonal strategi for opprettholdelse av produksjonskompetanse. Det innebærer blant annet hvordan Norge kan opprettholde dagens produksjon, og i tillegg produsere nye legemidler og vaksiner i framtiden. Som en del av dette utredningsarbeidet har Legemiddelverket gitt The Life Science Cluster i oppdrag å kartlegge produksjonskapasiteten og -kompetansen på legemidler og vaksiner. Kartleggingen viser tydelig at de industrielle produksjonsbedriftene i Norge har teknologi og kompetanse til å produsere de fleste legemidlene det er mangel på i dag. Norske kompetansetilbud kan utvikle både antibiotika og en rekke andre typer legemidler, inkludert vaksiner. Det er et godt utgangspunkt for å etablere mer produksjon av kritiske legemidler i Norge.

Internasjonalt samarbeid vil fortsatt være viktig, men pandemien har avdekket at vi er sårbare. En modell for økt beredskap må gjøre oss tryggere i neste pandemi.

Utviklings- og produksjonsprosessene for legemidler og vaksiner er svært komplekse, og en modell med produksjon kun i kriser, som vaksinefabrikken under Folkehelseinstituttet, vil ikke være bærekraftig. I følge CEPI inngår ca. 100 komponenter for å produsere en vaksine, samt et stort antall aktører og underleverandører som må koordineres. En beredskapsmodell for økt produksjon må være basert på samarbeid med eksisterende kompetansetilbud og produksjonsbedrifter.

Mer produksjon av medisiner og vaksiner i Norge vil gi dobbelt gevinst. Det vil øke trykgheten til norske pasienter, og samtidig gi økt verdiskapning i form av flere lønnsomme arbeidsplasser og økte eksportinntekter. En beredskapsmodell må derfor også bidra til å styrke helsenæringen i Norge.

Svar:

Innledningsvis viser jeg til at jeg besvarte samme spørsmål fra representant Else-May Norderhus 9. februar d.å.

Både markedet og forsyningslinjene for legemidler er globale, og tilgang til legemidler er en global utfordring. At Norge skal være selvforsynt, i normaltid eller i krise, er ikke realistisk. Det innebærer at vi må ha både nasjonale og internasjonale tiltak. Internasjonalt samarbeid er som representanten viser til viktig, fordi det gir oss tilgang på verktøy som ikke er tilgjengelige for enkeltland. Det er derfor svært positivt at EU har ambisjoner om å styrke helseberedskapssamarbeidet, herunder legemiddelberedskapen. Forslag om styrking av EMAs oppgaver innenfor legemiddelberedskap er allerede lagt frem. Kommisjonen har videre foreslått etablering av et nytt helseberedskapsbyrå, som i stor grad skal ivareta aspekter knyttet til utvikling og produksjon av legemidler i situasjoner hvor tilgang er begrenset og under kriser. Tiltak gjennom HERA Incubator, lagt frem i februar d.å., vil i første omgang ha ansvaret for kartlegging og håndtering av nye virusvarianter, herunder tilpasning av vaksineutprøving og -produksjon. Det vil være svært viktig for vår nasjonale beredskap at Norge er koblet på i dette arbeidet.

I 2018 fikk Helsedirektoratet i oppdrag å gjennomgå den nasjonale legemiddelberedskapen. Rapporten forelå sommeren 2019, med en ny delrapport om legemiddelproduksjon i februar 2020. På grunnlag av de faglige anbefalingene kunne vi raskt iverksette nødvendige tiltak for å håndtere covid-19. Vi innførte bl.a. regulatoriske tiltak, som omsetningsrestriksjoner for å sikre at legemidler forblir i landet, og oppbygging av svært omfattende beredskapslagre av forsyningskritiske legemidler. Oppbygging av beredskapslagre gjennomføres primært gjennom legemiddelgrossistene, som legger inn bestillinger hos produsenter som kan levere godkjente legemidler i henhold til myndighetenes lister over forsyningskritiske legemidler.

Som et ytterligere beredskapstiltak har vi anskaffet råstoff for å kunne produsere enkelte intensivlegemidler som brukes i behandling av intensivpasienter, dersom disse ikke skulle la seg anskaffe gjennom ordinære forsyningskanaler. Det har ikke vært nødvendig å iverksette slik kriseproduksjon fordi andre iverksatte tiltak har fungert etter hensikt. Norge har også vært i stand til å bistå andre land.

Departementet jobber med tiltak knyttet til legemiddelproduksjon gjennom flere spor. Legemiddelverket har

i 2020 kartlagt produksjonskapasitet på enkelte forsyningskritiske legemidler på kort, mellomlang og lengre sikt. Kartleggingen viste et begrenset mulighetsrom. Som jeg tidligere har informert om, har Helsedirektoratet fått i oppdrag å gjennomføre en mulighetsstudie for antibiotikaproduksjon og denne studien skal foreligge innen utgangen av 2021.

Øvrige anbefalinger fra Helsedirektoratets rapport fra februar 2020 er vurdert gjennom et prosjekt ledet av Legemiddelverket. Som representanten viser til, har aktører fra helsenæringen deltatt i prosjektet, og foreslått at det inngås langsiktige avtaler direkte med norske produsenter, også slik at disse kan utvide sine eksisterende porteføljer. Forslaget er imidlertid ikke vurdert opp mot allerede etablerte nasjonale og internasjonale tiltak for å ivareta legemiddeltilgangen, eller rammene som regelverket for offentlige anskaffelser og statsstøtte legger.

For å inngå avtaler om kjøp av legemidler krever regelverket for offentlig anskaffelser at det gjennomføres konkurranse om oppdragene, der relevante tilbydere i EØS-området kan delta. Formålet er bl.a. effektiv bruk av samfunnets ressurser. Det er derfor ikke sikkert at legemi-

idler produsert i Norge kan kjøpes inn av helsemyndighetene. Kontrakter inngått med private aktører som ikke er på markedsvilkår, vil i tillegg fort utgjøre statsstøtte. Det er ikke opplagt at oppbygging av legemiddelproduksjon av beredskapshensyn er et hensyn som kan berettigje slik støtte, all den tid andre tiltak ivaretar legemiddelberedskapen i Norge.

Kriseproduksjon av legemidler kan være et bidrag til å bedre beredskapen i tilfeller der markedet ikke kan levere, men kan ikke vurderes isolert og med et kortsiktig perspektiv. Mulighet for kriseproduksjon må sees i sammenheng med øvrige innretninger og systemer på beredskaps- og mangelområdet. Regjeringen jobber nå med å vurdere innretningen av fremtidige beredskapslagre for legemidler, med sikte på en beredskapsmodell der nivå kan justeres basert på forsynings- og etterspørselsituasjonen. Det utelukkes heller ikke lagerføring av virkestoff for ev. kriseproduksjon, slik vi har gjort i håndteringen av covid-19. Jeg vil komme tilbake til Stortinget med status for det videre arbeidet ifbm. fremleggelse av statsbudsjettet for 2022.

SPØRSMÅL NR. 1760

Innlevert 24. mars 2021 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg

Besvart 26. mars 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Som følge av at Beiarelva ble vernet ifm. kraftutbygging og at Beiarfjorden fikk status som nasjonal laksefjord, har kommunen gått glipp av flere millioner i inntekter. Imidlertid er Beiarelva blitt en av landets beste lakseelver med et stort fremtidig potensial. Stortinget bevilget derfor som startbevilgning kr. 2 mill. i 2021-budsjettet til utvikling av laksetrapp i Beiarn.

Hvordan følger statsråden opp Stortingets startbevilgning og hva gjøres for at prosjektet fullfinansieres og gjennomføres?

BEGRUNNELSE:

Etter at regjeringa i 2001 sa nei til «Beiarutbygginga» ble to viktige elver i Beiarvassdraget, Tollåga og Tverråga, vernet. Senere fikk Beiarelva status som nasjonalt laksevassdrag og Beiafjorden ble nasjonal laksefjord. Beiarn Kommune har som kjent tapt betydelige inntekter ved å bli nasjonal laksefjordkommune. At Beiarfjorden er nasjonal lakse-

fjord betyr at det ikke er mulig å etablere oppdrettsanlegg i sjøen i Beiarn. Kommunen går dermed glipp av arbeidsplasser, verdiskaping og skatteinntekter som eventuelle oppdrettsanlegg ville ha gitt. Den mest konkrete og synlige virkningen er at Beiarn ikke får midler fra oppdrettsfondet. Eksempelvis sitter alle Beiarns nabokommuner igjen med et betydelig antall laksemillioner som regelmessig overføres.

Når Beiarn i tillegg taper store kraft- inntekter fra de vernede elvene; naturressursskatt, eiendomsskatt, konsesjonskraft mm., er det etter min oppfatning naturlig at staten stiller opp med tiltak som kan kompensere for de tapte inntekter og som samtidig kan bidra til en positiv utvikling av kommunen. I tillegg til en økning i produksjon av laks som trappene vil gi, som vil ha meget stor betydning for å trygge og bevare den atlantiske villaksen, er Beiarelva eksempelvis grunnmuren i etableringen av ei framtidsrettet reiselivsnæring. Laksetrappene vil kunne gi en økning i produksjonen av laks og sjørret på min. 30 % og fordoble den lakseførende strekninga. Dette gir

grunnlag for en sterk og bærekraftig satsing på lakseturisme og naturbasert reiseliv. Det vil gi nye arbeidsplasser, verdiskaping, livskvalitet, bolyst og vekst i folketallet.

Svar:

Ved behandlinga av statsbudsjettet for 2021 løyvde Stortinget to millionar kroner til laksetrapp i Beiarelva over kap. 1420 Miljødirektoratet, post 70 Tilskot til vassmiljøtiltak, jf. Innst. 9 S (2020-2021) frå energi- og miljøkomiteen. Midlane blir tildelte det aktuelle formålet frå Miljødirektoratet.

Restaurering av fisketrapp er eit av fleire verkemiddel for å styrkje laksebestandar.

Generelt er restaurering og vedlikehald av viktige fisketrapp noko som kan medverke til betre måloppnåing i forvaltninga av anadrom laksefisk.

Som det går fram av mitt skriftlege svar den 10. august 2020 på spørsmål nr. 2169 frå representanten Freiberg,

har Klima- og miljødepartementet sett behov for eit opdatert oversyn over tilstanden på laksetrappene i norske vassdrag. Vidare blir det opplyst i svaret at departementet difor har bedt Miljødirektoratet gjere ei vurdering av eksisterande fisketrapp og restaureringsbehov og foreslå eventuelle tiltak.

Miljødirektoratet arbeider med dette no og vil ferdigstille ein rapport om saka om kort tid.

Eit slikt landsomfattande oversyn er nødvendig for å kunne gjere gode prioriteringar av dei tilgjengelege midlane over miljøstyresmaktene sitt budsjett til tiltak for anadrom laksefisk generelt og til tilskot til fisketrapp spesielt.

Spørsmålet om eventuelle ytterlegare tilskot frå miljøstyresmaktene til laksetrapp i Beiarelva vil bli sett i lys av det nemnde landsomfattande oversynet og dei tilgjengelege midlane på Klima- og miljødepartementet sitt budsjett.

SPØRSMÅL NR. 1761

Innlevert 24. mars 2021 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 13. april 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Vil regjeringen fordømme at Storbritannia ruster opp i strid med forpliktelsene under Ikkespredningsavtalen, og avvise Storbritannias argument om at økt antall atomvåpen vil gjøre NATO-allierte tryggere?

BEGRUNNELSE:

Storbritannia meldte 16. mars at landet øker taket på antall atomvåpen det kan besitte. Storbritannia har i dag 215 atomvåpen. Målet om å redusere til maksimum 180 atomvåpen er nå forkastet, og Storbritannia øker taket på antall atomvåpen med over 40 prosent til 260 atomvåpen.

FNs generalsekretær har uttrykt bekymring for Storbritannias beslutning om å øke atomvåpenarsenalet, og sagt at dette er i strid med forpliktelsene under artikkel 6 i Ikkespredningsavtalen. Generalsekretæren har videre påpekt at dette kan ha en skadelig innvirkning på global stabilitet og innsatsen for en verden fri for atomvåpen.

At Storbritannia øker antall atomvåpen landet kan besitte er i strid med forpliktelsene i henhold til artikkel 6 i Ikkespredningsavtalen om å jobbe for nedrustning. Utviklingen undergraver den allerede sterkt pressede

Ikkespredningsavtalen og vanskeliggjør enighet på den kommende tilsynskonferansen.

Som NATO-medlem har Norge forpliktet seg til å bidra til å skape de nødvendige betingelsene for atomnedrustning. Den britiske regjeringen nevner det nåværende sikkerhetssituasjonen og egen og alliertes trygghet som begrunnelse for økningen. At Norge som alliert brukes som begrunnelse, forplikter Norge til å uttale seg om saken.

Svar:

Norge ser med bekymring på at land som Russland og Kina har bidratt til et økt rustningspress. Vi oppfatter Storbritannias nye gjennomgang av sikkerhets- og forsvarspolitikken som et tilsvarende svar på dette.

Dette er ikke en ønsket utvikling. Norge arbeider for å redusere, ikke øke, antallet kjernevåpen globalt. Vi er bekymret over Storbritannias beslutning om å øke taket for antall kjernefysiske stridshoder. Dette har vi tydelig formidlet til Storbritannia.

Storbritannia uttrykker i gjennomgangen at de fortsatt skal arbeide aktivt for kjernefysisk nedrustning og en verden uten kjernevåpen, og for full implementering av

Ikkespredningsavtalen (NPT). I samtaler har Storbritannia fremhevet nettopp dette. De har også presisert at det er taket på antallet stridshoder som heves, og at det ikke nødvendigvis betyr at man vil øke antallet til dette nivået. Storbritannia har over flere år vært en konstruktiv aktør i nedrustningsarbeidet i FN og innen NPT. Vi viderefører vårt nære bilaterale samarbeid for å fremme konkrete tiltak for nedrustning.

Arbeidet med kjernefysisk nedrustning er et langsiktig arbeid. Norge prioriterer blant annet arbeidet med verifikasjon av nedrustning, og vi vil lede også FNs neste ekspertgruppe om temaet. Konklusjonene fra den første ekspertgruppen vil bli et viktig bidrag til den kommende tilsynskonferansen for NPT.

I regjeringens Utredning om Traktaten om forbud mot kjernevåpen (Forbudstraktaten) redegjøres det for forpliktelsene under NPT.

Nedrustning diskuteres jevnlig i NATO og mellom allierte. Det er viktig å understreke at Norge gjennom mange år har arbeidet for at rustningskontroll skal stå sentralt i NATOs tilpasning til den endrede sikkerhetssituasjonen. Det vil vi fortsette med.

Dialog med, og ikke minst mellom, statene som har kjernevåpen er viktig for det videre multilaterale arbeidet med nedrustning – og for at fremtidig nedrustning skal bli mulig. Derfor var forlengelsen av New START-avtalen mellom USA og Russland så avgjørende å få på plass. Den danner et godt utgangspunkt for det videre arbeidet med nedrustning og rustningskontroll.

SPØRSMÅL NR. 1762

Innlevert 24. mars 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 9. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden informere Stortinget om hvilken bestemmelse og ordlyd i avtalen med EU om vaksinekjøp som han mener hindrer Norge i å kjøpe vaksiner via Covax som vi har krav på, og kan statsråden også informere Stortinget om det finnes unntak i avtalen med EU som åpner for at enkeltland kan gjøre egne innkjøp av vaksiner fra de samme leverandørene gjennom andre avtaler?

BEGRUNNELSE:

I Debatten 23. mars hevdet helse- og omsorgsminister Bent Høie at Norge ikke kan benytte seg av opsjonen om å kjøpe 1,9 millioner vaksiner fra vaksinealliansen Covax, fordi det vil være i strid med avtalen Norge har inngått med EU om innkjøpssamarbeid om vaksiner.

Svar:

I avtalen som Europakommisjonen og EUs medlemsland inngikk i juni 2020 om felles vaksineanskaffelser, forpliktet medlemslandene seg til ikke å inngå egne separate avtaler med de samme leverandørene som gjennom EU-avtalen. Dette er omtalt i artikkel 7 i avtalen som er publisert som et vedlegg til kommisjonsbeslutning C (2020) 4192 av 18. juni 2020.

En forutsetning for norsk tilknytning til EUs anskaffelser er at vi har tilsvarende plikter og rettigheter som EUs medlemsland. Å forsøke å inngå to ulike avtaler om de samme vaksinene, vil være i strid med forpliktelsene medlemslandene har i henhold til denne avtalen med Europakommisjonen. Å forhandle med de samme selskapene gjennom ulike mekanismer ville også ha bidratt til å svekke vår egen forhandlingsposisjon.

Landene har anledning til å forhandle utenom EUs felles anskaffelser dersom de velger å takke nei til enkeltavtaler EU har fremforhandlet. Regjeringen har imidlertid valgt å takke ja til alle vaksinedoser som har blitt tilgjengelig gjennom EU-samarbeidet. Fremfor å benytte Covax til å anskaffe vaksinedoser til 115 000 mennesker i første halvår av 2021 har regjeringen prioritert vaksineanskaffelser gjennom EU-samarbeidet. Vi forventer at dette gir oss nok doser i samme periode til å kunne vaksinere 3,3 millioner mennesker.

SPØRSMÅL NR. 1763**Innlevert 24. mars 2021 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim****Besvart 16. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden legge frem notatet som FHI har laget om importsmitte med alle bakgrunnstall, samt tall for hvilken landbakgrunn de som reiser på unødvendig utenlandsreiser har etter fødeland, mors fødeland og oppholdsstatus i Norge?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til situasjonen med svært høy smitte blant innvandrere og mine tidligere spørsmål om dette. Jeg har blant annet bedt om tall på hvilken innvandergrupper som hyppigst reiser til utlandet, dette fikk jeg ikke svar på. Ved tidligere besvarelse om importsmitte fikk jeg ingen gode svar, sannsynligvis fordi det et år ut i pandemien har vært null kontroll på hvem som reiser på unødvendige utenlandsreiser og hvor mange som blir smittet på slike reiser. Etter at jeg tok opp problemstillingen ser det imidlertid ut som regjeringen har gjort noen grep og startet undersøkelser av hvem som blir smittet på utenlandsreiser. NRK laget 23.03. en sak basert på et notat fra FHI. Jeg har ikke klart å finne dette notatet. Undertegnede vil legge til at det er med stor forundring jeg registrerer at regjeringen innfører svært inngripende tiltak i hele landet, men at det har vært fritt frem for unødvendige utenlandsreiser hele veien og karantenehotell blir ikke innført for slike reiser før 29. mars.

Svar:

Norge har blant de strengeste innreiserestriksjonene i Europa. Innreise til Norge er svært begrenset og det kreves registrering i Innreiseregisteret, testing før ankomst, testing på grensen og det er krav til å gjennomføre karantene på hotell etter innreise.

Notatet som etterspørres (Endelig korrigert svar på covid-19 oppdrag fra HOD nr. 409 - Om oppfølging av vurderinger av forsterkede nasjonale tiltak, vedlegg, side 16) er publisert på Helsedirektoratets nettsider, og inkluderer også bakgrunnstall.

Data fra Innreiseregistreringssystemet (IRRS) oppbevares i 20 dager, og slettes deretter, i henhold til covid-19-forskriften. Analyser kan derfor gjøres for en avgrenset periode. Dette gjelder også analyser om innreise knyttet til fødeland. Folkehelseinstituttet (FHI) har per i dag ikke tilgang til variabelen hvor den reisende kan indikere nødvendig/unødvendig reise. Analyser kan derfor ikke gjøres på denne variabelen. Det er for øvrig ikke alle

reisende, som for eksempel barn som reiser med voksne, som har registreringsplikt.

Informasjon om innreiser blir hver uke gjort tilgjengelig i FHIs ukesrapporter og i eget notat som er offentliggjort på Helsedirektoratets sider (Folkehelseinstituttet 2021a, 2021b). Dette inkluderer også oppdaterte tall for innreise og påvist smitte innen 10 dager etter innreise som nå gjøres tilgjengelig i ukesrapporten aggregert på verdensdel.

FHI publiserer løpende en rekke data knyttet til importsmitte, smitte knyttet til innvandrere og det produseres rapporter om temaet. Dette er data som anses som nødvendige og tilstrekkelige for å håndtere pandemien og rådgi kommunene som har ansvaret for å følge opp smitten. Det anbefales at representanten følger med på FHIs nettsider, spesielt ukesrapportene, hvor mye relevante data kan leses.

SPØRSMÅL NR. 1764**Innlevert 24. mars 2021 av stortingsrepresentant Nina Sandberg****Besvart 12. april 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Statsråden for høyere utdanning har ved gjentatte anledninger oppfordret koronakriserammede studenter til å søke sosialhjelp.

Men hva skal til for at en student faktisk kvalifiserer til å motta stønad til livsopphold, hvor stor andel av studentene som søker sosialhjelp får det faktisk innvilget?

BEGRUNNELSE:

VG omtalte 19. mars den økonomiske situasjonen til mange studenter som svært krevende. Arbeiderpartiet har siden koronakrisen brøt ut, bedt regjeringen være særlig oppmerksom på studenters sårbare økonomisk situasjon.

Til VG sier statsråden at han:

«(...) vil oppfordre alle, også studenter som ikke får betalt regningene sine, om å snu seg til sosialhjelpen fremfor forbrukslån eller dyre kredittkort.»

Studenter i høyere utdanning har i utgangspunktet ikke rett til sosialhjelp. Av Rundskriv til Lov om sosiale tjenester, går det fram under 4.18.2.10 Studenter og elever:

«Økonomisk stønad skal i utgangspunktet ikke bidra til å finansiere høyere utdanning. Det forutsettes at studenter sikres inntektsgrunnlag gjennom lån og stipend fra Statens lånekasse for utdanning, eventuelt gjennom egne ordninger for utenlandske studenter.

En student kan ha krav på økonomisk stønad i påvente av utbetaling fra Statens lånekasse eller i nødssituasjoner. Hvis studenten ikke har rettigheter i Statens lånekasse, kan det kreves at studiene avsluttes og vedkommende forsørger seg selv gjennom arbeid eller på annen måte. Unntaksvis vil det likevel være rimelig å innvilge økonomisk stønad, for eksempel hvis vedkommende kun har kort tid igjen til avsluttende eksamen.»

Dersom man ikke har rettigheter i lånekassen eller har brukt opp støtten (fra lånekasse), kan man risikere å måtte avslutte studiene for å forsørge seg selv gjennom arbeid.

Arbeiderpartiet har siden mars 2020 arbeidet for å forebygge at krisen tvinger studenter med svak økonomi til å avbryte. Det er svært negativt for den enkelte student, og vil skape større ulikhet i det norske samfunnet. Vi har foreslått krisestøtte med større stipendandel, og inntektssikring også for førsteårsstudenter.

Det er alvorlig dersom statsråden, som fram til januar i år også var arbeids- og sosialminister og bør kjenne regelverket, generelt henviser studenter til en sosialstøtte som vil være uoppnåelig for mange på grunn av lovverket.

Svar:

Mange opplever en vanskelig økonomisk situasjon på grunn av koronapandemien, også studenter. Derfor har regjeringen for å avhjelpe studentens situasjon og for å forhindre frafall, lagt frem en helt egen krisepakke med en rekke tiltak for studentene. Vi har besluttet å se bort fra kravet om at den enkelte er borteboer for å kvalifisere til stipend fra Lånekassen for våren 2021, slik at studenter med økonomiske eller sosiale behov for å flytte midlertidig til foresatte kan gjøre dette uten at det går ut over økonomien. Gjennom Lånekassen kan studenter som kan dokumentere tapt arbeidsinntekt i perioden 16. juni 2020 til 15. juni 2021 søke et tilleggs lån på 26 000 kroner der 10 400 kroner kan omgjøres til stipend. Samlet støtte til studenter i skoleåret 2020-21 utgjør med dette tilleggslånet 149 519 kroner (ikke langt unna 1,5 G).

I tillegg har regjeringen bevilget nærmere 230 millioner kroner til studentsamskipnader, fagskoler, høyskoler og universiteter til flere sosiale lavterskeltilbud for studenter, bedre psykiske helsetilbud og penger til å lønne studenter for å drive faglig og sosial oppfølging av studenter.

Norske ordninger for lån og stipend gjennom Lånekassen er i internasjonal sammenheng svært gode, men det siste året har mange opplevd at det er ekstra vanskelig som følge av at covid-19-pandemien gir økte økonomiske forpliktelser eller begrenser muligheten til å få deltidsjobb. I den sammenheng kan sosialhjelp være aktuelt. Hovedprinsippet for behandling av søknad om økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven § 18 er at det skal foretas konkrete og individuelle vurderinger av hjelpebehov, stønadsbeløp og stønadsform. NAV-kontoret har både rett og plikt til å foreta skjønsmessige vurderinger i hver enkelt sak. Dette gjelder også søknader fra personer som er studenter. Det avgjørende for vurderingen av om økonomisk stønad skal gis er om søkeren kan få dekket et forsvarlig livsopphold gjennom arbeid eller ved å gjøre gjeldende økonomiske rettigheter.

Ifølge rundskrivet til sosialtjenesteloven kan det kreves at studenter som ikke har rettigheter i Statens lånekasse, avslutter studiene og at vedkommende forsørger seg selv gjennom arbeid eller på annen måte. Begrunnelsen for dette er at økonomisk stønad som utgangspunkt ikke er ment å bidra til å finansiere høyere utdanning. Men også i denne sammenheng skal det likevel foretas en konkret vurdering av den enkeltes situasjon og behovet for hjelp.

Som følge av koronapandemien er det laget en veileder for forenklet saksbehandling for økonomisk sosialhjelp. Veilederen sier blant annet at kravene til dokumentasjon kan være lempeligere enn i en normalsituasjon, og at NAV-kontoret i større grad kan basere sine vedtak

på egenerklæringer. Veilederen gjelder i utgangspunktet frem til 1. juli 2021.

Det foreligger ikke statistikk over hvor mange studenter som mottar sosialhjelp i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1765

Innlevert 24. mars 2021 av stortingsrepresentant Jette F. Christensen

Besvart 8. april 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at arbeidsplassene og kompetansemiljøet i Bergen Engines og på Hordvikneset består?

BEGRUNNELSE:

Etter regjeringen besluttet å stoppe salget av Bergen Engines på grunnlag av at nasjonale sikkerhetsinteresser kan bli truet dersom eiendomsretten til Bergen Engines overføres fra Rolls-Royce til TMH. Forsvarssjefen har også uttalt at «Forsvaret kan ikke ha en leverandør vi ikke har en sikkerhetsavtale med».

Svar:

Jeg har stor forståelse for den usikkerheten ledelsen og de ansatte i Bergen Engines opplever, og forstår at dette også har stor samfunnsinteresse, ikke minst lokalt i Bergen. Det er britiske Rolls Royce som eier av bedriften som må vurdere og beslutte hva de vil gjøre med denne fremover.. Det er først når vi ser hvilke løsninger Rolls Royce finner for Bergen Engines etter at det planlagte salget til TMH nå er stoppet at vi vil få vite mer om hva dette vil bety for bedriften og arbeidsplassene der. Vår sikkerhetspolitiske bekymring har vært knyttet til TMH og det landet selskapet kontrolleres av. For selskaper kontrollert av stater vi har sikkerhetssamarbeid med vil dette stille seg annerledes. Det er altså fortsatt et stort kapitalmarked som vil kvalifisere som eier.

Rolls Royce har i dialogen med norske myndigheter opptrådt profesjonelt og vist samarbeidsvilje. De har sagt at de nå vil lete etter alternative løsninger for bedriften. I den grad Bergen Engines har eller vil få behov for omstilling, utvikling og investeringer, vil de kunne benytte seg av eksisterende virkemiddelapparat, eksempelvis Forskningsrådet og Innovasjon Norge, som må vurdere eventu-

ell støtte innenfor de ulike ordninger og de retningslinjer som er etablert.

Norge har et sterkt maritimt industrimiljø, og regjeringen har støttet opp om utviklingen av denne næringen gjennom mange år. Satsing på grønn skipsfart, forskning og utvikling, klyngeprogrammet og maritim kompetanse er elementer i dette. Det viktigste vi kan gjøre for å trygge arbeidsplasser i Norge er derfor å sikre gode og forutsigbare rammevilkår for maritim næring og det øvrige næringslivet. Dette er et arbeid som regjeringen og jeg tillegger stor viktighet.

SPØRSMÅL NR. 1766**Innlevert 24. mars 2021 av stortingsrepresentant Eirik Faret Sakariassen****Besvart 26. mars 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Tidligere i mars sendte Nav ut instruks om å begrense deltakelse på arbeidsmarkedstiltak for å hindre smitte. Mennesker med behov for oppfølging og bistand fra Nav opplever igjen stans i oppfølgings- og avklaringsløp. Dette rammer særlig mennesker på Arbeidsavklaringspenger.

Vil arbeidsministeren sørge for at det blir gitt forlengelse av AAP også for de med nedsatt arbeidsevne som nå opplever stans i oppfølging, og som ikke har fått forlenget sin stønadperiode på lik linje med arbeidssøkere?

BEGRUNNELSE:

Situasjonen for de som er syke og avhengig av oppfølging og bistand fra tiltakene i Nav er nok en gang blitt forverret som følge av nedstenging først i over 50 kommuner og nå nasjonale innstramminger. Onsdag 10. Mars sendte Nav ut instruks om å begrense deltakelse på arbeidsmarkedstiltak for å forhindre koronasmitte. Dette betyr også at tiltaksdeltakere som har arbeidstrening i bedrift heller ikke skal møte opp til dette. I praksis medfører dette en stans i avklarings- og oppfølgingsløp og rammer særlig de som er mottakere av Arbeidsavklaringspenger. For denne gruppa har regjeringen tidligere uttalt at de vurderer situasjonen fortløpende, med tanke på forlengelse av stønad. Det er nå behov for en ny avklaring om hvordan regjeringen og arbeidsministeren vil følge opp situasjonen for mottakere av Arbeidsavklaringspenger.

SPØRSMÅL NR. 1767**Innlevert 24. mars 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 9. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Stimuleringsordningen for kultur har nå fått en innretning som innebærer at svært mange kulturarrangører må ta en stor økonomisk risiko derom de skal ta del i den. Da de færreste av dem har mulighet til å ta den risikoen nå etter et år med nedstengt kulturliv, vil disse ikke kunne

Svar:

Jeg vil først vise til mine tidligere svar til Stortinget, blant annet mitt svar av 15. februar på spørsmål nr. 1243/2021 fra representant Lerbrekk.

Det har vært en klar målsetting under koronapandemien at tiltaksdeltakerne skal få et så godt tilbud som mulig innenfor rammene av godt smittevern. Arbeids- og velferdsdirektoratet har gitt instruks til fylkene om hvordan de skal forholde seg til sine tiltaksleverandører basert på regjeringens og helsemyndighetenes råd og pålegg, slik at det legges til rette for alternative måter å opprettholde tiltakstilbudet så operativt som mulig for brukerne.

Arbeids- og velferdsdirektoratet sendte 16. mars ut oppdatert instruks for gjennomføring av arbeidsmarkedstiltak. Tiltaksgjennomføringen er ikke stanset, men det er presisert at tiltakene må gjennomføres i tråd med Folkehelseinstituttets smittevernregler. Arbeidsmarkedstiltak i områder med strenge smittevernstiltak, bør gjennomføres digitalt inntil helsemyndigheter varsler mulig åpning av samfunn og arbeidsliv.

Jeg vil forsikre representanten om at regjeringen følger situasjonen tett og fortløpende vurderer behovet for tiltak for mottakere av arbeidsavklaringspenger. Regjeringens vurderinger og forslag til tiltak vil bli lagt fram for Stortinget på egnet måte.

benytte seg av ordningen, noe som jo ikke er intensjonen med den.

Vil kulturministeren sørge for at stimuleringsordningen får en bedre innretning slik at den i mye større grad vil bli benyttet og med det fungere etter hensikten?

BEGRUNNELSE:

Det er kommet inn et krav i søknadsskjemaet for Stimuleringsordningen om at arrangør må budsjettere med utsolgt kapasitet. Dette i kontrast til det svaret Norske konsertarrangører fikk på epost fra Kulturrådet i oktober om at arrangører skal legge inn reelle utgifter og reelle inntekter. Endringene gjør at ordningen blir risikosport for arrangører å ta del i framover.

Her er et eksempel på et arrangement med 100 stolars kapasitet i pandemitider:

Totale billettinntekter: 37 500,- (100 pers X 375,-).

Totale utgifter: 115 500,- (artisthonorar, booking, Tonoavgift, PR/admin., backline, utstyr, teknisk personell, turneleider, hotell og catering).

Om denne arrangøren selger helt ut er total søknadssum fra Kulturrådet 81 465,- ifølge sistnevntes søknadsskjema.

Så ved utsolgt arrangement får arrangør en totalinntekt, inklusive støtte, på kr 118 965,-.

Men – ordningen får svært negativt utslag dersom pandemien sniker seg innpå og det er frykt i lokalbefolkningen slik at det bare blir solgt 40 billetter. Da blir regnestykket etter endringene i stimuleringsordningen, følgende:

Utgiftssiden er fortsatt 115 500,- da ingen av artistene, hotell, kulturhus, restauranter, flyselskap gir rabatter grunnet lavt billettsalg. Mens billettsalgsinntektene bare er 15 000,- (40 pers. X 375,-)

Arrangør får da kr 22500,- mindre pga. labert billettsalg som følge av frykt og pandemien.

Stimuleringsordningen presiserer nå at det er arrangør sitt ansvar å stå for dette tapet, akkurat som det er i en vanlig situasjon. Da blir resultatet at ordningen først og fremst stimulerer artister som garantert selger ut uansett kapasitet. Det er det ikke mange som gjør i dag. (Kulturrådet har i egne undersøkelser kommet fram til at 90% av det billettjøpende publikum er vekk pga. pandemi.)

Siden arrangøren er den som påtar seg ansvaret for alt tapet, også for resten av verdikjeden rundt arrangementet, blir det for mange nå en for stor risiko å ha kulturarrangementer til tross for at vi har en stimuleringsordning.

Svar:

Hensikten med stimuleringsordningen er å stimulere til gjennomføring av arrangementer i kultursektoren i hele landet innenfor smittevernpålegg gitt av offentlige myndigheter, og å bidra til økt aktivitet gjennom at tilskuddsmottakere overholder økonomiske forpliktelser overfor involverte parter i samsvar med inngåtte avtaler.

Som det framgår av forskriften kan Norsk kulturråd gi tilskudd til billetterte kulturarrangement som må redusere antall fysiske deltagere på kulturarrangement i forhold til en normalsituasjon på grunn av myndighet-

spålagte krav eller begrensninger knyttet til covid-19-utbruddet. Det er ikke en kompensasjonsordning.

Hvis en arrangør har måttet nedskalere til for eksempel 100 publikummere som følge av smittevernpålegg gitt av offentlige myndigheter, kan det søkes støtte til differansen mellom arrangørens kostnader og inntekter, med tillegg av 3 prosent driftsmargin. En arrangør har ingen garanti for å få solgt alle sine budsjetterte billetter verken under normale omstendigheter eller under koronapandemien. Arrangører tar alltid en viss risiko ved å gjennomføre kulturarrangementer.

Innretningen av stimuleringsordningen for første halvår av 2021 er vedtatt og vil ikke endres. Arrangører og underleverandører vil kunne kompenseres for tap knyttet til avlyste, stengte eller nedskalerte kulturarrangementer som følge av råd eller pålegg gitt av offentlige myndigheter i forbindelse med covid-19-utbruddet. Kompensasjonsordningen har vært på høring i sektoren, og vil kunne vedtas i løpet av kort tid under forutsetning av godkjenning i ESA.

Søknadsportalen for stimuleringsordningen for første halvår 2021 ble åpnet 5. mars. Da første søknadsfrist utløp 15. mars, hadde Kulturrådet mottatt 772 søknader til ordningen. Dette viser en stor vilje i kultursektoren til å planlegge og arrangere kulturarrangementer innenfor gjeldende smittevern, og det er jeg veldig glad for.

SPØRSMÅL NR. 1768

Innlevert 24. mars 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 9. april 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvor mange og hvor stor andel av befolkningen mellom 18 og 30 år er ikke i arbeid eller utdanning og hvordan fordeler disse seg på ulike trygdeytelser, herunder ingen ytelse?

BEGRUNNELSE:

Ber også om at dette fordeles per årskull.

Svar:

Departementet har vært i kontakt med SSB som har registre over alle personer i arbeid og utdanning, samt bruken

av trygdeytelser. Statistikk ned på årskull og detaljert fordeling på ulike ytelser må bestilles. Dette er tall som må trekkes ut og settes sammen utenom den vanlige statistikkproduksjonen.

SSB publiserer derimot statistikk på et mer aggregert nivå om gruppen som ofte omtales som NEET (Not in education, employment or training). Det er en indikator som betegner unge utenfor utdanning, arbeid og arbeidsrettede tiltak. Her finnes det blant annet tall for unge etter alder og arbeidsstyrkestatus, som også inneholder noe inndeling etter trygdeytelser. Siste tilgjengelige tall er fra 2019 (målt i 4. kvartal 2019), se tabell 1 og 2. Foreløpige tall for 2020 publiseres i august i år.

Tabell 1: Antall og andel NEET, etter aldersgruppe. 4. kvartal 2019

	Befolkningen totalt	NEET totalt		NEET andel av alle i aldersgruppen. Prosent
15-29 år	1030620	108562		10,5
15-19 år	318704	15026		4,7
20-24 år	341047	41095		12,0
25-29 år	370869	52441		14,1

Tabell 2: Antall NEET, etter alder og arbeidsstyrkestatus. 4. kvartal 2019

	NEET totalt	Registrerte arbeidsledige	Arbeidsavklaringspenger	Uføretrygd	Andre ordninger, ikke på tiltak	Ukjent status
15-29 år	108562	13360	11715	13008	10537	59942
15-19 år	15026	1406	651	345	902	11722
20-24 år	41095	5294	5420	4317	4264	21800
25-29 år	52441	6660	5644	8346	5371	26420

Kilde: SSB: Statistikken Tilknytning til arbeid, utdanning og velferdsordninger, statistikkbanktabell 12424.

SPØRSMÅL NR. 1769**Innlevert 24. mars 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 6. april 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Hvorfor er ikke de ideelle aktørene i barnevernet, de ansatte og flere brukergrupper representert i det nylig nedsatte ekspertutvalget som skal gjennomgå norsk barnevern med mål om å bedre rettsikkerheten i alle ledd av tjenesten, og hva har vært kriteriene til departementet når de har satt sammen ekspertutvalget?

BEGRUNNELSE:

I høst vedtok et samla Storting å nedsette et ekspertutvalg for å se på rettsikkerheten i alle deler av barnevernet:

"Stortinget ber regjeringen sette ned et ekspertutvalg som skal gjennomgå norsk barnevern med mål om å bedre rettsikkerheten i alle ledd av tjenesten, der hensynet til barnets beste skal ligge til grunn for utvalgets arbeid."

Nå er ekspertutvalget nedsatt av departementet, og det inneholder verken representanter for de ansatte, fra andre brukergrupper enn barnevernsbarna, eller fra de ideelle aktørene på barnevernsfeltet. At sistnevnte ikke er representert er underlig siden de kommersielle aktørene i barnevernet har fått en representant i ekspertutvalget, særlig med tanke på at Stortinget denne perioden har vedtatt å øke andelen ideelle aktører i institusjonsbarnevernet til 40 prosent innen 2025, på de kommersielles bekostning.

Svar:

Jeg vil starte med å si at en viktig del av mandatet til det offentlige utvalget som regjeringen er å vurdere hvordan barnevernets tilbud til unge som har utfordringer knyttet til omsorgssvikt, psykiske vansker og kriminalitet bør innrettes. For å kunne svare på dette har jeg lagt vekt på at utvalget bør ha medlemmer med kunnskap om og praktisk erfaring fra arbeid med denne målgruppen. Institusjonstilbudet for barn og ungdom med særlig omfattende oppfølgingsbehov er særlig relevant i denne sammenhengen. Det har over tid vært staten og de private, kommersielle leverandørene som har levert institusjonstilbud til disse barna og ungdommene. De ideelle aktørene leverer i liten grad tilbud på dette området, men leverer viktige tilbud til andre grupper.

Det offentlige utvalget har ikke som mandat å utrede aktørbildet i barnevernet. Stortingets vedtak om å øke andelen ideelle aktører i institusjonsbarnevernet følges opp

gjennom andre prosesser. Dette er dermed ikke et tema utvalget skal gå inn i.

Stortingets vedtak om at det skal settes ned et ekspertutvalg som skal gjennomgå rettsikkerheten i barnevernet har dannet et viktig utgangspunkt for sammensetningen av utvalget. Mandatet til utvalget er omfattende. Jeg har lagt vekt på at utvalget må ha medlemmer med tung fagkompetanse og erfaringsbakgrunn til å dekke det brede spekteret av problemstillinger som skal utredes. Flerparten av utvalgsmedlemmene har praktisk erfaring med å jobbe i ulike deler av barnevernet eller med barnevernsaker i rettssystemet.

Det fremgår imidlertid tydelig av mandatet til utvalget at de skal ha dialog med berørte aktører i utredningsarbeidet. Jeg har også, parallelt med oppnevningen av det offentlige utvalget, satt ned et eget barnevernsforum med representanter fra de viktigste aktørene i barnevernet. Her deltar blant andre organisasjonene som representerer de ansatte i barnevernet. Jeg vil legge til rette for dialog mellom dette forumet og utvalget, slik at ulike aktører får direkte mulighet til å komme med innspill, vurderinger og forslag til endringer i barnevernet. På denne måten vil kompetansen og erfaringene fra forskjellige organisasjoner og brukergrupper i barnevernet bli ivaretatt på en god måte i utvalgets arbeid.

SPØRSMÅL NR. 1770

Innlevert 24. mars 2021 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 9. april 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvor mange flere stillinger, fordelt på hvilke type stillinger finansieres av den midlertidige oppbemanningen i NAV som følger av midlertidig økte bevilgninger ifbm. koronapandemien?

Svar:

Arbeids- og velferdsetatens driftsbudsjett for 2020 ble styrket med en ettårig bevilgningsøkning på 900 mill. kroner i forbindelse med håndteringen av konsekvenser av de iverksatte smitteverntiltakene våren 2020. Midlene er blitt brukt til å sikre saksbehandling av ytelses, styrke NAV Kontaktsenter og NAV-kontorene til å gi oppfølging til de rekordmange arbeidsledige, og til utvikling av nye digitale løsninger som følge av Stortingets anmodningsvedtak.

For 2021 ble det vedtatt en ettårig bevilgningsøkning på 500 mill. kroner til NAV til saksbehandling i ytelsesforvaltningen, oppfølging av arbeidssøkere som følge av den økte ledigheten og tilpasninger av de midlertidige saksbehandlingsløsningene, jf. Prop.1 S (2020-2021). I Prop. 79 S (2020-2021) og Innst. 232 S (2020-2021) ble Arbeids- og velferdsetaten styrket ytterligere med en bevilgningsøkning på 366 mill. kroner. Midlene skal benyttes til oppfølging av arbeidsledige, til å sikre god tilgjengelighet ved NAV Kontaktsenter, til saksbehandling av dagpenger og kompensasjonsordningen for selvstendig næringsdrivende og frilansere, samt til å sikre rettidig tilbakebetaling av forskudd på dagpenger. Videre skal midlene sikre

kapasitet til forebygging og avdekking av svindel og feilutbetalinger knyttet til de midlertidige koronatiltakene, administrasjon av arbeidsmarkedstiltak og forsterket koordinering mellom NAV og utdanningssektoren.

I Arbeids- og velferdsetaten er det per 31.12.2020 blitt rekruttert 671 nye årsverk til å håndtere koronarelaterte oppgaver. Tabellen under viser årsverkene fordelt på områder.

Utviklingen i nyansettelser fra august 2020 til utgangen av året speiler utviklingen i håndteringen av koronapandemien i etaten. Saksbehandlingskapasiteten på dagpenger er redusert i takt med at volumet av søknader og saksbehandlingstider på denne ytelsen kom under kontroll. Saksbehandling av klager ble nedprioritert i en periode for å sikre behandlingen av søknader om dagpenger, men bemanningen ble styrket igjen mot utgangen av året for å øke saksbehandlingskapasitet. Oppfølging av arbeidsledige ved NAV-kontorene er blitt ytterligere styrket, mens bemanningen ved NAV Kontaktsenter er blitt marginalt redusert. I direktoratet er det tatt inn midlertidig ansatte i hovedsak til å saksbehandle koronaordningen lønnskompensasjon til permitterte arbeidstakerne. For å avlaste de operative enhetene ble det av praktiske årsaker besluttet å ansette de om lag 25 nye saksbehandlere i direktoratet. Dette er imidlertid ansatte som under normale forhold ville vært ansatt i linjen.

De midlertidige økningene i bevilgningen i 2021 gir rom for å videreføre midlertidig ansatte på om lag samme nivå som antall nyansettelser per 31.12.2020.

Tabell: Antall nyansettelser som følge av Koronahåndteringen, årsverk

Nyansatte	Per 31.08.2020	Per 31.12.2020
Dagpenger	105	66
Klage og anke	0	25
Sum ytelses	105	91
NAV-kontor	360	427
Kontaktsenter	153	123
Sum arbeid og tjenester	513	550
Økonomilinja	4	4
Direktoratet	8	26
TOTALT	630	671

SPØRSMÅL NR. 1771**Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 12. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva vil regjeringen gjøre for at private laboratorier opprettholder kapasitet for koronaprøver også på røde dager?

BEGRUNNELSE:

Vi er i den tredje smittebølgen i koronapandemien, og det er helt nødvendig at alle ledd i TISK strategien fungerer optimalt. Vi får nå tilbakemelding fra flere av våre ordførere om at privat lab kapasitet stenger på røde dager i påsken, da takstene ikke dekker overtid og røde dager. Det er uholdbart at svartid på koronaprøver forlenges, da rask svartid er avgjørende for at vi skal klare å håndtere situasjonen slik den er per nå. De private laboratoriene stenger fordi staten ikke er villig til å betale helgedagstillegg, og det er da ikke lønnsomt for dem å holde åpent. Samtidig

er det ikke samfunnsøkonomisk lønnsomt at personer får for eksempel en to dagers forsinkelse som medfører flere dager borte fra jobb.

Svar:

De private laboratoriene som analyserer prøver for koronaviruset gjennomfører sin virksomhet etter inngått avtale med regionalt helseforetak. Det oppsto uken før påske uklarhet i hvorvidt et av de private laboratoriene skulle holde stengt i de røde kalenderdagene i påsken. Det viser seg at det aktuelle laboratoriet skulle holde åpent ved behov. Den oppståtte uklarheten hadde på ingen måte noen sammenheng med at "staten ikke er villig til å betale helgedagstillegg" e.l. som representanten skriver i sin begrunnelse.

SPØRSMÅL NR. 1772**Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg****Besvart 9. april 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Regjeringen gjorde betydelige innstramninger i tiltak knyttet til pandemien 23.03.21.

Vil regjeringen som følge av dette fremme konkrete økonomiske tiltak, utover de 500 millionene som er varslet vil komme til kommunene en gang i løpet av sommeren. Dette for å avhjelpe små og mellomstore bedrifter som hittil er falt utenfor tiltakspakkene for å motvirke et konkursras?

BEGRUNNELSE:

Tiltak for å handtere pandemien er nødvendig. Like nødvendig er tiltak mot bedrifter som nå står på kanten av stupet. Reiseliv og restaurantbransjen er særlig rammet av de nylige innførte nasjonale tiltakene. I mitt valgdistrikt har vi mange bedrifter innenfor denne kategorien. Bedriftene kjennetegnes med få ansatte og sterk skapervilje som igjen gjør at lokalsamfunn består.

Kvitnes Gård i Hadsel kommune hadde oppstart da pandemien traff landet for fullt. Bedriftens eiere har investert ti talls millioner i å bygge opp en ny destinasjon og opplevelse i nord. Dette gjorde at gjester som hadde bestilt overnatting og bispising måtte forbli hjemme. De ansatte likeså gjennom permitteringer i overkant av 3 måneder. Gjennom de tiltakspakker som har vært stilt til rådighet fra pandemien traff landet har bedriften oppnådd ca. kr 20.000. Fjorårets sommer bidro til inntekter for å holde bedriften åpen. Ved innføring av nye tiltak som varslet 23.01.21 må bedriften atter en gang stenge og de ca. 10 ansatte permitteres. Booket omsetning på ca. 700.000 kroner er dermed tapt.

Kvitnes Gård som bedrift er et spillbilde på distrikts Norge som nå står på kanten av stupet der tiltakspakker ikke har truffet denne type bedrifter. De midlene som er vedtatt overført kommunene og det varslede beløpet på 500 mill. utgjør for Hadsel kommune, som denne bedriften ligger i, i overkant av 1. mill. kroner. Det finnes mange

bedrifter rundt om i kommunen som er rammet slik at dette vil ikke være tilstrekkelig for å avverge en katastrofe som det vil være om slike bedrifter nå må gå til skifteretten for at de ikke kan ha ordinær drift.

Det haster med treffsikre tiltak for disse bedriftene som gjør at det bor folk i hele dette landet. Kvitnes Gård er et godt eksempel på en bedrift som er etablert og har gjort Hadsel Innland til et sted med en fremtid der folk nå flytter til, ikke fra. Et eksempel er at den 24.03.21 ankom det en nyansatt sørfra til bedriften for å arbeide og bosette seg. Hun ankom 17:30 og fikk permitteringsvarslet 18:15 da bedriften er nødt til å stenge ned. Det ligger i regjeringens makt å sørge for at hun, sammen med de mange andre rundt om i landet, i neste omgang ikke mottar oppsigelsen.

Svar:

Regjeringen har fremmet omfattende økonomiske tiltak for å begrense de negative konsekvensene av koronapandemien og smitteverntiltakene. Gjennom fjoråret ble det vedtatt midlertidige krisetiltak på til sammen 131 mrd. kroner, og utgiftsveksten på statsbudsjettet har aldri vært høyere i moderne tid enn den var fra 2019 til 2020. For 2021 er det bevilget om lag 71 mrd. kroner i økonomiske tiltak.

De fleste tiltakene for å kompensere bedrifter for lav omsetning og sikre inntektene til privatpersoner er videreført inn i 2021. Blant annet er kompensasjonsordningen for foretak med stort omsetningsfall, lånegarantiordningen og utvidelsene av utsettelsesordningen for skatte- og avgiftsinnbetalinger forlenget til 30. juni. I tillegg er permitteringsperioden forlenget til 1. oktober, og ordningene under Kulturdepartementet for kultur, idrett og frivillighet er forlenget til 1. september. Små og mellomstore bedrifter kan benytte seg av alle ordningene som er innført, og flere av ordningene har maksimalbeløp som er satt slik at det ikke begrenser små og mellomstore bedrifter.

I tiden frem mot påske økte smitten i samfunnet, både nasjonalt og i flere regioner og enkelte kommuner. Etter råd fra Helsedirektoratet og FHI innførte regjeringen strengere nasjonale smitteverntiltak, herunder skjenkestopp i hele landet, fra og med 25. mars. I tiden frem mot sommeren vil det trolig også være ulike grader av smitte og smitteverntiltak, både nasjonalt og regionalt, samtidig som at stadig flere blir vaksinert.

I Prop. 79 S (2020-2021) presenterte regjeringen tre ulike scenarioer for smitteutviklingen gjennom 2021: Et optimistisk scenario, et mellom-scenario og et pessimistisk scenario. Scenarioene illustrerte at det er stor usikkerhet om forløpet for smitte, smitteverntiltak og for norsk økonomi gjennom året. Det har derfor vært viktig for regjeringen at de økonomiske tiltakene tar hensyn til denne usikkerheten. Flere av de innførte krisetiltakene virker

slik at omfanget av støtte automatisk tilpasses behovene og aktiviteten i økonomien. Tiltakene vil derfor både ta høyde for perioder med nedstenginger og strenge smitteverntiltak og perioder med en mer positiv utvikling med lettelser i smitteverntiltak og økt aktivitet. For eksempel vil utbetalingene fra kompensasjonsordningen øke dersom flere bedrifter rammes av nedstengning, og den vil automatisk gi mest støtte til de næringene som rammes hardest og opplever størst omsetningsfall. Maksimalt tilskudd per tilskuddsperiode er 160 mill. kroner. Det er i hovedsak bare store foretak og konsern som begrenses av dette taket. Det er så langt utbetalt over 9,5 mrd. kroner i kompensasjon til virksomheter under de to kompensasjonsordningene, under Skatteetaten frem til august i fjor, og deretter under Brønnøysundregistrene.

I mars trådte en ny lønnsstøtteordning i kraft. Ordningen har som formål at flere kommer raskere tilbake i jobb fremfor å være permittert, og gir opptil 25 000 kroner i måneden per ansatt som tas tilbake fra permittering. De bedriftene som har størst omsetningsfall, får høyest støttebeløp per ansatt som tas tilbake i jobb. Også ideelle organisasjoner og stiftelser kan få støtte. Ordningen er fleksibel, slik at arbeidsgivere ikke mister allerede opptjent eller fremtidig støtte dersom de er nødt til å permittere medarbeidere på ny som følge av nye, midlertidige nedstenginger. Maksimalt tilskudd per virksomhet og konsern er 9,4 mill. kroner for perioden 15. mars - 30. april og 12,5 mill. kroner for perioden 1. mai - 30. juni. Det maksimale beløpet er satt tilstrekkelig høyt til at små og mellomstore bedrifter ikke vil begrenses av det. Lønnsstøtteordningen gjelder ut juni, men regjeringen vil i løpet av april gjøre en vurdering, sammen med partene i arbeidslivet, om det er behov for forlengning og eventuelle justeringer i ordningen. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med dette.

Innovasjon Norge spiller en viktig rolle for utvikling og omstilling av norsk økonomi, og er særlig rettet mot unge bedrifter. Innovasjon Norge har flere generelle ordninger som er relevante for å bidra til omstilling mv. i dagens situasjon. I tillegg har det blitt iverksatt flere ekstraordinære tiltak. Bl.a. ble det bevilget 2,1 mrd. kroner til innovasjonstilskudd og 500 mill. kroner til etablerertilskudd i 2020. Ved behandlingen av Prop. 79 S (2020-2021) vedtok Stortinget en ytterligere bevilgning på 600 mill. kroner til innovasjonstilskudd i 2021 samt en økning på 1 mrd. kroner til omstillingsordningen for enkelte næringer som har vært hardt berørt.

Regjeringen har også bevilget 1,75 mrd. kroner til den kommunale kompensasjonsordningen. 1 mrd. kroner er allerede utbetalt, og regjeringen har varslet at resterende 750 mill. kroner vil bli utbetalt over påske. 675 mill. kroner vil da bli fordelt etter hvor mange årsverk kommunene har i overnattings- og serveringsbransjen, mens 75 mill. kroner vil holdes av til kommuner som til vanlig har stor påsketurisme og der reiselivet rammes ekstra

hardt for andre år på rad. I lys av de sterke tiltakene som ble innført fra 25. mars, vil vi i revidert nasjonalbudsjett foreslå ytterligere 500 mill. kroner til dette. Totalt vil det da være bevilget 2,25 mrd. kroner til kommunene slik at de kan kompensere lokale virksomheter som er rammet av nasjonale eller lokale smitteverntiltak.

Regjeringen følger situasjonen nøye. Helt siden mars i fjor da pandemien brøt ut har regjeringen fremmet omfattende økonomiske tiltak for å begrense de negative konsekvensene av koronapandemien og smitteverntiltakene. Flere av tiltakene har vært særlig rettet mot mindre virksomheter. Vi vil sørge for at det er økonomiske tiltak så lenge det er strenge smitteverntiltak for å legge

til rette for at Norge skal komme godt ut av krisen. I Prop. 79 S (2020-2021) uttalte regjeringen at strategien for veien ut av krisen er å skape mer og inkludere flere. Strategien innebærer å kompensere når det er nødvendig, men trappe ned tiltakene for å gi insentiver til aktivitet så snart smittesituasjonen og smitteverntiltakene gjør det mulig. Strategien handler om få folk tilbake i jobb, satse på kompetanse og grønn vekst, sikre flere bein å stå på, inkludere flere og bevare tryggheten og tilliten i det norske samfunnet. Strategien vil både ta oss ut av krisen og være et steg på veien mot å løse de mer langsiktige utfordringene Norge står overfor.

SPØRSMÅL NR. 1773

Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 8. april 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Når forventer statsråden at kompensasjonsordningen for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft er på plass og hva er årsaken til at det har tatt så lang tid å få ordningen på plass?

BEGRUNNELSE:

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2020-2021) foreslo regjeringen 480 millioner kroner til en kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft. Mange i verftsindustrien er helt avhengige av utenlandsk arbeidskraft, ikke fordi det er billig, men fordi de ikke finner nok av den kompetansen de trenger i Norge. De nødvendige karantenereglene er for mange svært kostbare. Hvis verftene ikke får tatt imot utenlandske arbeidere kan dette få følgeeffekter ved at det ikke er mulig å få gjort annet arbeid som igjen kan føre til permitteringer av norske borgere.

Svar:

Brønnøysundregistrene er tildelt ansvaret for å utvikle teknisk løsning og forvalte kompensasjonsordningen for utgifter til innreisekarantene ved bruk av utenlandsk arbeidskraft (karantenekompensasjonsordningen). Ordningen vil basere seg på automatisert saksbehandling, noe som innebærer rask behandling av søknadene slik at støtten i de fleste tilfeller kan utbetales i løpet av kort tid etter

mottatt søknad. Forslag til forskrift som regulerer detaljer ved ordningen er ute på offentlig høring med høringsfrist 9. april 2021. Brønnøysundregistrene vil ferdigstille den tekniske løsningen etter at endelig forskrift er fastsatt. Det tas sikte på å åpne for søknader til ordningen i løpet av mai 2021 forutsatt at høringsrunden ikke gjør det nødvendig med omfattende endringer i ordningen.

Arbeidet med å utvikle ordningen har tatt noe lengre tid enn planlagt fordi ordningen har vist seg å være noe mer komplisert enn opprinnelig antatt. En del av kompleksiteten er knyttet til mekanismer for å sikre god nok kontroll i ordningen, i tillegg til å sikre at ordningen er i tråd med statsstøtteretten. Brønnøysundregistrene har også prioritert arbeidet med den generelle kompensasjonsordningen, inkludert utvikling og vurdering av tilleggs løsninger. Utviklingen av teknisk løsning for karantenekompensasjonsordningen er imidlertid nå godt i gang.

SPØRSMÅL NR. 1774**Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Solveig Skaugvoll Foss****Besvart 7. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Når er en ny opplæringsplan for ordensvakter klar, og kan statsråden si noe om hvor mange timer med opplæring som vil kreves?

BEGRUNNELSE:

I 2018 skulle nye opplæringsregler for ordensvakter, altså vakter ansatt av f.eks. utesteder i egen regi uten å involvere vekterselskap, begynne å virke. Som følge av det skulle kravet til opplæring settes til 120 timer for ordensvakter over hele landet, i stedet for at de ulike politidistriktene satte egne krav. Dette trådte aldri i kraft ettersom Politidirektoratet i november 2017 mottok et brev fra Justis- og beredskapsdepartementet, med pålegg om å stanse den nye opplæringsplanen for ordensvakter.

Godkjente ordensvakter skal, uansett hvor i landet de har sitt virke, mestre grunnleggende førstehjelp, være i stand til å bedømme andres rusnivå, og være kjent med gjeldende lovverk. Dette er viktig for et trygt kultur- og uteliv, og for et seriøst arbeidsliv. Etter at departementet for over tre år siden ba Politidirektoratet om å lage en ny og mindre omfattende opplæringsplan for ordensvakter, er det nå på tide å få et klart svar for ordensvaktene opplæringsplan.

Svar:

Jeg mener at det er viktig at vi får på plass en læreplan for ordensvakter i egenvakthold. Det er imidlertid et faktum

at det har vært stor uenighet mellom de berørte partene når det gjelder omfanget av læreplanen, noe som har gjort arbeidet med læreplanen meget krevende.

Politidirektoratet fastsatte i juni 2017 læreplan for ordensvakter i egenvakthold. Direktoratet fikk imidlertid i oppdrag å fastsette en læreplan med et redusert timeantall etter at departementet hadde hatt møter med berørte parter i desember 2017. Med utgangspunkt i en arbeidsgruppe med representanter fra bl.a. NHO Service og NHO Reiseliv, fastsatte Politidirektoratet 12. november 2018 ny læreplan på 80 timer, hvorav 60 timer teori og 20 timer praksis med godkjent instruktør.

Det var fortsatt stor uenighet om omfanget på opplæringen, hvor detaljert læreplanen skulle være og hvordan opplæringen skulle organiseres. Våren 2019 ble det derfor avholdt flere møter med Nærings- og fiskeridepartementet og Kulturdepartementet for å komme frem til et akseptabelt nivå på opplæringen. Det ble videre i november 2019 og januar 2020 gjennomført ytterligere møter med berørte parter.

På bakgrunn av den krevende situasjonen vi har som følge av korona-pandemien, har departementet av hensyn til bransjen selv og andre berørte parter sett det som mest hensiktsmessig å utsette beslutningen om læreplan for ordensvakter i egenvakthold.

Det er på denne bakgrunn p.t. ikke tatt endelig stilling til omfanget av læreplanen.

SPØRSMÅL NR. 1775**Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 9. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Ved jernbaneverkstedet på Marienborg like utenfor Trondheim sentrum varsles det nå at 19 av 120 arbeidere blir sagt opp som en direkte konsekvens av jernbanereformen. 5 stillinger forsvinner fordi dieselkomponenter skal

vedlikeholdes på Grorud i Oslo i stedet for Trondheim. Dette selv om dieseltog kun kjører på Nordlandsbanen, Trønder, Meråker, Røros- og Solørbanen.

Hvilke faglige og økonomiske begrunnelser ligger bak denne beslutningen?

BEGRUNNELSE:

Antall direktører i toppledelsen for jernbaneselskapene har blitt doblet og utgiftene til lønn til disse er tredoblet, mens framtida for arbeidstakerne er usikker og kan bety dårligere lønns og arbeidsvilkår, eller som her oppsigelse.

Svar:

Statens begrunnelse for eierskapet i Mantena, som driver jernbaneverkstedet på Marienborg, er å ha en leverandør av vedlikeholds- og verkstedtjenester for skinnegående materiell. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid. Det følger av selskapslovgivningen og statens prinsipper for god eierstyring at forvaltningen av selskapet, inkludert hvordan det er organisert, er styrets ansvar. Staten følger opp selskapene bl.a. med forventninger til selskapene, slik de fremgår i Meld. St. 8 (2019-2020) Statens direkte eierskap i selskaper - Bærekraftig verdiskaping. Staten forventer bl.a. at selskapets ressurser forvaltes og organiseres effektivt og slik at de fremmer oppnåelse av selskapets mål og støtter selskapets strategi.

Når det gjelder koblingen til jernbanereformen vil jeg påpeke følgende:

Mantena har siden virksomheten tidlig på 2000-tallet ble skilt ut som eget AS i NSB-konsernet, konkurrert om vedlikeholdsoppdrag for jernbaneforetak og togoperatører hovedsakelig i Norge, men også i de øvrige Skandinaviske landene. Det kan nevnes at foretaket har vunnet vedlikeholdskontrakten både i Trafikkpakke 1 (Go-Ahead Norge AS) og Trafikkpakke 2 (SJ Norge AS), samt på togene som kjører i Sør-Sverige og Øresund-området.

Jernbanereformen, som stortingsrepresentanten peker på, innebærer blant annet konkurranseutsetting av persontogtrafikken i Norge. I konkurransegrunnlaget, og i de trafikkavtalene som inngås, stilles det krav om at togoperatøren skal arbeide systematisk med vedlikehold av kjøretøy, for å opprettholde kjøretøyenes verdi og levetid,

samt sikre tilgjengelige kjøretøy for å kjøre avtalefestet rutetilbud. Videre stilles det krav om at togoperatøren skal benytte kompetente underleverandører. Det er opp til togoperatøren hvordan de velger å innfri disse kravene, og Jernbanedirektoratet går kun inn for å påse at planene er realistiske. Dette er på linje med de tidligere direktetildelte trafikkavtalene.

På denne bakgrunn blir det misvisende å koble de nevnte bemanningsreduksjonene i Mantena med jernbanereformen fra 2017 siden togoperatørene har samme frihetsgrader mht. egne vedlikeholdskontrakter i trafikkavtalene som ble inngått før og etter jernbanereformen.

Spørsmålet fra stortingsrepresentanten berører også Bane NOR Eiendoms beslutning om å bygge et nytt og fremtidsrettet togverksted på Støren som ikke bare skal kunne håndtere de nye 14 nye hybridtogene (type 76) som nå settes inn i trafikk på Trønderbanen og Rørosbanen, men som skal kunne håndtere alle togtyper for persontrafikk i Norge i dag og i årene fremover. Hybridtogene, som kombinerer batteri- og dieseldrift og som innebærer et vesentlig løft hva gjelder kapasitet, tilgjengelighet og komfort, skal erstatte det dieseldrevne type 92 som har vært vedlikeholdt ved Marienborg verksted. Dagens operatør, SJ Norge, er i prosess med å utlyse anbud om vedlikehold av type 76.

Jeg er klar over at det er et stort fokus på at tallet på direktører i jernbanesektoren har økt de siste årene. En gjennomgang som Samferdselsdepartementet har gjort, viser at det siden 2017 har blitt etablert totalt elleve nye direktørstillinger og at det totale antallet har økt fra 26 til 37. Når jernbanebudsjettet er bortimot tredoblet på 10 år og det satses historisk på hele sektoren, blir det også flere aktører i sektoren. Når det gjelder lederlønninger, følger statens selskaper og etater statens lederlønnsprinsipper og som eier og øverste ansvarlige for sektoren, maner vi til moderasjon.

SPØRSMÅL NR. 1776

Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Solveig Skaugvoll Foss

Besvart 9. april 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Sørlandskommunene Kvinesdal, Farsund og Lyngdal har alle nylige vedtak som gjør at organisasjoner, idrettslag o.l.

som diskriminerer medlemmer ikke kan motta penger fra kommunen.

Har statsråden fulgt debatten rundt disse vedtakene, og er det aktuelt for han å innføre lignende retningslinjer i nasjonale støtteordninger?

BEGRUNNELSE:

I oktober i fjor fremmet kommunestyrerepresentant i Kvinesdal, Terje-André Kvinlaug (Ap), følgende forslag: «Foreninger, lag og organisasjoner som søker og mottar tilskudd fra kommunen forplikter seg til å jobbe for å fremme likestilling, mangfold og inkludering og motvirker alle former for diskriminering». 27. januar ble forslaget enstemmig vedtatt i Kvinesdal kommunes drifts- og tjenesteutvalg. Setninga er nå implementert i retningslinjene for tildeling av kulturmidler, og må krysses av på og signeres for å motta støtte. Etter at vedtaket fikk så bred støtte i Kvinesdal, har også Farsund og Lyngdal svingt seg inn i dansen og vedtatt det samme.

Disse tre kommunene ligger alle i Listerregionen i Agder. Rapporten «Skeives levekår i Agder» fra 2018 viser at LHBT+-befolkningen i fylket har verre psykisk helse enn i landet for øvrig, og at flere har blitt så vant til å oppleve diskriminering at de har sluttet å definere det som diskriminering, men heller slått seg til ro med at homonegative holdninger står sterkt i fylket. Derfor har diskriminering av LHBT+-befolkningen vært særlig omtalt i utarbeidelsen av vedtakene.

Debatten som har versert rundt vedtakene i lokalmedia tyder på at vedtakene har bred tverrpolitisk støtte, og er kjærkomne verktøy i kampen mot diskriminering. Derfor er det spennende å vite hva kultur- og likestillingsministeren tenker om disse verktøyene og om muligheten for å utvide dem.

Svar:

Likestilling kommer ikke av seg selv. Vi må jobbe hardt og systematisk for å sikre et rettferdig, inkluderende og likestilt samfunn. Dette vet vi lønner seg, fordi likestilling lønner seg. Et vern mot diskriminering av enkeltindivider er ikke tilstrekkelig for å oppnå reell likestilling. I tillegg kreves det aktiv innsats fra offentlige myndigheter, arbeidsgivere og andre aktører. Også kommunene skal bidra aktivt til likestilling, inkludering og mangfold og vurdere hvilke tiltak som skal iverksettes for oppnå dette målet.

Likestillings- og diskrimineringsloven pålegger statlige, kommunale og fylkeskommunale myndigheter å jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på alle diskrimineringsgrunnlag og alle samfunnsområder. Myndighetsorganene skal være i forkant, og jobbe aktivt for mer likestilling i all virksomhet. Plikten omfatter bl.a. utforming og tildeling av tjenester, budsjettering, tilskuddsordninger, regelverksutforming mv. I forbindelse med styrkingen av aktivitets- og redegjørelsesplikten i 2020 fikk offentlige

myndighetsorganer også en redegjørelsesplikt. De kommunale vedtakene som stortingsrepresentanten viser til, forplikter tilskuddsmottakere til å fremme likestilling og motvirke diskriminering, og er et godt verktøy for et mer inkluderende og rettferdig samfunn. Innlemmelse av likestillings- og ikke-diskrimineringsperspektivet i støtteordninger vil bidra til arbeid for mer likestilling og er en god måte å jobbe forebyggende og strukturelt mot diskriminering.

Denne typen retningslinjer for tildeling av midler brukes også i forbindelse med nasjonale støtteordninger. For eksempel er en absolutt forutsetning for det årlige tilskuddet til Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komite (NIF) at organisasjonen skal jobbe for en åpen og inkluderende idrett. I henhold til tilskuddsbrevet medfører det et særlig ansvar for å legge til rette for idrettsdeltakelse og økt fysisk aktivitet for personer med nedsatt funksjonsevne. Idretten skal inkludere og være tilgjengelig for alle, uavhengig av for eksempel kjønn, alder, etnisitet, religion, seksuell orientering, funksjonsevne og/eller kulturell, sosial og økonomisk bakgrunn og bosted. NIF skal jobbe aktivt for økt kjønnsbalanse i organisasjonen og med å forebygge rasisme i idretten og mot seksuell trakassering og overgrep. Våren 2020 nedsatte jeg også en egen arbeidsgruppe for å se nærmere på rasisme i idretten. Gruppen kom med gode og konkrete anbefalinger og dette følges nå opp både av NIF og av oss i Kulturdepartementet.

Som likestillingsminister ønsker jeg de tre sørlandskommunenes tiltak varmt velkommen. Kommunale, fylkeskommunale og statlige myndigheter er forpliktet til å arbeide aktivt for likestilling og rapportere om dette arbeidet. De nevnte vedtakene i Kvinesdal, Farsund og Lyngdal kommune eksemplifiserer hvordan kommunene kan arbeide for å oppfylle aktivitetsplikten i likestillings- og diskrimineringsloven ved å ivareta likestillingsperspektivet i praksis. Regjeringen tar likestillingssarbeidet på det største alvor, og vi har også på statlig nivå implementert slike retningslinjer i nasjonale støtteordninger.

SPØRSMÅL NR. 1777**Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad****Besvart 8. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Er det greit at lokallagene til en lobbyistorganisasjon, som Politidirektøren har sagt er totalt adskilt fra politiet, bruker adressene og telefonnummer til en rekke lokale politistasjoner som sin kontaktinformasjon, og hva vil statsråden gjøre for at Norsk Narkotikapolitiforening ikke forveksles med politiets virksomhet?

BEGRUNNELSE:

Norsk Narkotikapolitiforening (NNPF), er en organisasjon bestående av ulike yrkesgrupper som «Politiet, Tollvesenet, Påtalemyndigheten, Kriminalomsorgen, Forsvaret og andre naturlige samarbeidspartnere» i tillegg til pensjonister, slik det fremgår av statuttene. Foreningen har som uttrykt mål å arbeide for en fortsatt straffebasert håndtering av narkotikaovertrедelser, stikk i strid med innholdet i den foreliggende Rusreformen, som er til behandling i Stortingets Helse- og omsorgskomiteé.

Til tross for dette har NNPF oppgitt adresser til en rekke politistasjoner og politidistrikter i sin liste over kontaktadresser (Gjøvik, Hamar, Hammerfest, Kirkenes, Lillehammer, Molde, Møre og Romsdal, Sandefjord, Stavanger Oslo Sentrum, Troms). Jeg mener dette kan bidra til en uheldig sammenblanding av politiets oppgaver og

lobbyisme for et bestemt syn i narkotikapolitikken - som igjen vil kunne svekkes tilliten til politiets arbeid og upar-tiske rolle.

I en samtale med undertegnede har politidirektøren uttrykt misnøye med tendensen til at Norsk Narkotika-politiforening oppfattes som en del av politiets virksomhet. Det er et inntrykk og reaksjon jeg deler.

Jeg imøteser Justis- og beredskapsministerens syn i denne saken og en klargjøring av hvordan dette vil bli kommunisert til politidirektøren.

Svar:

Det er viktig at det ikke oppstår en rolleblanding mellom frivillig foreningsarbeid og arbeidet som ansatt i politiet. Jeg er derfor tilfreds med at politidirektøren har tatt opp dette spørsmålet med Norsk Narkotikapolitiforening (NNPF).

Politidirektoratet bekrefter at NNPF etter møte med politidirektøren har gjennomført flere tiltak for å unngå rolleblanding mellom frivillig foreningsarbeid og den daglige jobben til medlemmer i foreningen, herunder har NNPF truffet beslutning om at foreningens lokallag ikke får bruke arbeidsgivers adresse. Jeg er kjent med at NNPF følger opp dette.

SPØRSMÅL NR. 1778**Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 13. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvilke kroppsviteringsprosedyrer benyttes av politiet for å avdekke ulovlige narkotiske stoffer på ungdom, der det utelukkende er mistanke om eget bruk, og hvor mange ungdommer (under 21 år) opplevde i hhv. 2019 og 2020 å måtte stripes nakne under en slik kroppsvitastasjon, og ble det i den forbindelse samtidig gjennomført undersøkelse av kroppens hulrom?

Svar:

Straffeprosessloven gir hjemmel til personransaking for å avdekke besittelse av narkotika til eget bruk. Dette er et inngripende tiltak som bare kan benyttes når nærmere angitte vilkår er oppfylt. Det oppstilles krav til kvalifisert mistanke, vurdering av inngrepets forholdsmessighet, samt effektiv kontroll med at reglene er fulgt, såkalt legalitetskontroll.

Det tilligger riksadvokaten å klargjøre rammene for de konkrete vurderingene som politiet og påtalemy-

digheten må gjøre ved anvendelsen av tvangsmidler under etterforskning av straffbare forhold, dersom det er behov for dette.

Jeg viser til at Riksadvokaten 9. april 2021 publiserte et brev til politidistriktene, statsadvokatembetene, Kripos og Økokrim om påtalemyndighetens legalitetskontroll med tvangsmiddelbruk. Riksadvokaten viser til at det innen politiet og påtalemyndigheten kan synes å herske

ulike synspunkter og en viss usikkerhet om anvendelsen av særlig ransakingsreglene i saker om bruk av narkotika. Formålet med brevet er å klargjøre de rettslige utgangspunktene som skal legges til grunn ved de konkrete vurderingene som må foretas i enkeltsaker.

Når det gjelder tallene som etterspørres, krever det en omfattende manuell gjennomgang av saker. Det har ikke vært mulig å fremskaffe slike tall på kort varsel.

SPØRSMÅL NR. 1779

Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 13. april 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Det har nå gått to år siden fristen til å komme med innspill til planen gitt ut, når kan Stortinget forvente at regjeringen legger frem en helhetlig plan for Oslofjorden?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok følgende 5. april 2018:

«Stortinget ber regjeringen legge fram helhetlig plan for Oslofjorden – med mål om at fjorden skal oppnå god miljøtilstand, restaurere viktige naturverdier, fremme et aktivt friluftsliv og ivareta det biologiske mangfoldet i fjorden.»

I statsbudsjettet rapporterer regjeringen følgende om oppfølgingen av vedtaket:

«Klima- og miljødepartementet er godt i gang med ein heilskapleg plan for Oslofjorden. Stortinget vil bli orientert på eigna måte.»

Miljødirektoratet har utarbeidet et forslag til en helhetlig plan for Oslofjorden. Fristen for å komme med innspill til planen var 24. januar 2019.

Svar:

Den heilskaplege planen for ein rein og rik Oslofjord med eit aktivt friluftsliv blei lagt fram den 30. mars i år. Stortinget vil bli orientert nærare om planen i budsjettproposisjonen for 2022.

SPØRSMÅL NR. 1780

Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 6. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva har Justis- og beredskapsminister Monica Mæland satt i verk av tiltak, eller gitt ut klare styringssignaler for å sørge for at politiet gjennomfører obligatorisk testing av covid-19 viruset av alle innreisende fra utlandet?

BEGRUNNELSE:

Den siste tiden har mediene rapportert om viteskildringer fra vanlige folk, som ved innreise til Norge fra utlandet med fly, har registrert at bare et svært lite antall av flypassasjerene i de aktuelle flyene har testet seg. De har

samtidig rapportert om at de ikke har registrert politi eller andre myndighetspersoner som har veiledet de reisende om at det er et generelt krav om testing ved innreise. Senest den 20. mars skrev TV2 at en passasjer registrerte at bare fem personer på et fly fra Stockholm testet seg, mens alle andre gikk rett ut av flyplassen.

Samtidig skriver Mæland bare fire dager etter innslaget på TV2, på sin egen Facebook side at dette rett og slett ikke er riktig. Hun indikerer at disse rapportene rett og slett ikke inneholder sannhet, og at politikere som stiller spørsmålsteget ved dette nører opp under usannheter. Hun uttaler at:

«.. de som ankommer Norge raskt og på en smittevernlig trygg måte får avklart om de har adgang til Norge, om de skal på karantenehotell eller om de kan ta karantenen hjemme ..»

Hun legger til at:

«Politimester i Øst politidistrikt sier at de har kontroll på lufthavnen og de som skal testes blir testet, og de får ikke forlate lufthavnen før det er gjort.»

SPØRSMÅL NR. 1781

Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 13. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvilke endringer vurderer Justis- og beredskapsminister Monica Mæland er nødvendige å iverksette for å møte politiets bekymringer over manglende hjemler og for vanskelige beviskrav, før de kan iverksette tiltak eller bøteleggelser av mennesker som bevisst bryter smittevernsreglene eller karantenebestemmelsene?

BEGRUNNELSE:

Den 24. mars 2021 uttalte politiadvokat Hans Vang i Trøndelag på Politisk kvarter på NRK, at politiet mangler hjemler for å oppløse sammenkomster som bryter med smittevernsreglene. Han fremhever også at politiet må kunne bevise at personer har vært mer enn 15 min sammenhengende på under 2 meters avstand fra andre personer, før de kan straffe for brudd på karantenebestemmelsene. Slike beviskrav sier seg selv at er nesten umulig å håndheve for politiet, hvis de ikke skulle bruke enorme

Svar:

Politidirektoratet fikk 29. januar 2021 et overordnet ansvar og myndighet til å koordinere innsatsen til involverte aktører på grensepasseringsstedene. Formålet er at alle som skal fremstilles for test på grensen ikke gis anledning til å unndra seg denne plikten. De logistiske utfordringene er forskjellige ved de 33 godkjente grensepasseringsstedene og det har blitt iverksatt ulike tiltak for å sørge for at mulighetene til å unndra seg testplikten minimeres.

Både Helsedirektoratet og Politidirektoratet har den siste tiden gjennomført egne kartlegginger for å undersøke etterlevelsen av testplikt ved innreise. Funn fra begge direktorater viser at det er svært høy etterlevelse av testplikten. Kartleggingen på Gardermoen viste faktisk at det var flere som ikke var testpliktige i henhold til regelverket som valgte å teste seg. Det er veldig bra.

Søndag 21. mars besøkte jeg grensekontrollen og teststasjonen på Gardermoen. Jeg fikk en gjennomgang av rutinene fra innreisekontrollen, gjennom teststasjonen og videre oppfølging av dem som skulle på karantenehotell. Inntrykket mitt er at det er etablert gode rutiner og at alle som skal teste seg gjør dette før de får forlate flyplassen.

ressurser på spaning eller andre inngripende overvåkingstiltak. Dette ønsker selvfølgelig ingen.

Det er derfor betimelig å få klarhet i om Justis- og beredskapsministeren er klar over disse utfordringene, og om hun har gjort noen reelle forsøk på å forbedre situasjonen for politiet, som er viktig for å redusere smittespredningen i Norges land.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet og Politidirektoratet har god og løpende dialog om politiets oppgaver under pandemien, herunder om rekkevidden av håndhevsfullmaktene i politiloven. Politidirektoratet har også tett samarbeid med Helsedirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) om smittevernsreglene, herunder karantenebestemmelsene, og politiets muligheter til å gripe inn.

Private arrangementer på offentlig sted er regulert i covid-19-forskriften kapittel 5. Brudd på reglene er straffbart, og politiloven gir politiet fullmakt til å stanse arrangementet og bortvise personer i tillegg til strafferettslig forfølgning. Politidirektoratet opplyser at selv om det i noen tilfeller kan være tvil om en sammenkomst er et ulovlig arrangement eller en lovlig ad hoc-samling av personer, har ikke direktoratet fått tilbakemeldinger som tilsier at forbudene i covid-19-forskriften kapittel 5 generelt oppleves som vanskelig å håndheve.

For private sammenkomster i hjemmet er det ingen sentrale forbud, og Politidirektoratet opplyser at de så langt heller ikke har sett grunnlag for å anbefale sentrale helsemyndigheter å gi slike forbud. Politidistriktene erfarer at samlingene med størst smitterisiko er de samme som skaper forstyrrelse av orden og naturo. Politiet kan bruke politiloven til å oppløse disse, og har lagt til grunn at koronasituasjonen senker terskelen for å gripe inn. Etter smittevernloven § 4-1 jf. § 1-5 har kommunene adgang til å fastsette forholdsmessige forbud mot private sammenkomster med flere enn et gitt antall gjester. Brudd på lokale forbud er straffbart etter smittevernloven § 8-1, og politiet prioriterer håndheving av slike forbud i tråd med riksadvokatens pandemidirektiv.

Karanteneordningen er i det vesentlige tillitbasert. At personer ikke påtreffes på karantenestedet er heller ikke ensbetydende med at karanteneplikten er brutt. Det vil være utfordrende for politiet å bevise at personer som påtreffes ute har vært i nærkontakt med andre, men erfaringen er ifølge direktoratet at de fleste følger smittevernreglene. Politidirektoratet har ikke funnet grunnlag for å anbefale å stramme inn på innholdet av karantenen for å gjøre det lettere for politiet å håndheve, og anser at politiet har tilstrekkelige verktøy til å håndheve smittevernreglene slik situasjonen er nå.

Det er allerede iverksatt betydelige innstramminger i innreisereglene, blant annet gjennom innføring av en plikt til å vente på teststasjonen til prøveresultatet foreligger. Personer som nekter vil kunne risikere bot. Plikten til å fremvise koronatest tatt før ankomst til Norge er utvidet til også å gjelde norske statsborgere, og også personkretsen som plikter å gjennomføre karantene på karantenehotell er utvidet. Dette er effektive og målrettede smitteverntiltak som også gjør det lettere å oppdage, avverge og håndheve brudd. Vi vurderer løpende behovet for endringer og presiseringer for å sørge for at regelverket er effektivt og tilpasset situasjonen.

SPØRSMÅL NR. 1782

Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 12. april 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Er statsråden enig med FrP i at Cultiva i Kristiansand bør kunne gi støtte til utslitte kunstgressbaner? Og vil statsråden vurdere å endre stiftelsesloven slik at stiftelser opprettet av en kommune kan legges ned dersom det er ønskelig?

BEGRUNNELSE:

Cultiva – Kristiansand kommunes energiverksstiftelse – ble opprettet av Kristiansand kommune i 2000 etter at Kristiansand kommune solgte deler av sine aksjer i Agder Energi. Ifølge vedtektene er stiftelsen opprettet for å sikre at de midler som kommunene/stiftelsen tilføres ved salg av eierandeler i energiverk, skal kunne tjene innbyggerne på lang sikt. Cultiva har en grunnkapital på 1 133 800 000 kr og forvalter verdier på om lag 2,2 milliarder kr.

Cultiva har støttet kunst og kultur i Kristiansand og har blant annet bidratt med 100 millioner kr til det omstridte prosjektet «kunstsilo».

Avisen fædrelandsvennen har skrevet en artikkelserie under navn «kunstgress-skandalen» og melder at ni av ti fotballkamper på Sørlandet spilles i dag på kunstgress – mange på baner som er utslitte, helsefarlige og miljøskadelige. Avisen skriver videre at:

«Kristiansand kommune har bedt Cultiva om hjelp, men stiftelsesreglementet gir trolig ingen åpning for penger til utslitte kunstgressbaner.»

Cultiva sier selv at de har støttet flere andre idrettsprosjekter i Kristiansand tidligere men problemet med å støtte kunstgress er at stiftelsen ikke kan berike sin egen eier. Likevel fikk kulturhuset Kilden som er deleid av kommunen midler fra Stiftelsen, og da med «smutthull» i lovverket ved å opprette en ny stiftelse.

For vanlige folk fremstår det som helt feil at stiftelsen kan støtte "kunstsilo" men ikke kunstgress.

Regjeringen åpnet i 2020 for å oppheve boligstiftelser etablert av norske kommuner.

Jeg ønsker statsrådens vurderinger på om han mener dagens begrensninger i stiftelsesloven er rimelig, selv om det åpenbart gir uheldig utslag slik som med Cultiva i Kristiansand og jeg håper statsråden vil ta initiativ til å endre lovverket slik at stiftelser får mulighet til å bruke midler i tråd med demokratiske flertall i et kommunestyre.

Svar:

Dette spørsmålet ble stilt kulturministeren. Lovansvaret for stiftelsesloven ligger imidlertid hos Nærings- og fiskeridepartementet, og jeg vil derfor svare på spørsmålet.

Tilsynsansvaret for stiftelser er lagt til Stiftelsestilsynet. Tilsynet kan ikke instrueres i enkeltsaker. Departementet har ansvar for utvikling av regelverket for sammenslutningsformen, men har ikke myndighet til å gripe inn i enkeltsaker.

Stiftelser er en særegen organisasjonsform. Det som er karakteristisk ved stiftelsesformen, er at stiftelser er «selveiende». Det betyr at en stiftelse ikke har eiere slik andre selskaper og andre sammenslutninger har. Den formuesverdien som er overlatt til stiftelsen, i dette tilfellet den summen penger som kommunen la inn i stiftelsen, er stilt selvstendig til rådighet for formålet med stiftelsen. Fra det øyeblikket en stiftelse er opprettet, mister dermed oppretteren enhver eierrådighet over den formuesverdi-

en som inngår i stiftelsen. Styret er stiftelsers øverste organ, og har ansvaret for at stiftelsen oppnår sitt formål.

Et konkret utslag av at stiftelser er selveiende og at oppretter ikke lenger har eierrådighet over formuesmassen, er at stiftelsesloven i § 19 inneholder et forbud mot at stiftelser foretar utdelinger til oppretter. Dette er et grunnleggende prinsipp i stiftelsesretten. Hvis kommunen er oppretter, setter dermed loven en stopper for utdelinger til kommunen. Utdeling i form av tilskudd til kommunen vil da falle inn under dette forbudet.

Når det gjelder det siste spørsmålet, viser jeg til at Nærings- og fiskeridepartementet 2. juli 2020 sendte et forslag som åpner for å oppheve kommunale boligstiftelser på offentlig høring. Høringsfristen løp ut 2. oktober 2020. Forslaget er ikke ferdig behandlet, og er til utredning i departementet.

Kommunale boligstiftelser står i en særstilling, idet de aller fleste av dem ble opprettet på bakgrunn av konkrete anbefalinger fra staten, og med tilhørende økonomiske insentiver. Det samme er ikke tilfellet for andre typer stiftelser som er opprettet av kommunene. Å åpne for at kommunene skal kunne beslutte oppløsning av alle typer stiftelser de har opprettet, vil stride mot grunnleggende prinsipper for stiftelser som organisasjonsform. Jeg har derfor ikke vurdert å foreslå en tilsvarende endring for andre typer kommunale stiftelser.

Departementet arbeider med forslag til en ny stiftelseslov, og det tas sikte på at en proposisjon legges frem for Stortinget når dette arbeidet er ferdigstilt.

SPØRSMÅL NR. 1783

Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 9. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Planlegges det for tiden i noen av landets helseforetak å omdefinere hva en intensivseng/intensivplass er, som også medfører en endring i kravene som stilles til personell knyttet til hver intensivseng/intensivplass?

Svar:

Etter at svaret ble oversendt Stortinget 9.april, har jeg motatt ny informasjon fra de regionale helseforetakene. Nedfor følger revidert svar hvor ny informasjon vedrørende

prosess og framdrift for det videre arbeidet med tydeliggjøring av definisjoner innen intensivmedisin.

I 2019 utarbeidet en interregional arbeidsgruppe rapporten «Regional intensivutredning: Status, utfordringsbilde og fremtidsperspektiv». Arbeidet ble gjort på oppdrag fra de fagdirektørene i de regionale helseforetakene, som vedtok mandat for arbeidet i oktober 2018.

I oppdragsdokumentet for 2021 fikk de regionale helseforetakene blant annet i oppdrag å utrede det fremtidige behovet for intensivkapasitet i spesialisthelsetjenesten. Utredningen skal omfatte organisering, sammensetning av kompetanse, utforming og utstyrsnivå.

Variasjoner i behov ved intensivenheter skal ivaretas i utredningen. Rapporten fra 2019 vil gi nyttig bakgrunnsinformasjon.

De regionale helseforetakene melder om at arbeidet krever nasjonal koordinering, som å tydeliggjøre definisjoner og vurdere formalisering av kompetanseområde i intensivmedisin. Dette inkluderer en felles forståelse av de grunnleggende begrepene intermedisæravdeling, intermedisæravdeling, intensivpasient, intensivseng, intensivavdeling, nivåinndeling av intensivavdelinger og hvordan intensivkapasitet skal beregnes (sammenligningsgrunnlag).

Primært var det planlagt å opprette en hurtigarbeidende arbeidsgruppe som skulle legge frem en felles forståelse av begrepene nevnt ovenfor. De regionale helseforetakene gjennomførte et dialogmøte med fagpersoner innen intensivmedisin 22. mars 2021, og har mottatt ulike innspill i etterkant. På bakgrunn av dette er det konkludert med at det heller er ønskelig å organisere en bred og involverende prosess innen rammen av et større prosjekt.

Intensivavdelingene spesielt rundt hovedstadsområdet er i en presset situasjon for tiden, og arbeidet blir derfor utsatt til belastningen er redusert og det er mulig å legge opp til fysiske møter.

SPØRSMÅL NR. 1784

Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 9. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte at det ikke foreligger krav for norske statsborgere om å fremlegge en negativ 24-timers test ved innreise, og hva er begrunnelsen for dette?

BEGRUNNELSE:

Flere har den siste tiden reagert på at norske statsborgere ser ut til å være unntatt kravet om 24-timers test ved innreise etter at Elin Sørstahl, journalist i TV2, publiserte en sak om at Norge var det eneste landet hun hadde reist inn i som ikke krevde en slik test. Med økende bekymring rundt de mange norske statsborgere som vil foreta en fritidsreise i forbindelse med påsken er dette en aktuell problemstilling.

Svar:

Som kjent stiller covid-19 forskriften et krav om at personer som ankommer Norge fra et område med karanteneplikt ved innreise fremviser en attest som viser negativ test for SARS-CoV-2. Inntil nylig har norske statsborgere vært unntatt dette kravet. Dette henger bl.a. sammen med at Grunnloven § 106 slår fast at norske statsborgere ikke kan nektes adgang til riket.

Norske statsborgere og utlendinger som er bosatt i Norge har imidlertid fra 1. april i år også måttet fremvise koronatest på grensen når de ankommer Norge fra et område med karanteneplikt. Testen skal være tatt i løpet av de siste 24 timene før ankomst til Norge. For personer

som ankommer med fly, kan testen være tatt i løpet av de siste 24 timene før oppsatt avgangstid på første del av flyreise.

Det kan hevdes at en plikt til å fremvise slik attest utfordrer forbudet i GrL § 106 fordi plikten vil gjøre det mer byrdefullt for norske statsborgere å reise inn i landet. Etter min vurdering er dette imidlertid ikke tilfellet. Norske statsborgere vil ikke kunne nektes innreise til Norge dersom de ikke oppfyller kravet, men det vil kunne gis bøter. Kravet om attest på negativ test gjelder heller ikke hvis det har vært umulig eller uforholdsmessig krevende å fremskaffe slik attest.

Sett hen til den alvorlige smittesituasjonen i flere land med spredning av de muterte og mer smittsomme virusvariantene, er ulempene med et slikt krav forholdsmessig.

Etter min vurdering er dette et tiltak som er nødvendig for å begrense importsmitte, som ikke kan anses uforholdsmessig tyngende i dagens smittesituasjon og som heller ikke innebærer at norske statsborgere nektes adgang til riket. Færre smittede vil reise inn i landet og tiltaket er også egnet til å motvirke at personer som har testet positivt legger ut på reise.

SPØRSMÅL NR. 1785**Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 13. april 2021 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Er det avklart med statsråden at Statnett skal rapportere til ACERs forlengede arm i Norge, RME, etter metodikken i fjerde energimarkedspakke før denne pakken verken er behandlet av eller fremlagt for Stortinget?

BEGRUNNELSE:

I Statnetts rapportering til RME av flaskehalsinntekter i henhold til 3. energimarkedspakke datert 1. mars 2021 heter at:

«4. energimarkedspakke oppstiller i en egen metodikk som er foreslått av TSOene og nå vedtatt av ACER, konkrete krav til avgrensning av "relevante og vesentlige kostnader" for kapasitet mellom prisområdene. I tillegg er det krav om en redegjørelse for planer og tiltak for å opprettholde/ øke kapasitet mellom prisområdene. Den fastsatte metoden er ikke direkte bindende for Statnett/ Norge formelt sett, da metoden er utarbeidet i medhold av et regelverk vi ikke er bundet av. Det vurderes imidlertid som praktisk og hensiktsmessig at Statnett fra 2020 rapporterer basert på den metodikken som oppstilles etter 4. energimarkedspakke, da denne bygger på regelverket i 3. energimarkedspakke.»

Statnett påpeker i dokumentet hvorfor EU har vedtatt å regulere flaskehalsinntekter:

«Det er betydelige flaskehalsinntekter som oppstår i tilknytning til kraftflyt mellom landene i Europa, mens utvekslingskapasiteten til dels er begrenset. Dette har fra EUs side ledet til den konklusjon at det stilles krav til at flaskehalsinntekter som oppstår primært skal benyttes til å opprettholde/ øke utvekslingskapasiteten mellom landene, mens bruk til tariffreduksjon har fått lavere prioritet enn tidligere. Slike krav er stilt gjennom reguleringen i 3. energimarkedspakke, og er innlemmet i norsk regelverk.»

Statnett understreker videre at:

"Norge er dermed bundet av EU-forordning 714/2009. Forordningen setter visse begrensninger for hva flaskehalsinntektene kan benyttes til. I korte trekk går den ut på at flaskehalsinntektene primært skal brukes til å (a) sikre/opprettholde utvekslingskapasitet og (b) vedlikeholde/øke utvekslingskapasitet gjennom investeringer i ny utvekslingskapasitet eller andre nettinvesteringer. I den utstrekning inntektene ikke kan brukes "efficiently"

til formål (a) og/eller (b), kan det overskytende benyttes til tariffreduksjon, forutsatt at dette godkjennes av nasjonal regulator. Midler som måtte være igjen etter dette, skal avsettes for senere bruk til formål (a) og/eller (b).»

4. energimarkedspakke bygger på den 3., men omfatter i tillegg til flaskehalsinntekter mot utlandet også flaskehalsinntekter mellom interne prisområder ("cross-zonal").

Svar:

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) er ikke, som stortingsrepresentanten viser til, "ACERs forlengede arm i Norge". Et bredt flertall på Stortinget vedtok 22. mars 2018, etter grundige forberedelser og debatt, å innlemme EUs tredje energimarkedspakke i EØS-avtalen, jf. Prop. 4 S (2017-2018) og Innst. 178 S (2017-2018). Som følge av dette har departementet utpekt RME som uavhengig reguleringsmyndighet, og gitt forskrift om dennes organisering, oppgaver og myndighet. Det følger av norsk lovverk og forskrift at departementet ikke kan instruere RME i det enkelte tilfellet om utøvelsen av oppgaver og myndighet.

Det er imidlertid riktig som stortingsrepresentanten peker på i begrunnelsen for spørsmålet, at de europeiske reglene setter visse begrensninger for hva flaskehalsinntekter kan brukes til, men verken tredje energimarkedspakke eller den såkalte "ren energi-pakken", også kalt fjerde energimarkedspakke, innebærer et forbud mot at slike inntekter kan brukes til tariffreduksjon.

Jeg har merket meg at Statnett i sitt brev til RME skriver at selv om Norge ikke er bundet av regelverket i "ren energi-pakken", vurderer Statnett det som praktisk og hensiktsmessig å rapportere basert på metodikken som følger etter pakken, siden denne bygger på regelverket i tredje energimarkedspakke. Vurderingen av hva som er praktisk og hensiktsmessig rapportering er foretatt av Statnett, og er ikke noe jeg som statsråd styrer. Jeg forholder meg til de formelle rammene som følger av lov og forskrift.

Regelverket i "ren energi-pakken" er, som stortingsrepresentanten påpeker, ikke fremlagt for Stortinget, men er til vurdering i departementet. Dette er et pågående arbeid. I arbeidet tar departementet hensyn til konstitusjonelle spørsmål og øvrige norske interesser.

SPØRSMÅL NR. 1786**Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 13. april 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Mange barnehageansatte er nå utslitte og på bristepunktet. Dette rammer først og fremst barna og kvaliteten på det pedagogiske tilbudet.

Hvordan mener statsråden konkret at barnehageansatte kan jobbe for mer tilstedeværelse når smitten øker, skal statsråden sørge for finansiering av økt bemanning, har statsråden konkrete tiltak som kan gjøre hverdagen mer håndterlig for ansatte i barnehage og skole og hvilke andre fagpersoner mener statsråden skal benyttes som «avlastning» for barnehagepersonalet?»

BEGRUNNELSE:

Alle landets barnehage- og skoleeiere fikk brev datert 24.03.2021, signert av Kunnskaps- og integreringsminister og Helse- og omsorgsminister. I et avsnitt i brevet står det:

«...Med bakgrunn i denne kunnskapen ber vi dere om, sammen med elever og ansatte i barnehage og skole, å vurdere om det finnes noen muligheter for sikre mest mulig tilstedeværelse også ved økt smitte. Kan det for eksempel være mulig med mer fleksibelt oppmøte gjennom større deler av dagen, og er bruken av uteskole utnyttet til sitt fulle? Er det mulighet for mer utetid og turer i barnehagen? Er det situasjoner hvor det kan være mulig å midlertidig øke bemanningen eller benytte andre fagpersoner til avlastning?»

En rekke nyhetssaker har den siste tiden vist at koronamidler ikke når ut til barnehagene og skolene. I en forsk undersøkelse gjort på oppdrag fra Utdanningsforbundet kommer det fram at nesten hver tredje barnehage ikke har fått kompensert for sine ekstrautgifter til pandemien. Halvparten av barnehagene oppgir at de har måttet redusere turer og utflukter, og samme andel oppgir at de har måttet gi et redusert pedagogisk tilbud.

Mange har hatt mye utetid det siste året. «Mer utetid og turer» kan ikke refereres til som en mulighet for dårligere bemanning. Når det er økt smitte, er også barnehager og skoler utsatt. Det gjelder både ansatte og barn. Derfor er å «sikre mest mulig tilstedeværelse også ved økt smitte» først og fremst et spørsmål om hvordan. En naturlig oppfølger vil være at ansatte får verktøy og tilfredsstillende svar på hvordan dette rent konkret skal være mulig.

Jeg tror vi kommer til å stå i en krise lenge etter at pandemien er slutt, fordi folk er utslitte. Og hvis de ansatte får senskader, er det ingen folk igjen i barnehagene. De griner på jobb, det må tas på alvor», sa leder i Fagforbundet Barn og Oppvekst i Oslo, Berit Tevik i et intervju til Fagbladet 19.03.2021. I samme intervju uttalte Evangelou, pedagogisk leder i en barnehage, at:

«Det begynner å bli ganske uholdbart. Det å følge opp smitteverntiltak blir fryktelig vanskelig når vi har få av det faste personalet igjen, og presset på dem som er på jobb blir veldig stort.»

Det forventes at statsråden møter den vanskelige situasjonen med konkrete tiltak og forståelse av barnehagehverdagen.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at ansatte i utdanningssektoren nå er slitne, dette har vært et meget krevende år for mange. Det er både brukt og satt av store summer til kommunesektoren under denne pandemien. Jeg har også, som stortingsrepresentant Seher Aydar tar opp, mottatt signaler om at sektoren ikke opplever at pengene når deres barnehage og skole. Derfor har jeg sendt brev til alle kommuner og fylkeskommuner med tydelige forventninger om hva kommuner og fylkeskommuner skal dekke av merkostnader i den enkelte skole og barnehage.

Dette innebærer at kommunene og fylkeskommune forventes å vurdere om budsjettene til barnehagene og skolene må justeres for å dekke merutgifter, for eksempel til ekstraordinært renhold og ekstra bemanning. Kommunene og fylkeskommunene bør også dekke tiltak som kan bidra til å sikre at barna kan være mest mulig til stede. Det kan bety ekstra penger til skoleskyss, erstatningsslokaler, overtid, vikarer mm. Videre har regjeringen hele tiden vært tydelige på at kommunesektoren skal få dekket alle nødvendige merkostnader knyttet til håndteringen av pandemien.

Åpne skoler og barnehager blir spesielt viktig når andre møteplasser er stengt eller har redusert tilbud. Det gir barn og unge mulighet for samvær med andre og for sosial og faglig utvikling, samtidig som smittevernet blir ivaretatt. Gjennom pandemien har vi tydelig sett hvor viktig åpne skoler og barnehager er som sosiale arenaer og virkemiddel mot psykisk uheld og ensomhet. Lang tid med pandemi og tiltak øker risikoen for at flere får problemer. Skolen og barnehagen er også steder der barn og unge blir sett og kan komme i kontakt med andre hjelpetjenester, som for eksempel skolehelsetjenesten. Det er derfor viktig at skoler og barnehager holdes åpne så mye som mulig, så lenge det er smittevernfaglig forsvarlig.

I brevet som ble sendt fra meg og helse- og omsorgsministeren viser vi til innspill fra Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, Utdanningsdirektoratet og Barne- og familiedirektoratet om mulige grep som kan vurderes for å øke tilstedeværelsen i barnehager og skoler.

For mange er rådene kanskje overflødige, fordi barnehagene allerede har funnet gode løsninger. For andre kan det være nyttig å få råd om hvordan hverdagen best kan organiseres. Det er et stort og utrolig viktig ansvar for alle barnehageeiere å legge til rette for at de ansatte ikke sliter seg ut. Hvordan barnehagedagen er rundt om i landet, vil nødvendigvis variere utfra lokale forhold. Noen barnehager har stor plass, andre mindre og noen har et nærmiljø de kan bruke. Siden barnehagene er så ulike, er det eiere og styrere som må vurdere hvordan de best mulig kan legge til rette for gode organisatoriske løsninger og arbeidsmessige forhold.

I vurdering av bruk av annet personal for å avlaste barnehagens ordinære personale kan for eksempel andre

fagpersoner med barne- ungdomsfaglig bakgrunn eller helsefaglig bakgrunn være aktuelle for arbeid inn mot barnegruppene. Dette vil selvfølgelig avhenge av tilgang og andre lokale forhold.

Før påske la våre fagetater, Utdanningsdirektoratet, FHI og Helsedirektoratet, frem reviderte smittevernveiledere for skole og barnehage. I de reviderte utgavene er rådene tydeligere og intensjonen bak tiltaksnivåene på gult og rødt tiltaksnivå er fremhevet. Dette for at barnehagene lettere skal kunne forholde seg til rådene og vurdere mulige lokale løsninger til beste for barna og de ansatte.

SPØRSMÅL NR. 1787

Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 9. april 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Mener statsråden det er forsvarlig at en kommune regulerer et helt boligområde til bolig, med unntak av en bolig som reguleres under LNF-område?

BEGRUNNELSE:

Moss kommunestyre behandlet nylig sin arealplan. I den forbindelse vedtok kommunen hvor grensen for LNF-området skulle gå. Kommunestyret valgte å trekke linjen sånn at et enkelt hus i et boligområde i Kilsbakken ble i LNF område, mens resten ble regulert til boligområde. Det aktuelle huset har vært en enebolig siden 1917 og ligger i et område der kommunen har sagt ja til 60 nye boenheter og andre har også fått skilt ut tomter i dette området. Dette oppfattes som grov forskjellsbehandling av kommunen.

Svar:

Spørsmålet gjelder Moss kommune sitt vedtak av kommuneplanens arealdel for 2020-2030. I kommunestyrets planvedtak av 23. mars 2021 er den aktuelle eiendommen videreført som LNF-område. Eiendommen er på ca. 4 000 kvadratmeter, og ligger fortsatt innenfor kommunens langsiktige utbyggingsgrense. Et forslag om å sette av eiendommen til boligformål, ble ikke tatt til følge av kommunestyret. Kommunen har vurdert at det er satt av tilstrekkelig områder for fortetting og transformasjon,

og at det aktuelle arealet per i dag bør bli liggende som LNF-område.

Etter plan- og bygningsloven er det kommunestyret som er planmyndighet, og som har ansvaret for å vedta kommuneplanen. Kommunen har stor frihet til å gjøre skjønnsmessige vurderinger ved utforming av kommuneplanens arealdel. Valg av arealformål og avgrensning av områder i planen er vurderinger som faller inn under planskjønnet til kommunestyret.

Disse valgene avgjøres etter en samlet vurdering av ulike hensyn. Det at eiendommer underlegges ulike arealformål ligger derfor innenfor kommunestyrets handlingsrom, og innebærer ingen ulovlig forskjellsbehandling. Jeg kan ikke se at departementet i dette tilfellet har grunnlag for å overprøve kommunestyrets planvedtak.

SPØRSMÅL NR. 1788

Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Nils T. Bjørke

Besvart 12. april 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Verneområda rundt Folgefonna har stor lokal støtte. Støtta heng saman med at det vert drive aktivt landbruk her som tek vare på det flotte kulturlandskapet. Difor er det uheldig at nasjonale myndigheiter - utan å setja seg inn i saka - overprøver lokale vedtak i Kvinnherad kommune og eit samla Folgefonna Nasjonalparkstyre i å gje løyve til at unge bønder skal få dyrka litt av jorda for å halda oppe drifta og produsera mat i desse områda.

Vil landbruksministeren ta initiativ for å sikra at dei lokale vedtaka blir ståande?

GRUNNGJEVING:

Folgefonna nasjonalparkstyre gjorde vedtak den 24.09.2020 om nydyrking av eit areal på 37,5 dekar på gnr. 87 bnr. 12 i Kvinnherad kommune i Hattebergdalen landskapsvernområde. Kvinnherad kommune og Folgefonna nasjonalparkstyre hadde gjort grundige vurderingar med synfaring. Statsforvaltaren i Vestland klaga på vedtaket, og Miljødirektoratet endra Folgefonna nasjonalparkstyre sitt vedtak og gav avslag på søknaden om nydyrking den 01.03.2021.

Saka handlar om unge bønder som ynskjer å satsa i eit kulturlandskap det er viktig å halda levande. Området er tilpassa distriktslandbruk i småskala. Om slikt vestlandslandbruk framleis skal vera drivverdige, må dei som ynskjer å satsa kunna utnytta ressursane på areal som har vore i bruk.

I denne saka har dei lokale myndighetene funne fram til ei god løysing i felleskap for å handtera både verneinteressane og bøndene sine behov. Det at Miljødi-

rektoratet overprøver denne løysinga svekkar den lokale oppslutnaden om verneområda.

Svar:

Den aktuelle søknaden om løyve til nydyrking i Hattebergdalen landskapsvernområde vart endeleg avgjort gjennom Miljødirektoratet sitt vedtak 1. mars 2021.

Nydyrking er forbode i verneområdet. Det går fram av verneforskrifta for området. Etter naturmangfaldlova § 48 kan ein gi dispensasjon sjølv om eit tiltak ikkje er tillaten etter verneforskrifta. Men det er eit vilkår at tiltaket ikkje må vere i strid med verneformålet, og det må ikkje påverke verneverdiane nemneverdig.

Det går fram av Miljødirektoratet sitt vedtak at direktoratet meiner at nydyrking av det aktuelle arealet vil vere i strid med verneformålet og påverke verneverdiane meir enn nemneverdig, og at det derfor ikkje kan bli gitt dispensasjon i medhald av naturmangfaldlova.

Representant Bjørke hevdar at nasjonale myndigheiter har overprøvd lokale vedtak i Kvinnherad kommune og Folgefonna nasjonalparkstyre "utan å setje seg inn i saka". I grunngjevinga for spørsmålet opplyser representant Bjørke at Kvinnherad kommune og Folgefonna nasjonalparkstyre hadde gjort grundige vurderingar med synfaring.

Miljødirektoratet har opplyst at dei har hatt god nok informasjon til å ta ei avgjerd utan å dra på synfaring. Eg har ikkje grunn til å trekke det i tvil.

Eg viser elles til mitt svar 11. mars 2021 til Stortinget på eit spørsmål frå representant Ruth Grung om same sak.

SPØRSMÅL NR. 1789

Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 14. april 2021 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Norges- vassdrags og energidirektorat har anbefalt at næringskunders forbruk under et visst nivå skal kategoris-

eres som husholdninger i regelverket for nettleie, for slik å bedre rammevilkårene for hurtigladeutbygging i områder med lav og ujevn bruk.

Når planlegger statsråden å følge opp anbefalingen slik at man får bygget ut flere hurtigladere for elbil i Distrikts-Norge?

BEGRUNNELSE:

I september i fjor kom Norges- vassdrags og energidirektorat med anbefaling om endring i nettleiestrukturen. Konkret foreslo man at næringskunders forbruk på under et visst nivå skal kunne energiavregnes. NVE anbefalte at grensen ble satt til 100.000 kWh/år. Andre aktører, som Virke Servicehandel og Norsk elbilforening har anbefalt at grensen settes opp mot 400.000 kWh/år. Regjeringen har til nå ikke fulgt opp anbefalingen.

Svar:

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) sendte Olje- og energidepartementet i september i fjor en anbefaling om endringer i nettleiestruktur i distribusjonsnettet. Nettleiestrukturen som RME anbefaler er ment å gi nettkundene insentiver til å redusere sine effekttopper og sin samlede effektbelastning over tid. RME peker på at nettkundene på denne måten kan bruke mer strøm og nettselskapene tilknytte flere kunder, uten at nettselskapene må bygge flere nye nettanlegg enn nødvendig. Slik kan kostbare nettinvesteringer unngås eller utsettes, og nettleien blir lavere

enn den ellers ville blitt. Utbygging av nett innebærer også ofte store inngrep i natur.

Det vil være departementet som fastsetter eventuelle forskriftsendringer. Det er mange hensyn som skal avveies, og vi går grundig gjennom RMEs forslag og innkomne høringsinnspill. Vi har gjennomført flere møter med ulike aktører.

RMEs anbefaling om endringer i nettleiestruktur i distribusjonsnettet inneholder flere momenter. En av endringene som foreslås innebærer at forbruk under 100 000 kWh per år ikke kan ilegges et rent effektledd i nettleien. Disse kundene skal i stedet ilegges et fastledd som differensieres etter effekt, og et variabelt energiledd som maksimalt kan utgjøre 50 prosent av nettselskapets inntekter fra hver kundegruppe. Energileddet kan ha et påslag når nettet er høyt belastet. Kunder med forbruk over 100 000 kWh per år skal ilegges et effektledd slik praksis er for de fleste næringskunder allerede i dag.

Grensen på 100 000 kWh fanger opp hurtigladestasjoner i distriktene. Slike ladestasjoner blir forholdsmessig lite brukt, og kan derfor komme spesielt urimelig ut i dagens ordning der de som regel ilegges et rent effektledd. Som del av RMEs samlede anbefaling ligger det dermed inne et forslag som vil bidra til at hurtigladestasjoner for elbil i distriktene kommer bedre ut.

Det er viktig at det legges til rette for elektrifisering av transport. Derfor har blant annet Enova støtteprogrammer for utbygging av ladeinfrastruktur.

SPØRSMÅL NR. 1790

Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 12. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Jotunheimen og Valdresruten Bilselskap (JVB) drifter beltebilruta Tyin-Eidsbugarden, som er i drift 2-3 måneder hver vinter.

Vil statsråden bidra til å sikre videre drift av denne og lignende ruter, og mener han det kan være rom for å gi unntak fra krav veibruksavgift?

BEGRUNNELSE:

Beltebilruta fra Tyin til Eidsbugarden fra februar til 1. mai-helga, og er en type drift som er svært vanskelig å få til å gå rundt rent økonomisk. JVB har stort sett dekket opp med overskudd fra andre deler av bedriftens virksomhet.

Etter at JVB mistet all kjøring for Opplandstrafikk i 2016 og 2018 har økonomien blitt svært svekket. JVB må derfor se på mulig kostnadskutt for å kunne opprettholde dette beltebiltilbudet til næringen og hytteeierne på Eidsbugarden. I tiden med covid-19 situasjonen synes dette ekstra viktig i den grad JVB på nåværende tidspunkt går med store månedlige underskudd og alle aktiviteter som ikke går med overskudd må vurderes ekstra nøye.

Et element i dette er veibruksavgift som treffer noe urettferdig for beltebilene da de ikke benytter vei for å ta seg fram. Om avgiften står bl.a.: «har veibruksavgiftene til hensikt å stille brukeren overfor de eksterne kostnadene som kjøring på vei medfører.» Det vil si at JVB betaler for

noe de ikke bruker siden veien er stengt, ubrøytet og tra-seen deres ikke følger veien på hele strekningen.

Det finnes unntak i loven for veibruksavgift til båter og snøscootere til veiløse samfunn, men Eidsbugarden regnes ikke som et slikt samfunn fordi det ikke er fastboende der.

Det finnes derimot et unntak i «Stortingsvedtak om særavgifter til statskassen», i kapittel «Om veibruksavgift på drivstoff», paragraf 8:

"Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning."

Svar:

Spørsmål om veibruksavgift på drivstoff sorterer under finansministeren. Svaret her er utarbeidet i samråd med ham.

Veibruksavgiftene på drivstoff er bruksavhengige motorvognavgifter som skal prise samfunnsøkonomiske kostnader knyttet til veitransport. Avgiften på bensin har eksistert siden 1933, mens avgiften på autodiesel avløste den tidligere kilometeravgiften i 1993. Avgiften på autodiesel pålegges olje som benyttes til veibruk, og videreførte med det virkeområdet under kilometeravgiften.

For å skille avgiftslagt olje til veibruk fra olje til andre formål, ble det etablert et merkesystem som innebærer at olje som skal benyttes til annet enn veibruk tilsettes farge og sporstoff (farget diesel). Denne oljen er ikke omfattet av veibruksavgiften, men ilegges grunnavgift på mineralolje som er om lag to kroner lavere enn veibruksavgiften. Merkesystemet er en forutsetning for å kunne operere med en generell ordning der samme produkt avgiftslegges forskjellig avhengig av bruken. Det er ikke etablert noen tilsvarende ordning for bensin. Ut over de fastsatte fritakene i avgiftsvedtaket må det derfor betales veibruksavgift for bensin som benyttes til annet enn veibruk. Dette har sammenheng med de omfattende kostnadene forbundet med å etablere og forvalte slike systemer, og fordi bensin i motsetning til mineralolje i all hovedsak benyttes til veibruk.

Avgiftene på bensin og autodiesel ble samlet i et felles avgiftsvedtak om veibruksavgift på drivstoff fra 2011. Samlingen medførte ingen materielle endringer, og ulikhetene i avgrensingene av avgiftenes virkeområder ble derfor videreført. Bensinavgiften er derfor ikke en rendyrket veibruksavgift på samme måte som veibruksavgiften på autodiesel.

Frem til midten av 70-tallet ble det etablert en rekke tilskuddsordninger knyttet til bruk av avgiftslagt bensin som ikke benytter vei, herunder bensin brukt på landbrukstraktorer, elvebåter i Finnmark, motorsager i skogbruket, og snøscootere i reindriften. Som tiltak for å redusere de administrative kostnadene har disse ordningene

gradvis blitt avviklet og erstattet med andre tiltak. Tilskuddsordningen for bensin til bruk på båter og snøscootere av fastboende i veiløse strøk er nå den eneste som står igjen av de gamle tilskuddsordningene.

Skattemyndighetene kan i medhold av Stortingets vedtak om veibruksavgift på drivstoff § 8 fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning. Dette er ment som en snever unntaksbestemmelse forbeholdt enkelttilfeller hvor regelverket gir et utilsiktet resultat. Økonomiske, sosiale, helsemessige eller lignende forhold hos den enkelte bruker er ikke relevante hensyn i denne vurderingen.

Etter dagens system belastes tilnærmet all bensin med veibruksavgift, uavhengig av bruk. Dette gjelder for eksempel bensin som benyttes til snøscootere. At bensin som benyttes til annet enn veibruk avgiftslegges, er derfor i seg selv ikke en utilsiktet virkning. Søknader om dispensasjon må rettes til skattekontoret og vurderes individuelt. Jeg kan ikke foregripe utfallet av en slik søknad.

På generelt grunnlag vil jeg påpeke at dersom det er ønskelig å støtte konkrete transporttilbud med offentlige midler, bør dette fortrinnsvis skje over budsjettets utgiftsside, og ikke gjennom særlige lempninger i avgiftssystemene.

Jeg viser for øvrig til at det vil være naturlig at fylkeskommunen vurderer om de ønsker å støtte denne type lokale ruter, for eksempel gjennom kjøp av tjenester.

SPØRSMÅL NR. 1791**Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Tore Storehaug****Besvart 12. april 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Det hastar, statsråd!

Når kjem handlingsplanen for dei ville pollinatorane våre, og blir han breid og handlekraftig?

GRUNNGJEVING:

Nylig hadde humlene våre og dei andre ville pollinatorane, hvis dei ikkje hadde ligge i vinterbol, kunna feira femårsjubileum for gjennomslag i Stortinget for KrFs representantforslag, dokument 8:6 S (2015-2016) om å koma med ein nasjonal strategi for å sikre fortsatt mangfald av villbier og andre pollinerande insekter.

I blomstringssesongen 2018 kom strategien, under-teikna av åtte statsrådar. Breid tilnærming. Vel og bra!

Men no skriv vi 2021 og vi ventar framleis på handlingsplanen som skulle følgje opp strategien. No set vi vår lit til at det kjem ein god plan, for utan pollinatorane og utan mangfaldet av dei, er verda i trøbbel.

Svar:

Tiltaksplanen for ville pollinerande insekt er planlagt lansert før sommaren. Tiltaksplanen er ein oppfølging av den nasjonale pollinatorstrategien frå 2018. Planen vil byggje

på dei tre innsatsområda i nasjonal pollinatorstrategi: auka kunnskap, gode leveområde og auka formidling.

Det er mange sektorar som påverkar insekta sine leveområde, for eksempel gjennom tiltak som jordbruk, veger, bustader og liknande. Desse sektorane må derfor bidra for at vi kan ta betre vare på insekta våre. Det har det siste året, etter at Klima- og miljødepartementet fekk eit utkast til plan sendt frå Miljødirektoratet, vore eit utstrekt samarbeid med andre departement for å gjere tiltaka konkrete og samle enkelttiltak i fellestiltak der det er naturleg. Dette skal vere regjeringas plan og han skal vere brei på den måten at han skal gå på tvers av aktuelle sektorar.

Sjølv om tiltaksplanen ennå ikkje er ferdig er vi allerede i gang med mange tiltak. Mellom anna er det gjeve pengar til ei rekkje gode prosjekt over tilskotsordninga for pollinerande insekt, og i jordbruket har mange bønder sådd blomstrier. Regjeringa har også sette i gang eit nasjonalt overvakingsprogram for insekt. Dette er viktig for å få kunnskap om tilstanden til insekta og for å kunne setje i gang gode og kostnadseffektive tiltak. I tillegg har vi etablert eit pollinatorforum, som har vore og vil vere ein viktig felles arena mellom frivillig sektor, kunnskapsinstitusjonar og styresmakter i arbeidet med å teke vare på levevilkåra for pollinerande insekt.

SPØRSMÅL NR. 1792**Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 9. april 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Vil regjeringen sette seg inn i grunnlaget for den britiske beslutningen om å nedskalere bestillingen av F-35 samt de mange bekymringene for F-35 som har blitt luftet de siste månedene fra sentrale aktører i amerikansk forsvar og forvaltning, hva vil være de økonomiske konsekvensene for Norge av britenes nedskalerte kjøp, hvilke muligheter finnes for å begrense det norske kjøpet, og vil regjeringa revurdere størrelsen på den norske bestillinga av F-35 i lys av de nye opplysningene?

BEGRUNNELSE:

Det vises til skriftlig spørsmål 15:1036 (2020-2021) vedr. problemer med feilretting og økte kostnadsestimater for F-35 som gjør at amerikanske myndigheter revurderer sine bestillinger og kampflystrategi.

Den 21. mars rapporterte VG om tillitskrise for det nye norske kampflyet F-35, etter at det kom fram at Storbritannia vurderer å skrote store deler av sin bestilling, mens det amerikanske forsvaret selv utreder rimeligere alternativer etter å ha innsett at F-35 blir for kostbart.

Forsvarssjef Eirik Kristoffersen bekreftet også til VG at dersom USA og Storbritannia nedskalerer sine bestillinger vil det føre til økte kostnader for Norge.

Ifølge Breaking Defence bekreftet Storbritannia den 22. mars å ha gått bort fra den opprinnelige planen om å kjøpe 138 F-35 kampfly fra USA, og vil begrense bestillingen til 48.

Svar:

Anskaffelsen av F-35 gjennomføres av et amerikanskledet partnerskap som også etablerer en global vedlikeholdsløsning for flyene. Det var 24.-25. mars styremøte i partnerskapet, der Norge deltok på lik linje med de andre partnernasjonene. Den siste tids pressedekning om at Storbritannia og USA skal redusere sine flyanskaffelser ble avvist i dette møtet. Begge nasjoner har til hensikt å

gjennomføre anskaffelsene med samme antall som nå er planlagt.

Som jeg svarte på stortingsrepresentant Moxnes sitt spørsmål nr.1036 i januar, er det kjent at driftskostnadene for F-35 på nåværende tidspunkt er høyere enn det de vil være når driftsløsningen er moden og driften optimalisert. Det er etablert en konkret og realistisk plan med tiltak som har som mål å bringe driftskostnadene ned på tilsvarende nivå som F-16 har i dag innen 2025. Dette er viktige tiltak som følges tett opp av styret.

Anskaffelse av de 52 norske flyene som er godkjent av Stortinget er forpliktet i partnerskapet. Det vil derfor ikke være mulig å oppheve bestillingen uten at det påløper betydelige kostnader både for Norge og de andre partnernasjonene. Det er operativt behov for alle flyene som er bestilt.

SPØRSMÅL NR. 1793

Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 12. april 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Flere høyere utdanningsinstitusjoner tilbyr paramedisin, og det blir stadig flere studieplasser og uteksaminerte kandidater. Det kan gi konflikt med fagarbeidere som har gått ambulansefag, som fylkeskommunene forvalter.

Hvor mange paramedisinere utdannes i forhold til forventet personellfravall i ambulansetjenesten de neste fem åra, hvor mange lærlinger har helseforetakene planer om å ta inn i løpet av de neste fem åra, og hvordan vurderer statsråden konflikten for disse utdanningene og kandidatenes muligheter i arbeidsmarkedet?

Svar:

Jeg er opptatt av at de utdanningene som tilbys ved universiteter og høyskoler skal være i tråd med arbeidslivets behov og at kandidatene har gode muligheter for jobb når de er ferdig utdannet.

Paramedisinutdanningen er en ganske ny utdanning og ble først startet opp ved OsloMet i 2014 etter initiativ fra Oslo universitetssykehus som ønsket en utdanning som skulle bidra til å styrke kvaliteten i helsetjenestene. Etter dette har flere utdanningsinstitusjoner kommet etter og nå sist Høgskolen i Østfold og NTNU på Gjøvik.

Felles for utdanningene er at de har vært sterkt ønsket fra helsetjenestene og er utviklet i samarbeid med tjenestene.

En paramedisiner er ikke bare kvalifisert for arbeid i ambulansetjenesten. De vil også kunne arbeide i akuttmedisinsk nødmeldetjeneste (AMK), akuttmottak, legevakt og andre deler av den kommunale helse- og omsorgstjenesten. De vil også kunne arbeide i sanitetstjenesten i Forsvaret. I tillegg skal utdanningen bidra til at helse- og omsorgstjenesten kan fylle sine oppgaver i den samvirkende redningstjenesten og i Norges totalforsvar.

Både tjenestene og utdanningsinstitusjonene har vært opptatt av at bachelorutdanningen også skal være en mulighet for de med fagbrev i ambulansefag som ønsker å heve sin kompetanse. Regjeringen har derfor fra 2021 endret opptakskravet slik at det er mulig for universitetene og høyskolene å tilby opptak til tilrettelagt paramedisinutdanning for personer med relevant fagbrev.

I NOU 2015:17 Først og fremst – Et helhetlig system for håndtering av akutte sykdommer og skader utenfor sykehus ble det også pekt på behovet for en utdanning for ambulansefaget på universitets- og høyskolenivå. Det samme gjorde en rapport fra Helsedirektoratet om kompetanse i ambulansefag. Begrunnelsene er at det er behov for å styrke kompetansen i tjenestene og å utvikle fagområdet. Utviklingen i teknologi og hvilken behandling som

kan gis prehospitalt har også vært stor de siste årene. Den rivende utviklingen kan være særlig viktig i distriktene der avstand til lege og sykehus kan være lang. Da er det viktig at man kan starte rett behandling underveis til sykehuset. I dag er ambulansene nesten som små sykehus på hjul med avansert teknologi og dermed er det også et økt kompetansebehov.

Søkertallene til ambulanséfag ved videregående opplæring har vært stabile og økende de siste årene. I 2020 fikk de regionale helseforetakene i oppdrag å øke antall lærlinger både i helsefag og i andre lærefag som er relevante i sykehus i løpet av planperioden for Nasjonal helse- og sykehusplan som går fra 2020–2023. De fikk også i oppdrag å opprette opplæringskontor for relevante lærefag i hvert helseforetak. Helseforetak kan samarbeide om opplæringskontorene der det er hensiktsmessig. Disse tiltakene er i prosess og vil kunne bidra til å styrke rekruttering, kvalitet i utdanningen og tilgang på læreplasser for ambulansesarbeidere.

Det er behov for både ambulansesarbeidere og paramedisinere i tjenesten og disse vil utfylle hverandre. Det er arbeidsgiver som må vurdere hvilken kompetanse de har bruk for i tjenestene, og i de enkelte stillingene, og ansette deretter.

Vi vet ikke hvor godt antallet paramedisinere som utdannes samsvarer med forventet personellfravall. Noen av de som tar ambulanséfag i videregående opplæring vil muligens senere gå videre å ta en bachelorutdanning i paramedisin. Det gjelder også ansatte med fagbrev som allerede arbeider i tjenestene. Antall studenter på paramedisinutdanning vil dermed ikke nødvendigvis bety en like stor økning i antallet som er kvalifisert for arbeid i ambulansetjenesten, da noen av studentene allerede kan ha fagbrev i ambulanséfag og være ansatt i ambulansetjenesten. I tillegg vil paramedisinere som nevnt kvalifisere for arbeid flere steder enn bare i ambulansetjenesten. Det vil derfor være vanskelig å si eksakt om utdanningskapasiteten samsvarer med behovene i tjenestene.

SPØRSMÅL NR. 1794

Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 9. april 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Den svenske regjeringen har gitt Trafikverket i oppdrag å gjennomføre anskaffelser for å opprette nattogtrafikk mellom Malmø–Brussel og Stockholm–Hamburg med start senest 1. august 2022.

Hva gjør regjeringen for å legge til rette for et korresponderende tilbud slik at reisende fra Norge kan koble seg på det nye svenske nattogtilbudet i Malmø når dette etter planen starter opp?

BEGRUNNELSE:

NSB hadde tidligere gjennomgående ruter fra Oslo til København og Hamburg, inkludert nattog. Men i dag er at togforbindelsene på strekningen Oslo–Gøteborg–Malmø–København–Hamburg oppstykket og har svært dårlig korrespondanse. I tillegg opplever folk at det er vanskelig å finne informasjon om dette togtilbudet. En kundeundersøkelse Opinion gjorde for Jernbanedirektoratet 2020, står det rett ut:

«Per nå er dette et tilbud som oppleves nesten ikke-eksisterende.»

Når svenskene nå tar initiativet til å styrke sitt nattogtilbud til kontinentet, har det en tydelig klimabegrunnelse. I pressemelding fra Infrastrukturdepartementet 23. juli 2020 står det:

«Det ska vara lätt att nå europeiska städer på kontinenten med klimatsmarta alternativ. Därför satsar regeringen på nattåg till Europa för att förbättra möjligheterna att resa kollektivt med liten klimatpåverkan.»

Tidligere var det mulig for jernbanereisende å gå på toget i Oslo rundt 17:00 og være framme i Hamburg neste morgen – sovekupeer var selvfølgelig mulig å bestille. Eller å ta et senere nattog – igjen med mulighet for sovekupé – til København og våkne der rundt 08:00 dagen etter, og eventuelt ta formiddagstoget fra København til Hamburg med ankomst ved lunsjtider. Det framstår som temmelig uforståelig at det i våre dager ikke skal være mulig å få etablert tilsvarende tilbud, når det er god grunn til å anta at etterspørselen etter slike klimavennlige togreiser øker.

Svar:

I dag er det fri etableringsrett for internasjonale persontog. Det betyr at kommersiell persontogtrafikk over landegrensene ikke krever avtaler med offentlige kjøpsmyndigheter. På grunn av Covid-19-pandemien, kjøres det nå ikke grensekryssende persontog, men ser vi vekk fra denne ekstraordinære situasjonen har Vygruppen lenge trafikkert strekningen Halden-Gøteborg for egen regning og risiko, med fire avganger hver vei fra og med desember 2019. I tillegg har SJ AB fått innvilget kapasitet til tre avganger hver vei mellom Oslo og Gøteborg, noe som vil være en betydelig forbedring med hensyn til antall daglige avganger mellom de to byene, samt muligheten for god korrespondanse videre sørover.

I tildelingsbrevet til Jernbanedirektoratet for 2021 står det at direktoratet skal bidra til at jernbanen utvikles med utgangspunkt i kundenes behov. Oppmerksomheten rundt og interessen for togforbindelser til utlandet har økt markant de siste årene. På denne bakgrunn har Jernbanedirektoratet laget rapporten «Persontog til utlandet», som ble oversendt Samferdselsdepartementet i januar i år.

Rapporten inneholder fire ambisjoner for tilbudsforbedring:

- Det må bli enklere å finne informasjon om togtider til utlandet, hvordan man kan bestille billetter og hvilke vilkår som gjelder.

- Det må bli bedre togforbindelser fra Norge til kontinentet.
- Det må bli bedre korrespondanser på togtilbudet innenlands slik at man raskere kan koble seg til tilbudet som går til utlandet.
- Vi må styrke det internasjonale samarbeidet for å optimalisere internasjonal persontogtrafikk.

Basert på denne rapporten har Jernbanedirektoratet besluttet å arbeide videre med tiltak som skal bidra til at det blir enklere å reise med tog til/fra utlandet, deriblant det stortingsrepresentanten spør om: En konkret vurdering av gode tilslutninger fra Norge til nye nattogforbindelser som er planlagt startet i august 2022 mellom Sverige og kontinentet. Direktoratet anbefaler i den forbindelse å gå i dialog med togoperatørene for å undersøke muligheter for en bedre samordning av rutetilbudet på strekningen Oslo-Gøteborg-Malmø/København, samt se om aktørene i jernbanesektoren har innspill til utvikling av kundeløsninger for innhenting av reiseinformasjon og kjøp av billetter.

Jeg vil også nevne at jeg har hatt dialog med min svenske kollega om mulighetene for en norsk/svensk mulighetsstudie om grensekryssende jernbane. Dette blir også omtalt i Nasjonal transportplan 2022-2033.

Et eventuelt offentlig kjøpt tilbud fra Oslo til Malmø vil kreve en årlig bevilgning fra staten, og det må i tillegg vurderes opp mot gjeldende konkurranseregler.

SPØRSMÅL NR. 1795

Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 12. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Regjeringen har i sine festtaler kalt sentraliseringen av politiet for en nærpolitireform.

Mener statsråden at det er en ønsket utvikling for regjeringen når politiets tilstedeværelse på Stange nesten blir helt borte?

BEGRUNNELSE:

Stange er en kommune med over 20 000 innbyggere. Før politireformen hadde man et velfungerende og godt lensmannskontor på Stange som kjente de lokale forholdene. Etter harde diskusjoner ble det bestemt at det fortsatt skulle være et lensmannskontor på Stange, men som

likevel ble redusert. Nå er det derimot bestemt at kontoret likevel skal legges ned og at enda flere stillinger skal fjernes. Det skal nå kun være igjen en polititjenestemann i Stange som blir sittende på rådhuset. I løpet av noen år har det vært en dramatisk reduksjon i antallet politistillinger på Stange.

Svar:

Lensmannskontoret i Stange skal bestå, og legges ikke ned. Kontoret flytter fra Storgata til rådhuset, tre minutters gangavstand unna. I følge Politidirektoratet medfører ikke bytte av lokaler for lensmannskontoret noen endringer i politiets tjenestetilbud.

La meg samtidig benytte muligheten til å understreke at politiet i dag jobber på en helt annen måte enn for få år siden. Tidligere var man langt mer avhengig av erfaring, kunnskap og ressurser ved det lokale tjenestestedet, noe som ofte førte til høyst ulik håndtering av like saker og uakseptable forskjeller i kvaliteten på politiarbeidet som

ble utført. I dag er det et helt annet samspill mellom ulike ressurser i hele politidistriktet, noe som forklarer hvorfor kvaliteten i politiets arbeid har økt og man er blitt i stand til å håndtere mer krevende saker med større likhet landet rundt og uavhengig av om hendelsen skjer i en stor eller liten kommune.

SPØRSMÅL NR. 1796

Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 12. april 2021 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

EU har de siste årene jobbet for å styre investeringssmidlene i en retning som kan bidra til å løse klimakrisen. Formålet med det nye klassifiseringssystemet, EUs taksonomi, er enkelt sagt å dele næringsvirksomhet inn i «grønn» og «brun» aktivitet. 22. mars avslørte Financial Times at EU kommisjonen vurderer å klassifisere fossil gass som delvis bærekraftig.

Hvordan har Norge stilt seg til dette spørsmålet og har regjeringen på noen måte forsøkt å påvirke EU til å definere gass som mer bærekraftig enn det som var i det opprinnelige utkastet?

Svar:

I juni 2020 vedtok EU en forordning som etablerer et rammeverk for et klassifiseringssystem (taksonomi) for bærekraftig økonomisk aktivitet. Kravene i forordningen retter seg mot finansmarkedsaktører som tilbyr finansielle produkter, og mot selskaper som er underlagt krav til å rapportere ikke-finansiell informasjon etter regnskapsdirektivet. For at en økonomisk aktivitet skal kunne defineres som bærekraftig, må den bidra vesentlig til å oppnå minst ett av seks definerte miljømål. I tillegg kreves at aktiviteten ikke har vesentlig negativ innvirkning på de øvrige miljømålene, og at den oppfyller minstekrav til sosiale og styringsmessige forhold. Forordningen gir Europakommisjonen hjemmel til å fastsette nærmere kriterier.

Europakommisjonen sendte 20. november 2020 på høring utkast til delegert rettsakt med slike kriterier for to av miljømålene: begrensnings av klimaendringer og klimatilpasning. Kriteriene skal gjelde fra 1. januar 2022. I arbeidet med det første kriteriesettet har Europakommisjonen prioritert å utvikle kriterier for aktiviteter som i

størst grad kan bidra til utslippskutt eller klimatilpasning. At en økonomisk aktivitet ikke er omfattet av det første kriteriesettet, betyr ikke at aktiviteten regnes som «brun» eller ikke-bærekraftig etter taksonomien, eller at den ikke kan gi et vesentlig bidrag til målene om utslippskutt eller klimatilpasning. Høringsfristen for utkastet til taksonomikriterier var 18. desember.

Europakommisjonens forslag til delegert rettsakt omfattet et bredt spekter av ulike typer økonomisk aktivitet. En stor andel av disse knyttet seg til energiproduksjon og -forbruk. I høringsutkastet var det foreslått kriterier for ulike kategorier for økonomisk aktivitet som inkluderte bruk av naturgass med bestemte grenser for utslipp.

Kategoriene som var nevnt i høringsutkastet gjaldt blant annet økonomisk aktivitet knyttet til produksjon av hydrogen, produksjon av elektrisitet ved gasskraft, oppgradering av transmisjons- og distribusjonsnett for fornybare og lavkarbon-gasser (som hydrogen, biometan, syntetisk metan), og kogenerering av varme, kjøling og kraft fra gass. Bruk av fangst og -lagring av CO₂ var omtalt som et alternativ for å møte utslippskravene.

Finansdepartementet sendte inn høringssvar 18. desember 2021 (Fotnote). Høringssvaret var omfattende og dekket flere av de ulike kategoriene for økonomisk aktivitet som var omfattet av høringsutkastet. På energiområdet ble det kommentert på kravene knyttet til vannkraft, energibruk i bygg, hydrogenproduksjon, fangst og -lagring av CO₂, og oppgradering av transmisjonsnett for fornybare og lavkarbon-gasser. Om de foreslåtte kravene til hydrogenproduksjon ble det blant annet vist til at utslippskravene måtte være ambisiøse, men ikke strammes til for mye innledningsvis. Kravene bør ikke utformes slik at de utgjør en uforholdsmessig høy terskel for etableringen av et marked for hydrogen. I tråd med forslaget fra Europakommisjonen ble det påpekt at oppgradering av eksister-

ende gassinfrastruktur til fremtidig bruk for lavkarbon-gasser vil være hensiktsmessig.

Europakommisjonen la frem et nytt utkast til reviderte kriterier for bærekraftig økonomisk aktivitet, forut for et møte i medlemslandenes ekspertgruppe 24. mars 2021. I dette nye utkastet var det tatt inn endringer knyttet til bruk av fossil energi. Utkastet har blitt kommentert av medlemslandene, og det gjenstår å se hvordan Europakommisjonens endelige forslag blir utformet.

Norske myndigheter har ikke søkt å påvirke eller kommentert på Europakommisjonens nyeste forslag til endringer knyttet til fossile energikilder, men har formidlet synspunkter knyttet til enkelte av de øvrige foreslåtte endringene. Kriteriene knyttet til vannkraft har fått størst oppmerksomhet fra min side i arbeidet mot Europakommisjonen.

Fotnote:

Taxonomy – Norway's response to the consultation on the draft delegated regulation (regjeringen.no)

SPØRSMÅL NR. 1797

Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 12. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

I spørretimen 23. mars viste statsministeren til økt bruk av selvtesting og hurtigtesting som en viktig løsning for å øke testkapasiteten for koronaviruset.

Hvordan stiller statsråden seg til andre metoder for hurtigtesting, som urintest?

BEGRUNNELSE:

En gradvis gjenåpning av Norge, vil være avhengig av langt høyere testkapasitet enn det vi har i dag. Danmark har allerede lagt frem sin plan om gjenåpning, og tester flere på en dag enn det vi i Norge gjør på en uke. En gjenåpning er viktig for næringslivet, og ikke minst for barn og unge. I dag anbefaler helsemyndighetene bruk av PCR-test. Dette er en test som har høy sensitivitet. Det tar imidlertid tid før analysesvaret er klart – og testkapasiteten begrenses av tilgangen på helsepersonell og laboratoriekapasitet.

Ifølge Helsedirektoratet har selvtestene og hurtigtestene som i dag er på markedet lavere sensitivitet enn PCR-testen. Samtidig venter helsedirektoratet at det etter hvert vil komme bedre tester. Spørsmålsstiller har blitt gjort kjent med at det er en leverandør som ønsker å tilby selvtesting for koronaviruset basert på en urinprøve.

Svar:

Kapasiteten på hurtigtester har siden testene ble tatt i bruk vært god i Norge. For å sørge for tilstrekkelig kapasitet på denne typen hurtigtester framover kunngjorde Helsedirektoratet 25. mars en ytterligere anskaffelse av

hurtigtester for Covid-19. Estimert totalverdi ekskl. mva er på 150 mill. kroner.

Når det gjelder spørsmålet om urintest for å avdekke Covid-19, viser Helsedirektoratet til at koronaviruset er et luftveisvirus som primært finnes i luftveiene. Spesielt gjelder dette i tidlig fase av sykdommen og det er primært fra luftveiene viruset smitter videre.

Å undersøke for virus eller rester av virus andre steder enn i luftveiene (urin, avføring) er mulig, men Helsedirektoratet vurderer at slike undersøkelser blir generelt mindre sensitive. Man vil ikke kunne fange opp smitte i en tidlig fase. Helsedirektoratet vurderer at det ikke foreligger særlig dokumentasjon som taler for å bruke urin hurtigtester som verktøy for å begrense smittespredning.

SPØRSMÅL NR. 1798**Innlevert 26. mars 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 8. april 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for reglene som gjelder når det oppdages grove feil i takseringsgrunnlaget på bolig og korleis kan Kinn kommune unngå å legge den nye takseringa til grunn for utskriving av eigedomsskatt, og gjennomføre ei ny retaksering i kommunen for å rette opp feilene dei har gjort?

BEGRUNNELSE:

FrP får stadig henvendelser om urimelig lokal taksering av boliger for å krevje inn eigedomsskatt. I samband med at Flora og Vågsøy vart slått saman til Kinn kommune, så har kommunen gjennomført ei retaksering for å harmonisere eigedomsskatten i heile kommunen. Etter den nye takseringen syner det seg at det er gjort store feil og manglar i takseringsarbeidet som har ført til at svært mange eigdomsobjekt har fått feil verdifastsetting. Lova seier at det nye takstgrunnlaget må sendast ut til skatteytarane før 1. mars, med ein klagefrist på 6 veker, og deretter skal taksten gjelde for 10 år.

Etter initiativ frå FrP i kommunestyret, så ville politiskarane annullere den nye takseringen, og legge den tidlegare takseringa til grunn for eigedomsskatten fram til ein hadde fått gjennomført ei ny taksering for heile kommunen. Då kommunen rådførte seg med KS om saka, så meinte KS at det ikkje var muleg å legge den tidlegare taksten til grunn fordi ein hadde sendt ut eit nytt grunnlag før fristen 1. mars, og at ein måtte rette opp alle feila i samband med klagebehandling.

Politikarane i Kinn ynskjer å rette opp feila ved å gjennomføre ein ny takseringsprosess, slik at det ikkje skal være opp til kvar enkelt skatteytar å måtte klage på takstfastsettelsen for å få rett takst. Dette vil føre til at dei mest ressurssterke får rett takst, medan mange vil framleis ha feil takst. Det vil og krevje enorme ressursar frå både innbyggjarar, næringsliv og kommune å gjennomføre ei stor og omfattande klagebehandling med mange tusen klager.

Svar:

Eigedomsskatten er ein kommunal skatt. Finansdepartementet har ikkje heimel til å instruere i, eller avgjere, ein-skilde saker. Eg finn derfor ikkje å kunne kommentere den konkrete saka frå Kinn kommune, men vil gjere greie for rettsreglar som kan vere aktuelle i slike høve.

I eigedomsskattelova § 17 er det fastsett reglar om omgjering eller retting av feil, og fristar for dette. Regelen

vart omtalt i samband med at eigedomsskattelova fekk nye reglar om sakshandsaming med verknad frå og med skatteåret 2013. I Prop. 112 L (2011-2012) pkt. 3.5.10 heiter det om retting at:

«Særpreget med omgjering samanlikna med klagehandsaming, er at ein ikkje kan krevja at saka blir handsama, og det er heller ikkje ein føresetnad med førespurnad frå parten. Omgjering inneber anten at vedtaket blir endra eller at det blir annullert. Ofte har forvaltninga ei plikt til å rette eit vedtak som har feil når det er til gunst for ein part, medan interessene må bli vege mot kvarandre dersom rettinga blir til ugunst for ein part.»

Vidare heiter det under pkt. 3.5.10.2 at:

«Døme på feil kan vere feil faktagrunnlag ved takseringa, feil rettsbruk, feil skattøyre som følgje av ulovleg auke eller tastefeil, manglande utskriving mv. Reglar om omgjering bør balansere framskrivingsomsyn for skattytar mot omsynet til riktige avgjerder og lik handsaming av skattytare.»

Fristen for å rette feil er tre år rekna frå utgangen av det aktuelle skatteåret «dersom det er skrive ut eigedomsskatt i strid med føresegnene, eller det er skrive ut for høg skatt», jf. eigedomsskattelova § 17 tredje ledd. Dette gjeld når rettinga er til gunst for skattytar. Når endringa er til ugunst, er fristen 1. mars året etter utskrivinga.

Både lova og forarbeida byggjer på ein føresetnad om at omgjering også kan skje når det er gjort feil med omsyn til verdsettinga, jf. ovanfor. I Høgsterett sin dom inn tatt i Rt. 2019 side 1198 tykkjest det også å framgå ein slik føresetnad. Direkte gjaldt dommen storleiken på botnfrådrag og om skatten var skriven ut i tide. I denne samanhengen viser eg til avsnitt 125 i dommen, kor det mellom anna heiter:

«Eigedomsskattelova § 17 gir kommunen adgang til på visse vilkår å rette utskrivingen dersom den har utskrevet «feil skatt». Men her består feilen i at skatten ble utskrevet for sent, en feil som ikke kan repareres i ettertid. Nye utskrivingsvedtak kan derfor ikke lovlig treffes, med den følge at tilbakebetaling av innbetalt skatt er eneste mulighet. Plikten inntrer automatisk, utan nærmere vurderinger eller skjønnsutøvelse frå kommunens side.»

Sitatet tyder på at kommunen har høve til å rette utskrivinga i relativt vidt mon, også med omsyn til verdsettinga. Korkje lova, forarbeida eller rettspraksis tykkjest å gi noko klar rettleiing med omsyn til kor omfattande slik retting kan vere. Dette har truleg samanheng med at tilfella vil vere ulike, og at det er motstridande interesser som må vegast mot kvarandre. Dei ein-skilde tilfella må difor vurderast konkret. Eit høve til ei total ny taksering og utskriving vil skape press på reglane i lova om frist for utskriving og innkreving av skatten, og framskrivingsom-

synet for dei eigedomsskattepliktige. Ei full ny taksering og påfølgande ny utskrivning må reknast som noko meir enn retting, og difor antakeleg ikkje vil vere tillaten etter reglane i eigedomsskatteleva § 17.

Samstundes må det vere høve til å rette verdsettinga når den bryt med likheitsprinsippet i eigedomsskatten. Like verdifulle eigedomar skal verdsettast likt, men taksane må og speile skilnadane i marknadsverdien på eigedomane i kommunen.

Det heiter i Prop. 112 L (2011-2012) pkt. 3.5.10.2 (side 44) at:

«Kommunen har normalt ikkje plikt til å omgjere vedtak, men i nokre tilfelle kan det stride mot prinsippet om lik hand-saming å ikkje rette vedtak som kommunen veit er feil. Det same gjeld dersom vedtaket er ugyldig av andre grunnar.»

I slike høve tyder sitatet på at kommunen må rette av eige initiativ og ikkje kan krevje at dei eigedomsskattepliktige sjølv skal sende inn klage på verdsettinga.

Til sist vil eg vise til at det med verknad frå 2020 vart gjort omfattande endringar i kommuneinndelinga i

Noreg. I samband med dette vart det vedteke endringar i eigedomsskatteleva om samordning av eigedomsskatt ved kommunesamanslåing, jf. § 13 nytt tredje ledd. Lova fastset ein overgangsperiode på inntil tre år for kommunane til å samordne eigedomsskatten. Kommunane kan velje om overgangsperioden skal byrje det første eller det andre året etter samanslåinga. Kommunar som vel å utsetje samordninga til det andre året, må vidareføre eigedomsskatten slik han var før samanslåinga, med unntak for lovbestemte endringar og reduksjonar i skattesatsane.

Den ordinære fristen 1. mars gjeld også for utskrivning ved slik vidareføring av tidlegare takstar. Dersom det er høve til omgjering eller retting på grunn av feil etter at skatten er skriven ut, kan ei slik mellombels vidareføring av tidlegare takstar og reglar framstå som mindre omfattande og inngripande enn ei retting av den nye taksten. Kommunane kan etter reglane om samordning bruke overgangsperioden til å gjennomføre ny taksering. Eg syn-er her til Prop. 1 LS (2019-2020) pkt. 6.2.5 for ei nærmare omtale.

SPØRSMÅL NR. 1799

Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 12. april 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilke grep vil regjeringen ta for å sørge for at innreisende er informert om hvilke karantenerregler de må følge, og konsekvensene av regelbrudd?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har gjennom pandemien lagt sterk vekt på at karantene er det fremste verktøyet for å beskytte mot importsmitte. Det meldes om saker i mediene der innreisende reagerer på manglende informasjon om karantenerregler. Dagsrevyen hadde onsdag en sak om Nasjonalt kontrollsentral i Tønsberg som oppgir at de sliter med å få tak i innreisende for å informere om karantenerregler, og at halvparten av dem ikke svarer på henvendelsene.

Svar:

Tiltak for å redusere importsmitte har vært og er fortsatt svært sentralt i regjeringens strategi. I tillegg til krav om karantene ved innreise fra land med høyt smittenivå, er

det også iverksatt innreiserestriksjoner, krav om test i forkant av og ved innreise, krav om innreiseregistrering og krav om å gjennomføre karantene på karantenehotell.

Informasjon om tiltakene har gjennom hele pandemien vært en sentral oppgave for Helsedirektoratet i samarbeid med blant andre Folkehelseinstituttet (FHI) og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Hovedtiltakene kan oppsummeres slik: Informasjon til reisende på norsk og 19 andre språk på helsenorge.no. Informasjon om regelverk mv. på nettsidene til Helsedirektoratet, FHI og på Regjeringen.no. Informasjonskort på 19 språk med QR-kode som leder til reiseside på helsenorge.no. Informasjonskortene brukes til å dele ut på grensen, karantenehotell eller andre aktuelle steder. Karantenesjekken – en veiviser for å se hvilke regler som gjelder for deg – på Helsedirektoratet.no på norsk, engelsk, polsk, litauisk, fransk og somali. Utsendelse av SMS til norske SIM-kort i utlandet og utenlandske SIM-kort i Norge. Kampanjer på aktuelle språk rettet mot reisende, herunder arbeidsreisende. Kampanjene gjennomføres i sosiale medier, i digitale annonser i utlandet og Norge

og i trykte medier i Polen, Litauen, Romania og Estland. Medieinnsalg til norske medier og medier på andre språk i Norge. Dialogmøter med ulike nettverk. Deling av informasjon med andre, som videreformidler, blant andre Utenriksdepartementet, Politidirektoratet, Toll, Avinor, statsforvalterne, kommuner, flyselskaper og andre transportselskaper, frivillige organisasjoner og innvandrer miljøer.

Nasjonalt kontrollsenter for innreisende ble etablert 15. februar ved Helfo i Tønsberg for å bistå kommunene med å følge opp og kontrollere innreisende. Kontrollsen- teret har som oppgave å veilede innreisende om karantenebestemmelsene og kontrollere etterlevelsen av disse bestemmelsene. Kontrollsen- teret har veiledere som snakker engelsk, polsk, russisk, litauisk, rumensk, arabisk, somali og urdu i tillegg til norsk. Fra 8. mars har senteret rapportert til kommunelegene og til Arbeidstilsynet om hvem de har vært i direkte kontakt med, og om det er mistanke om brudd på bestemmelsene. Kommunen og Arbeidstilsynet har ansvar for å følge opp videre og eventuelt vurdere anmeldelse til politiet.

Kontrollsen- teret henvender seg til innreisende via SMS og oppringing. Den første måneden ble det sendt over 100 000 SMS til sammen på dag to og dag fem etter innreise, med

informasjon om karantenereregler, oppfordring til testing ved symptomer og informasjon om test dag sju. I samme periode ble det utført 29 000 oppringinger. Kon- trolsen- teret har oppgitt at svarprosenten de første fire ukene var på knappe 60 prosent, men at dette tallet kan være misvisende fordi det inkluderer at samme person er forsøkt oppringt flere ganger uten å svare. Rapporteringen vil derfor bli endret på dette punktet. Innreisende som ikke tar telefonen, får en oppfølgende SMS på det språket de selv har oppgitt.

Det arbeides kontinuerlig med forbedring av kon- trolsen- terets veiledning og kontroll ut fra erfaringer i samarbeid med Helsedirektoratet, DSB, FHI, Politidirek- toratet og Toll.

Regjeringen har som vist iverksatt en rekke tiltak for å veilede om karantenebestemmelsene. Sammen med Helsedirektoratet vurderes det stadig om ytterligere tiltak anses nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 1800

Innlevert 25. mars 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 13. april 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvordan planlegger regjeringen for det store antallet in- nreisende som skal på karantenehotell i forbindelse med reising i påsken, og hvordan støttes kommunene i å hånd- tere det økte behovet for å stille med et tilstrekkelig antall karantenehotellrom?

BEGRUNNELSE:

Utenlandsreisende som foretar unødvendige reiser skal nå på karantenehotell når de returnerer til Norge. NRK melder onsdag om at Avinor anslår at over 20 000 planleg- ger for en utenlandsreise i påsken, hvorav et ukjent antall er fritidsreiser. Kommuner som for eksempel, Ullensaker, må settes i stand til å håndtere et potensielt stort antall mennesker som må på karantenehotell når de ankommer Norge for å unngå kaos.

Svar:

Ordningsen med karantenehotell trådte i kraft mandag 9. november 2020. De fleste oppgavene knyttet til karan- tenehotellordningen er lagt til kommunene. Dette gjelder både opprettelse, drift, samordning mellom ulike aktører, og kommunikasjon med befolkningen. Statsforvalterne har i kraft av sin generelle samordningsrolle og gjennom fylkeslegen ansvar for å følge opp kommuner med karan- tenehotell i dette arbeidet. Direktoratet for samfunns- sikkerhet og beredskap (DSB) følger, på vegne av Justis- og beredskapsdepartementet, igjen opp Statsforvalterne og kommunene med karantenehotell og kommunene får dekket sine utgifter til karantenehotellordningen av stat- en.

DSB har regelmessige møter med Statsforvalterne og kommunene med karantenehotell der ulike sider av ordningen er tema, herunder kapasitetsplanlegging og behovet for økt kapasitet i forbindelse med påsken. Så langt har vi ikke mottatt informasjon om at det har vært

kapasitetsutfordringer for påsken i år. Dersom det ikke er kapasitet på karantenehoteller på ankomststedet, vil politiet i grensekontrollen formidle kontaktinformasjon til kommunens representant, som vil henvise til karantenehotell med kapasitet.

